...BLICA

INC
368

(1) T. 886396
C 1000215655
(2) T. 886406
C. 1000215647
(3) T. 886412
C. 1000215631

Sala 2ª Est. 7. Cax. 2

Bravos

CONVENTO DE ... MONASTERIO DE ...

¶ Ad illustrissimam reginam hispa-
nie tractat⁹ contra hereticā prauitatē per
Gundissaluum de Villadiego sacri palacij
apostolici auditorē edit⁹: incipit feliciter.

SAluator noster Regi-
na clarissima, olim in
euāgelio predixerat.
Circa finē seculi pseu
do christos: ⁊ pseudo
prophetas surgere: et
multos seducere: et fi
deles suos multas in
mūdo habituros p̄ssuras: sed tamē portas
inferi non preualituras. Proinde vt dicit
Apostol⁹. Oportet hereses esse: vt q̄ proba-
ti sunt manifesti fiēt. Qua propter oportet
nos cum propheta ex aduerso cōsurgere/ et
murū opponere pro domo israel: ⁊ euāgeli-
ci meminisse mandati/ quo ab ipsa veritate
p̄cipitur: q̄ si nos oculus/ aut pes/ aut de-
xtra scād alizauerit man⁹/ a cōpage corpo-
ris auferat[illegible]: cū meli⁹ sit his carere mem-
bris. Nam [illegible] extra ecclīam positis re-
sistim⁹/ si ab his q̄ int⁹ sunt in eis quos de-
cipiunt, vulneramur. Hi enim nec vt infi-
deles discedūt neq3 p̄manēt vt fideles: sed
mysteriorū percepta noticia/ ⁊ fidei nr̄e se-
cretioribus perscrutatis: cōuersi postmo
dum impugnāt nos/ ⁊ cōtradictionib⁹ su-
is corda nr̄a disrumpūt: cōculcantes verbi
dn̄ici margaritas/ ⁊ ornamēta fidei macu-
lantes. Ex quibus nouissimis diebus isti-
multi in p̄uincijs ⁊ regnis/ tue ditioni sup-
positis in lucē p̄dierūt: qui ante in an-
tris latebāt: le[illegible] veterem suscitantes, q̄ ab
olim sepulta [illegible]: ac in passione christi cō-
sumata est. [illegible] vocē inter crucifixo-
res emissam. q̄n̄do etiam velū/ quod ipsius
secreta tegebat/ scissum est in duas partes/
a summo vsq3 deorsuz: vt reuelata facie my-
steria iesu conspiceremus. Quiq3 eumula-
tores Moysi se iactant: cum reuera ipsius
capitales existant inimici: vtpote doctri-
nam ei⁹ vt falsam respuētes. Si enim vt ve-
ritas inquit Moysi crederent: vtiq3 ⁊ chri-
sto crederent. De illo enim ip̄e scripsit. Un-
de et illud Hieronymi. Prochdolor p̄uin-
cie tue competere satis video: ibi enim ce-
spite terra fecundo dn̄ici seminis purita-
tem centeno fructu olim referebat. Nunc
aūt sulcis obrupta frumenta in loliū aue-
nasq3 degenerant: ibi quondā sol iusticie
christus oriebat. Nunc autē lucifer ille qui
ceciderat: supra sidera posuit thronū suum
Cum itaq3 sceptrum regni de manu altissi
mi susceperis/ ⁊ pro tanti honoris fastigio
talionē ei iuxta vires/ tua celsitudo impen-
dere teneat. Assurge obsecro viriliter ⁊ ve-
stigia redēptoris amplectere: ⁊ vbi mulie-
res hierusalem eum plangebāt ⁊ lamenta-
bātur: cum baiulās sibi crucē exiret in cal
uariā: tu qui iam exanimatū in cruce/ ⁊ po-
stea resurgentē adoras/ fontē aperi lachri-
maruz/ vbi rursus manib⁹ huiusmodi sce-
leratorum hominū/ illum expui/ blasfema
ri/ crucifigi/ ⁊ lancea perforari dietim vi-
des. Nam iuxta illud Hester. Quis nouit
vtrū idcirco veneris: vt in tali tempore pa
rareris: quod vbi tua maiestas/ vt dignuz
est peregerit vniuersi ditiōi tue subiecti cla
mabunt: teq3 benedicent dicentes. Tu glo
ria hierusalem: tu leticia israel: tu honori-
ficentia populi nr̄i: quia fecisti viriliter. et
postremo post tēporale regnū/ quod obti-
nes eterni regni gloriam consequeris. Et
quo magis iuridice ista peragi queāt/ pre-
sentē tractatuz agere institui: ⁊ materiam
prosequi ordine subsequenti.

¶ Prima questio.

PRimo quero: q̄d faciat here-
ticū: ⁊ quid sit hereticus. Ad
hoc respondet magister. iiij.
sen. di. xiij. inducendo varias
sanctoꝝ sentētias. Ait enim
Hylari⁹. Extiterunt plures qui celestium
verboꝝ simplicitatem nō veritatis ipsius
absolutionez susciperēt/ aliter interpretan
tes q̄ꝫ dictoruz virtus postularet. De intel
ligentia enim heresis nō de scriptura est. et
sensus/ nō sermo fit crimē: idem intelligen
tie sensus in crimine est. Hieronymus di-
cit/ q̄ ex verbis inordinate prolatis incur
ritur heresis. Augustinus diffiniens q̄d sit
heretic⁹ ait. Hereticus est qui pro alicuius
tēporalis cōmodi/ ⁊ maxime glorie/ princi-
patusq3 sui gratia/ falsas ac nouas opinio-
nes vel gignit vel sequitur. Gregori⁹ super
Ezechielem. Qui in expositione sacri elo-
quij: vt auditoribus placeat aliquid fingit:
sua verba loquitur non dei. Qui autem in
verbis dominicis aliter q̄ꝫ is qui protulit

Casa Professa de la Compañia de Jhs

Felicitatis via cognitio Dei

1530

senserit: et si sub alio intellectu/ tñ ad edifi
cationē charitatẓ tēdit/ dñi sunt verba q̄ di
cit hec ille. Inter istas aūt diffinitiōes illa
Augu. videt᷑ esse p̄stantior, ⁊ hāc secut⁹ est
Gratianus. xxiiij. q. iij. c. heretic⁹. ⁊ glo. in
cle vnica de vsur. Scts tho. iiij. sen. di. xiij.
arti. iij. dicit/ ꝙ heretic⁹ dicit᷑ q̄ a fide diui
sus est, ⁊ hoc facit ex quadā electiōe: ad cu
ius euidētiā cōsiderādū est scd̄m eū/ ꝙ in fi
de sunt aliq̄ ad q̄ explicite cognoscēda om̄is
homo tenet᷑: vt sunt articuli fidei. Unde si
in his aliq̄s errat/ infidelis reputat᷑: ⁊ here
tic⁹/ si pertinaciā adiūgat. Si aūt circa illa
ad q̄ explicite credenda hō nō tenet᷑ errat:
nō iudicat᷑ heretic⁹, vt si aliq̄s simplex cre
dat Jacob p̄rem fuisse abrahe qd̄ est cōtra
veritatē scripture/ quā fides profitet᷑: quo
usq̄ sibi innotescat/ ꝙ fides eccl̃ie cōtrariū
habet: q̄ nō discedit per se loquēdo a fide
eccl̃ie: nisi ille q̄ scit hoc a quo recedit de fi
de eccl̃ie esse. Et q̄ q̄daz sunt q̄ in fide eccle
sie implicite cōtinent᷑/ vt cōclusiōes ī p̄nci
pijs: ideo in his diuerse opiniōes sustinent᷑
quousq̄ per ecclesiaz determinet᷑/ ꝙ aliq̄d
eorū est cōtra fidē eccl̃ie: q̄ ex eo sequit᷑ ali
quid cōtrariū fidei directe. Idē seq̄tur pre
fatus doctor scd̄a scd̄e. q. xj. arti. ij. vbi sub
iungit: ꝙ aliq̄ dicunt᷑ ptinere ad fidē dupli
citer. Uno modo directe ⁊ p̄ncipaliter/ sic
articuli fidei. Alio modo indirecte ⁊ secun
dario/ sicut ea ex q̄bus seq̄tur corruptio ali
cui⁹ articuli: ⁊ circa vtraq̄ pōt esse heresis
eo modo quo ⁊ fides. Idē tenet p̄ma par
te. q. xxxij. arti. iiij. Et inde est/ ꝙ neduz est
heretic⁹/ q̄ male sentit de articulis fidei: sẓ
etiā ille q̄ nō tenet rectā fidē erga sacramē
ta eccl̃ie. de here. ad abolēdam in prin. Ex
quib⁹ seq̄tur/ ꝙ si extra p̄dictos casus repe
riat᷑ ali⁹/ in quo q̄s dicat᷑ heretic⁹/ illud erit
large ⁊ improprie per quē modū debet in
telligi id qd̄ dicit᷑ ꝙ simonia est herisis. j.
q. j. eos. de simo. c. quotiēs. Itē ⁊ q̄libet ex
cōicatus: ⁊ q̄ p̄uilegiū Romane eccl̃ie in
fringit: ⁊ q̄ ei⁹ p̄cepta trāsgredit᷑. Itē cōtu
max ⁊ q̄libet infidelis ⁊ plures alij modi/ q̄
no. per glo. xxiiij. q. iij. illi q̄. ⁊ per Inno. de
here. firmissime. per Host. in sum. de here.
§. j. ⁊ c. si papa. xl. di. ita tenet. Cal. psi. iiij.
ti. de here. Cōfirmat᷑ etiā istud per id qd̄ di
cit scts Tho. iiij. sen. vbi sup. vbi dicit/ ꝙ si
moniaci dicunt᷑ heretici per similitudinē:
q̄ sic heretic⁹ cōtra fidē sentit: ita simonia
cus operat᷑/ ac si cōtra fidē sentiret dum pre
cio sacra vult adipisci, ⁊ per eundē moduz
intelliges alios modos improprie heresis
de q̄bus p̄dictū est. Sẓ q̄ fides p̄ncipaliter cō
sistit in corde, et etiaz secundario in ore: iu
xta illud Ap̄li ad roma. x. Corde credit᷑ ad
iusticiā/ ore autē cōfessio fit ad salutez. Si
militer heresis p̄ncipaliter cōsistit in corde
scd̄m qd̄ Hylari⁹ dicit. Intelligētie sensus
in crimine est: sed secundario in ore. Unde
Hieronym⁹ dicit, ꝙ ex verbis inordinate
prolatis incurrit heresis: nō q̄ heresis per
se in his cōsistat: sed q̄ sunt occasio ⁊ causa
erroris. vt Tho. dicit ibi. Adde etiā ꝙ ver
ba sunt signa eaꝝ/ q̄ in anima sunt passio
num: vt Philoso. dicit. Non eniz presumi
tur quis dicere/ que ante animo nō cogita
uit. de lib. lega. labeo.

¶ Sed quero iuxta hoc. Pone ꝙ ille q̄ di
xit aliq̄d ꝯtra fidē/ dicit se nō seriose nec ex
animo: sed poti⁹ per lubricū lingue/ aut io
co illud dixisse/ an sit puniēdus. Lapus et
dn̄s Cardi. in dicta cle. vnica. §. sane d̄ vsur.
Dicūt/ ꝙ extra odinarie punietur arbitrio
iudicis/ ⁊ imponetur ei aliqua leuis peni
tentia salutaris. xvij. di. nec licuit. xxiiij. q.
j. hec est fides. Augerē tamen ego penam ex
qualitate persone/ ⁊ ex qualitate loci/ et per
sonarum astantium/ et scandali exinde in
surgentis. que omnia/ ⁊ etiā alia in puniē
dis delictis sunt attēdenda: de homi. sicut
dignū. in prin. ff. de pen. aut facta. Talis
enim iocus nō est permittendus/ per quez
venitur ad crimina. ff. ad. l. acquil. Nam lu
dus. de homi. contineba[illegible]. et ibi in glo.
Item quando per lubric[illegible]ngue: si fuit
in culpa. vt hec lubricitas in eo causaretur
punietur/ alias non. Presumerem tamen
ego verba seriose fuisse dicta/ ⁊ ex malo ani
mo processisse per iura predicta: et etiam q̄
omne male factuz praue presumitur actū.
vt in. l. si non conuicij. C. de iniur. et de pre
sumpt. c. j. Nisi ex alijs coniecturis contra
rium appareret. Eo tamen casu quo huius
modi verba non saperent heresim: sed ex
cusarentur ioco/ vel lubrico lingue non pos
set penam infligere inquisitor. articu. cap.
accusatus. §. sane de here. li. vj. sed ordina
rius illud faceret.

Secunda questio.

SEcūdo quero / vnde dicatur heresis. Ad qđ dicēdum secūdum Isidoruz / q̄ heresis est nomē grecū, et idem q̄ diuisionē importat. Unde et heretica diuisiua dicitur. Hieronym⁹ tamē in ep̄la ad Galatas / ⁊ habetur trāsumptiue. xxiiij. q. iij. heresis. Dicit q̄ heresis grece ab electiōe dicit̄ / q̄ scilicet eā sibi quisq̄ eligat disciplinā quā putat esse meliorez. et vtrumq̄ istorū dicitur cōueniēter. Ex hoc enim quis efficitur heretic⁹ / q̄ eligit singularem opinionē tenere / diuisaz ⁊ distinctā a cōmuni ecclesie catholice dogmate / ⁊ determinatione. Unde / si quis nunq̄ fuisset in vnitate eccl'ie / vtpote iude⁹ / vel sarracenus: etiā si teneat cōtraria fidei nostri: non est iudicādus heretic⁹. nō enim potest dici diuisus ab vnitate ecclesie / qui nunq̄ in ea fuit, vt dicit glo. in cle. vnica de vsur. Similiter / etiā si quis catholic⁹ / teneret cōtrariū aliqđ fidei: nō tamē eligēs / sed per errorez credēs / illud etiā per catholicā eccl'iaz tenere / parat⁹ corrigi vbi in errorē se lapsum cognosceret / non esset hereticus. Pro quo est optimus text⁹. xxiiij. q. iij. dixit apostolus. ibi cum dicit. Sed qui sententiā suā quāuis falsam atq̄ peruersam: nulla pertinaci obstinatione defendūt: presertim q̄ nō audacia sue presumptiōis pepererint: sed a seductis atq̄ in errorē lapsis parētibus acceperunt: querūt aūt cauta solicitudine veritatem: corrigi parati cū inuenerint: nequaq̄ sunt inter hereticos deputādi. Cōpetit autem ⁊ latine hoc nomē eidē. Nā potest dici heresis ab herēdo: q̄r sue opinioni vehemēter inheret per electionē: vt prediximus. et ex predictꝫ iustificari potest: qđ not. Inno. de sum. tri. c. firmiter. dicēs / q̄ si aliqs habet fidē catholicā implicite: q̄r credit quicquid ecclesia credit: sed falso opinat̄ naturali ratione mot⁹ / q̄ pater maior vel prior sit filio: vel q̄ tres persone sunt tres res a se inuicem distincte ⁊ separate ⁊ distantes / q̄ nō est hereticus: dūmodo hunc errorem suum non defendat ⁊ hoc ip̄m credit: quia credit sic ecclesiam credere: ⁊ suam opinionem fidei ecclesie supponit / paratus se submittere iudicio eccl'ie / vbi eccl'iam sciret cōtrariū sentire. heresis eniz reqrit pertinaciam: vt ð sum. tri. cle. vnica. §. porro. ⁊ dictā cle. vnica. §. pe. de vsur. Licet tn̄ ego excusarē / huiusmodi hoīez ab heresi. nō tn̄ excusarem illū a pc̄co / si errauit in his q̄ scire tenebat̄ de pertinētib⁹ ad fidē. De q̄bus per sc̄m Tho. sc̄da sc̄de. q. ij. ar. v. q̄r ⁊ ip̄a ignorātia est pc̄m / in his q̄ scire q̄s tenet̄. xxxviij. di. q̄. ea. ⁊ per Ph̄m tertio ethi. ⁊ per magistrum. ij. sen. di. xxij.

nō q̄ heretici si parati corrigi

Tertia questio.

TErtio q̄ro / an scismatici sint iudicādi heretici. Ad quod respōdet Hier. in ep̄la ad galatas: ⁊ habet̄ trāsumptiue. xxiiij. q. iij. q̄ inter heresiz ⁊ scisma hoc īterest. qđ heresis ꝑuersum dogma habeat. Scisma vero post ep̄alem discessionē ab eccl'ia separat. Qđ quidē in p̄ncipio aliq̄ ex parte intelligi pōt diuersuz. Ceterū nullū scisma est: nisi sibi aliquā heresiz cōfingat / vt recte ab eccl'ia recessisse videat̄. Et ad clariorē intellectū huiusmodi cōsidera / q̄ heresis ⁊ scisma distinguunt̄ sc̄m ea q̄bus vtruq̄ per se directe opponit̄. Nā heresis ꝑ se opponit̄ fidei. Scisma aūt opponit̄ vnitati eccl'iastice charitatꝫ. Et ideo sic fides ⁊ charitas sūt diuerse virtutes: quāuis q̄cūq̄ fide careat charitate. Ita etiā scisma ⁊ heresis sunt diuersa vitia: quāuis q̄cunq̄ est heretic⁹ sit etiā scismatic⁹: sed nō cōuertit̄. Uerū est tn̄ q̄ sic amissio charitatꝫ est via ad amittēduz fidē: iuxta illud. j. Thimo. A q̄bus q̄dā aberrantes / scꝫ a charitate ⁊ alijs huiusmodi cōuersi sunt in vaniloqꝫ ⁊ cetera. Ita etiā scisma est via ad heresiz. Et sic īnuit Hiero. in auctoritate p̄inducta: ita declarat sc̄tus tho. sc̄da sc̄de. q. xxxix. ar. j. ⁊ ꝑpter hoc dicit glo. xxiiij. q. j. didiscim⁹. q̄ scisma inueteratū sapit heresim: q̄si velit / q̄ si nō esset heretic⁹ nō ꝑduraret tā diu in scismate. Ex q̄b⁹ infert̄ / q̄ si q̄s recederet ab obediētia pape q̄ vices xp̄i tenet / q̄ est caput eccl'ie: nolēs superbe ⁊ cōtumaciter ⁊ incontēptū ei subijci esset scismaticus tn̄. Ubi tn̄ ideo recederet ab ipsi⁹ obediētia: q̄r crederet q̄ ille nō habet p̄tātez cōdēdi canones: aut q̄ potestas sup̄ma eccl'ie nō residet penes ip̄m / tāq̄ q̄ vicē gerit ei⁹ / q̄ est caput eccl'ie / qui est xp̄s. Iuxta illud Apostoli ad Collo. ij. ⁊ ad Ephe. j. Qui dedit ip̄m caput supra oēm eccl'iam: iste heretic⁹ iudicandus foret / vt dicit glo. xix. di. c. nulli. ⁊ in. c. gn̄ali. de elect. li. vj.

q differentia sit inter scisma et heresim

Questio quarta.

QUarto q̄ro. Quot sunt speci-
es heresis. Hoc determinat
Isidorus. viij. li. ethi. ca. v. ⁊
habetur transumptiue. xxiiij
q. iij. c. quidā. vbi multe ennumerāt: qui-
bus sic ennumeratꝫ magister Gratianꝰ sub
infert aliā heresim dicens. Sed quicūqꝫ ali
ter sc̄tam scripturā intelligit q̄ꝫ sensus spi-
ritussancti flagitat/ a quo scripta est/ licet
de ecc̄lia nō recesserit/ tamē hereticꝰ iudica
re pōt. Et habuit hoc a Hieronymo vt sup̄
diximꝰ in p̄mo mēbro. Et intellige q̄d ille
dicit aliter exponere sanctā scripturā quaꝫ
sp̄ussc̄tus flagitat/ qui ad hoc sc̄tam scriptu-
rā retorquet/ qd̄ ꝯtrariat ei qd̄ per sp̄m sc̄m
est reuelatū. Ita dicit Tho. sc̄da sc̄de. q. xj.
arti. ij. Ex quo sequit qd̄ si q̄s daret aliquē
intellectū sacre scripture qui nō esset cōtra
veritatē reuelatā per sp̄m sc̄m sed p̄ter illā/
nō ad corruptionē fidei: sed edificationem
fidelium: nō esset hereticus iudicādus. Et
hoc satis aperte innuit Gregoriꝰ super Eze
chielem: vt patet in auctoritate inducta su
pra in primo membro. Augustinꝰ etiam in
li. de heresibus: cōmemorat aliquos catho
licos tractatores qui de heresibus scripse-
rūt/ diuersas earum species enumerātes:
ip̄e etiā ibidem noīatim plures exprimit.
Inter oēs auteꝫ hereses post xp̄i aduētum
p̄ma fuit illa quā q̄dā discipuli incurrerūt/
de sacramēto altaris: de qua scribit Jo. vj.
Cū enim xp̄s predixisset. Nisi mādu caueri
tis carneꝫ filij hoīs: ⁊ biberitis eiꝰ sangui-
nem/ nō habebitis vitā in vobis. Et subiun
xisset q̄dam alia iuxta hoc: illi p̄diti hoīes
dixerūt. Durꝰ est hic sermo: ⁊ quis poterit
eum audire. ⁊ ex illa die abierunt retro. Et
vt dicit ibi Nicolaus. Nō est intelligēdū
hoc de duodecim ap̄lis: vel de septuaginta
duobus discipulis: q̄ꝛ isti xp̄o adheserunt:
sc̄dm q̄ꝫ patet ex discursu euangelioruꝫ: sed
multi alij seq̄bant ip̄m ad audiēdum eius
doctrinā: et de istis multi retrocesserunt. ⁊
q̄ꝫ ista fuerit p̄ma heresis/ patet de conse. di.
ij. prima heresis. Et post q̄ꝫ illi sc̄ti p̄res de
q̄bus p̄diximꝰ/ p̄dictas hereses conscripse-
runt/ multe alie suborte sunt nouiter/ ⁊ die
tim suboriunt. Et iuxta verbuꝫ saluatoris
nr̄i. De quo in primo themate premisimꝰ:
quo magis finis seculi appropinquat: eo
magis hereses subcrescent: quod partiꝫ ex
p̄latorum negligentia prouenire cōspicuū
est. Dormiētibus enim hoībus (vt saluator
inquit.) inimicus homo superseminauit zi
zania. Ex alio etiaꝫ hoc prouenit/ q̄m post
illa tēpora quo illi sancti doctores scripse-
runt: multi articuli fuerunt per ecc̄iam de
terminati/ q̄ꝫ sint contra fidē. Unde si quis
modo pertinaciter cōtrariū affirmaret: he
reticꝰ censeret/ qd̄ minime contegisset ante
determinationeꝫ ecc̄lie. vt dicit Tho. j. p̄te
q. xxxij. arti. iiij. ⁊ prodest scire huiusmodi
heresim species: vt ex illis possit cognosci
q̄d sit hereticꝰ: vel quid faciat hereticū/ de
quo in p̄mo dubio tactū est: quod non sine
difficultate cognoscit in aliquibus articu
lis: vt dicit Augusti. in li. de heresibus. Il
lud tamen indubitatū existat/ q̄ꝫ cū malum
infiniti sit: vt Pithagorici dicunt/ teste phi
losopho. ij. ethi. ⁊ per ꝯsequēs infiniti erro
res possent occurrere cōtra fidē: cōsequen
ter possēt hereses in infinitū multiplicari.
¶ Sed iuxta p̄dicta quereret aliq̄s curio
sus/ de scola eoꝝ qui volunt sapere plus q̄ꝫ
opportet sapere/ contra doctrinā ap̄li. Cur
deꝰ permittat tot hereses esse/ totqꝫ eorum
sectatores in inferna demergi? Ad hoc re-
spondet Augu. ⁊ habet in. c. fi. xxiiij. q. iij.
Ideo diuina prouidentia/ multos diuersi
erroris hereticos esse permittit: vt cum in
terrogant nos: ea q̄ nescimꝰ: sic discutiamꝰ
pigriciā: ⁊ diuinas scripturas cupiamus.
Ideo eniꝫ ap̄lus ait. Oportet hereses esse
vt qui probati sunt manifesti fiāt. Hi enim
deo p̄bati sunt/ q̄ bene possunt docere. Et
quāq̄ꝫ iste intellectꝰ Augu. sit bonꝰ ad illaꝫ
auctoritatē ap̄li: sufficiens tamē littere ma
gis capit hunc sensuꝫ. vt ideo deus permit
tat hereses esse: vt cōstantia fidelium com-
probetur: sed vtrūqꝫ recte dictū extat. Vel
dicas q̄ꝫ ista que in secretis dei cōsistūt nō
sunt a nobis inquirēda. iuxta illud Eccle.
iij. Altiora te ne quesieris: et fortiora te ne
scrutatus fueris: ⁊ in pluribus operibus
eius ne fueris curiosus. ⁊ postea subditur.
Multos enim subplantauit suspicio illo-
rum: ⁊ in vanitate detinuit sensus eorum.
⁊ Eccle. vij. Quid necesse est homini maio
ra se querere: cum ignoret quid cōducat si
bi in vita sua? et post pauca. Neqꝫ plus sa-
pias q̄ꝫ necesse est: ne obstupescas. Habe-

mus etiã exẽplum Apl'i: qui cũ de predestinatiõe verba ageret: ꝛ peruenisset ad illud: quare quosdam eligat: alios autem reprobet/iuxta illud. Jacob dilexi: Esau autem odio habui. sapientissime intulit. O altitudo diuitiaꝝ/sapiẽtie et scientie dei/q̃ incõprehẽsibilia sunt iudicia eius/ꝛ inuestigabiles vie ei⁹. Et de eodẽ Augu. super Jo. in illo verbo. Nemo potest venire ad me/nisi pater qui misit me traxerit eum. Dicit/quare hũc trahat: ꝛ quare illũ non trahat/noli inuestigare/si nõ vis errare. Per idem respondet magister. ij. sen. di. xxiij. his qui querũt. Cur de⁹ ꝑmiserit primũ hominem peccare/cum posset eius voluntatẽ vertere in bonũ/q2 oĩpotens est? Posset inquit ille reuera: cur non fecit? q2 noluit. Cur noluit: ipse nouit. Nõ debemus plus sapere q̃ oportet sapere: hoc vnũ in huiusmodi debet nobis abũde sufficere: q2 vt dicit Augu. in enchirideon. Deus omnipotens cui rerũ est summa potestas: cum summe bon⁹ sit: nullo modo sineret aliquid mali esse in operibus suis: nisi vsq3 adeo esset oĩpotẽs ꝛ bonus/ꝛ bene faceret etiã de malo. Quomodo autem illud intelligatur: ꝛ quare ex malis deus eliciat bona: latissime prosequitur magister. j. sen. di. xlvj. ꝛ per ꝑdicta etiã sufficiẽter respõdetur ad id quod multi petunt. Quare deus permittat legem machumeti in tantum preualere.

Questio quinta.

Quinto quero de cõparatiõe hereticoꝝ ad alios infideles: ꝛ infidelium inter se inuicẽ. Ad quod dicẽdum secundũ Tho. scd'a secunde. questi. x. articu. vj. q2 in infidelitate duo possunt considerari: quorũ vnũ est comparatio eius ad fidem: ꝛ ex hac parte grauius peccat cõtra fidẽ qui renitit̃ fidei suscepte. Sicut grauius peccat qui non implet quod promisit: q̃ qui non implet qd' nunq̃ promisit. et secudũ hoc infidelitas hereticorum/qui profitent̃ fidem euãgelij/ꝛ ei renitunt̃ eã corrũpentes: grauior est q̃ iudeoꝝ ꝛ aliorum infideliũ/qui nunq̃ fidẽ euangelij susceperũt. Sed q2 iudei susceperũt figurã euãgelij in veteri lege quã male interꝑtãtes corrũpũt. Ideo etiã eoꝝ infidelitas est grauius pctm̃ q̃ infidelitas gẽtiũ qui nunq̃ fidem euãgelij susceperũt. Aliud qd' in infidelitate considerat̃ est corruptio eoꝝ q̃ ad fidẽ pertinẽt. Et secũdum hoc cũ in plurib⁹ errẽt gentiles q̃ iudei: ꝛ iudei q̃ heretici: grauior est infidelitas gẽtiliũ q̃ iudeorũ: et iudeorum q̃ hereticoꝝ: nisi forte quorundam/puta manicheoꝝ/qui etiã circa credibilia plus errãt quã gentiles. Harũ tamẽ duaꝝ grauitatũ ꝑma preponderat secunde/q̃ntũ ad rationem culpe: q2 infidelitas habet magis rationẽ culpe/ex hoc qd' renitit̃ fidei/quam ex hoc qd' nõ habet ea q̃ sunt fidei. Hoc enim vltimũ videt̃ magis ad rationẽ pene pertinere. Unde simpliciter loquendo/infidelitas hereticoꝝ est pessima. Si aũt queras ex quo inter infideles peiores sunt heretici/vt proxime diximus. Quid si comparemus eos ad ydolatras. Ad hoc dicendum scd'm Tho. scd'a scd'e. q. xciiij. arti. iij. quod grauitas alicui⁹ peccati attẽdi potest dupliciter. Uno modo ex parte ipsius peccati: et sic peccatũ ydolatrie est grauissimũ. Sicut enim in terrena republica grauissimum esse videtur/qd' aliq̃s honorẽ regium alteri impẽdat/quã vero regi. q2 quantũ in se est totũ rei publice ꝑturbat ordinẽ. Ita in peccatis que cõtra deũ cõmittunt̃/q̃ tamen sunt maxima: grauissimũ esse videtur quod aliquis honorẽ diuinũ/creature impẽdat: q2 q̃ntũ in se est/facit aliũ deũ in mũdo/minuẽs ꝑncipatũ diuinũ. Alio modo põt attẽdi grauitas ip'i⁹ pcti ex ꝑte ip'i⁹ peccantis: sicut dicit̃ graui⁹ pctm̃ ei⁹ q̃ peccat sciẽter/quã eius qui peccat ignorãter. et secundũ hoc nihil prohibet grauius peccare hereticos/qui sciẽter corrumpũt fidẽ quã acceperũt: quã ydolatras ignorãter peccãtes. Et ex his tu clare poteris inferre qd' cũ isti heretici qui nouiter i hyspania detecti sunt/poti⁹ a potestate/quã simplices heretici sint iudicãdi: cum nõ in parte tãtum de fide iesu xp̃i male sentiãt: sed in totũ eã abijciãt ad legẽ Moysi/iam diu sepultã reuersi: peiores quã alij heretici sunt iudicandi: quia in plurib⁹ immo in totũ aberrãt. Unde super illud Apl'i ad Gala. iiij. Quõ conuertimini iterũ ad egena/ꝛ infirma elementa. dicit glo. Hiero. Legis obseruantia cui tunc dediti erãt: erat peccatũ pene par seruituti ydolorum cui ante cõuersionẽ vacauerant. ꝛ sic apparet quod est crimen pene:

par ydolatrie: ⁊ ne duz ꝓpter atrocitatem
delicti/ quin etiã ꝓpter periculũ proditio-
nis deberēt pn̄cipes eos a suo consortio in
totũ expellere: ꝓsesertim ne participes fie-
rent cõsilioꝝ suorũ: aut eoꝝ q̄ statũ regiuz
cõcernũt/ qd̄ aperte dicit cõciliũ Toletanē
sis. De quo habet̄ ij.q.vij. nõ pōt. cui⁹ ver-
ba sunt. Nõ potest erga hoīes esse fidelis:
q̄ deo extiterit infidelis. Unde subiūgit de
q̄busdã iudeis/ q̄ dudũ xp̄iani fc̄i fuerãt/ et
demũ in xp̄i fide sunt preuaricati: vt a testi-
monio repellant̄. Nõ est eniz eis credēduz
qui fidei veritatē a se abiecerũt. ⁊ istud stat
in aperto. qui eniz fidē xp̄i susceptã/ ad quã
strictissime tenet̄ fefellit. q̄uo fidē quã pn̄ci
pi terreno debet/ firmã tenere poterit? Ad
qd̄ etiã facit qd̄ scribit̄. ꝓuerbio. vi. Homo
apostota: vir inutilis: gradiēs ore ꝑuerso:
annuit oculis: terit pede: digito loquit̄: pra-
uo corde machinat̄ malũ: ⁊ in omni tēpore
iurgia seminat. Habet etiã aliud malũ hu-
iusmodi apostasia. qd̄ qui eaz incurrit/ vix
potest ad bonũ reparari. vt dicit apostolus
ad Hebre. vi. Impossibile est eos q̄ semel il
luminati sunt: ⁊ post pauca/ ⁊ prolapsi sũt
scz per apostasiam/ rursus renouari ad pe-
nitētiaz. et accipit̄ ibi impossibile pro diffi-
cili. Hic est enim vn⁹ modus impossibilita
tis. vt habet̄. v. metha. qd̄ potissimũ in istis
de quib⁹ paulo ante p̄missim⁹ locũ habet:
q̄ a parētib⁹ iudeis perfidiaz legis veteris
cum sanguine trahũt. Et ex his inferri pōt
ad q̄stionē quã posuit Oldrad⁹ cõsi. lj. An
iude⁹ trãsiēs ad sectã sarracenoꝝ sit puniē
dus: ⁊ tandē post multa cõclusit ꝙ nõ: ⁊ in
ter cetera motiua sua est illud ꝙ deterior est
infidelitas iudeoꝝ quã sarracenoꝝ/ aut ge
tiliũ: vt superi⁹ diximus. Pro q̄ etiaz est tex.
aptus. j.q.j. nõne. cũ ergo de peiori trãseat
ad minus malã: nõ est ob hoc puniēd⁹. Ex
q̄ etiã sequit̄/ qd̄ isti apostate q̄ in legē iude-
oꝝ recidũt: peiores sunt ꝙ si essent aposta-
te/ legē sarracenoꝝ amplectētes/ vel aliam
huiusmodi. Unũ tamē nõ obmittã. qd̄ licz
oēs infideles/ tã iudei ꝙ alij/ sint mali ⁊ ini
qui/ vtpote infideles: tollerant̄ tamē per ec
clesiã in infidelitate sua. vt/ vel sic tollerati
finaliter cõuertant̄ ad fidē. vt de multis iã
vidim⁹. vt in. c. qui sincera. xlv. di. ⁊ c. sicut
iudei. de iude. Magis tamē sunt tollera-
biles rit⁹ iudeoꝝ ꝙ alioꝝ infideliũ. licet iu
dei sint peiores/ vt diximus. Cui⁹ ratio est:
qꝛ cũ in eis olim p̄figurabat̄ veritas fidei
quã tenem⁹: prouenit hoc bonũ: ꝙ testimo
niũ fidei nr̄e habem⁹ ab hostib⁹/ ⁊ q̄si in fi-
gura representat̄ nobis qd̄ credimus: qd̄ in
alijs infidelib⁹ non cõtingit. vt dicit Tho.
sc̄da sc̄de. q. x. arti. xj. ⁊ hac cõsideratiōe li-
cet iure nõ sit exp̄ssa: iura prohibent/ ne sar
raceni publice faciãt cerimonias suas inuo
cando publice nomen machometi/ vel simi
lia faciēdo. vt in cle. vnica de iude. Hoc tũ
nõ reperitur prohibitum in iudeis. ⁊ hoc
tenēt Math. ⁊ do. Cardi. ⁊ Jo. de immo:
in dicta cle.

Sexta questio.

Sexto q̄ro an heretici sint tol-
tollerãdi? Et distinguēdum
est. quia aut occurrit casus in
quo nõ possent puniri hereti
ci/ quin simul puniant̄ ⁊ boni. vel qꝛ latēt
inter bonos: vel qꝛ habēt multos sequaces
ita ꝙ sine catholicoꝝ ꝑiculo īterfici nõ pos
sunt/ ⁊ tali casu heretici sunt tollerandi. et
hoc aperte dn̄s ostēdit Mathei. xiij. vbi in
parabola prohibuit colligi zizania: ne for-
te eradicãtes zizania/ eradicarent simul et
triticũ. Quãdo vero ex occasiōe hereticorũ
nõ iminet periculũ bonis: sed magis tutela
⁊ salus/ tũc licite possũt occidi. vt dicit Au-
gusti. cõtra permenianũ. Sicut enim si sa-
luti totius corporis humani expediat pre-
cisio alicui⁹ mēbri: puta cũ est putridũ/ vel
corruptiuũ alioꝝ mēbroꝝ: laudabiliter et
salubriter abscindit̄. Jta cũ quelibet perso
na singularis cõparet̄ ad totã cõmunitatē/
sicut pars ad totũ. Si aliq̄s homo sit peri-
culosus cõmunitati/ ⁊ corruptiuus ipsius
ꝓpter aliqd̄ pc̄m: laudabiliter ⁊ salubriter
occidit̄: vt bonũ cõmune cõseruet̄. modicũ
enim fermētuz totã massam corrūpit. vt. j.
ad Corin. v. Ad hec aptari possũt. not. per
Tho. sc̄da sc̄de. q. lxiiij. arti. ij. ⁊ si hoc in ali
js enormib⁹ criminib⁹ locũ habz/ forti⁹ in
crimīe heresis: quod sua grauitate flagicio
sissimũ est: vt in p̄habitis patet. eo maxime
qꝛ iuxta Ap̄lm. ij. ad Thimo. ij. heresis vt
cãcer dicit̄ serpere. Unde resecãda est a pn̄
cipio: ne paulatim intima cordis corrodat:
⁊ sp̄ualem vitã adimat: resecāde siq̄dē sunt
putride carnes ⁊ scabiosa ouis a caulis re
pellēda: ne tota dom⁹ massa: corp⁹: ardeat.

corrūpaꝛ: putrescat: intereat. Arriꝰ in alexandria vna scintilla fuit: sed q̄ꝛ nō statiꝫ oppressus est: totum orbeꝫ eiꝰ flāma est populata. xxiiij. q. iij. resecāde. Joānes quoqꝫ apl's in canonica sua. Si quis inquit venit ad vos ⁊ hāc doctrinā nō affert: nolite eum recipere in domū: nec ei dixeritꝫ. Qui eniꝫ dicit ille aue: cōmunicat operibꝰ illius malis. Hec Joānes q̄ de scismaticis siue hereticis vitādis verbis docuit/ etiā factꝫ exhibuit. Narrat enim de illo auditor eiꝰ/ vir sanctissimꝰ Pollicarpus. ꝙ tēpore quodā cuꝫ apud ephesum/ balneas lauādi gratia fuisset ingressus/ ⁊ vidisset ibi cherintū: exilijt continuo ⁊ discessit nō lotus dicēs. Fugiamus hinc/ ne ⁊ ipse balnee corruāt in quibus Cherintus lauatur inimicus veritatꝫ: de quo est textus. xxiij. q. j. ois qui. Adde pulchrū tex. ea. cā ⁊ q̄ dignior. Unde ⁊ si in alijs criminibꝰ occultis teneaꝛ q̄s crimen proximi celare propter charitatē: vt in. c. si sacerdos. de offi. ordi. ⁊. j. q. j. christus. Hoc tamē fallit in crimine qd̄ pertinet ad corruptionē cōmunitatis/ spiritualē vel corporalem. Hoc enim casu tenetur quis illud propalare/ testificādo vel denūciādo: vt dicit Tho. scd̄a scd̄e. q. lxx. arti. j. Ideꝫ sentit Inno. de testi. cogen. c. j. ⁊ ponit exēpluꝫ in heresi/ qd̄ vt patet ex p̄missis spirituale detrimētuꝫ inferre cōmunitati est aptissimum. Prodest etiā hec punitio criminum rei publice: vt ceteri metu pene arceanꝛ a similibus cōmittēdis. xxiij. q. v. nō est innocētie. de vi. ⁊ hone. cle. vt clericoꝝ. ⁊ inde est ꝙ vt magis ista in plurimoꝝ exēpluꝫ veniāt publice debēt malefactores puniri. l. capitalium. §. famosos. ff. de peni. vij. q. j. deniqꝫ. versi. turibula quoqꝫ.

Questio. vij.

SEptimo quero. Ad queꝫ spectat iudicare d̄ heresi. In hoc distinguerē/ quia. aut agitur de articulo nōduꝫ deciso per eccl'iam. aut de articulo iam deciso.

¶ Primo casu iudiciū spectat ad papā: vt probat tex. xxiij. q. j. quotiēs. ⁊. c. hec est fides. ⁊. c. j. de iura. calū. ⁊. c. maiores de bap. qd̄ etiā sacre scripture auctoritate ostēdiꝛ. Nā ⁊ saluator Petro dixit: quē summū pōtificē constituit. Ego pro te rogaui Petre/ vt nō deficiat fides tua. ⁊ tu aliq̄ndo cōuersus confirma frēs tuos. Luce. xxij. Et vbi christꝰ discipulos iterrogauerat. Vos aūt quē me esse dicitꝫ: Petrus respōdit. Tu es Christus filiꝰ dei viui. Math. xvj. Hoc etiam tenet scūs Tho. scd̄a scd̄e. q. j. arti. x. Et huiꝰ ratio est: qꝛ vna fides debet esse totius eccl'ie. scd̄m illud. j. ad corin. j. Idipm̄ dicatis oēs/ ⁊ nō sint in vobis scismata. qd̄ seruari nō posset/ nisi q̄stio de fide exorta: determinareꝛ per eū/ q̄ toti eccl'ie preest: vt sic eiꝰ sentētia a tota eccl'ia firmiter teneaꝛ. Illud idē sequiꝛ Aug. de anchona/ in summa sua de potestate eccl'ie. q. x. arti. j. ⁊. ij. ⁊ hoc satis figuratū est Exo. xviij. vbi dictum est Moysi/ qui fuit rector iudeoꝝ: sicut papa rector est oīuꝫ christianoꝝ. Esto tu populo in his q̄ ad deū ꝑtinēt: vt ostēdas ei cerimonias ⁊ ritū collēdi deū. Sicut ergo oēs questiōes emergētes de lege ⁊ de cultu dei: reseruabanꝛ Moysi determināde. Sic oīa q̄ sunt fidei christiane spectāt ad d̄terminatiōeꝫ pape. Unde dicit Cirillꝰ in li. thesau. Ut mēbra maneamꝰ ī capite/ in nr̄o apostolico throno romano pontifice maneamꝰ: a quo nostrū est q̄rere/ q̄d credere/ q̄d tenere debeamꝰ. Et maximꝰ in epistola orientalibus missa: dicit. Oēs fines orbis terre/ q̄ dominū sincere receperūt/ ⁊ vbiqꝫ terrarū catholici verā fidē cōfitētes: in pōtificē romanoꝝ tanq̄ in solem respiciut: ⁊ ex ipso lumīe/ catholice/ ⁊ appostolice fidei recipiunt veritatē: licet eniꝫ apud alios forte posset esse profundior sciētia ad ista decidēda quā in romanū pōtificē. Deest tamē eis potestas de his iudicādi ⁊ statuēdi: q̄ in solo romano pōtifice residet/ vt prediximꝰ. Caute tamē ageret papa/ si cū de istis dubiꝰ articulus occurrit/ cōciliuꝫ generale faceret cōgregari: vt cuꝫ eiꝰ cōsilio decideret/ qd̄ esset tenendū ⁊ credēdū. Sicut apl'i fecerūt actuum. c. xv. q̄ndo insurrexit heresis illoꝝ/ qui dicebāt legē moysi simul cū euāgelio obseruādam. Cōuenerūt eniꝫ Hierosolimis videre de verbo hoc Simile fuit in. c. firmiter. de sum. tri. ⁊. c. dānamꝰ. eo. ti. ⁊. c. vnico. eo. ti. li. vj. ⁊ cle. vnica. eo. ti. Et hoc ideꝫ in oībus arduis cōsulte esset agēdū/ vt apparet. l. di. de eo. xcvj. di. bene q̄dem. xxxv. q. v. ad sedē. xxxv. q. ix. qd̄ quis integrū est eniꝫ iudiciū: qd̄ plurimoꝝ sentētijs cōfirmatur de offi. dele. prudētiā in prin. xx. di. de qbꝰ

C. de fideicon. l. fi. Est enim tanta in hoc
pape ptãs ꝙ si possibile foret ꝙ angelus d
celo aliquid ꝯtra fidẽ doceret aut sentiret:
per papã iudicari ⁊ excõicari posset. vt ꝓba
tur ad Gal'. j. ca. Sed licet nos aut angelus
de celo euãgelizauerit vobis: preter quam
quod euangelizauimus vobis. anathema
sit. Si tamẽ ꝯtingeret papã errare in his q̃
sunt fidei: tũc dãnari posset per conciliũ ge
nerale. vt in. c. si papa. xl. di. cũ glo. et ꝑ glo.
xv. di. sicut. et. xix. di. anastasius. et Innocẽ.
in. c. ex parte. de verbo. sig. et per doc. in. c.
in fidei fauorẽ. de here. li. vj. Nec per hoc di
cimus inferiorẽ dicere ius in superiorẽ: cũ
papa sit maior ꝯcilio generali. vt in. c. signi
ficasti. de elec. et. c. aliorũ. et. c. nemo. ix. q.
iij. qm̃ cũ papa icurrit heresim: desinit esse
papa: cũ nõ sit de corpore eccl'ie: pro quo est
glo. xxiiij. q. i. acatius. ergo ⁊ multo min⁹
potest dici gerere vices eius qui est caput
ecclesie. Et huic sentẽtie generalis cõcilij
stari debet: vtpote que veritatẽ continet in
dubitatã. Nã et si papa possit errare in his
que sunt fidei. Nam ⁊ legimus aliquos ro
manos pontifices heresim incurrisse. vt pz
in dicto. c. Anastasius. xix. di. c. nũc autez.
xxj. di. Tamẽ cõciliũ generale in tãgentib⁹
fidẽ errare non potest: et de hoc vere intelli
gitur predicta auctoritas Luce. Ego ꝓ te
rogaui Petre vt nõ deficiat fides tua. Di
ctũ enim est ei in ꝑsona toti⁹ eccl'ie. cui etiã
consonat illd verbũ saluatoris nr̃i Math.
xxviij. Ego enĩ vobiscũ sum oĩbus diebus
vsqz ad cõsumationẽ seculi. Nõ siquidẽ tã
tũ Petro nec duodecim apl'is dictũ intelli
gitur: cuz morte finierint dies suos: nec vs
qz in finẽ seculi perseuerauerint: sz potius
vniuersali eccl'ie que in finẽ est duratura q̃
in gñali cõsilio representat̃. et tãte auctori
tatis est cõcilij determĩatio in huiusmodi
ꝙ euangeliũ illa noĩatur. vt patet ad Gal'.
ij. qñ paul⁹ dixit ꝙ petrus non ambulabat
ad veritatẽ euãgelij. Id tñ in quo paul⁹ re
prehẽdebat petrũ: erat ꝙ ipse subtrahebat
se a gẽtibus: nolẽs manducare de cibis eo
rũ: sed obseruabat ritus iudeorũ in cibis:
ꝓpter timorẽ iudeorũ qui supauerãt a hie
rosolymis. hoc tñ nõ erat cõtra aliquod de
quattuor euãgelijs: sed erat cõtra determi
nationẽ cõcilij generalis: qd ab apl'is fue
rãt celebratũ. sup huiusmodi legalibus nõ
seruãdis. Actuũ. xv. Ad qd etiã ostẽdendũ
sola vniuersalis sinodus loquit̃ sub nomie
spũs sancti: vt ibi patet. Nã cũ in eodẽ con
cilio fieret diffinitio: dictũ fuit. placuit spi
ritui sancto ⁊ nobis. et istis verbis postmo
dũ vsa fuerunt generalia cõcilia q̃ in eccle
sia vniuersali fuerũt cõgregata: vbi ergo ta
lis assessor accedit locus errandi nõ potest
occurrere. Et si cõtrariũ diceremus: nil cer
tũ esset in fide. Unusquisqz enĩ sequeretur
opinionẽ suã: et fluctuaremus omni vẽto
doctrine sicut paruuli: cõtra apl'z ad Ephe
sios. iiij. vbi ait ꝙ xp̃s dedit in eccl'ia quos
dam apl'os: alios ꝓphetas: alios vero pa
stores ⁊ doctores ad cõsumationẽ sanctoꝝ
in edificationẽ corporis xp̃i: donec occurra
mus oẽs in vnitatez fidei: et paulo post: vt
iã nõ sumus paruuli fluctuãtes: et circũfe
ramur omĩ vẽto doctrine in nequitia et a
stucia hominũ ad circũuentionez erroris:
quasi velit ꝙ cũ fuerim⁹ in fide istorũ qui fi
dẽ ecclesie representãt nõ fluctuabimus in
doctrina fidei tanꝙ paruuli Sz ꝑdictis vi
detur obstare. c. tria. i. dicto. c. placuit. xxxvj.
q. ij. et. c. fi. de rap. vbi apparet ꝙ illud qd
circa mr̃imoniũ nõ cõtrahendũ inter rap
torẽ et raptã fuerat errõnee per cõciliũ sta
tutũ: fuit postea emendatũ. Ad hoc tñ stat
rñsio. ꝙ illud nõ est de spectãtib⁹ ad fidẽ: in
quib⁹ obtinet qd ꝑdixim⁹. Uel aliter dicẽ
dũ: ꝙ illud nõ fuerat erronee statutũ. lz essz
contra testimonia veteris legis: vt voluit
glo. et male. in dicto. c. tria. Nã cũ illud eẽt
ꝑceptũ iudiciale: nõ obligabat in lege no
ua: sz fuit correctũ: qr pro hoc tp̃e sic fuit vi
sum legislatori: siue qr sibi placuit qd suffi
cit. vt. §. sed qd principi. insti. de iure natu.
et per phl'm. v. ethi. Hec dixi submittẽs me
determinatiõi sancte mr̃is eccl'ie. Aut que
rimus circa ea que iã sunt per eccl'iam deci
sa: et tũc legatus sedis apl'ice est cõpetens
iudex. vt. c. vt commissi. de hereti. li. vj. Item
ep̃us poterit iudicare de questione fidei et
cõtra hereticos procedere: et etiã capitulũ
sede vacante. in. c. ad abolendã. de heret. in
prin. et etiã inquisitores per sedẽ apostoli
cam deputati. in. c. per hoc. et. c. vt inquisi
tionis. de here. li. vj. et cle. in eo. ti. Per hoc
enĩ ꝙ papa deputat inq̃sitores sup heretica
prauitate nõ videt̃ facultatẽ sup his proce
dendi ordinarijs tollere: vt in. d. c. per hoc.

Cõcilium generale in tangen[illegible] fidem errare nõ pot

Ex quo infert/ q per ptatem datã delegato ad vniuersitatẽ causarum nõ videt/ etiã in illis causis abdicata potestas ab ordinario. hoc colligit ex illo tex. iũcta glo. q vult q inqsitor heretice prauitatis dicit esse delegat⁹ ad vniuersitatẽ causarum. ex quo habes optimã limitationẽ ad .c. studuisti. de offi. le. vt nõ habeat locũ in delegato ad vniuersitatẽ causarum. pro quo est glo. in dicto .c. per hoc. facit in simili qd no. Bar. in .l. j. C. de offi. perfec. vr. vbi tenet/ q licet in ciuitate fiat vn⁹ officialis sup damnis datis vel supabũdãtia: nõ tñ pp̄ter hoc tollit iurisdictio quam habet potestas/ q habet vniuersalẽ iurisdictionẽ. pro quo bene facit tex. in dicta .l. j. et in .l. fi. iũcta glo. C. de iuris. om. iu. & glo. in c. in galliarum. xxv. q. ij. Hoc tñ limita. verũ esse quotiẽs vna iurisdictio subalternat alteri. vt in exẽplo predicto. Si tamẽ ille specialis iudex esset supior gñali: vt puta iudex deputat⁹ per statutũ super causis appellationum & nullitatum: tũc generalis iudex nõ se intromittit de speciali. Idẽ etiã/ si non se habet tãq supior/ sed tanq differẽs specie: vt est iudex insinuationũ. C. de testa. cõsulta diualia. ita determinat Bal. in .l. vnica. ff. de offi. consu. Poterit etiã cognoscere de crimine heresis/ delegat⁹ ab epo deputat⁹: aut a capitulo/ sede vacãte. vt in cle. in. §. j. & in cle. ij. de here. Debet tñ talis inqsitor: ac etiã delegat⁹ annũ qdragesimum attingere vt est tex. in dicta cle. ij. in prin. cũ glo. ex q limitat .c. cũ vicesimũ de offi. deleg. Idẽ si sit delegat⁹ a papa cũ tex. dicte cle. gñaliter loquat. ¶ Sed an inqsitor possit cõmittere vices suas. Solutio. glo. in dicta cle. ij. arguit/ pro & cõtra. Finaliter tenet/ qd sic per illũ tex. & per tex. i cle. j. §. porro. eo. ti. & hãc opinionẽ tenẽt cõmuniter doctores. Sed dubiũ est de vicario gñali epi/ aut capituli/ sede vacãte. & dicẽdũ est scdm Lapũ. & Jo. de ymo. in dicta cle. j. de here. Qd nõ poterit sine speciali cõmissiõe epi de hoc crimine cognoscere per tex. in .c. licet. de offi. vica. li. vj. Est aũt tã lata istorum potestas/ qd cõtra qscunq/ etiã qntũcunq exẽptos poterũt procedere/ & eos de hoc crimine cõdẽnare: non obstãte quocũq pñilegio exẽptiõis. vt in .c. ad abolẽdam. §. fi. de here. Fallit tamẽ hoc in epis cõtra quos procedere nõ possunt inqsitores: nisi expsse hoc sibi cõmittat. vt in c. inqsitores. eo. ti. li. vj. Debẽt tñ nunciare Romano põtifici/ si illi de hoc crimine infamati siue suspecti existãt. vt dicit ibi text⁹. ¶ Crederẽ tamẽ/ q vbi essent suspecti de fuga carcerari possent/ vt ad papã remitterent. vt in. §. audiẽt. in aut. de defenso. ciui. coll. iij. Ad qd faciũt not. per Bar. in .l. magistratibus. ff. de iuris. om. iu. ¶ Sed quero iuxta hoc: an ille tex. procedat tñ in inqsitorib⁹: an etiã locum sibi vẽdicet in ordinarijs de hoc crimine inquirẽtib⁹. Ego putarem qd tñ in inqsitorib⁹ locũ habeat: nõ enim debet extẽdi ad epm/ aut ad capitulũ/ sede vacante: cũ de ipis nõ loquat: nec per hoc qd sint epi q heresim incurrũt effugiũt iurisdictionẽ epi. in cui⁹ territorio delinquũt. pro quo est glo. in .c. ibi enim. iij. q. vj. & in .c. j. de rap. & per Inno. in .c. cũ inferior. de maio. & obe. ¶ Alteri⁹ iuxta idẽ querit: an epus possit pcedere cõtra inqsitorẽ: si heresim incurrat. Lapus Abb. in dicto .c. inqsitores: dicit q nõ: durãte officio: nisi crimen esset adeo notoriũ/ q nõ requireret cause cognitio. de fil. presby. qm. Idem sequit ibi. Domi. hec opinio posset etiã iustificari per ea q not. Bar. in .l. fi. ff. de re. diui. vbi tenet/ q si duo sint dñi insolidũ alicui⁹ castri/ & vn⁹ delinquat: nõ poterit puniri a cõdomino: q nõ habet in eũ iurisdictionẽ. Nã par in parẽ nõ habet imperiũ. de elec. in .c. innotuit. Sed hoc nõ obstãte/ ego crederem indistincte posse dici/ q possit cõtra eũ sup huiusmodi crimine procedere: cũ istud sit delictũ/ per qd perdit iurisdictio ipo iure. Pro quo faciũt not. in pdicta materia per Bar. in .l. q iurisdictiõi. ff. de iurisdi. om. iudi. in additi. & ponit exẽplũ in crimine lese maiestatis. C. de digni. l. si gradatim. & .l. quotiẽs li. xij. C. de offi. rect. prouin. l. ij. vbi videt glo. eo etiã casu quo delinqret in male procedẽdo in officio: indubie posset eũ punire cũ ordinari⁹ dlegatũ apostolicũ male se gerentẽ in causa sibi cõmissa punire possit: sic tamẽ vt ex hoc iurisdictio ei⁹ nõ impediat: iuxta not. per doct. in .c. fi. de rescrip. et per Cy. & legistas in aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi. oportet. In processu autẽ super hoc crimine faciẽdo epi & inqsitores apostolice sedis habẽt exhortationẽ a iure in virtute scte obedientie: & sub interminatione maledictiõis eterne/ vt cõtra suspectos vel

diffamatos de huiusmōi ꝑuitate: districte ⁊ prōpte procedāt, sic tn̄ ꝙ maliciose ⁊ fraudulenter hoc nephādum crimē falso alicui nō imponāt. ꝙ si odij gratia vel amoris: lucri aut cōmodi tēporalis obtentu cōtra iusticiā ⁊ cōsciētiā suā omiserint cōtra quēꝙ procedere / vbi fuerit procedēdū sup huiusmodi prauitate. Aut obtētu eodē prauitatem ipā3 alicui imposuerint: ac eū sup hoc ꝑsumpserint quoquo modo vexare: preter alias penas pro q̄litate culpe eis imponēdas. Eps aūt superior suspensionis ab officio per trienniū. Alij vero excōicatiōis sentētiam eo ipo incurrāt / a qua quidē excōicatiōis sentētia q̄ eam incurrerint: nō nisi per summū pōtificē poterūt: ꝑter꜖ in mortis articulo. et tūc satisfactiōe premissa absolutiōis beneficiū obtinere: nullo in hac parte ꝓuilegio suffragante. De quo est tex. in cle. j. §. verū. de here. Insuper si q̄s epus in expurgādo hereses de suo diocesi negligens fuerit vel remissus cū id certis iudicijs apparuerit: deponendus est ab officio episcopali: ⁊ in locū ipius alter substituendus est: qui velit ⁊ possit hereticā cōfundere prauitatē. de here. excōicamus. in fi. Ex quo manifeste apparet quā dānabiliter / et cū quāto animaꝝ periculo epi ⁊ alij ad q̄s huiusmodi inq̄sitio spectat / tā detestādum facinꝰ persequi ac punire omittāt. Inferiores aūt prelati de hoc crimine se intromittere nequeūt: cū superioribꝰ prefatis sit reseruatū / vt prediximꝰ. Potestates aūt siue domini tēporales ac eoꝝ officiales de hoc crimine cum sit mere ecclīasticum se intromittere nequeūt: vt de eo cognoscāt / aut iudicēt / aut incarceratos ab epo ⁊ inq̄sitore a carcere liberēt. executionē tamē sup hoc crimine fiendā sibi a iudicibꝰ ecclīasticis ꝑdictis iniūctam adimplere nō detractēt: aut eoꝝ iudiciū seu sentētiā directe vel indirecte impedire quoquo modo nō presumant. Si quis vero de prefatis secularibꝰ iudicibus cōtra ꝑdicta fecerit: aut prefatis episcopo ⁊ inq̄sitoribus in ꝑdicto fidei negocio se opposuerit: siue illud quouis modo impediuerit: ⁊ qui sciēter in ꝑdictis dederint auxiliū / cōsiliū / vel fauorē: excōicatiōis sentētiā incurrat ipo iure / quā si ꝑ annū animo sustinuerit indurato / ex tūc velut hereticus cōdenet. c. vt inq̄sitiōis. §. fi. de here. li. vj.

qua pena puniat[ur] epus qui hoc crimen imposuit iniuste

Questio. viij.

Octauo quero de ordine: qui debet teneri per iudices in procedēdo contra hereticos. Ad q̄d dicēdū ꝙ in ꝑmis clerū et populū cōuocabūt exponēdo eis inq̄sitionem / quā facere intēdūt. Auxiliū quoq3 et cōsiliū ⁊ fauorē ab ipis petēt. c. vt cōmissi. in. §. j. de here. li. vj. ⁊ solent inq̄sitores ꝑmo ire ad epm loci / vel vicariū ⁊ ostēdere eis facultatē ⁊ auctoritatē suā: ⁊ rogare ꝙ cōgreget clerū. quo cōgregato ostēdunt eis litteras ⁊ facultatē predictas: sermonē faciūt ⁊ eoꝝ auxiliū ⁊ fauorē postulāt. Postea simile faciūt cū potestate siue correctore ciuitatis / ⁊ cōcilio siue in hispanice loq̄mur cōsistorio. demū cōuocāt totā cōtionē populi: ⁊ habito sermone ad populū / idē faciunt vt prediximus. Postea interpolatim inq̄sitor facit sermones ad populū de fide. Et cōueniēs est / ꝙ ad minꝰ due monitiōes ꝑmittātur cōtra oēs hereticos: vt relictis erroribꝰ suis ad fidē catholicā reuertant: ⁊ ad ecclesie gremiū redeāt / q̄ tā꜖ pia mater nō claudit gremiū redeunti. vt. c. sup eo. de here. li. vj. Et pro his monitiōibꝰ satisfacit auctoritas Apli ad Titū. iij. vbi dicit hereticum hominē post vnā ⁊ secūdū admonitionē devita. ad idem. xxiiij. q. j. q̄ dignior. ⁊. q. iij. dixit aplus. Inq̄sitores etiā ⁊ abūdāti. consueuerūt addere tertiā monitionē / vt magis processus suos videant iustificare. In quibus monitiōibꝰ quarū singule decem dies cōtinēt monēt eos ad cōuersionē: ⁊ reuertētibꝰ promittūt benignā misericordiam. Quibꝰ pactis procedēdū est ad inquisitionē: recipiēdo in vnaquaq3 parrochia iuramētum a rectore parrochiali: ⁊ ab alijs probis ⁊ honestis viris. ⁊ si illi deponāt aliq̄s de parrochia / fore hereticos / aut diffamatos / siue suspectos: cōsueuerūt secreto eos corā se vocare ⁊ secreto ad cōuersionē3 monere. ⁊ vbi nec sic voluerint: procedit cōtra eos scđm formā iuris: qui ꝓcessus determinat aperte. per tex. in cle. j. §. j. de heret. vbi tex. dicit ꝙ procedēdū est per diocesanos / epos / ⁊ per inq̄sitores a sede aplica deputatos simul cōuenientes. Sunt tn̄ quedā q̄ possunt vnus sine alio agere: vtpote citare arrestare: seu capere ac carceri mācipare. etiā ponēdo in cōpedibꝰ vel manicis ferreis / prout scđm

q[uod] no[n] claudit gremium Redeunti

deñ viderit expedire. Poterit etiã inq̃rere quilibet predictoꝝ sine altero cõtra illos de q̃bus viderit inq̃rendũ, duro tñ carceri mã/cipare siue arto q̃ magis ad penã quã ad custodiã videat̃: aut tormẽtis supponere eos cõtra quos procedit: aut diffinitiua sententiã ferre cõtra eos nõ poterit ep̃us sine inq̃sitore: aut inq̃sitor sine ep̃o: aut ei⁹ vel capituli/sede vacãte sup hoc delegato. q̃d tñ intellige/ dũmodo adinuicẽ copiã habere valeãt infra octo dierũ spaciũ postq̃ inuicẽ se req̃siuerint. Si aũt cõuenire nõ potuerint propter p̃missa/ tũc inq̃sitor ordinario: vel ecõtra ordinari⁹ inq̃sitori poterit sup p̃missis cõmittere vices suas: vel per litteras significare eidẽ suũ cõsiliũ/vel assensuz. vt dicit ibi tex. vt cum maiori puritate & integritate res agat̃. Inhibitũ est inq̃sitorib⁹ & tã ip̃oꝝ q̃ ep̃orũ a capituloꝝ sede vacãte delegatis siue cõmissarijs: ne p̃textu inq̃sitiõis officij quibuslibet modis illicitis ab aliq̃b⁹ pecuniã extorqueãt: & si sec⁹ fecerint eo ip̃o sentẽtiaz excõicationis incurrũt: a qua nõ possunt absolui p̃terq̃ in mortis articulo: donec plenariã satisfactionẽ fecerint/ his a q̃bus extorserũt. a qua satisfactione nullis pactis/aut p̃uilegijs/aut remissiõib⁹ poterũt liberari. & ne hoc latere possit/notarij & officiales dicti officij: necnõ fratres & socij inq̃sitoꝝ ip̃oruz & cõmissarioꝝ q̃ dictos inq̃sitores / aut cõmissarios secrete p̃dicta nouerint cõmisisse. si indignatiõẽ dei & sedis ap̃lice offensaz voluerint euitare: grauiter ip̃os arguere & corrigere studeãt in secreto. q̃ si taliter ea sciuerint/vt probare valeant p̃latis inq̃sitoꝝ & cõmissarioꝝ eorũdez studeant nũciare. vt in cle. ij. eo. ti. Põdera tñ illũ tex. qui nõ loq̃tur de ep̃is. vnde licet ip̃i ab his debeãt abstinere. nõ tñ pena p̃dicta haberet locũ in illis/ cũ nõ sit expressuz. voluit enim dignitati eoꝝ deferre. vt in. c. sane. lo. ij. de offi. deleg. & in. c. ij. eo. ti. li. vj. ita tenet glo. in dicta cle. ij. quam sequuntur ibi cõmuniter doctores. Ep̃us tñ nõ debet aliq̃d habere propter inq̃sitiõez nec partẽ aliq̃ de deputat̃ inq̃sitiõis officio: vt patet in extrauagan. Boni. ex eo. §. pe. ita tenet Jo. an. in. c. fi. §. j. de here. li. vj. Cõsidera etiã circa idez q̃ tex. ille p̃hibet illicitas extorsiões: nõ tñ per hoc tollit penas pecuniarias: applicãdas officio imponi & exigi scd̃m glo. ibi circa q̃d dicit Math. q̃d bene possũt i culpat̃ de hoc crimie iponi pnie in pecunia pro paupib⁹: vl' alijs pijs opib⁹ vt. c. accu. §. de q̃stiõib⁹. & . §. si vero. d' here. li. vj. Refert etiã frẽz aluaꝝ hispanie tenuisse/ q̃ hac multã pecuniariã inq̃sitores imponũt quoties aliq̃ proferũt verba heretica aut ludẽdo: aut ex ira: aut ex fatua simplicitate & ignorãtia: q̃ tñ excusationẽ nõ habet. Ex his casib⁹ & similib⁹ possunt pecunialiter puniri. Nam & eccl'ia hoc facit. xxiij. di. quamq̃. de iude. ad liberandã de rapto. in archiepiscopatu. Itẽ inq̃sitores possunt hereticis cõuersis penas comutare vel minorare. in. c. vt cõmissi de here. li. vj. Naz & alias iudex ex certis causis minorat penaz. ff. de penis: aut facta. §. fi. Itẽ pro hoc facit littera dicte cle. ij. a cõtrario. per hoc eniz q̃d dicit q̃ modis illicit̃ nõ possunt extorq̃re pecuniã ergo licit̃ sic. de presump. nõne. xxv. di. qualis. ff. de iudi. cũ pretor. Itẽ q̃ dicta cle. ponit verbũ extorq̃ant q̃d sonat in vitiũ violẽtie vel fraudis ergo sec⁹ si iuste cõdemnent: sed caueãt scd̃m euz ne imbursent: q̃ reputaret̃ extorsio: sed dẽt paupib⁹ vel applicẽt officio inq̃sitiõis. in cle. statutum de elec. de p̃sump. litteras. de offi. ordi. dilect⁹. Idẽ per oĩa seq̃tur do. Cardi. in dicta cle. ij. & iiij. cle. ad nostrũ. in fi. eo. ti. Sed q̃ro iuxta p̃dicta: vtrũ inq̃sitores possint recipere modica exẽnia q̃ cõsistũt in esculẽtis & poculẽtis mera liberalitate oblatis q̃ paucis possunt cõsumi dieb⁹ & veritas hui⁹ q̃stiõis pẽdet ab illa. An alij iudices possint ista recipere. In quo fuit varietas inter docto. nã glo. l. l. plebi. ff. de offi. p̃si. tenuit/ q̃ licet olim illud licitũ esset per dictã. l. & per l. solẽt. ff. de offi. procõsu. tñ hodie illud est ĩmutatũ per iura noua & correctũ. Sz bar. in dicta. l. plebisci. post Guil. tenet opinionem cõtrariã. Sed in aut. vt iudi. sine quoquo suffra. §. scriptum. tenet opi. dicte glo. quod etiã tenet glo. in dicto. §. & dicit/ q̃ lex plebiscito & alia iura que innuunt contrarium possent habere locum in defectuz sui salarij. et tunc etiam mediocriter & sponte dantibus. vt innuit tex. in dicto. §. & glo. in dicta. l. plebiscito. Predicta dicit fore vera in iudice ordinario. sed iudex delegatus indistincte potest secũdũ eũ accipere esculentũ & poculẽtũ/ q̃d paucis cõsumi possit

B

[Marginal notes:] qu° possit in pom pena pecuniaria — inquisitores non possint acipere pecuniam — an inquisitores possit recipere modica exenia — quid de iudice delegato

dieb⁹ dūmodo mera liberalitate sit oblatū vt.c.statutū.§.insup.de rescri.li.vj. Et istā opi.seqtur Bal.in dicta.l.solēt. licet nō ita plene distinguat. ⁊ opi. istoꝝ doctoꝝ satis est cōformis legib⁹ ordi.hispanie: que indistincte ꝓhibēt iudicib⁹/ne aliqd a partib⁹ recipiāt. Adiūgit tñ Bal ibi.ꝙ pro qbusdā minimis nō offendit lex: vt pro vni pari fasianoꝝ/vel pro duab⁹ fialis maluasie.ff.de cōdi.⁊ demō.l.q̄uis.qꝛ pro tā paruo iudicis anim⁹ nō flectit. Ad qd etiā ego iduco tex.c.⁊ si qstiones.de simo. vbi pro modico voluntarie oblato in collatiōe rei spūalis nō cōmittit simonia: licet in spūalib⁹ oīs traditio ⁊ promissio cessare debeat. Adde glo.not.xj.q.iij.nō licet. Ex quib⁹ infert ad decisionē qstiōis ꝓposite: ꝙ cū inqsitorib⁹ et cōmissarijs sint deputati reddit⁹ officij: et sic in eis militet ea ratio que in ordinario: ꝑsertim/qꝛ cū sint delegati ad vniuersitatē causarū. vt not.in.c.per hoc.de here.li.vj. naturā ordinariā sapiūt/scdm glo.de appl. cū causaꝫ. Ideꝫ in eis qd in ordinarijs erit dicēdū. ¶ Alteri⁹ q̄ro circa p̄missa in quo territorio sit heretic⁹ de hoc crimine couenīēdus. Ad hoc respōdet per tex.in.c.vt cōmissi.§.j.de here.li.vj.ꝙ in loco vbi heresim incurrit etiā si ad aliā iurisdictionē se cōferat, sed an in loco illo ad quem se trāstulit poterit ꝯueniri. dic ꝙ sic. vt dicit ibi glo. cū etiā ibidē cēseat delinqre heresiꝫ illā retinēdo: facit in simili qd not. Bar. in. l.si dñm. ff.de fur. ⁊.l.si abducta. C. ⁊.l.ꝫ nec legatari⁹.ff.de cōdi.furti. vbi tenet/ꝙ si aliqs fecit furtū Florētie ⁊ reperit Parusij/cum re subtracta poterit ibi conueniri.s. Parusij. Nā sic mutatiōe dñi/nascit noua actio furti/ad penā applicādaꝫ parti: sic mutatione teritorij ⁊ iurisdictiōis/noua nascit actio siue accusatio furti ad vindictā publicā per dictā.l.si dominium.

Questio.ix.

Nono q̄ro/cōtra quos possit ꝓcedi obtētu hui⁹ criminis. Dicēdū est ꝙ cōtra hereticos credētes fautores ⁊ receptores eoꝝ. vt in.c.vt officiū.in prin.⁊.c.vt inqsitiōis in prin.de here.li.vj. Qui aūt dicātur heretici determinat tex.in.c.ad abolendam.in p̄n.eo.ti.in volumine. De quo tñ vide q̄ late scripsi supra in p̄mo mēbro. Inter ceteros aūt ille q̄ diceret ꝑtinaciter/ꝙ exercere vsuras nō eēt pctū: heretic⁹ iudicaret in cle.vnica.§.vlti.de vsur. Ite q̄ ꝓpter contumaciā in causa heresis excōicat/si per annū in excōicatiōe persistat: est velut hereticus cōdēnand⁹.in.c.cū cōtumacia de here.li.vj. Et nedū cōtra hereticos ꝓcedi pōt: verumetiā cōtra suspectos ⁊ infamatos de heresi. vt in dicto.c.vt officiū in prin. ⁊ de huiusmodi suspiciōe est exēplū in casu.c.fi.de penis ꝯtra illū q̄ diu in excōicatiōe etiā pro qlicūꝙ causa inflicta perseuerauit ⁊ in simil lib⁹. De sortilegijs vero ⁊ diuinatiōib⁹ nō se poterūt inqsitores intromittere: nisi heresiꝫ sapiāt manifeste. vt.c.accusat⁹.§.sane de here.li.vj. Ex his infert ad qstionē. Quidam frater professus exiuit ordinem ⁊ accepit vxorē. An inquisitor heretice prauitatis possit de hoc cognoscere. Butri.in.l.ij.C. de sum.tri. distinguebat: qꝛ aut accepit eaꝫ clam ⁊ ꝑsumit dolose hoc fecisse ⁊ nō per errorē: ⁊ sic cōtra eū nō poterit ꝓcedere. Aut accepit palā: ⁊ eo casu nō ꝑsumit in dolo ꝫ erronee hoc fecisse: putās sibi licere ⁊ qd erret in fide: ⁊ sic cognitio ꝑtinebit ad inqsitorē. Idē seqtur Panor. in.c.cū qdā.de iureiurā. ⁊ in suo cōsilio.lxviij. Infert etiaꝫ ad aliā qstionē. An inqsitor heretice prauitatis possit ꝓcedere cōtra illū q̄ binas nuptias ꝯtraxit/itaqꝫ viuēte p̄ma vxore duxit scdam: ⁊ Lapus abbas in dicto.§.sane. dicit qd fuit cōsultū qd sic: qꝛ videt cōmittere cōtra vnū de sacramētis ecclesie: ⁊ per cōsequēs heretic⁹ est habēdus.de here.ad abolēdaꝫ in prin. Idē seqtur ibi Dñicus: ꝫ ego distinguerē. vt supra prima qstiōe. An scꝫ clam vl' palā illud fecerit: ⁊ per hoc poteris ad multa similia respōdere. ¶ Alteri⁹ q̄ro circa p̄missa. an inqsitores prefati ꝓcedere possint contra diuinatores ⁊ sortilegos. Ad hoc dicēdū est ꝙ nō: nisi heresim sapiāt manifestā/vt predixim⁹: qn̄do aūt dicant sapere heresim est satis difficile diffinire. Sꝫ Oldra.cōsil.ccx. volēs hoc determinare dicit: ꝙ si qs per inuocatiōnē demonis vult aliqd futuꝝ scire: hoc heresim sapit manifeste: qꝛ vult demoni atribuere qd soli deo est reseruatum. iuxta illud Esaye.xlj. Annunciate nobis que futura sunt/⁊ dicem⁹ quia dij estis vos. Idem tenet Jo.an. in addi. ad specu. titu. de sortile. et hoc casu potest

ntelligi͡t tex. xxvj. q. v. epi in prin. vbi predi-
ctos appellat hereticos. Non tñ ego crede
rem hoc esse verū sic simpliciter loquendo.
Sed pro veritate huiꝰ cōsiderādū est: qꝛ fu
tura dupliciter cognosci possunt. Uno qui
dem mō in suis causis. Alio mō in se ipis.
Cause aūt futurorum tripliciter se habēt.
Quedā enim producūt ex necessitate ⁊ sem
per suos effectꝰ: ⁊ huiusmodi effectꝰ futuri
per certitudinē prenosci ⁊ prenunciari pos-
sunt. ex cōsideratiōe suarū causaꝝ: sicͭ astro
logi ꝓnunciāt eclipses futuras. Quedā ve
ro cause producūt suos effectꝰ nō ex necessi
tate / ⁊ semꝑ: sꝫ vt in pluribꝰ raro tñ deficiūt
⁊ per huiusmodi causas possunt precogno-
sci effectꝰ futuri: nō quidē per certitudineꝫ
sed per quādā cōiecturā: sicut astrologi per
cōsideratiōnē stellaꝝ / ꝗdaꝫ ꝓnoscere ⁊ pre-
nūciare possunt de pluuijs ⁊ siccitatibꝰ. et
medici de sanitate vel morte. Quedā vero
cause sunt / q̄ si scd̓m se cōsiderent habent se
ad vtrūlibet: qd̓ ꝓcipue videt̄ de potētijs ra
tionabilibꝰ q̄ se hn̄t ad opposita scd̓m Phi
losophū: ⁊ tales effectꝰ. vel etiā: si q̄ effectus /
vt in paucioribꝰ casu accidūt ex naturalibꝰ
causis per cōsideratiōnē causaꝝ ꝓnosci nō
possunt / nisi i seipis cōsiderent̄. Hoīes aūt
huiusmodi effectꝰ in seipis solū cōsiderare
possunt / dum sunt ꝑ̄sentes: sicut cū homo vi
det sortes currere vel ambulare. Sed cōside
rare huiusmodi anteq̄ꝫ fiāt est propriū dei:
qui solus in sua eternitate videt ea q̄ futura
sunt tanq̄ꝫ ꝑ̄sentia: ⁊ de hoc intelligit̄ prein
ducta auctoritas esaie. Annūciate nobis ⁊
cetera. Si q̇s vero huiusmodi futura ꝓnosce-
re / aut prenūciare quoq̇ modo ꝑ̄sumpserit /
nisi deo reuelāte manifeste vsurpat sibi qd̓
dei est. Hec ponit scͭs Tho. scd̓a scd̓e. q. xcv
ar. j. de quo etiā vide eūdē scd̓a scd̓e. q. clxxij
arti. j. cū agit de ꝓphetia: ⁊ in summa cōtra
gētiles. li. iij. c. cliiij. vbi subiūgit q̄ꝫ maligni
spūs veritatē fidei corrūpere moliētes. Si
cut abutunt̄ oꝑatiōe miraculoꝝ: vt erroreꝫ
inducāt hoībꝰ ⁊ argumētū vere fidei debili
tēt: nō tñ vere miracula faciēdo: sꝫ ea q̄ hoi-
bus miraculosa apparēt: ita etiā abutunt̄
ꝓphetica ꝓnunciatiōe: nō q̇dē vere ꝓphe-
tādo: sꝫ prenūciādo aliq̇ scd̓m ordinē causa
rū huiusmodi occultaꝝ: vt videant̄ futura
ꝓnoscere in seipis / qd̓ hoībꝰ persuadēt qui
occultas rerū causas nō cognoscūt. Predi

cti siq̇dem spūs subtilitate intellectus sui:
magis possunt cognoscere quā hoīes: quō
⁊ q̈liter effectꝰ naturaliū causaꝝ impediri
pōt ⁊ causas effectꝰ aliq̇s occulte ꝓducētes
⁊ ideo in ꝓnunciādo futura: mirabiliores ⁊
veratiores apparēt q̄ꝫ hoīes q̈ntūcunq̄ꝫ sci
entes: hec ille. ꝑ q̇bus allego bonū tex. xxvj
q. v. sciēdū. vnde q̇dā astrologi / q̇ hoīes diui
nos se gētibꝰ ostētare volūt / cum videāt: q̄ꝫ
per ꝓ̇ncipia illiꝰ sciētie de futuris actibꝰ ho
minū q̇ ex arbitrij libertate procedūt aliqd̓
certū seu firmū determinare nō valēt: cum
enim intellectꝰ aut ratio non est corpꝰ / nec
actꝰ organi corporei: ⁊ per cōsequēs nec vo
lūtas q̄ est in ratiōe / vt patꝫ per Phūm. iij.
de aīa. Nullū aūt corpꝰ pōt imꝑ̇mere in reꝫ
incorporeā: ex quo seq̇tur q̄ꝫ impossibile est
corpora celestia directe imꝑ̇mere in intelle
ctū ⁊ volūtatē: sꝫ tñ indirecte in q̇busdā be
stialibꝰ hoībꝰ q̇ ratiōeꝫ ⁊ itellectū subijciūt
appetitui sensitiuo. huiusmodi vani hoīes
⁊ insani recurrūt ad demōes: a q̇bus per q̄-
daꝫ occulta pacta multa de futuris intelli
gūt. Unde augu. scd̓o suꝑ gene. ad lr̄am di-
cit. fatēdū ē quō a mathematicis vera dicūt̄
instictu q̇dā occultissimo dici / qd̓ nesciētes
hūane mētes patiunt̄. qd̓ tñ ad decipiēdos
hoīes fit: spūum imundoꝝ ⁊ seductoꝝ oꝑa
tiōe: q̇ q̄dā vera de tēporalibꝰ rebꝰ nosse ꝑ-
mittūt̄. Un̄ ꝯcludit. Qua ꝓpter bono xp̄ia-
no / siue mathematici / siue q̇libꝫ impie diui
nātiū ⁊ maxime dicētes vera: cauēdi sūt / ne
ꝯsortio demonioꝝ aīaꝫ deceptā pacto q̇dā
societatis irretiāt: ⁊ pōdera illud qd̓ Aug. di
cit illos diuinātes q̇ vera dicūt: maxime fo
re vitādos. Demō enim q̇ intēdit ꝑditionē
hoim. ⁊ iuxta apl̄i Petri vocē. Taq̄ꝫ leo ru
giēs circuit q̄rens quē deuoret: sepissime in
suis respōsis vera dicit: vt hoīes assuefaci-
at ad hoc vt ei credat̄. Un̄ Athanasiꝰ expo-
nēs illud qd̓ habet̄ Luc. iiij. increpauit illū
dicēs. Obmutesce dicit / q̄ꝫuis vera fateret̄
demō: ꝯpescebat tñ xp̄s eiꝰ sermonē / ne simꝉ
cū ꝟitate etiā suā iniq̇tatē ꝓmulget: vt nos
etiā assuefaciat ne curemꝰ de talibꝰ: etiaꝫ si
vera loq̇ videant̄. Nephas eni est vt cū assit
nobis scriptura diuina / a diabolo instrua-
mur. Interdū etiā deꝰ ꝑmittit ea q̄ a demo-
nibꝰ ꝑ̄dicunt̄ euenire: vt ipi q̇ hoc audiūt ⁊
vidēt ꝓbent̄ / ⁊ appeat q̈li fide sunt vl̓ deuo
tiōe erga deū / sic legit̄ in deut. c. xiij. Moy

ses ex ꝓcepto dn̄i populo ꝓcepisse dicēs. Si surrexerit in medio tui ꝓphetes / aut q̄ dicat somniū se vidisse: ⁊ ꝓdixerit signū atqȝ portētū. et venerit qd̄ locut⁹ est. nō audies verba prophete / aut somniatoris. q꞉ tēptat vos dn̄s deus vester. vt palā fiat vtrū diligatis eū an nō. in. c. nec mirū. xxvi. q. v. qui est tex. Augu. Similiter quoqȝ demones se habēt in operationib⁹. Operant enim quedam scd̄m ordinē naturalē. cū propter subtilitatē ingenij sui / naturas rerū occultas sciāt / q̄ hoibus propter grossiciē ingenij miraculosa vident. eo qd̄ illoꝝ causas nō attingūt. nō tn̄ demones preter nature ordinem quicq̄ efficere possunt. de quo optim⁹ tex. Augustini in dicto. c. nec mirū. Quib⁹ premissis quo ad q̄stionē propositā videt dicēdum. qd̄ si q̄s inuocās demones vel sortilegia aut diuinationes exercēs: credit demones aliq̄ de futuris scire. ad quoꝝ cognitionē nō pertingūt. aut in operabilib⁹ credit eorum virtutem ad aliqua se extendere. ad que secundum rei veritatem se non extendit / huiusmodi error cū ꝑtinacia heresiz induceret. Et sic intelligo tex. in dicto. c. epi. ad quod etiā bonus tex. ea. causa. q. vij. nō obseruetis. Quod satis aperte dominus insinuare voluit deutero. xviij. vbi inter abhominationes gentilium predicta maleficia ⁊ sortilegia cōnumerauit. Si vero ista credulitas falsa cessaret: licet res sit valde illicita: nō tn̄ heresim saperet: cū discessum a fide nō haberet in quo ratio heresis cōsistit: vt ex supiorib⁹ patet. Ex q̄bus manifeste deprehēdit q̄ magnū instet ꝑiculū / his qui ad has vanitates et insanias falsas se cōuertūt. Ex huiusmodi etiā dānanda cuȝ demonibus societate detestabile ydolatrie scelus sepissime incurrit. Demō enim superbie caput: summopē ab hoibus adorari desiderat. vt patȝ Mathei. iiij. Unde de quibusdā auidissime his vanitatib⁹ dedit꞉ taliter persuadet: ⁊ talib⁹ modis eos allicit / vt sacrificiū vel reuerētiaȝ ei exhibeāt. Contra quos dicit Esaie. xxviij. dixistis ꝑcussimus fedus cū morte ⁊ cū inferno fecimus pactū. ⁊ in suma. Qui talib⁹ socijs se imiscet nō valet illesus euadere. Alteri⁹ q̄ro: an inq̄sitores ꝓlati possint procedere cōtra iudeos: qui inducūt xp̄ianos ad eorū rituȝ aut eos defendūt: occultāt: ⁊ fouēt in dict erroꝛib⁹. ⁊ dicēdū est q̄ sic. scd̄m Oldra. cōsi. xxxvi. Idē tenet Jo. an. in. c. cōtra xp̄ianos. de here. li. vj. in nouel. qd̄ dicit ex extraua. Grego. ⁊ Clemē. clare patere. q̄ q̄deȝ extraua. reseruate sunt in suo vigore per. c. fi. in prin. eo. ti. ⁊ li.

Questio. x.

DEcimo quero: quib⁹ modis procedi possit ꝯtra hereticos ad puniendum eos de heresi. Ad qd̄ dicēdū q̄ trib⁹ modis scilicet. accusando: inquirēdo: denūciādo. adde quartū scilicet per viā notorij. De primis trib⁹ est tex. de accu. sup his in prin. et c. licet heli. de simo. De vltimo est tex. in dicto. c. licet heli. Pro euidētia ꝓmi aduerte / q̄ ⁊ si accusatiōis gen⁹ illaudabilis intentiōis esse dicat. vt in. c. si q̄s epus. ij. q. vij. de quo per glo. ij. q. vj. c. decreto. Illud tn̄ debȝ intelligi quo ad vulgi opinionē: alias enim ꝓsumit q̄s bono zelo accusare. de dol. ⁊ cōtu. veritatȝ. Ex charitate enim debet accusatio prouenire. de accu. si q̄s epus. ⁊ nō zelo vindicte ꝓuate aut odij ꝑsonalis. eo. ti. accusasti. ⁊ qui accusat publice: salutis custodiam gerit. C. de famo. libel. l. vna. Pro quo vide bonā glo. in dicto. c. si q̄s eps. ij. q. vij. ⁊ si in omi crimine hoc ꝓcedat: a fortiori in huiusmodi crimine heresis qd̄ grauissimū est vt ex supioꝛib⁹ patet. cū etiam in obprobriū dei cedat: cui⁹ obprobria dissimulare nō debem⁹: q꞉ ip̄e nostra deleuit. vt in c. in nōnullis. de iude. Et licet regulariter laic⁹ clericū accusare nō possit. vt. c. j. ⁊. ij. ⁊ q̄si per totū. ij. q. vij. ⁊ de accu. c. cum. p. Tamen fallit hoc in crimine heresis vt voluit glo. ij. q̄. vij. in sum. Est ⁊ aliud speciale in hoc qd̄ regulariter nō potest recedi ab obediētia ꝓlati instituta accusatiōe / aut iudicio cōtra illū. viij. q. iiij. nōne. Fallit tamē in hoc crimine: nā etiā ante institutā accusatiōeȝ recedi potest a ꝓlato heretico: iuxta glo. c. sacerdos. ij. q. vij. ⁊. c. cū nō liceat. de prescrip. Est etiā ⁊ aliud: q̄ quāq̄ in alijs criminibus accusator in publicum prodire debeat. iij. questi. ix. c. Non oportet. et c. habetur. et inscriptionem facere. vt. l. libellorum. ff. de accusatio. et. l. qui crimen. C. qui accusare non possunt. et. l. pe. C. de accusatio. et. cap. super his. eo. titu. et cap. licet heli. de simo. ⁊ similem carceris cu-

stodiam subire. C. ea. l. fi. Speciale tamen est in hoc crimine q ubi propter potentiã personarum contra quas proceditur: videant eps vl inqsitores graue periculũ imminere: si otingat fieri publicatiõez nominũ eorũ q̃ accusant: procedi poterit eoꝝ noibus sub secreto seruatis vt in. c. fi. §. iubem⁹ de here. li. vj. seruata forma illi⁹. Adde etiã q hereti⁹ hereticũ accusare põt. ij. q. vij. si heretic⁹. ꝛ per glo. xxiij. q. iiij. ipa pietas. qd in hoc crimine speciale est: cũ alias regulariter criminosus criminosum accusare nõ possit. ij. q. vij. c. q̃ sine. ꝛ. c. pastoralis: ꝛ de accu. c. j. Qd aũt ad inqsitiõis ordinẽ si specialiter otra aliquẽ infamatũ de hoc crimine procedat: pcedẽdum est iuxta formã. c. q̃liter. lo. ij. §. debet de accu. Si aũt gñalis inqsitio fiat in ciuitate vel diocesi: tũc ex testib⁹ in illa gñali inqsitiõe examinatis: etiã si sufficiẽter cõtra aliquẽ deponãt: nõ poterit ille cõdẽnari: sed oportet q eo noiatim vocato ꝛ data sibi copia defensiõis cõtra eũ pcedat. ꝛ iterũ pbatiões sufficiẽtes fiãt vt voluit Inno. de elec. bone. lo. j. ꝛ spec. ti. de no. cri. in prin. ymo. ex talib⁹ pbati. in generali inqsitiõe habitis: adhuc ad torturã nõ posset pcedi: iuxta doctrinã. Bar. in. l. fi. ff. de q̃stio. Quãtũ aũt ad denũciationẽ: dicẽdũ est q pcedere debet euãgelica monitio: iuxta illud euangelij. Si peccauerit in te frater tu⁹ ꝛ cetera. ij. q. j. si peccauerit de iudi. nouit. ꝛ q̃ hãc monitiõez nõ pmitteret a denũciatiõe repelleret. de accu. c. ij. ꝛ. c. q̃liter. lo. ij. ꝛ. c. sup his. hoc tñ limita verũ cuz pctm esset occultũ sec⁹ aũt si publicũ. Nam eo casu premonitio nõ requirit: scdm illud apli. j. Thi. v. Peccãtẽ corã oibus argue vt ceteri timore habeãt. Qd intelligit de peccatis publicis: vt dicit augusti. in li. de verbis dñi. Itẽ in heresi occulta vbi posset imminere piculũ in dilatione: vt qr est aliqs heretic⁹ occult⁹/qui puatim hoies a fide auertit. Aut fit tractat⁹ occult⁹ qño ciuitas tradat hostib⁹/qd etiã celerrimũ exoptat remediũ. His casib⁹ alio etiã nõ expectato: statim pcedendũ est ad denũciationẽ: nisi forte aliqs firmiter estimaret q statim per secretã admonitionẽ huiusmodi mala posset impedire: vt dicit. s. Tho. scda scde. q. xxxiij ar. vij. ꝛ. iiij. sentẽ. di. xix. Gñale tñ est i oib⁹ denũciatiõib⁹: q si crimẽ est adeo occultissimũ/q nequeat pbari: nõ habet locũ hui⁹ denũciatio: in tñ qd etiã si plat⁹ cõtrariuz mãdaret nõ esset sibi in hoc obediẽdũ: cum sit cõtra pceptũ dñi/q̃ d'licta fratrũ occulta noluit reuelari. imo eo casu peccaret pcipiens ꝛ obediẽs. Obedire enim oportet deo magis q hoibus. iuxta illud actuuz. v. ꝛ si generaliter platus pciperet/vt si dicat/qd quis sciuerit corrigẽdum. Intelligẽdũ est sane illud pceptũ. scilicet saluo ordine iuris ꝛ fraterne correctiõis. qr tñ medic⁹ corporalis sanitatẽ egroto cõfert si põt/sine alicui⁹ mẽbri abscisione. Si aũt nõ põt. abscindit mẽbrũ min⁹ necessariũ. vt vita toti⁹ cõseruet. Sic ꝛ medic⁹ spiritualis agere debet si enim põt emẽdare fratrẽ quãtũ ad cõsciẽtiã salua fama ꝛ illesa. illud faciat/vt predictũ est. si tñ hoc nõ põt. tũc qr cõsciẽtia preferẽda est fame. Voluit dñs/vt etiã cum dispẽdio fame conscia fratris per publicã denũciationẽ a pcto liberet. vbi tñ de occultz aliq̃ iudicia apparẽt. puta per infamiaz vel per alias suspitiones posset platus pcipere ista sibi reuelari eo modo sicut ꝛ iudex inqrit cõtra infamatũ: q̃r iã illud nõ est omnino occultũ: nec ab hoc d'uiat id qd i capitulis religiosoꝝ fit: vbi etiã sine aliq̃ pambula monitiõe denũciant secreta proximi delicta. Nã illa sunt de aliqbus leuib⁹ q̃ fame nõ derogãt: ꝛ si essent talia de qbus frater infamaret cõtra pceptũ dñi faceret: q p hũc modũ pctm fratris publicaret. qd est intelligẽdũ modo predicto. Ista tñ sunt de mente scti Tho. scda scde. q. xxxiij. arti. vij. ꝛ. iiij sen. di. xix. tenet idẽ/dicẽs etiã in pcto oino occulto reglaz euãgelij locũ habere. ꝛ inducit qd Augu. in regula dicit. Innocẽtes nõ estis/si fratres vros qs iudicãdo corrigere potestis tacẽdo perire pmittatz. nec ex hoc aliqs efficit pditor criminis: qr nõ manifestat crimẽ ad infamãdũ sed ad corrigẽdum Sed Jo. an. in. c. nouit. de iudi. tenet q in peccato omnino occulto. taliter q probari nõ põt nõ habeat locũ hec denũciatio. talia eni oino occulta diuino iudicio sunt relinq̃nda. vj. q. j. si oĩa. ꝛ hoc videt voluisse glo. in dicto. c. si peccauerit. Sed Panor. ibi dicit. q stãte hoc secreto: licet in publicũ non debeat res produci. pro quo videt mihi bonus textus in dicto. c. Si peccauerit. ꝛ ibi glo. Debet tamen fieri diligẽs exhortatio/

τ fraterna admonitio erga ipm in secreto: vt se emēdet. vt dicit ibi tex. τ adhuc si oportueret potrit hoc significare psbytero suo / aut plato in secreto: q monēdo τ orādo poterit prodesse τ nō obesse. Pro quo bo. tex. xxij. q. v. hoc videt. τ qr scēs Tho. tenuit cōtrariū vbi supra: ad motiua sua stat respōsio. qđ debēt intelligi modo predicto. τ ad predicta multum facit tex. in cle. ij. de here. vbi probat: qđ delictū qđ probari nō potest nō debet iudici denūciari. Ad idez induco etiā tex. in. c. qualiter lo. i. de accu. in fi. vbi iudex qui generaliter inquirit sup statu ecclesie nō debet ad occulta reuelāda astringere testes in inquisitiōe deponētes. Pertinet enim ad debitū charitatis crimē fratris celare de offi. ordi. si sacerdos. j. q. j. xps qđ fecit eo pcipue: qr cū res eo modo est occultissima iudicialis auctoritas nil prodesse potest: cū nec probationib⁹ iste cōuinci queat: nec subici torture vt inuit⁹ cōfiteat: ex quo indicia nō precedūt. Et ex his infertur ad istas generales monitiōes q fiūt in ecclesijs a iudicib⁹ sub pena excōicatiōis: vt sciētes furta vel alia delicta huiusmodi debeat reuelare. per pdicta enim colligere poteris qualiter ille sint intelligēde: τ quo modo / τ ad quid astringat.

Questio. xj.

Vndecimo qro de citatiōe hereticoꝝ. Et pro hui⁹ euidentia est distinguēdū: qr aut qrimus de citatiōe verbali. aut de citatione reali. Primo casu citādus est qui de hoc crimie impetit quacūqz via procedat cōtra eum: vt habeat copiā se defendendi: cum enim defensio sit de iure naturali. vt in cle. pastoralis. §. ceterū. de re iudi. nemini denegāda est qntūcūqz excōicato τ criminoso. de excep. cum inter. τ. c. fi. Si tū esset heretic⁹ relapsus sine aliqua audiētia esset iudicio seculari relinquēd⁹ de here. ad abolēdā. §. illos. τ. c. sup eo. ti. li. vj. Quis autē dicat relapsus. vide pulchrū tex. c. accusatus eo. ti. τ. li. Ego tū putarē: qđ licet relapsus nō debeat audiri super crimine. vt in dict ij iuri. Si tū vult excusare se relapsuz nō fore bene esset audiēdus. Nam cū dispositio excludēs exceptiōes fundat sup certa qlitate. nō videt excludere exceptiones detrahētes illi qlitati. vt voluit glo. c. cupientes. §. qđ si per. xx. de elec. li. vj. τ cle. vnica. de secres. po. τ fruc. τ Bar. in. l. j. §. parui refert. qđ vi. aut clam. Sic in proposito est dicēdum. vt cū illa iura se fundent super relapsu. nō videant tollere defensionē / quo ad hoc qđ iste posset dicere se non relapsum. et hāc citationē poterunt epi τ inqsitores nedum per se / sed per alios facere. vt in. c. vt cōmissi. in prin. de here. li. vj. Aut qrimus de citatiōe reali. hoc est per capturā persone: τ similiter illā facere possunt: τ tā verbalez qđ hāc realē citatiōes epus sine inqsitore: τ inqsitor sine epo facere poterit. de here. cle. j. §. j. Regulare eni est qđ cōuent⁹ sup crimine capi pōt psonaliter / τ incarcerari: τ psertim qndo delictū est maximū / sicut heresis de qua materia vide late per Bar. i. l. fi. ff. ad leg. iul. pecu. τ i. l. j. ff. de custo. reoꝝ. τ i hac captura seruat de more ista pratica. qđ informatiōe phabita per iudicē de maleficio τ malefactore: sine alia citatiōe verbali precedēte / mittūt ad capiēdū reū / si crimen sit enorme cuiusmodi est istud. τ hoc ne fugam arripiat cōscius de crimine. ita dicit Salic. in. l. ij. C. de exi. τ intro. re qđ dicit probari per illū tex. presertim iūcta glo. τ licet ista modestia incarcerādo sit seruanda vt nemo sit de domo sua trahēdus ad carcerem. vt. l. nemo de domo. ff. de reg. iur. τ. l. plerique. ff. de. in ius vocan. Hoc tū procedit in ciuili nō tū in criminali iuxta glo. in dicta. l. nemo. Seruādum tū est qđ mulieres nō ponant in eodē carcere cū masculis: sed ad partē i alio carcere: qr piculosa est sexū cōmixtio. vt in. l. qm̄. et in aut. nouo iure. C. de custo. reo. τ in auten. vt nulli. iudi. §. si vero col. ix. qđ procedit nedum in carcere deputato ad custodiā: sed etiā deputato ad penā. iuxta formā. c. pe. de here. τ. c. quis. de pen. li. vj. ita tenet glo. in dicto. c. quāuis. Et de forma q debet teneri in huiusmodi carcerib⁹ hereticalib⁹ τ de custodib⁹ adhibēdis / τ substitutis ab eis / et de iuramēto qđ per eos pstādū est. τ qliter diuersas claues debeāt carcerari adhibere τ modo ministrādi necessaria carceratis. vide tex. nota. in dicta cle. j. §. j. de here. Sed pone qđ in castro siue territorio alicui⁹ dni temporalis heretic⁹ manet. τ citatus verbaliter per inqsitores nō vult corā eis cōparere. an dominus castri teneat eū in manib⁹ inqsitoꝝ

ponere si sit ab eis reqsit⁹. Ad hoc dicas q̄ sic. pro quo est tex. apert⁹. c. vt inqsitiōis. in prin. de here. li. vj. Quid aūt sit in alijs criminib⁹. vide bal. in vsi. feu. ti. de pace te. §. si iudex. vbi dicit. q̄ si est suus subdit⁹ nō tenetur eū tradere. sec⁹ aūt si alien⁹ est subditus. in quo tñ examinādo nō insisto: q̄r nō est presentis speculatiōis. Sed cui⁹ ex pen. erit remitēdus. Bal. vbi supra tenet qd̄ si aliqs p̄uat⁹ pro suo interesse hoc petit: fiet expēsis petētis. vt. l. cum sepe. C. de ero. mili. anno. li. x. Si aūt iudex ex officio hoc petat. tūc expen. publicis illi⁹ terre ad quā fit remissio. ar. l. mulier in opus. ff. de cap. et post limi. reuer. Ego tñ putarē q̄ in crimine heresis si officiū sufficeret ex redditib⁹ illius essent fiēde. Sed iuxta p̄dicta q̄ro / an delegatus ab ep̄o vel capitulo sede vacāte aut ab inquisitore possit hanc personalē capturā facere. ⁊ videret̄ qd̄ nō: q̄r delegatus nō potest citare personaliter / vt voluit glo. in. l. cōsentaneū. C. quō ⁊ q̄ndo iu. Sz glo. in. l. ij. ff. de iur. om. iu. dicebat qd̄ delegat⁹ p̄ncipis hoc pōt. sec⁹ in delegato inferioris a p̄ncipe qui hoc nō pōt ante lit. cōtestataz sed bene carcerare pōt post li. cōtesta. Sed Bar. ibi ⁊ in dicta. l. pleriqz tenet delegatū inferioris a p̄ncipe nequaq̄ hoc facere posse per tex. i aut. de testi. §. si vero ignoti. vbi delegat⁹ nō potest cohercere testes ⁊ eos torquere. Nō obstat secūdū eū. tex. in aut. de exhibē. rei. §. si vero etiā. vbi dicit̄ q̄ delegatus nō pōt aliqd facere: q̄r lis nō est cōtest. q̄si innuat q̄ litē ꝯtestare posset: q̄r nō vult hoc dicere. sed debet intelligi / q̄ si lis esset cōtesta. posset deueniri ad sentēciā / etiā absente reo. ⁊ sic posset aliqd facere / per q̄ videret̄ q̄ cū delegati p̄dicti / de q̄bus in q̄stione proposita sint inferioris a p̄ncipe nō possent huiusmodi capturā p̄sonalē facere: cōtrariū tñ ego teneo. pro quo induco tex. expressuz in dicta cle. j. §. j. de here. vbi aperte hoc probat̄. hoc etiā p̄bari pōt: q̄r ea ratiōe qua istud venit in generali delegatione facta per p̄ncipē: vt patet in p̄cedētib⁹: scilicet q̄r p̄nceps potest ista cōmittere q̄ sunt meri imperij: ⁊ videt̄ cōmisisse tanq̄ sine q̄bus illusoria videret̄ iurisdi. delegati. videt̄ idez dicēdū in p̄dictis inferiorib⁹ de iure canonico: scd̄z qd̄ ea q̄ sunt meri imperij sunt delegabilia de offi. ordi. qd̄ sedem. ⁊ de rapt.

in archiepiscopatu. cum si. Et ex dicta cle. probat̄ q̄ ille q̄ habet iurisdictioez in crimine: pōt carcerē creare pro custodiēdo criminosos. Sed pro veritate hui⁹ est aduertendum q̄ q̄druplex est carcer. Primus est perpetue pene: ⁊ huiusmodi carceratio est meri imperij: q̄r illa pena equiparat̄ morti: vt not. Inn. de accu. c. q̄liter. ij. Scd̄us carcer est modice coertiōis: vt cū iudex facit ponit nūcios in cippis. ⁊ iste carcer est meri imperij: sed minimi. de quo pōt intelligi. l. ij. C. de sport. q̄r iste carcer adhibet̄: q̄r forte nūci⁹ ꝯtēpsit iurisdictionē iudicis. Terti⁹ est carcer custodie: ⁊ est eiusdem speciei / cui⁹ est causa p̄ncipalis. scd̄z Guil. ⁊ Bal. in. l. imperiū. ff. de iuri. om. iudi. vnde si causa est pecuniaria: est iurisdictionis si sit criminalis: est meri imperij. Quartus est carcer domestic⁹ q̄ nō est licit⁹ / nisi in casib⁹ expressis in iure. ff. de offi. presi. l. diuus: ⁊ iste carcer nō est sub aliq̄ specie iurisdictiōis / q̄r cōpetit p̄uato. vt voluit Bal. in dicta. l. imperiū. ex q̄bus concludere potes / q̄ ille q̄ licite pōt carcerare qd̄ q̄ modo sit ex p̄dictis colligit̄ poterit carcerē cōstituere. ⁊ per cōtrariū: qui nō potest carcerare nō poterit cōstituere carceres. Et de hac materia multiplicis carceris vide eūdem Bal. in auten. si captiui. C. de epis. ⁊ cleri. Alteri⁹ quero: q̄s p̄uidebit de expensis custodib⁹ carcerū p̄dictoruz. Solutio. hoc determinat̄ per tex. dicte cle. j. §. sane scilicet qd̄ ep̄us p̄uidebit custodi deputato per ip̄m: ⁊ intellige de suis redditib⁹ / nō de parte p̄uentuū inq̄sitiōis officio deputata. vt i extraua. B̄ndicti ex eo. §. vez ita tenet glo. in dicta cle. ⁊ inq̄sitor similiter prouidebit illi: quē ip̄e deputabit. scz de prouētib⁹ deputatis officio. vt in dicta glo. ex quo patet scd̄m zen. ibi qd̄ carcerat⁹ non prouidebit custodib⁹: qd̄ dicit nō esse dubiū in deputatis ad perpetuos carceres: q̄r tales sunt p̄uati bonis. facit. l. cū sepe. C. de ero. mili. anno. li. xij. Idē tenet ibi Mathe. tu dicas in causa heresis nullū fore dubiū per istum tex. in alijs aūt dicūt Math. ⁊ Jo. de ymo. seruādā esse cōsuetudinē qua cessante glo. in dicta. l. cū sepe. dicit qd̄ seruari debet expēn. ei⁹ q̄ illū facit custodiri. illas tñ postea resartiet custodit⁹ ⁊ sic seruatur. Hoc ego limitarē vbi isti custodes nō essent salaria

cuius expē[n]sis

an iudex possit carcerem creare
quadruplex est carcer

quis p̄uidebit de expensis custodibus

an seruet[ur] consuetudo circa spensas

ti de publico. Nā tūc nihil possent a parti-
bus petere. pro quo facit tex. optimꝰ in ar.
in. l. archiatris. C. de professo. ⁊ medi. li. x.
⁊ not. in simili per Inno. in. c. j. de postu. et
vbi aliq̄s carceraret iniuste iudex q̄ iniuste
fecit eū detineri tenet ei ad interesse/ iuxta
doctrinā. glo. ⁊. bal. in. l. ij. §. fi. ff. si q̄s cauti.

qu iudex teneat ad expensas

Quis aūt ꝓuidebit carceratis: ⁊ circa cri-
men heresis dicas qd̄ episcopus ⁊ inq̄sitor
debēt ordinare vnde eis prouideat vt pro-
bat tex. ī dicta cle. §. porro. in alijs vero glo.
in. c. diffiniuit. xvij. q. iiij. tenet/ qd̄ custos
carceris ꝓuidebit carceratꝫ. sed nō intelli-
gas qd̄ habeat prouidere de suo/ sed de ele-
mosinis destinatis ad vsum pauperū. hoc
poterit facere. vt. l. iudices. C. de epi. audi.
vbi aūt ista cessarēt cōsuetudo habet qd̄ is
ad cuiꝰ petitionē fuit carceratꝰ prouideat
carcerato. postea aūt carceratus satisfaciet
eidē de p̄dictis. Sed pone qd̄ cū de māda
to p̄dictoꝝ volūt incarcerare eosdē hereti-
cos ipi se defendunt. Dicas qd̄ inuadi pos-
sunt cū armis per ministros iusticie: ⁊ si in
illa defensione occiderent cū sit illicita nul
lā penā incurrerēt occisores: vt probat tex.
optimꝰ in. l. si seruꝰ. C. de his q̄ ad eccle. cō
fu. nō enim permittit iuste inuaso se defen
dere iuxta not. per bar. in. l. vt vim. ff. de iu-
sti. ⁊ iu. ⁊ per do. Car. in cle. si furiosus. de
homi. An aūt hereticꝰ ad eccl'iam cōfugiēs
gaudeat emunitate: ita vt de eccl'ia extrahi
possit ⁊ capi. ⁊ dicas q̄ nō gaudet: pro quo
est glo. in aut. demanda. princi. §. neq̄ aūt.
col. iij. facit ad idē tex. in. l. j. C. de his q̄ ad
eccl. cōfu. Et q̄m ad hāc incarceratiōez faci
endā: necessarij sunt officiales armati hn̄t
inq̄sitores facultatē a iure: vt possint habe
re officiales armatos ad hoc exequēduꝫ se-
cūdū tex. in cle. ij. §. fi. de here. Ex quo infer
tur ad q̄stionē: nūquid ep̄us q̄ iurisdictio-
nē ordinariā habet possit habere officiales
armatos pro executione iurisdictionis sue.
Panor. mouet hāc q̄stionē. in. c. significa-
sti. de offi. dele. ⁊ dicit se fuisse interrogatū
de hoc a quodā ep̄o: cui refert se respōdisse
q̄ nō. nisi haberet tēporalē iurisdictionē in
loco. ad qd̄ p̄mo inducit iura q̄ dicūt ep̄um
in executiōe iusticie debere implorare auxi
liū brachij secularis: vt. c. ad ministratores
⁊. c. p̄ncipes. xxiij. q. v. Itē alibi cauet/ q̄ sic
pro sp̄ualibꝰ debēt p̄ncipes recurrere ad ec

an hereticus defendendo se liceat occidi

an hereticus gaudeat immunitate ecclesie

an episcopus debeat habere officiales armatos

clesiā. ita in tēporalibꝰ debēt p̄lati recurre-
re ad principes seculares. vt. c. cū ad verū.
⁊. c. si imperator. xcvj. di. nec ꝓmiscuis acti
bus sunt eoꝝ officia turbāda. vt. l. cōsulta
diualia. C. de testa. Itē eccl'ie fuit interdi-
cta executio gladij tēporalis dicēte dn̄o Pe
tro. Cōuerte gladiū tuū in locū suū. vt le. ⁊
no. in. c. nouit de iudic. Item arma clerico
ruꝫ sunt lachryme ⁊ orationes. vt in. c. con
uenior. xxiij. q. viij. sed vide. Bal. in. l. nam
salutē. §. fi. ff. de offi. p̄fec. vigi. qui cōtrariū
tenet nullū aliud inducēs fundamentā ad
hoc. ⁊ hec opinio mihi placet. ⁊ eam obser-
uat cōmunis vsus. et pro huiꝰ fundamēto
facit tex. in dicta cle. vbi papa cōcessit facul
tatē inq̄sitoribꝰ: vt possint armatos officia
les habere. Ex quo innuit/ q̄ penes papaꝫ
est potestas habēdi armatos ⁊ mouēdi ar-
ma in huiusmodi criminibꝰ ad eccl'iasticuꝫ
forū spectātibꝰ alias nō potuisset eā inq̄si-
toribꝰ cōcedere. Non ergo de necessitate ad
laicos in his est recurrēduꝫ/ vt cōtraria opi
nio p̄supponit. Preterea fundat ⁊ aliter ex
eadē cle. vbi papa per cōcessionē sp̄ualē de-
dit hāc facultatē inq̄sitoribꝰ: nō aūt ep̄is q̄
in p̄dicta inq̄sitione cū eis cōcurrūt. osten-
dēs aperte q̄ ep̄is nō erat necessario cōferen
da: q2 de iure eis licebat: alias sicut inq̄sito
ribꝰ cōcessit: sic ⁊ ep̄is cōcessisset. Cōfirmat
etiā: q2 ep̄us per iurisdictionē suā pōt etiā
laicos in certis criminibꝰ capere et corpo-
raliter coercere. vt est tex. cū glo. xxvj. q. v.
cōtra ydolorum. xvj. q. iiij. attēdendū. ⁊ de
adult. c. ij. qd̄ nemo dubitat egere ministris
armatꝫ. nec obstāt fundamēta in cōtrariuꝫ
inducta videlicet/ q̄ eccl'ia nō habeat exer-
citiū gladij materialis. Nā illud est ad in-
ferēduꝫ alicui mortē vel mēbri mutilatio-
nē: ⁊ hoc casu intelligunt iura pro ꝯtraria
p̄te inducta. Secꝰ aūt ad exequēduꝫ iusti-
ciā sibi cōpetētē. vt ꝓbat per p̄dicta. Simi
liter ad illō qd̄ dicit q̄ eccl'ia iplorat auxili-
um brachij sc̄laris. dici pōt q̄ inde nō cōclu
dit intētū opiniōis ꝯtrarie. Nā inter ipos
met seculares iudices idem obseruatur: q̄
vnus implorat auxilium alterius vbi vires
ipsius nō sufficiunt ad exequēdū qd̄ sibi in
cūbit. vt est tex. in. l. si quis in hoc genꝰ. C.
de epi. ⁊ cler. ⁊ etiā iudices seculares inuo-
cāt in subsidium auxilium ecclesie vbi per
se nō possunt suos subditos donare. vt not.

Inno. in. c licet ex suscepto. de for. compe. et hec notabis.

Questio. xij.

Duodecimo quero de ordine procedendi contra hereticos quo ad telā iudiciariam ordinandā. Dicas qd̄ licet in aliis criminib⁹ plenissimo iuris ordine seruato debeat procedi. de quo vide tex. in. l. absentē. ff. de pe. ꝛ i. le. j. C. de requi. re. ꝛ per glo. iij. q. ix. in summa. ꝛ per Bar. in dicta. l. absentē. ꝛ per Sali. l. absentē. C. de accu. vbi plene. ꝛ per docto. in capitulo veritatis de do. ꝛ cōtu. Tn̄ in hoc crimine heresis est spirituale: qꝛ procedi potest super eo simpliciter ꝛ de plano sine strepitu ꝛ figura iudicij vt in. c. fi. in prin. eo. ti. li. vj. Ex quo infert ꝙ in accusatiōe nō erit necessaria solēnitas req̄sita per. l. libelloꝝ. ff. de accusa. ꝛ in. l. in causis. C. eo. pro quo ex tex. ī cle. sepe de verb. signi. Infert etiā ꝙ cōclusio in causa nō est necessaria ꝑ glo. ibi. imo quocunqꝫ re⁹ se defendere voluerit admittet. Ad qd̄ facit not. per Bar. in extraua. ad reprimēdam. in versi. sequētia. ꝛ vbi is cōtra quem in hoc delicto procedit cōtumaciter se absentat. prouisum est de remedio / vt debeat excomunicari. ꝛ si per annū in excōicatiōe persistat: velut heretic⁹ est puniēdus. de here. cū cōtumacia. li. vj. ¶ Sed pone ꝙ secundū veritatē iste nō est heretic⁹: nūquid huiusmodi pena a iure in eum inflicta propter cōtumaciā teneat? ꝛ dicēdum est ꝙ sic qꝛ cōtumax fuit scd̄m rei veritatem: venire enim tenebat ad iudicē. vt. l. si qs ex aliena ff. de iudi. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. vbi hoc tenet bal. Sed bar. in dicta. l. absen. dicit ꝙ istis casib⁹ q̄bus procedit cōtra absentē ꝛ habet pro cōfesso propter cōtumaciam si postea ꝯstaret iudici de innocētia cōtumacis: vt si videret viuū hominē quē absens dicit occidisse: nō poterit ad punitionē criminis procedere. Nam ex vera cōfessiōe talem nō cōdemnaret. ff. ad. l. acquil. inde neraci⁹. §. fi. cū. l. se. quāto magis ex ficta. hoc tamē in crimine heresis nō pōt practicari: qꝛ cū sit crimē qd̄ in mente intrinsec⁹ latet: nō posset in aperto liquere iudici de alicuius innocētia ergo illud: vt mihi videt. pōdera tn̄ tex. cū glo. in dicto. c. cū cōtumacia loqtur enim q̄ndo citatio fuit decreta contra illū q̄ suspect⁹ erat in fide. Nam tūc ad ꝑmā suspicionē addit alia ex cōtumacia. ꝛ sic ꝑma simplex presumptio trāsit in violentam: vt innuit ille tex. Secus ergo vbi citatio emanaret cōtra nō suspectū. Itē pondera in alio: nā loqtur de eo q̄ animo ꝑtinaci perduraret per annū in excōmunicatione. secus ergo si nō daret pertinacia: vtpote qꝛ aliquo impedimēto pretermisit ꝯtumaciā ꝑdictā purgare: vbi tn̄ per hūc modū puniēdi cōtumaciā nō procederet possent recipi testes cōtra absentē legittime citatū ꝛ ad diffinitiuam procedi cōstito de crimine ex quo lit. cōtesta. nō reqritur vt ꝑdiximus.

Questio. xiij.

Decimo tertio quero / de probatiōe fiēda in crimine heresis. Ad quod dicas ꝙ fieri potest per diuersas species probationis. pōt enim probari per cōfessionē propriā: cū illa inter oīes probatiōis species obtineat ꝑncipatū. Et ad eruēdū illā poterit procedi ad torturā eius qui de hoc crimine impetit. Reqritur tn̄ ꝙ ꝑcedāt iudicia: alias nō est quis torture subijciēdus vt. l. de minore. §. tormēta. ff. de q̄sti. ꝛ. c. cū in ꝯtemplatiōe. de reg. iur. etiā si de grauissimo crimine agat. C. ad le. iul. maie. l. iij. alia tn̄ sunt iudicia ex quib⁹ iudex pōt iudicare diffinitiue in causa. vt in. l. iudicia. C. de re. vēdi. ꝛ etiā in criminali. C. de proba. l. sciāt cūcti: ꝛ ista dn̄t esse ita vehemētia qd̄ sint idubitata. vbi aūt essent dubitata suffiecerēt ad torturā. ita tenet Jo. an. ī addi. ad spe. ti. de ꝓba. ī fi. ꝛ in ti. de noto. cri. Que aūt sint illa: multi multa dixert. sꝫ cōclusio ꝟa est qd̄ de hoc nō pōt dari certa doctrina sꝫ relinqtur arbitrio iudicis. l. iij. §. eiusdē q̄qꝫ. ff. de testi. hoc tenet bar. in. l. fi. ff. de q̄sti. vbi ad instruēdū iudicē ex q̄bus animū suum debeat mouere ponit certa exēpla. subiūgens eiusdē iudicis arbitrio cōmitti an plura iudicia reqrant: aut vnū tantū sufficiat. Adde tn̄ qd̄ eo magis debet augeri tortura quo maior suspicio est cōtra delinquētem. vt not. bal. in vsi. feu. ti. de cōtrouer. inuesti. c. j. §. item si vasallus. Qualis autem probatio sufficiat sup his indicijs ad subijciēdum quē torture dicit requiri duos testes vbi illi deponunt de indicio tm̄ / iuxta glo. l. fi. C. famili. her. vbi tn̄ sup ꝺlicto vn⁹

tantū sufficeret ad torturā vt voluit glo. in
dicta. l. iij. C. ad le. iul. ma. Et addit Bar.
vbi sup / q ex eo q dari debet defensiōis co
pia parti anteq̄ subijciat torture: nō suffi-
cerēt testes q̄ in generali inq̄sitiōe fuerunt
examinati cōtra reū: q2 nō fuerūt examina-
ti ipo citato & existēte cōtradictore. Cōside
ra insup / q etiā vbi alia indicia extrinseca
nō precedūt ex eo q reus facit corā iudice:
puta loquēdo trepide / pauedo / & variando
pōt habere indicia sufficiētia ad torturam:
scdm Bar. in dicto. §. tormēta. Et inter ce-
tera tormēta: solēt inq̄sitores prefati crimi
nis indicere ieiunia ad veritatē eruēdam:
q̄ etiā q̄stiones noie intelligunt. qd etiā pa
tet per ethimologiā. Nā tormētū dicit q̄si
torquēs mētē. nemini tn̄ dubiū / q per ieiu
niū asperū torqueat q̄s. pro quo est glo. in
dicta cle. j. de here. versi. tormentis. In hac
tn̄ cōfessione per tormēta extorta req̄ritur
pseuerātia. in. l. j. §. diuus. ff. de q̄stio. opor-
tet eni scdm Bar. ibi / vt ille q̄ fuit cōfessus
in tormētis reducat in loco publico iudicij
& ibi corā testib9 & notario cōfiteat / seu ra-
tificet confessionē primā: & ita obseruat de
cōsuetudine. & qm̄ in supponēdo reū tortu
re de grauissimo preiudicio agit / obseruat
cōmunis cōsuetudo / qd pus debeat solēnis
aduocatorū disputatio corā iudice fieri su-
per hoc: an sit torquēdus / vbi aduocat9 rei
debebit admitti. vt pro eo alleget. vt. l. si po
stulauerit. §. q̄stioni. de adulte. & per glo. l.
legis virt9. ff. de legi. sed ibi q̄stioni & exami
nationi nō debēt interesse. ita tenet glo. in
aut. de testi. §. q2 vero. in glo. super versi. ad
uocatoꝝ. & glo. videt idez velle in. l. ij. circa
prin. C. de iura. ca. ita determinat. Bar. in
l. custodias. ff. de publi. iudi. & in dicta. l. le
gis virt9. & propter grauitatez pіudicij est
inductū. qd in heresi / nec inq̄sitor sine ordi
natione: nec ordinari9 sine inq̄sitore proce-
dat / ad faciēdum reū torqueri: sed ambo si-
mul. vt est tex. in dicta cle. j. §. j. Potest etiā
fieri probatio per testes. Sed dubitat: quot
testes debeāt interuenire. Quidā dixerunt
ad effectū cōdēnationis / nō sufficere duos
testes. pro quo allegāt. c. excōmunicam9. §
addicim9 de here. & hoc no. host. in summa
eo. ti. §. q̄liter. vbi subiūgit: q iniquū vide-
bat. q de tanto crimine / damnaret ex dicto
duoꝝ testiū. sed in cōtrariū facit. c. vt offici

um. §. verum. eo. ti. li. vj. Jo. de ligna. in di
cta cle. j. in fi. dicit nō esse dubiū / q per vnū
testē & famā / q̄s nō pōt damnari de tāto cri
mine. vt no. de testi. tam litteris. & idē tenet
Math. eo. ti. cle. ij. allegat not. per glo. de
testi. veniēs. & similiter nec ex psumptione.
de presump. litteras. tamē videt q per du-
os testes possit dānari. ad hoc q not. Inn.
de simo. sicut. vbi dicit / q licet in alijs cri-
minib9 requirant pbationes / luce meridia
na clarioris. tamē in crimine heresis suffi-
ciūt minores. C. de here. l. ij. & scdm eum le
uia signa sufficiūt ad cōuincēdū quē de he-
resi. de psump. litteras. Sed hoc dictū In
no. debet intelligi scdm not. in dicta. l. ij. &
sic trāsit Jo. de ymo. in dicta cle. j. Idem te-
net do. Car. ibi propter regulā generalez q̄
habet qd sufficiāt duo testes ad probādū
crimē: nisi vbi cōtrariū reperit. vt in. c. licet
vniuersis. & c. i omi negocio de testi. Idē te-
net Jo. an. & do. c. vt officiū. §. verū de here.
li. vj. & hec opinio mihi videt vera. pro qua
etiā facit glo. not. in simili. ij. q. iiij. psul. nec
obstat tex. in dicto. §. addicim9: q2 nō req̄ri
tur ille numerus testiū / ad cōuincēdū vnū
hereticū: sed ad cōuincēduz plures. & inde
est / q ille tex. remittit hoc arbitrio iudicis:
vt si videat expedire pro multitudine here-
ticoꝝ / nedū tres / sed etiam plures / & adhuc
totā viciniaz possit ad testificādum cogere.
Est tn̄ speciale in hoc crimine: quod testes
q̄ alias a iure repellunt admittunt in hoc
casu in fidei fauorē. vtpote iudei. vt. c. con
tra xpianos. de here. li. vj. idē dicerē de alijs
infidelib9: q2 illi solū repellūtur a testimo-
nio ɔtra fideles. c. pagani. ij. q. vij. & c. iudei
& licet vniuersis de testi. de quoꝝ numero
isti heretici nō existūt. Itē q2 nō apparet ra
tio specialitatis in iudeis. vt illi magis ad
mittant / cuz sint pessimi infideles. vt. j. q. j.
nōne. de quo superi9 dictū est. Admittunt
etiā excōicati & participes & socij criminis
in testimoniū: psertim in defectū alioꝝ te
stiū. & sic heretic9 cōtra hereticuz admittit.
vt dicit tex. in. c. in fidei fauorez. de here. li.
vj. & per illū tex. dicit Panor. in. c. litteras.
de presump. etiā fratrē esse cogendū contra
fratrē sup predicto crimine ferre testimoni
um. Admitterē etiā domesticos & familia-
res eoꝝ: qm̄ cū istud crimē secretū fit: meli-
us & apti9 per familiares q̄ p alios pbari

poterit. vt. l. consensu. C. de repu. quinimo
etiā serui cōtra dn̄os/ cū tormētis addmit-
tēdi forēt: q̄r admittunt̄ in crimine lese ma-
iestatis. C. ad le. iul. ma. l. si. ergo a fortiori
in crimine heresis: cū longe grauius sit eter-
nam ꝙ̄ tēporalē ledere maiestatē: ⁊ hāc ar-
gumētationē facit tex. in simili in. c. vergen
tis. de here. Ad idē tex. cū glo. xij. q. ij. q̄stio-
nē. periuri etiā admittunt̄ dūmodo contra
se ⁊ cōtra alios in hoc crimine attēstent̄: dū
tamē ex manifestis apparuerit indicijs: ta
les non animi leuitate/ aut odij fomite seu
corruptiōe pecunie: sed zelo fidei orthodo
xe velle deponere: aut dictū suū qd̄ ante in
forma testimonij deposuerāt emēdare ⁊ cor
rigere: ac q̄ prius tacuerūt reuelare: ⁊ hoc in
fauorē fidei specialiter cōcedit̄. vt. c. accusa-
tus. §. licet de here. li. vj. ex q̄bus limitabis
tex. in. c. preterea. de testi. cogen. quatenus
de corrigēdo dictū testis loq̄tur: ⁊ not. per
Bar. in lege eos. ff. de fal. Aduerte tn̄ iuxta
hoc/ ꝙ cū isti inabiles admittūtur: ita do-
mū eoꝝ dictis fides adhibet̄: si ex verisimi-
lib⁹ cōiecturis ⁊ ex numero testiū: ⁊ ex q̄lita
te tam deponētiū/ ꝙ̄ eoꝝ cōtra quos depo
nitur: ac illis circūstātijs sic testificātes nō
falsa dicere p̄sumat̄: vt in dicto. c. in fidei fa
uorē. cōspiratores tn̄ ⁊ inimici nō admittē
tur sicut/ nec in alijs exceptꝫ criminib⁹: pro
quo optim⁹ tex. de simo. per tuas. lo. j. ⁊ no
hoc: q̄r valet gn̄aliter ad oēs casus in quib⁹
min⁹ ydonei testes admittunt̄. Quid autē
cōsiderare debeat in alijs exceptis crimini
nib⁹/ circa testes criminosos / vt admittan
tur. vide glo. j. q. j. si q̄s ep̄s. ⁊. ij. q. j. deus om
nipotēs. ⁊ per docto. in dicto. c. per tuas.
de simo. Intellige tn̄ p̄dictos inabiles testes
in hoc crimine admittēdos fore cōtra here
ticos credētes fautores ⁊ receptores ⁊ de-
fensores eoꝝ: nō tn̄ sic esset/ si pro eoꝝ parte
inducerent̄ ad hoc/ ꝙ de hoc crimine se pur
garēt. eo enim casu req̄rent̄ testes oīno inte
gri sine aliq̄ suspiciōe ⁊ catholici fidei zela-
tores. eo. ti. c. filij. in fi. An aūt huiusmodi
suspecti testes cū examinant̄/ sint tormētis
subijciēdi. vide glo. v. q. vj. in sum. q̄ dicit ꝙ
sic. si est seru⁹ vel vilis persona: vel si sit liber
⁊ sit criminosus ⁊ infamis/ vel obscurus/ vel
ignot⁹/ tales enim sine tormētis nō admit
tunt̄: torquet̄ etiā quelibet libera ꝑsona: li-
cet nō sit vilis: dū tn̄ vacillet in testimonio

de materia tn̄. vide Bar. in. l. ex libero. ff. de
q̄sti. Sed q̄ro iuxta p̄dicta: an id qd̄ dictuz
est de min⁹ ydoneis testib⁹ admittēdis in
crimine heresis/ habeat tn̄ locū q̄ndo proce
dit̄ per viā inq̄sitiōis/ aut etiā idē sit cū pro
cedit̄ per viā accusatiōis vel exceptiōis. Et
videt̄ ꝙ sic/ q̄r eadē est ratio: scilicet fidei fa-
uor ⁊ odiū criminis. ergo idē ius de reserit.
inter ceteras cū sumi. Cōtrarium tn̄ ꝯclu-
dit glo. in dicto. c. in fidei. q̄r ab illo iure re-
gulari quo cauet̄ tales ꝑsonas ad testimo-
niū admitti nō debere nō est recedēduz: ni-
si in q̄ntū reperiat̄ a iure permissuz. Qui er
go accusat vel excipit habeat probationes
ydoneas: nec est accusatio fauorabilis/ vt
inq̄sitio ad hoc. ij. q. vij. si q̄s ep̄us. ⁊ verbuz
istud inq̄sitiōis debet aliq̄d operari/ alias
q̄re fuisset expressuz. de deci. ad audiētiā cū
concor. ⁊ sic trāsit p̄dicta glo. Sed cōtrariū
tenet Arch. in dicto. c. in fidei. ⁊ allegat. ij. q.
vij. c. heretic⁹. Sed Jo. an. tenet glo. in no-
uel. ⁊ ad. c. si heretic⁹. respōdet ꝙ non tenet
vt ibi dicit glo. ⁊ hoc idē ꝓbat tex. in dicto
c. in fidei. q̄r si ille tex. teneret/ nō esset neces
saria dicta decre. ⁊ sic trāsit ibi. Domi. sim-
pliciter recitādo p̄dictos docto. Ego tn̄ po
ti⁹ tenerē opi. Archi. pro quo facit: q̄r eadē
ratio est vtrobiqꝫ. scꝫ fauor fidei. ex qua ra-
tiōe etiā in penalib⁹/ attento ꝙ expressa est
in lege: argui pōt ad similia. vt ex tex. insti.
de legi. patro. suce. in prin. ⁊ glo. in cle. j. de
elec. ⁊. c. j. de tempo. ordi. li. vj. Preterea di-
spositio p̄dicta nō est odiosa: imo fauorabi
lis: cū nō in odiū hereticoꝝ p̄ncipaliter: sꝫ
in fauorē fidei sit inducta. vt tex. ibi innuit
in prin. Unde illud est cōsiderādum ⁊ non
odiū hereticoꝝ qd̄ venit in cōsequētiam iu
xta glo. c. sciāt cūcti de elect. li. vj. ⁊. l. qui ex
ceptionē. ff. de cōdi. inde. Nec est simile de
accusatiōe in alijs criminib⁹ intētata ⁊ de
accusatiōe facta in crimine heresis. Nā si
in alijs criminib⁹ accusatio dicat̄ genus il
laudabilis intētiōis iuxta moderationem
p̄dictā: nō tn̄ sic est in crimine heresis: vt in
superiorib⁹ diximus. Posset etiaz dici/ ꝙ ille
tex. nō se restringit ad processum inq̄sitiōis
q̄r nō dicit cū procedit̄ per viā inq̄sitiōis: sꝫ
dicit in fidei fauorē concedim⁹: vt in nego-
cio inq̄sitiōis heretice prauitatis: ⁊ loq̄tur
papa inq̄sitorib⁹: vt patet in suprascriptio-
ne: de q̄b⁹ certū est ꝙ licet ꝑ viā accusatiōis

possunt procedere appellātur tñ inq̇sitores
⁊ eodē modo ex eoꝝ noīe appellat̄ negociū
inq̇sitiōis/ licet per viā accusatiōis/ vel ex=
ceptiōis cognoscāt: ⁊ per hoc fundata ma=
net satis ista pars/ ⁊ respōsuʒ restat ad mo/
tiua cōtraria. ⁊ q2 in tāto crimine cū multa
oportet cautela procedi in examinatiōe te=
stiū/quos recipi super crimine p̄dicto cōti=
gerit debēt adhiberi due religiose ⁊ discre=
te persone: in quarū p̄sentia per publicā si
pōt haberi personam: aut per duos viros
ydoneos fideliter eorūdem testiū depositio
nes cōscribant̄. per tex. in. c. vt officiū. §. ve/
rū de here. li. vj. ⁊ pōdera illū tex. q̇ requirit
interuētuʒ p̄dictaꝝ p̄sonaꝝ nedū in exami
ne testiū: sed etiā in describēdo eoꝝ deposi=
tiōes. ⁊ p̄dicta practica examinādi testes/
potest ⁊ iuste debet obseruari ī oīb' arduis
causis: vt sine omni suspitiōe res procedat.
ita tenet Panor. de elec. q2 propter. ⁊. c. cū
causam de testi. ⁊ quo liberior sit facultas
in his procedēdi dat̄ facultas a iure religio
sis: qui ante cū essent in seculo erāt notarij
ac etiā clericis/ q̇ ante clericat' ordinē no=
tariat' officio fungebant̄: vt in hac exami=
natiōe ⁊ in alijs huic officio incūbentibus:
officiū p̄dictū notariat' exerceant. vt dicto
capitulo. vt officiū. §. ad cōscribēdas. Pro
bat̄ etiā hoc crimē per instrumēta vtpote: si
apud aliqueʒ reperiant̄ libri improbate le=
ctionis: secūduʒ Archi. ⁊ Jo. an. in dicto. c.
filij. Sed ego crederē vltra hoc req̄ri alias
cōiecturas ex q̇bus iudex informet animū
suū. poterat enim esse qd̄ erāt in domo sua
nesciēte: aut qd̄ habebat illos libros vt de=
prehēderet errores hereticoꝝ: nō ad illos se
quēdū ⁊ imitādū: sed poti' ad cōfundēduʒ
⁊ impugnādum: iuxta tex. in. c. q̇ de mēsa.
⁊ in. §. sed cōtra. xxxvij. di. An autē alias de
lictū probari possit per instrumētuʒ: remit
to ad glo. c. cū in eccl'ijs de maio. ⁊ obedi. ⁊
c. cū ī positiōib' de iureiurā. li. vj. ⁊ per Jo.
an. in regula semel malus de regul' iur. li. vj
in mercu. ⁊ per Bar. l. in senatus. ff. ad tur=
pill. ⁊ per Bal. in. l. cōtra negāteʒ. C. ad leg.
acqui. ⁊ Sali. ī. l. fi. C. de p̄ba. Probari eti
am pōt crimē heresis per p̄sumptiōes: sed
propter grauitatē preiudicij req̄rent̄ euidē
tissime coniecture. Nā etiā si quodlibet cri=
men probari queat per iudicia. vt ī dicta. l.
fi. C. de proba. ⁊ late per Jo. an. in. addi.
ad specu. ti. de probati. circa finē. Sed quo
magis crimē est graue/ maiores p̄sumptio=
nes ⁊ euidētiora indicia requirunt̄. sic pro
bat text'. not. cū glo. in dicto. c. l'ras. de pre
sump. ⁊ ibi tenet Panor. q̄ndo tñ ex p̄sum/
ptiōibus iudicat̄ tēperare debet iudex pe/
nam aliq̄ntuluʒ. vt not. Inno de presump.
quia veresimile.

Questio. xiiij.

Decimo quarto quero/ de pu/
blicatiōe testiū fienda in hoc
crimine. Ad qd̄ dicas q fieri
debet sicut et in alijs causis/
vt reus habeat facultatē se defendēdi. Si
tñ propter potētiam personaꝝ cōtra quos
deponūt graue periculū imminere sperare
tur ex publicatiōe nominū p̄dictoꝝ: tūc nō
publice: sed secreto corā diocesano vel ipso
absente/ corā ei' vicario vbi inq̇sitores pro
cedūt: q̄ndo vero procedit ep̄us corā inq̇si/
torib'. ⁊ vtroq3 casu corā alijs p̄sonis proui
dis ⁊ honestis iurisq3 peritis: huiusmodi
publicatio est fiēda. vt efficati' huiusmodi
periculis occurrat̄: ep̄us vel inq̇sitores pre
fati poterūt sup̄ his secretum indicere illis
q̇bus hāc publicationē faciēt. ⁊ in eos si ar/
chano cōsilij/ seu processus patefecerint ex/
cōicationis sententiā quā ex secreti violatio
ne ip̄o facto incurrāt/ poterūt promulgare.
pro quo est tex. ī. c. fi. §. pe. de here. li. vj. Sʒ
occurrit dubitatio: an vbi simile periculuʒ
occurreret etiā in alijs criminib' possit hu/
iusmodi publicatio omitti. ⁊ do. Antoni'
in. c. p̄terea. de spon. lo. ij. tenet/ q in mate=
ria p̄cti esset dūtaxat hoc admittēdum. pro
quo inducit tex. ibi. sed Panor. ibi dicit qd̄
pro ⁊ cōtra facit tex. in dicto. c. si. cōtra facit
inducēdo p̄ locū a speciali. pro quo facit/ in
ducendo ḡnaliter. sed ip̄e stat primo dicto.
Ego tñ tenerē/ q cū dispositio illi' capl'i sit
exorbitās a iure: exceptio a cōmuni regula
iuris nō habebit locū: nisi in illo casu exp̄s=
so: ⁊ vbi similis casus occurreret. qd̄ vix pos/
set cōtingere: attēta grauitate hui' delicti.
Nā casus excepti a cōmunib' iuris regulis
nō extēdunt̄: nisi vbi est per oīa eadē ratio.
vt tenet glo. in. l. j. C. de cōdi. inde. ⁊ in. l. il=
lud. C. de sacrosan. ecc. ⁊ tex. c. cuʒ delicta.
de cōfir. vti. vel inuti. nec dictum do. Anto.
placet indistincte: q̄m ille tex. c. preterea. lo
quit̄. q̄ndo agit̄ de modico p̄iudicio vtpote

de sponsalibus de futuro. immo fundatur
contrariū ex eo in quantū probat ꝙ si spōsa
lia essent iurata: illud nō foret admittēdū.

Questio. xv.

D Ecimoquinto q̄ro de senten-
tia ferēda in crimine heresis:
⁊ de pena huiꝰ d̄licti. Modꝰ
antē q̄ debet obseruari est. ꝙ
anteq̄ sentētia ferat̄: inq̄sitores p̄fati ⁊ eps
faciāt secū cōuenire viros sapiētes ⁊ doctos
deum timētes: cū quoꝝ cōsilio ꝓcedere ha
bēt ad sentētiā ferēdā. vt. c. vt cōmissi de he-
re. li. vj. ⁊ si videat̄ eos iudicādos fore here-
ticos: tūc eis citatꝫ debet s̄nia declaratoria
ferri cōtra eos: per quā declarent̄ heretici ⁊
seculari curie tradēdi. ac bona eoꝝ occupā
da fore per eos ad q̄s spectāt. vt. c. cū secun-
dum leges. eo. ti. ⁊ li. quia idem seruat̄ vbi-
cūq̄ pena ipso iure imponit̄ vt not. glo. c.
cōmissa. de elect. eo. li. ⁊ per Jo. an. ⁊ domi.
c. pro humani de homi. eo. l. Pena aūt he-
reticorū est: ꝙ sunt excōmunicati ipso iure.
⁊ postq̄ per iudicē ecclesiasticuꝫ fuerint de
hoc crimine dānati: tradi debēt iudici secu
lari/ animaduersione debita puniēdi. cleri
cis a suis ordinibꝰ degradatis. bona autē
hereticoꝝ si fuerint clerici: applicant̄ eccle-
sijs in q̄bus fuerāt beneficiati. Si vero lai
ci extiterint: fisco seculari. in. c. excōicamꝰ.
lo. j. de here. in prin. ⁊ de hoc vltimo est tex.
eo. ti. libro. vj. Hodie tñ bona hereticoꝝ in
tres partes diuidunt̄. quarū vna assignat̄
dño tēporali: alia officialibꝰ inq̄sitiōis: ter
tia vero ipsi officio. vt in extraua. Clemen.
sed illa tātum loquit̄ de inq̄sitoribꝰ italie:
⁊ sic ad alias ꝓuincias nō extenderet̄. iuxta
no. per Inno. ⁊ Jo. an. in simili in. c. j. de lo
ca. Lex etiā Frederici imperatoris q̄ est ter
tia ⁊ incipit patarenorum. diffidat ⁊ banit
hereticos credētes fautores ⁊ receptatores
eorum ac perpetue infamie eos subijciat. ⁊
iste leges Frederici sunt approbate. c. vt in
quisitiōis. in prin. de here. li. vj. Sed iuxta
premissa quero: qua pena debēt puniri per
iudices seculares quoꝝ potestati relinquū
tur. glo. tangit q̄stionem in. c. excōmunica
mus. lo. ij. eo. ti. ⁊ dicit ꝙ pena vltimi sup-
plicij. hosti. ⁊ Jo. an. in. c. ad abolēdam eo-
dē titulo. tenet ꝙ pena ignis. debent ergo
cremari secundum euāgeliū Joānis. xv. c.
Siquis in me nō manserit: mittet̄ foras si-
cut palmes ⁊ arescet: ⁊ colligent eum ⁊ in
ignē mittēt ⁊ ardet. Et ius ciuile punit he-
reticū pena mortis. vt. l. arriani. C. de here
ti. iuncta. l. vltimū suppliciū. ff. de penis. ⁊
sic trāsit recitādo predictos doctores. Pa-
nor. in dicto. c. ad abolēdam. idem tenet in
capitulo excōmunicamus. lo. ij. eodē titu-
lo. sed ista fundamēta nō probant. Nam il
la auctoritas euangelij nō intelligit̄ de he
reticis tantū: sed etiā de his qui recedūt a
deo per defectuꝫ charitatis/ nec loquit̄ de
igne materiali: sed de igni infernali. leges
etiā ciuiles superius inducte loquūtur de
pena mortis: nō tamen per ignem infligen
da. quod vbi iura volunt exprimunt tanq̄
seuerrimam ⁊ atrocem penam. vt patet in
multis casibus/ quos enumerat Sali. in. l.
vnica. C. de vili. age. non rūpen. inter quos
non enumerat istum. vnde crederem igneꝫ
ipsis dari potius ex consuetudine que est
optima legum interpres: quam ex aliqua
expressa iuris dispositione. Vasalli autem
⁊ alij quicunq̄ eis tenebantur astricti de-
bito fidelitatis/ vel hominij/ aut alicuius
obsequij: ipso iure ab om̄i huiusmodi obli
gatione sunt liberi. vt est textus de heret.
capitulo finali. Quo ad penam autem con
fiscationis bonorū quero de questione no.
supposito/ ꝙ bona hereticorum confiscata
debēt diuidi in tres partes vt dictū est. po-
ne ꝙ habēs immobilia Ferrarie per inqui
sitorē Florentinuꝫ sit Florentie legittime
cōdemnatꝰ de heresi: ad quos illa bona per
tineant. Jo. cal. disputauit istam questionē
⁊ arguit p̄mo ꝙ illa bona/ licet sint sita fer-
rarie pertineāt ad officiales ⁊ cōmune flo-
rētie postq̄ ibi fuit de heresi cōdemnatꝰ: nā
bona veniūt accessorie ⁊ in cōsequentiā ad
ꝑsonā q̄ cōdēnata est florētie. ar. reg̃le acces
soriū. de reg. iu. li. vj. ⁊. c. de prudētia. de do
na. inter vir. ⁊ vxor. ff. de aur. ⁊ argen. lega.
cū aurū. in fi. faciūt ad idē no. per glo in. c.
q̄d ad te. de cler. cōiu. ⁊. C. de exact. tribu. l.
fi. li. x. vbi in publicādis bonis attēdit̄ locꝰ
ꝑsone q̄ deliq̄t. Scd̄o sic dicit lex: vbi q̄s in
iusticiā fecerit ibi penas subeat d̄lictoꝝ vt
non alius tale quicq̄ agere presumat: ad
exemplum respiciēs. vt in auct. vt iudi. sine
quoq̄ suffra. §. si quis autē. col. ij. ⁊ canon
dicit: ibi vindicetur iniuria vbi plectibilis
est orta presumptio. xxiij. questi. iiij. si illic

Item officiales florẽtini laborauerunt in
procedẽdo ꝛ cõdẽnando hereticũ: ergo bo=
na videnꝫ eis debita ratione laboris: ꝛ offi=
cialib' Ferrariẽsis dicẽdum est qui nõ labo
rat nõ mãducet. de censi. procurationes. ꝛ
not. ff. de dam. infect. .ꝗuis. Tertio ratiõe
persone sortiꝫ quis forũ etiam super rebus
alibi sitis. c. sane. de foro compe. C. vbi in
rem actio. l. vlti. ꝛ ibi not. Quarto pro hoc
facit. c. cum secũdum leges. de here. li. vj. de
bet enim intelligi ille textus de domino tẽ
porali illius loci cuius erat epus qui tulit
sentẽtiam. ad hoc optime lege Liciũ. §. tu=
tores. ff. de admi. tu. In ꝯtrariũ videꝫ ꝙ ad
officiales officij inq̃sitionis ferrarie: ꝛ cõ=
mune illius ciuitatis pertineant bona ibi
sita: licet alibi sit facta cõdẽnatio. Primo
quia dispositio super rebus cõcepta debet
referri ad superiorẽ loci vbi res sita est/ vbi=
cunqꝫ fuerit domin' dicte rei patet hoc in
iurisdictione vt dictũ. c. sane. ꝛ. c. ex parte.
ꝛ. c. si. eo. ti. idez in suppletione negligẽtie.
x. q. ij. caselas. ꝛ cle. quia regulares. de sup.
negli. prelat. Item cum bona hereticorum
sint ꝯfiscata vt predictũ est: ꝛ occupatio sit
fienda per procuratorẽ in prouincia depu=
tatũ vbi sunt illa bona. C. de boni. vacã. l. si
q̃ndo. li. x. ergo ad Florentinos predictos
pertinere nõ poterunt. ad idẽ facit. c. postu
lasti. de for. cõpe. ꝛ. l. cũ vn'. ff. de bo. auct.
iudi. possi. ꝛ. c. romana. §. cõtrahẽtes. de fo.
cõpe. li. vj. ꝛ de here. vt officiuz. ꝛ. c. per hoc.
eo. li. ꝛ pro ista secũda parte cõcludit. ꝛ hãc
firmat per iura pro hac parte inducta: et
ne deꝫ confusio iurisdictionũ. De tertio ve=
ro parte inq̃sitorum dicit/ ꝙ debeaꝫ illis de
Florẽtia ratione laboris quẽ sustinuerũt:
ꝛ cuz his se expedit de ista q̃stione. Petrus
de ancho. in repeti. c. accessorium. de regu.
iur. li. vj. ꝛ ista ꝯclusio mihi placet: cũ iura
q̃ de cõfiscatiõe predicta loquunꝫ ad bona
referanꝫ ꝛ in rem sint concepta. ad qđ facit
doctrina Bar. in. l. cũctos populos. C. de
sum. tri. An autez in hac cõfiscatiõe veniãt
bona q̃ hereticus tenebat in feuduz vel em
phiteosim ab alijs vide late per specu. ti. de
feu. §. j. versi. xl. ꝛ ꝑ bar in. l. si finita. §. de ve
ctigalib'. ff. de dam. infec. ꝛ per Egi. de bel
la. deci. ccclxxv. Quid aũt si vir sit heretic':
an ꝓpter hoc dos vxoris sit cõfiscata. Dicas
ꝙ nõ: nisi vxor sciẽs a ꝑncipio eũ esse talem

ipsuz in maritũ acceperit. vt. c. decreuit. de
here. li. vj. ex quo habes vnũ casum in quo
dos confiscaꝫ. An aũt propter vxoris here=
sim cõfisceꝫ dos. videꝫ qđ non per. l. quinqꝫ
legib'. ff. de bo. dam. qꝛ iste casus nõ est de
illis. Sed ego dicerẽ cõtrariũ. Naz ex quo
in crimine lese maiestatꝫ illud habet locum
vt ibi ergo a fortiori in crimine heresis: sic
arguit text' de here. vergẽtis. vbi tñ vir vel
vxor in heresim laberetur: qui fidelis eorũ
manet: posset ꝓpria auctoritate ab alio re=
cedere. Si tñ ille heresim abiuraret: cogere
tur ad eũ redire: qđ intellige si sine iudicio
eccl'ie ab eo recesserat. secus si iudicio eccle
sie. Fit tñ ista separatio quo ad cohabitati
onẽ: nõ quo ad vinculũ. ꝓbatur hoc in cap.
de illa. de diuor. et eo casu quo fidelis rece=
deret. totã dotẽ aut donationẽ propter nu
ptias recuperare deberet. de dona. inter vi
rũ et vxo. c. j. et consultũ est coniugi catholi
co ab heretico separari: ne seducatur ab eo
et in errorem labaꝫ. et ꝓpterea dñs ꝑcepit
Deutero. vij. dicẽs. Filiã tuã nõ dabis filio
ei': neqꝫ filiam illi' accipies filio tuo. qꝛ se
ducet filiũ tuũ/ ne sequaꝫ me: ꝛ vt magis ser
uiat dijs alienis. Irasceturqꝫ furor dñi et
delebit te cito. Si aũt nõ cõuincanꝫ de he=
resi sufficienter hi cõtra quos procedit: sed
alias de hoc crimĩe inueniantꝫ suspecti. tũc
iuxta cõsiderationẽ suspicionis q̃litatũqꝫ
ꝑsone debẽt canonice se purgare. qđ si renu
erint/ excõicandi sunt vsqꝫ ad satisfactionẽ
cõdignã. ꝛ si per annũ in excõcatione ꝑsite
rint/ sunt velut heretici cõdẽnandi. vt in di
cto. .c. excõicam'. lo. j. in. §. j. vbi vero susci=
peret purgationẽ ꝛ in ea deficeret/ tanꝙ de
crimine cõuictus haberi debet/ qđ in omni
crimine est generale. vt. c. inter solicitudi=
nes. de purg. cano. ꝛ. c. tua. de coha. cleri. et
mulie. Est ꝛ ali' modus ꝓcedẽdi cõtra su=
spectos ꝑdictos: vt iuxta q̃titatẽ suspitio=
nis: ꝛ alijs debitis circumstantijs consi=
deratis: discreta penitentia eis iniunga=
tur atqꝫ preter iuratoriam cautionem: ab
ipsis sufficiens exigatur securitas. scilicet/
de certa pena soluenda si penitentiam non
impleuerit: vt saltem pene temporalis ti=
more debeant coerceri. pro quo est textus.
capitulo. litteras. de presumptio. in fine.
Et vbi ipsi in vita non implessent hanc pe=
nitentiam iniunctam: compellendi sunt

eoꝝ hereses eã ad implere per tex. in. c. par=
rochiano de sepul. ⁊ capitulo. in litteris. de
rap. ⁊. c. a nobis. lo. ij. de senten. excõica. Se
cus autẽ si penitẽtia nõ iniũcta illi decessi=
sset. vt. c. accusat⁹. §. porro. de here. li. vj. Et
vbi predictus suspect⁹ obligasset bona sua
pro huiusmodi penitẽtia iam iniuncta ad=
implẽda: trãsirent bona huiusmodi in quẽ
cunqꝫ etiã particularẽ successorẽ dictorum
bonorũ cuꝫ predicto onere. vt probat idem
tex. §. si vero. qui tex. satis aperte terminat
illã difficultatẽ. an pro delicto bona delin=
quẽtis sint tacite obligata fisco: de qua per
glo. in. l. rescriptũ. ff. de pactis. ⁊ in. l. aufer
tur. §. fisc⁹. ff. de iur. fisci. ⁊ per Bar. vtrobi
qꝫ. ⁊ etiã per eũ in lege. post cõtractuꝫ. ff. de
donat. ⁊ per illũ textũ dicti. c. accusat⁹. §. si
vero videt̃ fundari/ ꝙ non inducat̃ illa taci
ta ypotheca scd̃m Petrũ de ancho. ibi. sed
ego dicerẽ/ ꝙ ille textus nõ facit ad propo=
situm. loquit̃ enim de penitẽcia iniũcta su
spectis de heresi: nõ autẽ de bonoꝝ confisca
tione q̃ fit ipõ iure cõtra cõuictos de heresi
hoc tamẽ indubie probat ille textus/ ꝙ pro
penitẽtia alicui iniuncta nõ sunt bona illi
us tacite ypothecata: cum ibi expressa fue=
rit facta bonoꝝ ypotheca. Quo ad questio
nem aũt p̃ncipale Bar. in dicta lege rescri=
ptũ tenet, ꝙ sint tacite ypothecata fisco: sed
nõ tali ypotheca q̃ faciat proferri creditori
bus ipsum fiscũ: sed in dicta lege aufert̃. §.
fisc⁹. ⁊ in dicta lege post cõtractũ. indistin=
cte tenuit tacitã ypothecã illo casu cessare:
sed qꝛ de hoc principaliter hic nõ agitur: re
mitto ad not. plene per Bal. in dicta lege
rescriptũ. vbi videbis longã distinctionem
q̃ euacuat istã materiã satis ad lõgum.

Questio. xvj.

Decimo sexto quero de pena
imponẽda contra credentes
fautores ⁊ receptores hereti=
corũ. hoc determinat̃ per tex.
in dicto. c. excõmunicamus. §. credẽtes. de
here. vbi tex. decernit tales excõmunicatio
ni subiacere. et si taliter excõmunicatione
nodatus satisfacere neglexerit infra annũ:
extunc efficit̃ infamis ⁊ excludit̃ ab officijs
publicis ⁊ cõsilijs: nec ad eligendos alios
publicos officiales: nec in testẽ admittitur
⁊ efficit̃ intestabilis actiue ⁊ passiue: ⁊ alie
multe pene cõtra tales ibidẽ imponunt̃: q̃
causa breuitatis omittant̃. Predicta vero
sunt quaten⁹ de credẽtibus loquunt̃ in his
qui credũt hereticos fore bonos ad catho=
licos viros ⁊ fauẽt eis. Si tamẽ crederent
eorũ erroribus: eo casu essent heretici iudicã
di/ tanq̃ a fide deuiantes. vt in. c. pe. §. fina
li eodẽ titulo. Sed iuxta hoc q̃ro: ex quib⁹
actib⁹ dicat̃ quis prestare auxiliũ siue opeꝫ
aut fauorẽ hereticis. Archi. ⁊ Jo. an. in. c.
quicũqꝫ eodẽ titulo. li. vj. late prosequunt̃
hãc materiã. Sed tu dicas ꝙ interdũ pre=
stat̃ auxiliũ de iure/ vtputa exercẽdo officiũ
aduocatiõis siue ꝓcuratiõis ꝓ eis: ad qd̃ fa
ciunt no. per Hosti. in. c. proposuit. de cle.
excõ. minist. ⁊ tex. in. c. si aduersus de here.
Quãdoqꝫ nõ per viã iuris sed venie siue mi
sericordie obtinende: ⁊ licet illud regulari
ter licitũ sit. vt. l. si fuerit. ff. de re. du. ⁊. l. in
metallũ. ⁊. l. diuus. ff. de peni. tenet bar. in
l. in furti. § ope. ff. de furt. In foro tamẽ cõ=
sciẽtie dicerẽ: ꝙ ibi nõ esset spes de correcti
one illud esset illicitũ ⁊ videret̃ ipẽdi fauor
delinquẽti. Ad qd̃ induco glo. xxiij. q. v. re=
os. Sꝫ in crimine heresis gñaliter dico nõ
licere: etiã vbi spes esset de correctione. Nã
si hoc obtinet in crimine lese maiestatis: vt
nõ liceat pro criminoso in illo crimine sup
plicare. vt. l. quisq̃s. C. ad le. iul̃. maie. a for
tiori in crimine heresis locũ habere debet.
cũ lõge grauius sit eternã quã tẽporalẽ lede=
re maiestatẽ. de here. vergentis. ad qd̃ facit
glo. vj. q. j. si quis cũ militibus. Quãdoqꝫ
prestatur fauor alias extra iudicium ⁊ tũc
prosequere materiam: vt late prosequitur
glo. in cle. j. de peni. ⁊ in. c. j. de offi: dele. et
in. c. notum. ij. q. j. ⁊ per Inno. de homi. si=
cut dignuꝫ. ⁊ per Bar. in dicto. §. ope. ⁊ per
Sali. in. l. non eo minus. C. de accusa. ⁊ li=
cet alias receptatores delinquẽtium si eoꝝ
sunt consanguinei mitius puniantur. vt in
l. ij. ff. de recepta. Hoc tamẽ nõ putarem in
hoc crimine heresis locum habere: cum et
pro delicto patris filij puniantur propter
tanti criminis atrocitatẽ. vt dicta. l. quisq̃s
⁊ dictũ. c. vergentis. ⁊. c. quicũqꝫ. §. filij. eo=
dem titulo libro. vj. licet ipsi non delinque=
rint: quantomagis non esset eis habenda
misc̃dia/ vbi tales flagitiosissimos recepta=
rent: eoruꝫ delictis quodamodo per hoc cõ
municãtes. sed in hoc vltimo cogita.

Questio. xvij.

DEcimoseptimo q̄ro. An penā inflictā a iure cōtra hereticos possint iudices q̄ de heresi iudicāt minuere/vel etiā ex causa augere aut mutare. Respōdeo ꝙ sic. Nā hoc ḡnale in oībus criminibus. vt in. l. q̄d ergo. §. pena grauior. ff. de his q̄ no. infa. ⁊. l. ⁊ si seuerior. ⁊. l. si possidoniū. C. ex q̄. cau. infa. intro. Unde hec regula nō reperiatur violata: in crimine heresis debet idē in eo qd̄ in alijs iudicari. Que aūt sint iuste cause minuendi penas delictoꝝ/ad hoc respondet glo. in dicto. §. pena grauior. dicēs multas fore causas. Potest enim minui pena/ratione senectutis vel iuuentutis. vt l. auxiliū. §. in delictis. ff. de minor. vel q2 sine dolo deliquit. ff. de peni. l. si qs aliq̄d. §. instrumēta. ⁊. l. absentē. §. finali. ⁊. l. respiciēdum. §. delinquūt. eodē ti. Augeri autē possunt pene/q̄ndo multitudo est in d̄licto q2 multis crassantib⁹ opus est exēplo. ff. de penis. aut facto. §. finali. Sed istud vltimū limita verū/vbi multitudo illa patiēter ⁊ sine scādalo penā sustineret. si tū scādalū timeref de punitione multitudinis detrahēduz esset propter multitudinē seueritati ⁊ rigori: ita tenet glo. not. in. c. cōmessatiōes. xliij. di. ⁊ in. c. latores. de cleri. excōi. mini. At vbi multitudo vellet errorē suū pertinaciter defendere seuere essent puniēdi/vt voluit glosa in dicto. c. cōmessationes. ⁊ in. c. quoties. lo. ij. j. q. vij. vel si cōfidētes in multitudine vsum peccādi sibi fecissent. vt in. c. p̄mo de peni. di. vj. Si tū ista cessarēt ⁊ parati essent illi multi corrigi ⁊ de eoꝝ correctione esset spes: ex miscdia mitius esset cū eis agēdum. l. di. vt cōstitueretur. ⁊. c. fi. de trāsac. ⁊ dicto. c. cōmessationes. cū multis Quot aūt dicanf multi. vide glo. in di. c. latores. De modo aūt extirpādi viciū a multitudine. vide tex. not. in dicto. c. cōmessationes. ⁊ de modo puniēdi multitudinē delinquentē. vide omnino tex. in dicto. c. latores Que aūt sint cōsiderāda in agēdis siue diminuēdis penis: vide textū in lege. respiciēdum. ⁊. l. aut facta. ff. de penis. ⁊ in. l. ij. ff. de termi. mo. ⁊ glo. ij. q. iij. §. notādum. Reperitur tamē vnū speciale iuxta hoc in crimine heresis: qd̄ licet sit regulare in alijs criminibus qd̄ vbi pena venit ex causa augenda vel minuēda: illud debet iudex facere in sentētia: nō aūt pōt post sentētiā: vt voluit glosa in dicto. §. pena grauior. ⁊ dicta lege si seuerior. in tantū vt etiam si de innocētia cōdemnati post sentētiā cōstet: id tamē qd̄ sententiatū est sine p̄ncipis licēcia/mutari nō pōt. vt in. l. j. §. fi. ff. de questi. ⁊. l. diui. ff. de penis. tū in hoc crimīe est speciale: vt etiam post sentētiam possit pena mitigari vel mutari/cuz visum fuerit iudicib⁹ expedire: vt est no. tex. in. c. vt cōmissi. §. necnō de here. li. vj. Sed illū tex. ego intelligerē stricte in terminis in q̄bus loquif cuz exorbitet a iure cōmuni. videlicet/q̄ndo redeūtib⁹ ab heresi vel alias suspectis est imposita pena carceris vel alia huiusmodi. Sec⁹ aūt vbi quis esset tanq̄ heretic⁹ condēnat⁹/qd̄ eniz nō mutaf q̄re stare prohibetur. C. de testa. sancim⁹. ⁊ de appel. l. p̄cipim⁹. Unū tamen nō omittā qd̄ alteratio pene que est necessaria/nedū pōt fieri in sentētia: sed etiaz post sentētiam. vnde si cōdemnatus in pecunia propter crimen nō potest soluere: iudex ex uallo poterit ad penā corpalez intermutare. ⁊ hoc obtinet in quocunq̄ crimine. pro hoc. ff. de in ius vo. l. finali. ⁊ de iure om. iudi. l. si quis id quod. §. seruos. Cauti⁹ tamē faciet iudex si formet sentētiā bimēbrē. hoc modo: videlicet/cōdēnate in pecunia ⁊ nisi solueris infra talē terminū/ mando qd̄ patiaris talē penā corporalē. ita not. Bal. in dicta lege. ⁊ si seuerior. faciūt not. in simili per eū in lege cum iudex. C. de sentētijs.

Questio. xviij.

DEcimo octauo quero. An in causa heresis liceat appellare. Et distingue: q2 aut est lata diffinitiua: ⁊ ab ea nō licet appellare vt in. c. vt inq̄sitionis. § j. de hereti. li. vj. ibi cuz dicit cōdemnatos. Aut grauamē cōtingit in processu cause: ⁊ tunc pōt appellari s̄cdum Archi. ibi. Nā nulli est negāda legittima defensio de excep. cū inter. ⁊ ne innocēs grauef p̄missum est omnib⁹ oppressis appellare. ij. q. vj. c. ij. ⁊. iij. nec obstat ille tex. in dicto caplo. vt inquisitiones secundum euz. imo facit pro quo loquitur de illis de quibus iam constabat per sentētiam latam fore hereticos. Sic etiā cōstitutio Innocētij. iiij. de q̄ hic fit mentio dicit.

Itē appellatiões / τ proclamatiões huius-
modi personaꝝ τ cetera: τ alia cōstitutio q̄
incipit. Cōmissi nobis celit⁹ sic dicit. igiť
proclamatiōis τ appellatiōis beneficiū ab
hereticis receptorib⁹ τ fautorib⁹ eoꝝ peni
tus amonem⁹. Ex quib⁹ verbis apparet ꝙ
de his quos hereticos esse constat predicta
iura loquunť. idez sequiť ibi Jo. an. Ubi eni
quos cōstat esse tales nullo iuris beneficio
gaudere debēt. vt in aut. de ṗuile. dot. cir-
ca mediū. τ in tā graui crimine cū multa de
bet cautela procedi. de here. vt officiū. §. ve-
rum. li. vj. Idē Gen. idē sequiť Domi. qui
ex ṗdictis infert qḋ vbi lex vel statutū tollit
remediū appellandi a difinitiua: nō videť
tollere ab interlocutoria / qḋ est notādum.
τ pro hoc ego induco doctrinā Inno. in. c.
significauerit. de testi. τ in. c. pe. de no. ope.
nunc. vbi tenet qḋ τ si in iudicio possessorio
nō admittat appellatio. vt in. l. vnica. C. si
de nome. po. Illud tn̄ est verū i diffinitiua
quo casu iura loquunť. sec⁹ aūt i interlocu
toria de qua nō disponūt: tollēdo remediū
appellādi ab ea. qḋ etiā iustificari posset: qꝛ
eo magis admittēda est in hoc casu appella
tio ab inter locutoria: qꝛ grauamē nō est re
parabile ꝑ appellatiōez a diffinitiua per ea
q̄ no. in. l. ante sententia. ff. de appl. nō reci. τ
i. l. ante sententie. C. quo. appel. nō reci. τ ꝑ
glo. in cle. j. de here. in versi. ipo iure. q̄ opti
me facit ad hoc qḋ q̄ntūcūq; lex vel statutū
tollat appellationē: nō tn̄ tolliť facultas ap
pellādi: vbi propter dolū iudicis vel aduer
sarij esset sentētiatū. τ ṗsumiť dolus in iu-
dice si erat capitalis inimic⁹ ei⁹ cōtra quez
pronūciat. vt. ff. de arbi. lege non distingue
mus. §. cū quidā. ṗbatur aūt ṗdicta cōclu-
sio ex tex. l. diē ṗferri. §. stari. iūcta lege ita
demū. ff. de arbi. τ. l. iij. C. eo. Dolus aūt ad
uersarij colligiť ex his q̄ dicit tex. in dicta. l.
ita demū. videlicet / si corrupit iudicē: vl̄ pe
cunia: vel ambitiōe: vel aduocatū: aut ṗcu
ratione parti aduerse τ ḡnaliter si in lite do
lose versat⁹ est. τ hāc cōclusionē firmat bal.
in. c. pastoralis. §. fi. de offi. deleg.

Questio. xix.

Decimo nono q̄ro de executio
ne fiēda cōtra cōdēnatos de
hoc crimine. In quo est dicē-
dum / ꝙ si sunt ecclīastici viri.
tūc per inq̄sitores et ordinarios fiet execu-
tio in bonis eoꝝ. Ubi vero seculari iudici
sunt tradēdi: debēt pri⁹ a suis ordinib⁹ de
gradari. qḋ ḡnale est in omni crimine. vt in
c. cū nō ab hoie. de iudi. τ in. c. nouim⁹. de
ver. signi. vbi tex. dicit / ꝙ cū maxima clemē
tia per ecclīasticū iudicē sunt tradēdi ṗcib⁹
interpositis apud eū: ne ad mortē vel mēbri
mutilationē ṗcedat. Secularis tn̄ potestas
faciet executiōez corporalez / prout iura vo-
lūt. Illud enim conuenit iudici ecclīastico
ꝑpter suā modestiā τ eccl'ie clemētiā. τ hoc
incūbit seculari iudici propter rigorē disci
pline τ iustū cōseruādū. In degradatione
aūt predictoꝝ reperiť specialiter in hoc cri-
mine statutū: vt nō req̄rať numer⁹ epoꝝ de
quo in caplo degradatio. de pen. li. vj. imo
qꝛ tātus eporū numer⁹ faciliter conuenire
nō potest. Sol⁹ epus cōuocatis abbatib⁹
alijsq; ṗlatis τ religiosis personis: ac litte-
ratis sue diocesis de quib⁹ sibi expedire vi
debiť: poterit eos degradare. vt in. c. j. de he
re. li. vj. τ licet ille tex. dicat ꝙ ille ṗsone cō-
uocate debeāt esse de diocesi. vbi tn̄ ibi non
reperirenť recurrēdū esset ad aliā diocesiz.
vt dicit ibi. Jo. an. in nouel. Sed occurrit
iuxta hoc dubitatio. An ista degradatio de
beat fieri tm̄ vbi cleric⁹ tradiť curie secula-
ri mortis supplicio deputādus. An etiā sit
idē q̄ndo dēt perpetuo carceri mācipari.
iuxta formā. c. excōicamus lo. ij. eo. ti. Pa-
nor. mouet ibi q̄stionē. τ tādem ꝯcludit eti
am in scḋo casu: scilicet ꝑpetui carceris ha-
bere locum predictam degradationez. pro
quo facit secundum eum aperte tex. in di-
cto. c. j. ibi cum dicit: aut perpetuo immu-
randus et cetera. Si vero laici fuerint de
hoc crimine condemnati: statim sine alio
adminiculo seculari sunt relinquendi iudi
cio: animaduersione debita puniendi. Po
testates autem siue iudices et alij domini
temporales officiales siue eorum nuncij:
taliter sibi relictos statim recipiant et sine
dilatione debita animaduersione puniāt
non obstantibus appellationibus per eos
interpositis aut interponēdis cum tam se-
cundum ius canonicum quam etiam secū-
dum legem imperialem: appellationis re-
medium sit hereticis fautoribus ac eoruz
receptatoribus et defensoribus interdictū
vt in. c. vt inq̄sitionis. de here. libro sexto.

et ex illo. tex. infert ibi glo. q̄ sententia lata
in causa criminali debet statim mādari exe
cutiōi non ex pacto lapsu decendij. sed ille
tex. iudicio meo probat cōtrariū: cū ibi per
mittat̄ fieri executionē incōtinēti ex eo qd̄
in crimie heresis nō admittit̄ appellatio. vt
dicit ibi tex. ergo vbi appellatio nō exclude
ret̄: q̄ est regulare in oib⁹ criminib⁹/ in tm̄
q̄ i eis nedū cōdēnato: sȝ etiā tertio ꝑmitti
tur appellare. ff. de appell. nō tm̄ esset diffe=
rēda executio nec statiȝ esset fiēda. de mate=
ria tm̄/ q2 nō est p̄sentis speculatiōis remit=
to ad no. per Bar. in dicta lege. nō tm̄. ⁊ la=
ti⁹ per eum. lege q̄ vltimo. ff. de peni. ⁊ per
Bal. l. aditos. C. de epi. audi. ⁊ in. l. vnica. C.
ne ex deli. defun. Consuetudo tn̄ habet/ qd̄
inquocūq3 crimine nō expectato decēdio/
ad appellādum mādat̄ incōtinēti sentētia
executiōi/ quo ad penā corporalē. qd̄ intelli
ge vbi nō esset appellatū/ de quo remitto ad
no. per doct. in locis p̄dictis. ⁊ per canoni=
stas in. c. ij. de re iudi. ⁊ q̄ magis sint astri=
cti huiusmodi seculares potestates. ⁊ offi=
ciales cōtra hereticos huiusmodi executio
nes facere: statutū est/ qd̄ ad req̄sitionē dio
cesanoꝝ seu officialiū suoꝝ: aut inq̄sitoruȝ
heretice prauitatis/ iurēt p̄cise attēdere atq3
inuiolabiliter obseruare ⁊ facere a suis sub
ditis obseruari toto tēpore sui regiminis in
terris sue iurisdictioni subiectis: cōstitutio
nes editas cōtra hereticos credētes fauto=
res ⁊ receptatores/ atq3 defēsores eoꝝ/ ipso=
rumq3 filios ⁊ nepotes. ⁊ q̄ iurare id nolu
erint ⁊ seruare velut heretici/ ac de fide su=
specti ⁊ infames officio ⁊ honore sui regimi
nis spolient̄ et sunt inabiles ad officia pu=
blica de cetero cōsequēda. vt in. c. vt officiū
§. fi. de here. li. vj. ⁊ vltra hoc/ p̄dicti oēs si
executionē sibi iniunctam cōtra hereticos
p̄fatos delatā prōpte/ prout ad suū spectat
officiuȝ facere seu adimplere detracter: aut
alias sentētiā vel processum iudicū qui sup
hoc crimine procedūt directe vel indirecte
impedire p̄sumpserint: ⁊ q̄ sciēter in p̄dictis
dederint cōsiliū/ auxiliū/ ⁊ fauorē: excoica=
tiōis sentētiā ip̄o facto incurrūt. quā si per
annū aio sustinuerit indurato: ex tūc velut
heretici sunt cōdēnandi. vt in dicto. c. vt in=
q̄sitiōis. §. prohibem⁹. Ex quib⁹ aperte mō=
strat̄ q̄ solliciti ⁊ attenti debeāt esse secula=
res potestates ⁊ officiales circa ea q̄ super
hoc crimine eis incūbunt peragēda. horrē=
dumq3 est qd̄ potestates et domini tēpora=
les/ q̄ eos debite modo predicto nō puniūt.
immo ⁊ q̄ deteri⁹ cōmittētes eis fauēt. illud
dn̄i iudiciū/ per eos ꝓphete prolatū incur=
rant. Quia dimisisti virū dignuȝ morte de
manu tua: erit anima tua pro aīa ei⁹: ⁊ po=
pul⁹ tu⁹ pro populo ei⁹. vt habet̄. iij. Regū
xx. Multa etiā flagella diuine vltiōis q̄ in
populo propter hoc detestādū crimē seuire
quottidie decernim⁹: habita de eis vindi=
cta miscōditer tollerent̄. vt cōtingit in simili
casu. iij. Regū. xviij. Ex p̄dictis infert̄ ad q̄=
stionē q̄ in hac materia est satis necessaria.
Pone/ q̄ iudex eccl'iastic⁹ tradit cōdēnatū
de heresi iudici seculari/ vt ip̄m puniat. An
iudex sclaris possit petere a iudice eccl'iasti=
co: vt cōmunicet sibi ꝓcessuȝ quē fecit ꝯtra
cōdēnatum: vt sic videat/ an iuste fuerit pro
cessum cōtra eū vel nō: vt in euentū ꝓcedat
ad exequēduȝ sentētiā cōtra ipsum vel nō.
Bar. in. l. diuus. ff. de custo. ⁊ exi. re. tenuit
qd̄ nō tenebit̄ ad executionē faciēdā proce=
dere: nisi processus sibi exhibeat̄: ⁊ idem te
net in. l. magistratib⁹. ff. de iuris. om. iudi.
ad qd̄ allegat tex. in dicta. l. diuus. ad ideȝ
inducit qd̄ habet̄ in auct. de sanct. epi. §. si
vero. sed Panor. in. c. j. de offi. or. repreben
dit in hoc bar. ⁊ dicit cōtra ip̄m esse tex. ex=
pressum in dicto. c. vt inq̄sitiōis. §. prohibe
mus. vbi dicit̄: q̄ de crimine heresis/ cū sit
mere eccl'iasticū/ neq3 directe/ neq3 indire=
cte pōt iudex secularis cognoscere: sed pu=
ra ⁊ nuda executio ad eū pertinet ad req̄si=
tionē iudicis eccl'iastici. Et hec opinio satis
placet: q2 fundat̄ aperte per dictū. §. prohi=
bem⁹. Sed ego limitarē hoc procedere vbi
daret̄ de iniusticia cōtra sentētiaȝ ad impe=
diēdū executionē. ad qd̄ etiā faciut not. per
Inno. in dicto. c. j. de offi. ordi. ⁊ in. c. cū in
iure. de offi. deleg. ⁊ per Archi. xxiij. q. v. ad
ministratores. vbi tn̄ diceret̄ eā fuisse nullā
⁊ de hoc exciperet̄ ad impediēdaȝ executio
nem: tūc admitēda foret hec exceptio per iu
dicē secularē exequenteȝ: dūmodo in breui
posset de ea cōstare nec req̄rere altiorē inda
ginē: iuxta not. p bar. in. l. iij. §. cōdēnatuȝ
ff. de re iudi. Nā nullitatis exceptio impe=
dit executionē sentētie. vt in dicto. §. cōdē=
natū. ⁊. l. si cuȝ nulla. eo. ti. ⁊. c. de cetero. de
re iudi. ⁊ per glo. in. c. pastoralis. §. q2 vero.

de offi. dele. ꝛ per Inno. in. c. cū in iure. co.
ti. Nec obstat tex. in dicto. c. vt inq̄sitiõis. §
j. in fine. vbi dicit ꝙ iudex secularis statim
recipiat cōdemnatos de heresi et indilatet
sententiā exequatꝛ cōtra eos. nā ille tex. loq̄
tur de cōdēnatis de crimine p̄dicto. Con-
stat aūt cōtra quē sentētia lata est nulla nō
esse cōdēnatū. vt clare dicit tex. in dicto. §.
cōdemnatū. Similiter nec obstat tex. in di
cto. §. prohibem⁹. eiusdē caplo. qꝛ hic nō co
gnoscit iudex secularis de crimine heresis:
qḋ ibi interdicitꝛ. Sed tm̄ de nullitate sentē
tie qḋ ibidē minime ꝓhibetꝛ. Et ꝑ hac ꝯclu
sione multū faciūt ea q̄ notat Angelus. cō-
silio. cclxxv. addo etiā aliā limitationē ad
p̄dicta / ꝙ vbi iudici seculari alias cōstaret
sententiā fore iniustā / nō deberet ad ei⁹ ex-
ecutionē procedere: ne aīaꝫ suā dānaret / iu-
xta not. per Inno. in dicto. §. qꝛ vero. c. pa-
storalis. ꝛ si cogeretꝛ per iudicē eccl'iasticuꝫ
per cēsuras ꝛ alias iuris penas / poti⁹ debꝫ
ista humiliter tollerare / ꝙ̄ mortē iniustum
alicui inferre ar. c. inq̄sitiōi. de sent. exc. ne-
q̄ per hoc dici pōt qḋ se intromittit de hoc
crimine cōtra dispositionē dicti. §. prohibe
mus. qm̄ nō se intromittit cognitionē sup
p̄dicto crimine / assumēdo qḋ ille tex. prohi-
bet. sed ex cōsciētia p̄uata quā habet crimē
homicidij / declinādo qḋ quēlibet virum ca
tholicū decet. ꝛ est aliud speciale in hoc cri-
mine / qḋ pro executiōib⁹ faciēdis ꝛ auxilio
impēdendo cōtra hereticos poterūt eccl'ia
stici iudices recursum habere ad potestates
ꝛ iudices seculares excōicatos: ꝛ de facto ꝛ
nō de iure officia illa ꝛ dignitates possiden
tes: dūmodo sine periculo moꝝ ad supiores
eoꝝ legittime p̄sidētes recursus neq̄at ha-
beri. vt probat tex. c. p̄sidentes. de here. li. vj
ex quo tex. per locū a speciali dicem⁹ cōtra-
riū in alijs casib⁹ vt ad tales nō recurratur.
Ex quo poteris assumere nota. limitationē
ꝛ intellectū ad omnia iura q̄ dicūt qḋ iudex
eccl'iastic⁹ debet recurrere ad auxiliū iudi-
cis secularis q̄ndo op⁹ est. xcvj. di. cū ad ve-
rū. ꝛ. xxiij. q. v. p̄ncipes. de offi. ordi. c. j. ꝛ ecō
tra secularis ad eccl'iasticū. nā vna potestas
per aliā iuuatꝛ. x. di. c. quoniā. ad qḋ etiā fa-
ciunt no. per Inno. in. c. j. licet ex suspecto
de fo. cōpe. ꝛ in dicto. c. j. de offi. ordi. ꝛ per
idē intelliges no. per Bar. in. l. vnica. in p̄n.
ff. si q̄s ius di. nō opten. vbi dicit / ꝙ etiā in-
ter seculares iudices potest vn⁹ implorare
auxiliū alteri⁹ potentioris. C. de hi qui la
tro ocu. l. ij. omnia eniꝫ ista debēt intelligi
modo p̄dicto. ꝛ per eundē modū limitabis
etiā not. per Vin. ꝛ Jo. an. in. c. per venera
bilē. §. rationib⁹. qui fi. sunt legi. vbi per il-
lū tex. dicūt qḋ si causa cōmittitꝛ epo Padu
ano / ꝛ duo sunt electi: alter canonice: ꝛ al-
ter nō / qḋ itelligitꝛ ꝓmissa existēti in canoni
ca possessiõe. ꝛ idē tenet Archi. xj. q. j. si quis-
ꝙ̄. debet enim intelligi de illo qui bona fi-
de esset in possessiõe. sec⁹ aūt si de facto tm̄
esset intrusus per p̄dicta.

Uicesima q̄stio.

Vicesimo quero: An redeun
tes ab heresi indifferēter sint
admittēdi: ꝛ an euadant per
hoc penas criminis. Archi.
in. c. vt cōmissi. §. necnō. de here. li. vj. dicit /
ꝙ illi q̄ veniūt infra tēpus gr̄e admittendi
sūt: licet enim fuerit moniti: nō tm̄ sunt coa
cti / ex quo a nemine sunt preuēti. bene facit
ff. ad tercul'. l. j. §. mater. cū se. Sꝫ ip̄e tenet
qḋ etiā post tēpus gr̄e admittēdi sunt re in
tegra / vtpote: qꝛ aliq̄s nō fuit ꝑsonaliter re
q̄situs: nec ꝯtra eū probatiões sunt recepte
ad hoc de prebē. si tibi absenti. li. vj. Qui tm̄
post p̄dicta tempora venerit indign⁹ est ve
nia / licet errorē detegat. ꝛ remittit ad not.
in. l. j. C. de hi. qui latro ocul. ꝛ sic recitādo
ip̄m trāseūt. Jo. an. ꝛ Domi. ibi. ꝛ id qḋ isti
dicūt de tēpore gr̄e: innititur cōsuetudini
quā solēt seruare inq̄sitores heretice praui
tatis: qui vt p̄dixim⁹ in p̄ncipio inq̄sitiõis
p̄mittūt sermones ad populū: vbi habēt in
q̄rere de fide catholica disserētes / atq̄ ad-
mouēt oēs hereticos: vt recognoscētes er-
rorē suū ad fidē catholicā cōuertantꝛ. q̄ tan-
ꝙ̄ benigna mater q̄ nulli claudit gremiū re
deūti: eos benigne recipiet. ꝛ solēt prefige
re certū terminū infra quē isti debeāt veni-
re: et istud appellatꝛ tēpus gr̄e: sed hosti. in
sum. ti. de here. sentit apte qḋ anteꝙ̄ sit con
uict⁹ de heresi q̄ndocūq̄ admittitꝛ cōfitens
errorē suū ꝛ volēs recōciliari: etiā si timore
probationū ꝯfiteatꝛ. dūmodo iudex videat
ip̄m cōtritū ꝛ speret de cōuersione sua. Jo.
an. in. c. excōicam⁹. lo. j. §. dānati. eo. ti. in
quadā apostilla sentit / ꝙ nedū anteꝙ̄ sint
cōuicti: imo etiā postꝙ̄ sunt condēnati per
sententiā possunt redire ꝛ euadere penam

mortis. ⁊ idem sentit glo. no. in. c. pe. eo. ti.
In cõtrariũ tñ facit tex. in. c. ad abolẽdã. §.
j. eo ti. vbi tex. videt̃ reqrere/ ꝙ incõtinẽti re
deant ⁊ spõte. Nã post dãnationẽ videntur
hoc facere timore pene imponende. ⁊ post
probatiões vident̃ facere timore probatio=
nũ: innuit eniz ille tex. ꝙ ad hoc vt redeũti
bus ad fidẽ remittat̃ pena mortis ista req=
rũtur: scz/ ꝙ spõte abiurẽt ⁊ ꝙ incontinẽti.
Si ergo quis expectauit probatiões cõtra
eũ fieri/ ⁊ per eas cõuinci ⁊ postea vult con=
uerti: nec hoc facit incõtinẽti nec sponte: qꝛ
videt̃ timore probationuz fecisse. zen. ⁊ do.
Car in cle. ad nostruz. §. pe. eo. ti. tenet/ ꝙ si
postq̃ negauerũt sunt cõuicti nõ admittã=
tur ad huiusmodi reuocationẽ erroris: ad
finẽ euadẽdi penã corporalez. sed Panor.
in dicto. c. excõicam⁹. §. dãnati. seqtur opi=
nionẽ quã Jo. an. ibi tenuit ĩ appostilla de
qua p̃dixi. ⁊ pro ea adducit tex. in. c. accusa=
tus. de here. li. vj. vbi relapsis dumtaxat nõ
parcit̃. semel ergo lapsis licet sint condẽna
ti. parcẽdum est ex quo volũt ad fidez redi=
re. Dicit tñ/ ꝙ ista opi. aperte non ꝓbatur
iure: imo poti⁹ posset defendi cõtrariuz. qꝛ
dict⁹. §. dãnati. nullã indulgentiã dat dam
natis. ⁊. c. ad abolẽdã. vult ꝙ statiz redeãt
⁊ spõte vt dictũ est. ⁊. c. pe. eo. ti. loquit̃ d̃ de
prehẽsis in heresi ⁊ nõ de cõdemnatꝫ: sed di
cit/ ꝙ alia opinio tanq̃ mitior est sequẽda
ar. regule odia. ⁊ regule in penis. de regu.
iur. li. vj. ⁊ ad. c. ad abolẽdaz satis colorate
posset respõderi/ ꝙ satis incõtinẽti dicit̃ re
dire/ si nullã dilationem expectat/ nec pene
impositionem. l. disponeret. Uel põt dici se
cundũ eũ/ ꝙ aut sunt cõdẽnati de heresi sed
adhuc nõ sunt traditi curie seculari: ⁊ habꝫ
locũ penitẽtia. Aut sunt traditi curie secu=
lari: ⁊ tũc nõ sit loc⁹ penitẽtie. Nam tũc pro
prie nõ dicunt̃ venire spõte/ nec incõtinẽti.
Sed in hac opi. varietate ego dicerẽ/ ꝙ vbi
ad sentẽtiã esset processum cõtra hereticuz
nullo modo ei⁹ ꝯuersio esset admittẽda ad
effectũ euadendi penã mortis. ⁊ pro hoc in
duco tex. in dicto. c. pen. de here. in. §. dam
nati. iũcto. §. si qui aũt. in. §. dãnati. dispo=
nit̃ de dãnatꝭ per sentẽtiã: vt tradant̃ curie
seculari. sequit̃ statim. §. si qui aũt. vbi tex.
loqtur de dep̃hẽsis in heresi: nõ tñ de cõdẽ
natis. q̇ si redire voluerint: euadũt penam
mortꝭ: tamẽ perpetuo carceri sunt mãcipã=
di. hoc etiã ꝓbat̃ per tex. in. c. vt ꝯmissi. eo.
ti. li. vj. vbi solũ cõcedit̃ facultas mitigãdi
penã vel mutãdi de his q̇ mãdatis inq̇sito=
rum obediẽtes fuerũt: propter qd̃ in carce=
re vel muro fuerũt reclusi. sec⁹ ergo in eis q̇
in pertinacia ꝑdurarũt: quousq; de crimĩe
fuerũt cõdẽnati. preterea vt superi⁹ dixim⁹
cũ regl̃a iurꝭ sit/ ꝙ penã illã illatã ꝑ sentẽtiã
nullus possit sine p̃ncipis auctoritate rela=
xare. ⁊ in hoc casu hec regula nõ repiat̃ vio=
lata excepto casu predicto p̃dicti. c. vt com
missi. nõ debem⁹ hoc extẽdere ad nõ expres=
sum. vbi tñ ad cõdẽnationẽ nõ esset proces=
sum etiaz si esset per testes vel alias proba=
tiones de heresi cõuict⁹: satis crederẽ reuer
tẽtez admitti debere. pro quo facit tex. in di
cto. c. accusat⁹. in prin. ⁊ apertius in. §. ille
quoq;. nec obstat tex. in dicto. c. ad abolen=
daz: quẽ supra induxim⁹: qꝛ debet suppleri
per tex. in dicto. c. accusat⁹. ⁊ hoc nõ est no=
uum/ ꝙ priores leges trahant̃ ad posterio=
res. vt. l. nõ est nouũ. ff. de legi. Prouidẽdũ
tñ est caute q̃ndo isti volũt redire: ne simu=
lata cõuersione: redeãt fraudulenter: ⁊ sub
agni specie gerãt lupũ. vt. c. vt officiũ. §. pro
uiso. eo. ti. li. vj. Et aduertẽduz qd̃ ea q̇ pre=
dixim⁹ circa admittẽdos hereticos ad recõ
ciliationẽ ⁊ gremiũ eccl̃ie: atq; erroris ab=
iurationẽ: locũ etiã sibi vẽdicãt in his q̇ re=
deũt ab apostasia. cũ illa nõ cõstituat diuer
sam speciẽ ab heresi: sed tñ addat q̃ndã cir=
cumstantiã aggrauantẽ. vt dicit Tho. scd̃a
scd̃e. q. xij. arti. j. in solutiõe ad tertiũ: iuxta
illud scd̃a Pe. ij. meli⁹ erat eis viã dñi non
agnoscere q̃ post agnitã retroire. cum ergo
iura p̃inducta gñaliter admittãt hereticos
nõ relapsos ad abiurationẽ ⁊ apostasia nõ
ꝯstituat diuersaz speciẽ ab heresi/ vt dixim⁹
iure igitur apostate erũt admittẽdi: nec ob
stat tex. in. l. hi qui. C. de apost. vbi tex. in fi.
dicit eos reuertẽtes/ nõ fore admittẽdos.
Nã illa lex nõ est admittenda: cũ disponat
de materia mere speciali: scilicet heresis q̃
est mere eccl̃iastica: nec sub laicoꝝ iudicio
põt cadere. vt in. c. inq̇sitiõis. §. prohibem⁹
de here. li. vj. Nã ergo imperator legẽ illaz
condere potuit. ad hoc qd̃ facit. c. bene q̇dẽ
xcvj. di. ⁊. c. eccl̃ia scẽe marie. de consti. cum
multis si. presertim hoc casu quo ius cano=
nicũ specifice cõtrariũ disponit. pro quo in
duco tex. in. c. quidã. de aposta. vbi cõpelli

iubenť apostate per ꝓlatos suos: vt fidem
quā promiserūt teneāt. ac ritꝰ iudaicos di-
mittāt. Si igiť cōpellēdi sunt per eccliam
ad id ergo a fortiori voluntarie ⁊ spōtanee
veniētes debēt admitti qđ caute est cōside-
randū. ꝑdicta vera sunt in hereticꝫ nō rela-
psis. si enim essent relapsi: sine aliqua audi
entia essent seculari iudicio relinquēdi. vt
dic. c. ad abolēdaꝫ. §. illos quoqꝫ. ⁊ dicto. c.
accusatꝰ. Sed intellige. ꝙ eoꝝ cōuersio nō
est admittēda ad hoc / vt penam mortꝫ eua-
dāt. nequaꝗ̄ tn̄ sunt eis humiliter petita sa
cramēta penitētie ac eucharistie denegan-
da. vt in. c. suꝑ eo. ti. li. vj. Et idē dicas eadē
ratione vbi supius dixi / istoꝝ cōuersionē
nō debere admitti: debet enim intelligi iu-
xta determinationē dicti. c. suꝑ eo. Sed q̄-
ro q̇s dicať relapsus. Hoc determinat tex.
in dicto. c. accusatus. in prin. ⁊ in. §. j. ⁊. ij. ⁊
nota: ꝙ nedū ille q̇ post abiuratā heresiꝫ re
cidit in eādē relapsus cēseť. iuxta tn̄ distin
ctiōeꝫ illiꝰ tex. sed etiā ille cui propter suspi
tionē heresis fuit indicta purgatio ⁊ se pur
gauit / relapsus diciť. si in eā post abiuratio
nē est relapsus. vt probat tex. in dicto. c. ad
abolēdam. §. illos quoqꝫ. qꝛ tn̄ inter cetera
disponit tex. in dicto. c. accusatꝰ. §. cū vero.
ꝙ ille q̇ in vna heresis specie / vel secta / aut
in vno fidei articulo / vl' eccl'ie sacramēto cō
misit: ⁊ postmodū heresiꝫ abiurauit simpli
citer vl' gn̄aliter: si postea in alia specie siue
articulo cōmittat: debet vt relapsus in he-
resim iudicari. Juxta hoc occurrit dubita
tio: Pone / ꝙ non sic simpliciter abiurauit:
sed tm̄ in illo articulo. postea labiť in alio:
an dicať relapsus. ⁊ glo. ibi dicit ꝙ nō. ⁊ li-
cet Archi. cōtrariū ibi teneat. tn̄ Jo. an. in
nouel. sequiť illā glo. cū verba đbeāt aliq̇d
operari. de ꝓuil. si papa. ⁊ qꝛ in penis beni-
gnioꝛ interꝑtatio est faciēda. Subiūgit tn̄
ꝙ raro practicabiť iste casus / qꝛ cōsuetudo
habet / ꝙ oīs relapsus etiā in vno articulo
gn̄aliter abiuret heresiꝫ. Sed Domi. tenet
cōtrariū propter cōnexitatē quā habēt he-
reses inter se: qꝛ de vanitate cōueniūt in id-
ipsum de here. excōicamꝰ. lo. j. ⁊. ij. ⁊ ex hoc
fundamēto tollit motiua Jo. an. ⁊ pro hac
opi. Domi. Ego iudico ea q̄ sctꝰ Tho. dicit
scđa scđe. q. v. arti. iij. vbi tenet / ꝙ in hereti-
co discredēte vnū articulū fidei non manet
fides formata nec informis in aliis articu
lis. cuiꝰ ratio est: qꝛ species cuiuslibet habi
tus rerū depēdet ex formali ratione obiecti
qua sublata species habitꝰ remanere nō po
test. Formale autē obiectū fidei est veritas
ꝑma. scđm qđ manifestať in scripturis sctis
⁊ doctrina eccl'ie: q̄ procedit ex veritate pri-
ma. Unde q̇cunqꝫ nō inheret sicut infalli-
bili ⁊ diuine regule: doctrine eccl'ie q̄ proce
dit ex veritate ꝑma in scripturis sctis ma-
nifestata: ille nō habet habituꝫ fidei. sed ea
q̄ sunt fidei. alio modo tenet ꝙ per fidē. sic
si aliq̇s teneat in mēte aliquā cōclusionem
nō cognoscēs mediū illiꝰ demōstrationis
manifestū est ꝙ nō habet eiꝰ sciētiā sed opi
nionē solū. Unde ille qui de his q̄ ecclia do
cet / q̄ vult tenet. ⁊ q̄ nō vult nō tenet. iaꝫ nō
inheret eccl'ie doctrīe tanꝗ̄ infallibili regu
le: sꝫ potiꝰ proprie voluntati. ex quo seq̇tur
ꝙ hereticꝰ est simpliciter q̇ pertinaciter dis
credit vnū articulū fidei: nō enim est para-
tus in oībus sequi doctrinā eccl'ie. si enim
nō ꝑtinaciter iā nō esset hereticꝰ sed errās.
vnde manifestum est / ꝙ talis hereticꝰ circa
vnū articulū fidē non habet de aliis articu
lis. sed opinionē quādaꝫ scđm propriā vo-
luntatē: qꝛ nō credit ex habitu fidei: sed qꝛ
sic placet sibi. Forma aūt abiurādi heresiꝫ
tradiť per tex. in. c. ego berengariꝰ. de cōse
cratione. di. ij. ⁊ debet scriptura fieri de hac
abiuratione: ⁊ subscribi manu ꝓpria ipius
abiurātꝫ pro quo est glo. j. q. vij. cōueniēti-
bus. ⁊ vbi talis ꝑsona fuisset / ex cuiꝰ heresi
multe eccl'ie fuissent scandalizate: decet co-
pia illiꝰ abiuratiōis ad oēs illas trāsmitti:
vt q̄ male fuerūt edificate de peruerso gau-
deāt ⁊ edificenť de cōuerso. vt ibi dicit tex.
in fine. ¶ Sed q̄liter debet iudex pronun
ciare in sentētiis ferēdis vel penis iniūgen
dis redeūtibꝰ ad fidē ⁊ heresim abiurātibꝰ
Solutio. Dicas / ꝙ nō debet eos ꝓnuncia-
re herecicos: qꝛ nō sunt. xxiiij. q. j. hec est fi-
des. vbi de hoc. ⁊. q. vltima dicit apl'us: ⁊. c.
qui in ecclia: nec ꝓnunciabit eos tales fuis-
se: qꝛ modus iste nō est datꝰ a iure. sed dicit
sic: qꝛ te inuenimꝰ per tuā cōfessionem vel
probationes legittimas hereticū vel here-
ticos adorasse: nūc aūt saniori vsus cōsilio
Uis prout asseris ad vnitatem eccl'ie corde
puro ⁊ fide nō ficta redire. idcirco te in pri-
mis abiurata omni heretica prauitate iu-
xta formā eccl'ie ab excōicationis vinculis:

quibꝰ tenebaris astrictꝰ absoluimꝰ. Si tñ
ad eandē ex corde redieris ⁊ iniūcta tibi mā
data seruaueris. ⁊ qꝛ in deū ⁊ sctam eccl'iaȝ
modis predictis deliq̄sti ad peragēdaȝ pe=
nitētiā cōdignā: in perpetuū carcerē te de/
trudi volumꝰ. ⁊ precipimꝰ ibidē perpetuo
remanere. nec mireť quis / qꝛ dictum est sic
sub cōditione. nā causa delēde q̄stionis ex=
pedit sic dici: vt si qd̄ ei imponiť nō serua/
set nō cēseať absolutꝰ. ⁊ hāc formam ponit
Archi. in dicto. c. vt cōmissi. §. necnō. quē se
quiť. Jo. an. in nouel. dicens / ꝙ quicq̄d di=
cat Archi. tñ inq̄sitores nr̄i temporis bene
pronūciāt illū fuisse hereticuȝ. nec apparet
quid obstet secūduȝ eū. Sed quoniā in hac
forma preinserta fit mētio de absolutiōe q̄
sibi impediť a sentētia excōicatiōis quā in
currit propter incursum heresis. Quero an
inq̄sitores possint absoluere hereticū etiaȝ
a sentētijs quas papa die iouis scā ꝓmul=
gat cōtra tales Archi. in dicto. c. vt officiuȝ
in prin. tenet qd̄ sic. per illuȝ tex. q̄ gn̄aliter
permittit eis absolutionē ⁊ idē sequunť ibi
Jo. an. ⁊ Domi. ⁊ vlteriꝰ in eadē forma ab/
solutionis poniť per modū cōdictiōis: si in
iūcta mādata seruaueris ⁊ ceť a. hoc est satȝ
iuri cōsonū. Nā tales reuertētes errorē suū
ad arbitriū epi debēt abiurare ⁊ satisfactio
nē idoneā exhibere. vt dicit tex. in dicto. c.
ad abolēdaȝ. §. presenti. Juxta id vero qd̄
in huiꝰ p̄ncipalis q̄stionis themate deduce
bať. Quero q̄ pena sit imponēda his q̄ ab
heresi reuertunť. ⁊ dicēdū ꝙ hoc residet in
arbitrio epi ⁊ inq̄sitoruȝ: q̄ in crimine here
sis inq̄runt: vt scd̄m ꝙ eis visum fuerit sa=
tisfactionē iniūgāt / tali cōuerso ⁊ penitēti.
vt probat tex. in dicto. §. presenti. Bona tñ
q̄ propter heresim fuerāt iudici seculari ap
plicata nō restituunť ei: nisi ex mis'cdia secꝰ
fiat. vt in. c. vergētis de here. Sed quero iu
xta hec: quid si patronꝰ eccl'ie labiť in here=
sim: an reuersus recuperet ius patronatus
qd̄ priꝰ habebat hanc q̄stiōeȝ tāgit glo. j. q.
vij. maximū. ⁊ tenet ꝙ sic. nisi esset lata sētē
tia sup amissiōe iuris patronatꝰ. Sed Pa=
nor. in. c. qꝛ diligētia. de elec. tenet indistin
cte illū nō recuperare huiusmodi ius patro
natꝰ ar. c. vergētis. iuncto. c. pe. de here. ⁊ l.
cōmissa. ff. de publi. ⁊ veti. nisi ex grā sibi re
stitueret. Ad qd̄ ego induco not. per Jnno.
in. c. fina. de here. Jn hac etiā penitētia im=
ponēda debet haberi discretio: vt si a p̄nci=
pio cōuertanť ⁊ spōte: mitiꝰ cū eis agatur.
Si aūt vlteriꝰ distulerint cōuersionē: vt po
te quousq3 sint cōuicti. vel notoriū sit eorū
crimē. qꝛ in eo fueŕt deprehēsi: augēda erit
pena: ⁊ si opus fuerit vsq3 ad perpetuū car=
cerē. vt i dicto. c. penl'. §. fi. si qui ante eo. ti.
discretio itaq3 iudicātis in his debitā mo/
derationē adhibebit attētis p̄dictis. ⁊ etiā
cōiectura quā habet de cōuersione ⁊ peni=
tētia ⁊ dolore huiꝰ cōuersi. Jn casu tñ ipso
iure reuersus recuperat p̄muȝ statū. videli
cet / si mulier aliq̄ catholica incidit in here=
sim propter qd̄ perdit p̄uilegia q̄ catholice
mulieres habēt in dote: si illa postea cōuer
tať / recuperat ip̄o iure omnia p̄dicta priui/
legia que amiserat. vt i aut. de priui. dot. §.
quia enim. in fi. coll'. vij.

Questio. xxj.

VJcesimo primo q̄ro. An si he=
retici in errore persistūt ⁊ vo=
lūt publice disputare confir=
māres errores suos: sit cū eis
disputādū. Et idem q̄ro: circa quoscūq3 ali
os infideles. Et dicēdum est ꝙ in disputa=
tatiōe fidei duo sunt cōsiderāda. vnū q̄deȝ
ex parte disputātis. aliud aūt ex parte audi
entiū. Ex parte quidē disputātis / est cōside
randa intētio. Si eniȝ disputat tanq̄ de fi=
de dubitās: ⁊ veritatē fidei pro certo nō sup
ponēs. sed argumentis experiri intēdens:
proculdubio peccat tanq̄ dubiꝰ in fide ⁊ in/
fidelis. ⁊ pro hoc induco glo. xcvj. di. nos
ad fideȝ. ⁊ in. l. ij. C. de sum. tri. Si aūt q̄s
disputet de fide ad cōfutandos errores vel
etiā ad exercitiū vt faciūt theologi: illud est
laudabile. ex p̄te vero audiētiū ꝯsideraduȝ
est: vtrū illi qui disputationē audiūt sint in
structi ⁊ firmi in fide: aut simplices ⁊ in fi=
de titubātes: nam corā sapiētibꝰ in fide fir
mis nullū periculum est disputare de fide.
Sed circa simplices est distinguēdū. quia
aut sumꝰ sollicitati ⁊ inuitati ab infidelibꝰ
puta iudeis: hereticis: siue paganis intēti
bus corrūpere fidē nr̄am. Aut nō sumꝰ sic
solicitati. Primo casu necessariū est publi/
ce disputare de fide: dūmodo reperianť ad
hoc sufficiētes ⁊ idonei q̄ errores possint cō
futare. pro quo facit glo. in dicta. l. ij. ⁊ ca/
pi. cuȝ quibꝰ. xxiiij. q. iij. ⁊ crederem ego / ꝙ
vbi infideles ⁊ heretici non vellent ad fidei

disputationē venire zelo redeundi ad fidē
veritate cōperta: sed potiꝰ ad q̄ndā inanē
ostentationē: cautū esset eos prudēter elu-
dere: verbaq; ad aliā materiā cōuertere. dū
modo simplices q̄ adstāt nō sentirēt. ⁊ hoc
ne secreta fidei nr̄e indignis pādamꝰ. ⁊ cō-
tra doctrinā xp̄i margaritas seminemꝰ an
te porcos. nā nihil omnino eis respondere
auditorū causa vtile nō videt̄: ne forte sim
plices existimēt nos responsionis penuria
declinare certamē. ⁊ fides eorū ledat̄ ex hoc
pro quo tex. cū glo. xliij. di. in mādatis. ⁊ ea
dē di. §. j. in glo. Quādo aūt liceat secreta
fidei occultare. vide glo. not. xxvij. q. ij inuē
ta. Unde Gregoriꝰ in pastorali / sicut incau
ta locutio in errorē pertrahit: ita indiscre-
tū silētiū eos q̄ erudiri poterāt in errorē de
reliquit. vbi tū ista necessitas cessaret peri-
culosum est disputare de fide corā simplici
bus. q̄r eoꝝ fides ex hoc est firmior ꝙ nihil
diuersum audierūt ab eo qd̄ credunt: vt de
terminat sc̄tus Tho. sc̄da sc̄de. q. x. arti. vij.
hāc autē disputationē nō permittit̄ laicis
facere imo excōicādi sunt si publice de fide
disputauerint. vt probat tex. in. c. q̄cunq;. §
inhibemꝰ de here. li. vj. Discretio aūt maxi-
ma adhibēda est in huiusmodi disputatio-
ne: vt in his q̄ sunt fidei p̄ncipaliter q̄s in-
uitat̄ auctoritatibꝰ noui ⁊ veteris testamē
ti. q̄r ille sunt diuinitus reuelate: ⁊ theolo-
gie p̄ncipia ⁊ fidei nr̄e: nō humana sed diui
na reuelatione que cōstat nobis per sacras
scripturas fuerunt nobis tradita. Istis tū
presuppositis cū gr̄a non tollat naturā sed
ꝑficiat. opportet ꝙ naturalis ratio subser-
uiat fidei. sicut ⁊ naturalis inclinatio volū
tatis subseruit charitati. Unde ap̄lus dicit
j. corin. x. In captiuitatē redigētes. omnē
intellectū in obsequiū xp̄i. ⁊ per hūc modū
auctoritatibꝰ philosophoꝝ: interdū sacra
doctrina vtit̄: vbi per ratiōē naturalē veri
tatē cognoscere potuerit. sicut paulus actu
um. xvij. inducit verbū arati. dicēs. Sicut
quidā poetarū vr̄orum dixerūt. genꝰ dei su
mus. ⁊ idem fecit sc̄da ad Titū. j. c. in si. vbi
induxit illud Epimenidis poete. Creten-
ses semꝑ mēdaces male bestie vētris pigri
⁊ in p̄ma ep̄la ad Corin. illud Terētij. Se-
pe bonos mores corrūpunt colloq̄a praua
de quo vide bonā glo. xxxvij. di. c. turbat ſ;
tū sacra doctrina his vtit̄ q̄si extraneis ar-
gumētis ⁊ probabilibꝰ. auctoritatibꝰ vero
sacre scripture p̄dictis / tanq̄ꝫ ex necessitate
argumētando cōcludētibꝰ. ⁊ si q̄s aduersa
rius nihil crederet eorū q̄ diuinitꝰ inspirā
tur: ⁊ per sacrā scripturā habent̄: nō rema-
neret cū eo iā vlteriꝰ via ad ꝓbandū articu
los fidei per rationē / sicut ⁊ in alijs sciētijs
cōtra negātes p̄ncipia nō est argumētan [ↄ negantes principia]
dum. licet ⁊ sic in hoc differētia: q̄r alie sciē-
tie phice: licet nō possint probare sua prin-
cipia. ⁊ ideo cōtra ea negantē nō disputent
sed relinquūt suꝑiori sciētie. suprema vero
inter eas scilicet methaphisica disputat cō
tra negātē sua p̄ncipia si aduersariꝰ aliq̄d
cōcedat. Si aūt nihil cōcedit: nō pōt cū eo
disputare. Potest tū soluere ratiōnes ipsi-
us. Sacra tamē scriptura cū nō habeat do-
ctrinā suꝑiorē: disputat cōtra negantē sua
p̄ncipia. argumētando quidē si aduersari-
us aliq̄d cōcedat eorū q̄ per diuinā reuela-
tionē traditā in sacris scripturis habent̄.
Si vero aduersariꝰ de predictis nil credat:
nō manet ampliꝰ via ad probādum articu
los fidei per rationē. poterūt tū solui ratio
nes q̄ in cōtrariū inducunt̄ cōtra fidē. cum
enim fides infallibili veritati īnitat̄. impos
sibile aūt sit ꝙ vero demonstret̄ cōtrariū:
q̄m vero oīa cōsonant vt phūs dicit. j. ethi.
cōcludit̄ manifeste ꝙ probationes q̄ cōtra
fidē inducunt̄ nō sunt demōstrationes sed
solubilia argumēta. ita dicit sc̄tus Tho. pri-
ma parte. q. j. arti. viij. hoc etiā cōfirmatur.
nā si fides nr̄a ratione humana posset ostē-
di p̄ter hoc ꝙ derogaret̄ dignitati sue tolle-
ret̄ ⁊ meritū fidei. nā fides non habet meri
tū / cui humana ratio p̄bet experimētū. ⁊ se
cundū p̄dicta debet intelligi illud qd̄ ap̄ls
Petrus ait. Parati reddere rationē omni
poscēti vos de ea: q̄ in vobis est fide ⁊ spe.
j. Pe. iij. Ex q̄bus patet ꝙ pernitiose cōuin
cunt̄ errare quidā q̄ sciolos se esse iactāt fi-
dem nr̄am humanis rōnibus nitētes fun-
dare. q̄ tū diuina veritate ⁊ reuelatiōe cōsi-
stit. derogāt enim dignitati eiusdē vt p̄dixi
mus: ⁊ inducūt infideles in derisionē fidei
credūt enim ꝙ huiusmodi rationibꝰ inni-
tamur ⁊ propter eas credamꝰ. Ex hoc etiā
patet sūme reprehēdendos eos quicq̄d ra-
tione attingere nō possunt admittere in fi-
de catholica nolūt. cū eni; illa excedāt oēm
rōnis humane sublimitatē. satis temerariū

est ea velle ratiõe inuestigare. nam vt phus
dicit. ij. metha. Intellect⁹ nr̄ sic se habet ad
p̄ma entia q̄ sunt manifestissima in natura
sicut oculus vespertiliõis ad solē. ꝛ Job. xj.
Forsitā vestigia dei cōprehendes ꝛ vsq̄ ad
ꝑfectū omnipotentē reperies. q̄si dicat nō.
ꝛ. xxxvj. Ecce de⁹ magn⁹ vincēs sciam nr̄am
ꝛ. j. Corin. xiij. ex parte enim cognoscimus
eo maxime q̄m ex defectu intellect⁹ nr̄i etiā
de rebus sensibilib⁹ q̄ nr̄i cognitioni subia
cet plurima ignoram⁹ q̄nto magis ea q̄ in
tellectū nr̄m infinitū excedūt cōprehēdere
nō valebim⁹. vnde in his cōsultū est humi
liari deo. nec de se quicq̄ p̄sumere. humili
tas enim ad sapiētiā disponit. vt dicit pro
uer. xj. vbi humilitas. ibi ꝛ sapientia/ valde
etiā admirandū est de istis hereticis qui su
perstitionē iudaicā sequuntur ꝙ cū in lege
mosaica multa credēda proponant q̄ ratio
ne humana cōprehēdi nequeunt. illis toto
corde inherēt ꝛ fidē nr̄am abhorrēt propte
rea ꝙ credenda aliqua p̄dicat q̄ per dei po
tētiam possibilia sunt. sicut ꝛ illa q̄ in lege
veteri cōtinent ostendit etiā veritas fidei
nr̄e ex miraculis in ea factis ꝛ q̄ adhuc die
tim videm⁹. sicut ꝛ ego vidi miraculū de sa
cramēto altaris qd̄ ad oēs infideles cōuin
cendū sufficeret. cū enim miracula solū fiāt
virtute diuina iuxta illud p̄s. Qui facis mi
rabilia solus ꝛ. de⁹ nō potest esse testis fal
sitatis. relinquit/ ꝙ miracula q̄ sunt facta
ad cōfirmationē fidei nr̄e arguūt ipsius in
fallibilē veritatē. Itē ex alio ꝯfirmat qd̄ est
mirabilissimū: vt inq̄t Augu. ꝙ inter ꝑsecu
torū potētissimoꝝ tyrānidem q̄ fidē xp̄i im
pedire: immo extinguere sunt conati. innu
merabilis turba nedū simpliciū sed sapien
tissimoꝝ ad fidē xp̄i per vniuersas prouin
cias cōuolauit: in qua omnē humanū intel
lectū excedētia predicātur. voluptates car
nis cohibent. ꝛ omnia q̄ in mūdo sunt con
temni docent quib⁹ aīos mortaliū assenti
re maximū est miraculoꝝ ꝛ excellētissimū
diuine inspiratiōis opus. vt cōtemptis vi
sibilib⁹ sola inuisibilia cupiant. adeo vt cō
tēpta etiā corporali vita per crudelissima
tormētoꝝ genera: multi pro christi fide vi
tam finierint. qd̄ nō aliter q̄ diuina inspi
ratiōe fieri exploratū existit. Si autē dicat
ꝙ sine miraclis fides xp̄i fuerit recepta hoc
oībus signis esset mirabili⁹: si ad credēdū
tā ardua: ad operādū tā difficilia ꝛ ad spe
randū tā alta. mūdus absq̄ mirabilib⁹ si
gnis motus fuisset: ꝛ p̄sertim a simplicib⁹
ꝛ ignobilib⁹ hoībus q̄les ap̄li fuerūt q̄ xp̄i
ecclīam plātauerūt. ꝛ si arguant in cōtrari
ū de lege machometi q̄ falsa est: ꝛ tn̄ a mul
tis recepta. dicēdū/ ꝙ nō est simile q̄m xp̄i fi
des habet oēs difficultates de q̄bus p̄dixi
mus ꝛ cū eis a p̄ncipio sumpsit exordiū: at
q̄ cū martyrij acerbitate tanq̄ granū fru
mēti qd̄ in terra mortuū est multū fructū
attulit. Lex aūt machometi processit via cō
traria. nā promisit voluptates carnales ei⁹
sectatorib⁹/ ad quaꝝ desideriū carnalis con
cupiscētia instigat. precepta etiā tradidit
p̄dictis promissis cōformia voluptati car
nali habeas relaxās in quib⁹ promptū est
etiā carnalib⁹ hoīb⁹ obediri. documēta in
suꝑ veritatis nō attulit nisi q̄ de facili a q̄li
bet mediocriter sapiēte naturali īgenio co
gnosci possunt. quin potius vera q̄ docuit:
multis fabulis ꝛ falsissimis doctrinis im
miscuit. signa etiā nō adhibuit sup̄natura
liter facta q̄b⁹ solis diuine inspirationi te
stimoniū cōueniēs adhiberet dū operatio
visibilis q̄ nō pōt esse nisi diuina: ostēdit do
ctorē veritatꝭ inuisibiliter inspiratū. sed di
xit se in armoꝝ potētia missū. q̄ signa ꝛ la
tronib⁹ ꝛ tyrānis nō desunt. ei etiā a p̄nci
pio nō crediderūt aliq̄ sapiētes in reb⁹ diui
nis ꝛ humanis exercitati: sꝫ hoīes bestiales
in desertis morātes oīs doctrine diuine ꝛ
humane prorsus ignari. per quoꝝ multitu
dinē alios armoꝝ violentia in suā legē coe
git. Nulla etiā diuina oracula p̄cedentiū
ꝓphetarū ei testimoniū ꝑhibet: quin poti
us q̄si oīa veteris ꝛ noui testamēti documē
ta: fabulosa narratione deprauat. vt patet
legē ei⁹ inspiciēti. vnde astuto cōsilio libros
veteris ꝛ noui testamēti suis sequacib⁹ nō
reliquit legēdos: ne per eos falsitatis argu
eretur. Adhuc etiā pro vlteriori p̄dictoꝝ cō
firmatione nō pigebit in mediū afferre qd̄
lactā. in. v. sui opis libro deducit sic inq̄ens
Quis est tā excors tāq̄ cecus q̄ non videat
in martyrib⁹ fuisse sapiētiam. licet eoꝝ per
secutores malicia ꝛ furore excecati stultos
esse arbitrant. qui cū haberent in sua pote
state supplicia vitare cruciari tn̄ ꝛ mori ma
luerūt. sed possent ipsi ex eo videre non esse
stulticiā in q̄renta hoīum milia per orbem

totū vna ꝛ pari mēte cōsentiūt. si eniꝫ femi
ne sex⁹ īfirmitate labūt: viri certe sapiūt. si
pueri: si adolescētes īprouidi sunt per eta-
tatē maturi certe ac senes habēt stabile iu-
diciū. si vna ciuitas desipit: certe vtiq; innu
merabiles stulte esse nō possunt. si vna pro
uincia vna natio prudentia caret: ceteras
oēs habere intelligētiā recte necesse est: cuꝫ
vero ab ortu solis vsq; ad occasum lex diui-
na suscepta sit: ꝛ omnis sexus: omnis etas
ꝛ gens ꝛ regio ꝛ natio vnis ac paribus ani
mis deo seruiāt eadem sit vbiq; pacientia
idem conceptus mortis intelligere debue-
rant aliqd in ea re esse rationis: quid nō si-
ne causa vsq; ad mortē defendat: aliqd fun
damēti ꝛ soliditatis qđ eā religionē nō tm̄
iniurijs: vexatione/non soluat sed augeat
semper ꝛ faciat firmiorem. debuerāt prete
rea existimare cū videant dilacerari hoīes
varijs tormētorū generib⁹. ꝛ inter fatiga-
tos carnifices inuictā tenere pacietiā: con
tensum tā multoꝝ ꝑseuerātia morietiū nō
vanā esse: neq; ipsam patiētiaꝫ sine deo tan
tos cruciatos posse superare. Latrones eni
robusti corporis viri eiusmodi laceratiões
perferre nō queūt. exclamāt ꝛ gemit⁹ edūt
vincunt enim dolore: q2 deest eis inspirata
pacietia. Nostri aūt vt de viris taceā pueri
ꝛ mulierculę torturas suas tacite vincūt: ꝛ
exprimere illis gemitū nec ignis pōt. Ecce
sex⁹ infirm⁹ ꝛ fragilis etas. dilacerari se to
to corpore vtiq; patit. nō necessitate q2 licꝫ
vitare si velint. sꝫ volūtate: q2 ꝯfidūt in deo
hec ille. Jure igit cōcludere possum⁹ verba
Maximi epi in quodā sermone in mediuꝫ
proferētes. Nouerim⁹ (inqt) q2 nō sine ma
gno discrimine de religiōis veritate dispu
tam⁹: q2 tātoꝝ sanguie cōfirmatā videm⁹.
magni pīculi res est si post ꝓphetaꝝ oracła
post aploꝝ testimonia: post martyꝝ vulne-
ra: veterē fidē q̄si nouellā discutere ꝓsumas
ꝛ post tam manifestos duces in errore per-
maneas: ꝛ post morietiū sudores ociosa di
sputatione contendas.

Questio. xxij.

(U)Jcesimosecundo q̄ro. An de
heresi possit qs accusari post
morteꝫ. ꝛ dicendum q2 sic. vt
xxiiij. q. ij. c. fi. ꝛ in. c. filij. de
hex. li. vj. de q̄ est bona glo. xxiiij. q. ij. i sum.
hoc tm̄ limitat glo. xxiij. q. iiij. c. ipa pietas.
nisi illi dū viuerent esse bone fame. per. c. in
pmis. ij. q. j. sed intellige eaꝫ in casu in quo
loquit. s. qn̄ ille q̄ accusat esset heretic⁹ vel
alias inabilis. ꝛ sic etiaꝫ loquit tex. in di. c.
in pmis. alias aūt crederē/ q2 huiusmōi ac-
cusatio etiā cōtra nō infamatum esset post
mortē admittēda. ꝛ hoc iudicio meo ꝓbat
satis aperte tex. in. di. c. filij. cōuincit autē
in hoc casu mortu⁹ de crimie. si postq̄ erat
accusat⁹ se ipm occidit. nā tūc cōscia crimi-
nis se videt occidisse. pro quo est glo. no. in
l. fi. C. de iur. fis. li. x. ꝛ ibi tenet Bar. Jstud
tm̄ limita nisi heres vellet innocētiā purga
re defuncti vel id qđ pro innocētia reputat
vt est q̄libet iusta defensio/ vtputa ꝑscriptio
vel qđ fecit ad suā defensionē ꝛ similia. naꝫ
qui habet iustā defensionē innocēti par est
nā ei⁹ factū pōt defendi. q2 quis oīno excusa-
ri nō possit. ff. ad le. iul. repe. l. iulia. §. fi. ita
tenet bal. in. l. ij. C. q̄ testa. fa. po. sed in cri-
mine heresis difficilime innocentia posset
probari: cū in aīo cōsistat heresis/ nisi esset
casus vbi ex aliquo particulari facto vel di
cto illa cōcluderet. ꝛ adhuc eo casu si illi in
vita de hoc crimine fuissent infamati vel su
specti/ predicta excusatio nō admitteret. vt
in. c. filij. de here. li. vj. qđ tm̄ intellige iuxta
ea q̄ inferri⁹ dicā in eodē mēbro: ꝑscriptio
etiā in hoc crimine viuēte heretico nō ꝓce-
dit. sed eo mortuo admittit sola quadrage
naria ad tuendū heredes suos quo ad bo-
na que habuerunt ab hereticis. dūmodo il
li dum viuerent catholici putarētur. alias
secus. totū hoc probat tex. no. in. c. ij. de pre
scrip. li. vj. per quē tex. declarat. l. apostata
ruꝫ. C. de aposta. Formam autē pronun-
ciandi hoc casu ꝛ similibus cōtra mortuuꝫ
vide per glo. no. in. §. per cōtrariū. insti. de
heredi. q̄ ab inte. defe. Considera tamen
q2 ista accusatio admittitur ad finem occu
pandi bona illius quem in vita constat he-
reticum fuisse. non autem vt aliqua pena
alia puniatur. vt voluit glo. in di. sum. ꝛ ne
mirandum de hoc. cum etiā si cōtra viuen-
tem esset accusatio instituta. si tamē anteq̄
pena sibi inferretur mortuus extitisset non
esset in eius corp⁹ aliqua iusticie executio
post mortē fiēda. per tex. no. in. l. defuncto
ff. de publi. iudi. ex quo manifeste cōuincū-
tur errare assessores seu iudices maleficioꝝ

qui in defunctos faciūt executionem pene capitalis, ꝛ hoc tenet Augu. in di. l. defuncto. ꝛ faciunt ad idē not. per Cy. in. l. ij. C. qui testa. fa. po. caueāt igitur ab hoc. alias tēpore sindicatus cōueniri posset: tanꝙ inferētes iniuriam cadaueri. in. l. j. §. quoties ff. de iniur. dicit tamen Jo. de imo. in di. l. defuncto. ꝙ quādoqꝫ de facto seruaṫ cōtrariū. presertiꝫ in grauib⁹ delictis. ꝛ vbi esset talis cōsuetudo tollerāda esset in odiū ꝛ detestationē eorū: ꝛ proter facti memoriā. ar. eius qđ habeṫ. xv. q. j. c. mulier. vbi etiā aīal irrationale puniṫ propter facti memoriā. ꝛ ar. ei⁹ qđ habeṫ in. c. cuꝫ ad monasteriū. de stat. regu. vbi monachus q̄ in morte nō resignauit pecuniā quā tenebat tanꝙ propriā sine cōsensu abbatis: iubeṫ sepeliri extra cimiteriū/ cū pecunia in sterq̄linio: in signuꝫ perditiōis. Pena tamē excōicatiōis astringi potest hereticos post mortē. xxiiij. q. iij. sane. ꝛ ꝑ glo. ea. cā. ꝛ. q. in sum. ꝛ ideꝫ tenet glo. in. c. si q̄s epūs. eo ti. ꝛ talis excōicatio nō ideo ferṫ: vt ille ampli⁹ ligeṫ: qꝛ iā eṫnaliter est dānat⁹. sꝫ in criminis detestationē: vt ceteri hoc iudiciū terribile ecclīe audientes: filia ꝑmittere cōtremiscāt scđm archi. i di. sum. hodie tū̄ nō esset necesse in eos ferri sententiā. cū a iure sint excōicati. de here. excōicam⁹. lo. j. non tū̄ tolliṫ ꝑpterea q̄n possent etiā ab hoīe excōicari. iuxta. no. ꝑ glo. ꝛ docto. in. c. ita quorūdā de iudei. Inferṫ etiā ipis alia pena post mortē: qm̄ eorū corpora nō debēt habere ecclīasticā sepulturā imo q̄cunqꝫ eos presumpserint ecclīastice tradere sepulture: ip̄o facto sñiam excōicatiōis incurrāt vsqꝫ ad satisfactiōeꝫ cōdignā a qua absolui nō debēt/ nisi proprijs manibus publice extumulēt. ꝛ proijciant hmōi corpora dānatoꝝ. ꝛ vltra hoc loc⁹ ille ꝑpetua debet carere sepultura. vt in. c. q̄cunqꝫ. in prin. de here. li. vj. ꝛ pondera illū tex. qui req̄rit/ ꝙ suis manib⁹ extumulēt. ꝛ sic nō satis esset si per aliū facerēt. vt dicit ibi glo. req̄rit etiā tex. ꝙ extumulēt publice. Cōsidera tū̄ ꝙ ista accusatio post mortē habꝫ locū tm̄ in hereticis. nō aūt in credētib⁹ fautoribus ꝛ receptatorib⁹ eoꝝ q̄ nō sunt heretici qꝛ morte eoꝝ hmōi crimīa extiguunṫ. vt ꝓbat tex. in. c. accu. §. porro. eo. ti. li. vj. ꝛ huī⁹ rō est. qꝛ istoꝝ bona nō sunt ip̄o iure ꝯfiscata. vt i eo. c. §. si vero. ꝛ hāc ꝯclusioneꝫ tenet

Ar. Jo. mo. ꝛ Jo. an. in di. §. si ꝟo. q̄ ad carētiā tū̄ sepulture eo iure q̄ heretici cēsenṫ. vt i di. c. q̄cunqꝫ in ꝓn. Sꝫ iuxta ꝑdicta q̄ro eo casu quo procediṫ cōtra mortuū. an si aliq̄s voluerit eū defendere admittaṫ. glo. tangit q̄stioneꝫ. xxiij. q. ij. c. dānationis. ꝛ tenet ꝙ sic. ff. de procu. seruuꝫ q̄ꝫ. §. publice. ꝛ maxime cum in casu criminali pro inuicto quis possit appellare. ff. de appł. nō tū̄. sed opponit glo. q̄uo admitteṫ cum nō possit cauere de rato. ad qđ respōdet ꝙ satis videtur habere ratū. ex quo nō opponit obicem contrarie volūtatꝫ. de cōse. di. iiij. q̄ris. sed ego limitarē hoc eo casu quo illi in vita nō erāt diffamati de heresi vel suspecti: nā tunc nō essent aliqui/ etiā filij vel heredes ad eorum defensiōeꝫ admittēdi. pro quo iudicio meo est tex. apert⁹ in di. c. filij. Sed illo casu aduertēdū est ꝙ etiā si nō admittanṫ defensores ad excusandū delictū. vel ad opponēdū se cōtra probationes ꝛ cōtrariū probāduꝫ. admittēdi tū̄ sunt ad probandū corruptionem vel falsitatē illi⁹ probationis. ita ꝙ cōcludāt illā nō esse legittimā probationē. qꝛ solumodo a iure excluduntṫ ad probādum cōtrariū directū ei⁹ qđ probatum fuerat secus autē per hūc modū indirectū. sic determinat Jo. an. in noul'. in di. c. filij. quem sequitur ibi Domi. ꝛ per hoc habes no. intellectum ad omnia iura que volunt stare alicui probationi ꝛ nō admittūt cōtrariā probationem. debent enim intelligi modo predicto. facit in simili quod no. glo. ꝛ Bar. in l. iuris gentium. §. quod fere. ff. de pact. Limitarem etiam ꝛ secūdo illum tex. vt intelligatur tantum in filijs vel heredibus mortui heretici qui sunt admittēdi illo casu secus autē in alijs extraneis arguendo ex illo tex. per locū a speciali. sicut ꝛ multa alia specialia propter detestationē tanti criminis reperiuntur statuta. ad quod etiam seruit ratio glo. posite/ que dicit ꝙ aliorum non interest se opponere huic defensioni: ꝛ defensio que admittitur ex fauore publico per quēcunqꝫ prestita. vt in di. §. publice excluditur propter eundem fauoreꝫ publicum: cui⁹ maxie interest tā nepbādū crimē indilate puniri. ꝛ inde est ꝙ etiaꝫ si in alijs criminib⁹ nedū cōdēnato: sꝫ etiā tertia permittaṫ i fauorē cōdēnati appellare. vt. l. nō tū̄. ff. de ap. i hoc tū̄ crimīe etiā ipi ꝯdēnato

appellationis remediū interdicit̃ vt late su
peri⁹ diximus: ⁊ hoc propter criminis enor=
mitatē. Sed q̄ro cui pene subijcief iste qui
mortuū accusauit si succūbat in accusatio
ne. glo. in di. c. sane dicit/ ꝙ ei cui suppone=
ref accusat⁹ si viueret ⁊ ei cui modo suppo=
nitur. nec mirū cum grauius sit peccare in
mortuū ꝙ̄ in viuū. vt. C. de sepul. vio. l. qui
sepulchra. sed ego dubito an illud sit veruꝫ
cum accusator succūbens puniat̃ similitu=
die supplicij. C. de accu. l. fi. imo ab hac pe
na in multꝭ casib⁹ excusat̃. de q̄b⁹ p glo. no.
in. l. athle. §. calūniator. ff. de hi. qno. infa.

Questio. xxiij.

Vicesimo tertio q̄ro de pena fi
lijs hereticoꝝ infligēda. Ad
q̄ð est dicēduꝫ ꝙ puniunt̃ in
successione paterna. nā in bo
nis p̄nis minime succedūt: imo illa fisco
applicant̃. Si enim in crimie lese maiesta=
tis hoc est institutum: a fortiori in crimine
heresis locū sibi debet vēdicare: cū lōge ma
gis sit eternā ꝙ̄ tēporalē ledere maiestateꝫ
sic dicit tex. de here. c. vergētis. Puniuntur
etiā alia pena: q: filij hereticoꝝ ⁊ receptato
rum ⁊ fautoꝝ vsqꝫ ad scðam generationeꝫ
ad nullū eccl'iasticū bn̄ficiū seu officiū pu
blicū admitti debēt. ⁊ si sec⁹ actū fuerit est
illud irritū ⁊ inane. vt. c. quicūqꝫ. §. heretici
eo. ti. li. vj. q̄ð intellige de scðo gradu descē=
dētiuꝫ per lineā masculinā. In descēdenti=
bus aūt per lineā femininā ad primuꝫ gra=
dum dūtaxat extēditur. vt in. c. statutū lo.
ij. eo. ti. ⁊ li. Itē illud intellige de illis quo=
rum progenitores iuxta predictā distinctio
nem fuerūt heretici vel decesserunt heretici
nō autē illorum quos emēdatos esse consti
terit: ⁊ reincorporatos eccl'ie vnitati: ⁊ pro
culpa huiusmodi ad mādatū ecclesie peni=
tētiaꝫ recepisse quā ipsi vel iam p̄fecerūt vel
humiliter prosequunt̃ vel sunt parati ad re
cipiēdū eandē. vt in di. c. statutū. §. fi. Sed
iuxta p̄dicta dubitat̃: nūquid fili⁹ heretici
ip̄o facto perdat bn̄ficiuꝫ eccl'iasticū q̄ð ha
bet. glo. in. c. satꝭ puersuꝫ. lvj. di. cōcludit ꝙ
nō ⁊ sic trāsit Panor. in. di. c. vergentis. re
mittens ad glo. in di. c. quicūqꝫ. sed aduer=
te quia glo. in dicto. c. satis peruersum nō
loqtur in crimine heresis: sed in crimine le
se maiestatis. ⁊ glo. in dicto. c. quicūqꝫ. ad
quaꝫ remittit nil dicit de hac materia. Jo.
an. in nouel. ⁊ Domi. in. c. vt cōmissi. §. pri=
uandi. eo. ti. ⁊ li. tenet ꝙ tales ip̄o iure sint
priuati beneficijs. nec est fiēda distinctio:
fuerit talia bn̄ficia collata filijs vel nepoti
bus ante delictū parētū vel post. sed simpli
citer est dicēdū q̄ð prediximus. pro quo facit
tex. in di. §. p̄uandi. q̄ simpliciter loquit̃. ⁊
tex. in. c. felicꝭ. §. q̄ð si q̄s. de pe. li. vj. Nec ob
stat si dicat̃ q̄ð ille. §. loquit̃ in alio casu: q:
scðm eos illud est lōge min⁹ d'lictū ꝙ̄ istud.
ad q̄ð etiā facit. di. c. statutū. ꝫ salua melio
ri deliberatione/ego crederē esse fiēdā illaꝫ
distinctionē. q: aut bn̄ficia fuerunt collata
ante delictū parētuꝫ ⁊ filij nō sunt illis ip̄o
iure priuati: aut fuerunt postea collata et
sunt priuati ⁊ pro hac distinctione facit tex
in. di. c. q̄cunqꝫ. §. heretici. iūcto. di. c. statu=
tū. vbi inabilitant̃ ad bn̄ficia obtinēda filij
hereticoꝝ. ⁊c. ⁊ sic iura p̄dicta loquunt̃ tm̄
de obtinēdis post heresim parētū nō tm̄ an
te. nec ob. tex. in di. c. felicis. §. q̄ð si q̄s. q: lo
quit̃ in alio crimine ꝙ̄ heresis. nec est fiēda
extēsio cū sit ius penale. per iura vulgaria.
⁊ si illud esset verū oēs pene cōtēte in di. c.
felicis haberēt locū ꝯtra hereticos. per fun
damēta istoꝝ de q̄ sup̄ q̄ð est absurdū/ pre=
sertim q: interdū pro minori delicto impo
nunt̃ maiores pene. ⁊ sic ratio argumētatio
nis eoꝝ nō procedit. pro quo est tex. in. c. ad
monere. xxxiij. q. ij. vbi maior pena imponi=
tur occidēti vxorē/ꝙ̄ occidēti matrē. cuꝫ tm̄
cōstet lōge graui⁹ delictū esse matrē occide
re ꝙ̄ vxorē. Restat r̄ndere ad di. c. vt cōmis=
si. §. p̄uandi. q̄ð satis videt̃ vrgere. ⁊ dicas
q̄ð ille tex. est intelligēdus scðm iura p̄dicta
nō enim inducit nouū ius quo ad hāc p̄ua
tionē. naꝫ ille tex. p̄ncipaliter emanauit ad
declarādum. in q̄bus inq̄sitores sine dioce
sano possēt procedere. Unde q̄ð de p̄uatio=
ne bn̄ficioꝝ dicitur enunciatiue narrat̃. et
per consequēs dispositioneꝫ nō facit. iuxta
tex. in. c. si papa. de priuil̃. li. vj. ⁊ vbi velles
q̄ð dispositionē inducere: debet intelligi de
beneficijs: postꝙ̄ parentes heresim incur=
runt filijs collatis per ea q̄ superius dixi=
mus: vt iuribus concordentur. Alterius
quero. an pena q̄ imponitur filijs heretico
rum extēdatur etiam. ad bastardos. glo. in
di. c. statutum tangit hanc. q. ⁊ arguit pro
et contra. Et finaliter tenet ꝙ extendatur
ad eos. ne plus habeat luxuria ꝙ̄ castitas.

et idē tenet ibi archi. ⁊ seqtur Jo. an. in no uel. q̄ dicit se sic cōsuluisse cū q̄busdā docto rib⁹: cū illegittimus sit de sanguie respectu generis: ⁊ in ipo etiā timeat̄ crimē paternū C. ad. le. iul. ma. q̄squis. Itē si puniunt̄ filij legittimi a fortiori bastardi. qui sunt odibi les legi. ar. de prebē. eū qui. l. vj. cū suis cō cor. Item q̄ iura generaliter loquunt̄ bene facit ad hoc. ff. de in ius. vocan. l. fi. verūta mē scōm doctrinā Cy. in di. l. quisqs illud esset intelligēdum de bastardo q̄ patrē cer tum posset nominare. secus aūt esset in vul go quesitis natis ex incerto coitu: q̄ certuz patrē demōstrare nequnt. q̄ tunc cessat in eis ratio/ cū nō constet illū esse patrē eo℞. ⁊ idē seqtur Jo. an. in di. c. statutū. Subdit tamē ibi domi. q̄ vbi cōmunis vsus alicuis ciuitatis vel loci reputaret illos de domo scōm q̄ dicit seruari Florētie ⁊ perusij: vbi deferūt arma illi⁹ agnitiōis de qua esse pu tant̄. tūc ad eos huiusmodi pene extēderen tur. ⁊ dicit fuisse hoc de mēte Bar. in. l. pro nūciatio. ff. de ver. signi. ⁊ in lege filiū. ff. de hi. q̄ sunt sui vel alie iur. Cōfirmo etiaz am plius hāc partē. naz in casu odij rationabi lis: simplex appellatio filij cōprehēdit etiā naturalē. vt in. l. libertinū. cōiuncta rubri. C. de interdict. ma. inter. pu. ⁊ tu. hoc autē odiū rationabile est naz cū in crimine lese ma. filij dicānt̄ digni paterno supplicio. vt in dicto. l. quisquis. §. filij vero. a fortiori in crimine heresis per di. c. vergentī. ad idē fa cit qd̄ not. Bar. in. l. ij. ff. de accu. ⁊ in. l. tu telas. ff. de. c. dimi. ⁊ in. l. fi. C. de ver. sig. vbi tenet/ q̄ si ius siue dispositio loquitur per verba naturalia: vtpote filij vel nepotes cō prehēdent̄ etiā naturales ⁊ bastardi. q̄ se cundū naturā sic trahunt naturā a patrib⁹ sicut legittimi/ sic est autē in proposito: q̄m iura superi⁹ inducta loquunt̄ de filijs here ticorū per verba naturalia. s. filij ⁊ nepotes ⁊ cetera. ⁊ presumunt̄ imitatores delicti pa terni sicut ⁊ naturales: immo multo forti⁹ cū ex talib⁹ cōplexibus sepe numero dege neres viri ⁊ scelerati nasci cōsueuerūt. vt di cit tex. lvj. di. si gēs anglorū. Sed q̄ro: an pe ne predicte se extēdant etiā ad filios q̄ nati sunt antēq̄ eo℞ p̄res heresim incurrissent. Calde. mouet hāc. q. in cōsilijs suis in ti. de here. cōsi. iij. ⁊ arguit pro ⁊ contra. finaliter tū cōcludit qd̄ nō se extendāt ad eos per. l.

emancipatū. ff. de sena. cū materia sua. Itē facit q̄ fili⁹ ante nat⁹ ex supueniēte digni tate in p̄sona p̄ris nō cōseqtur p̄uilegiū vel honorē. vt. l. senator. C. de digni. li. xij. ⁊. l. filij. §. senatores. ff. ad muni. ⁊ per cōsequēs si nō honorē/ ergo nec penā vel onus. vt. l. ex qua persona. ff. de reg. iur. ad idē. l. j. §. fi ff. de bo. po. con. ta. ⁊. l. si necesse. §. si depor tat⁹. ff. de bo. libert. per q̄ iura filij iaz nati propter superuenietez casum in p̄sonā p̄ris nō repellunt̄ a successione. ⁊ pro hoc etiam inducit. l. diuo marco. C. de quest. ⁊ dicit esse casuz expressuz in. l. ij. C. de libert. ⁊ eo. libe. Ad cui⁹ p̄firmationē pōt induci qd̄ i si mili not. Cy. in di. l. quisqs. circa filios illi us q̄ cōmisit crimē lese maiestatī. sed in con trariū facit qd̄ no. ibi Sali. qui tenet illaz penā etiā habere locū in antea natī. cū non minus in eis hereditarij criminis exempla sint metuēda. ⁊ quia iura ḡnaliter loquun tur: nec ob. iura in cōtrariū inducta scōdum eū. p̄pter grauitatē enim criminis lese ma iestatis cōtrariū in eo statuit̄: ⁊ per easdez rationes idē ego dicerē in crimine heresis cū sit lōge maius. vt in di. c. vergentī. ad hoc etiam facit textus apertus in dicto capitu lo. statutum. §. finali. de hereticis. ibi cum dicit: vel tales etiam decessisse probantur: ex quo innuitur sufficere quod patres eo rum in morte fuissent heretici. nec potest dari cōueniens solutio ad illum textum ad idem facit di. cap. filij eodem titulo: quod loquitur de illis qui ostenderunt signa he resis cum decumberent in lecto propter in firmitatez de qua decesserunt: et contraria tolluntur per ea que diximus: q̄ sit in hoc crimine speciale/ propter eius grauitatem. Sed an inquisitores heretice prauitatis poterūt facere statuta/ vtpote augendo pe nam contra hereticos: vel alias circa hoc crimen disponendo. ⁊ dicendum est secun dum Lapuz. in capitulo. ij. §. statuto. de cō sti. li. vj. q̄ non. quia sunt delegati. vt. c. per hoc. ⁊. c. ne aliqui. de here. li. vj. ex quo infer tur qd̄ etiā delegat⁹ ad vniuersitatē causa rum non potest facere statuta. quia iure nō reperitur sibi concessum. Isti enim sunt de legati ad vniuersitatem causa℞. vt no. glo. in di. c. per hoc. ⁊ cōclusionem istam sequi tur etiam Domi. in. di. §. statuto.

Questio. xxiiij.

Vicesimoquarto quero. An si aliqui heretici sunt in vna ciuitate: possit tota ciuitas exuri siue alias destrui. ⁊ glo. in c. si audieris. xxiij. q. v. arguit q̄d sic, per illũ tex. ⁊ videntur ibi velle Io. ⁊ Laurē. q̄d quilibet possit hoc facere. sed in cõtrarium inducit̄ ea. q. si nõ licet. versi. his igit̄. ⁊. q. iiij. versi. nõ ergo. ⁊. q. vlti. q̄cunq̄ ⁊ q̄d no. xxxiij. q. ij. inter hec. in ꝑma glo. archi. in. c. ꝑsidētes. de here. li. vj. dicit q̄d ecclesia cõcedit gn̄alem auctoritatē exterminãdi hereticos. xxiij. q. v. si vos. ⁊. c. si audieris. q̄ nõ tantũ dirigunt̄ ꝑncipibꝰ. ⁊ facit ea. causa. q. viij. legi. ⁊ de heret. excõicamus §. catholici. vbi etiã ad eos exterminãdos. cõcedit̄ cruce signatis indulgētia vltra maria. tñ occasio ⁊ spoliatio taliũ tutuȝ est q̄d fiat ex edicto ꝑncipis vel eccl'ie. c. cũ scd̄um leges. eo. ti. li. vj. ne ex cupiditate vel vltione potiꝰ q̄ ex iusticia vel obediētia pugnare videant̄. xxiij. q. j. q̄d culpat̄. ⁊. q. ij. c. j. ⁊ q. iij. sex differentie. q̄d etiã tenuit. Ray. in sum. eo. ti. ver. Sed nunq̄d. ⁊ Hoff. in sum. eo. ti. §. sȝ nunq̄d catholici. ⁊ Host. in sum. eo. ti. §. q̄liter euitent̄. vers. sȝ nunq̄d catholici. Idē sequit̄ Io. an. in nouel. in di. c. presidētes. ⁊ domi. q̄ subiũgit oportere necessario ꝓcedere iudicis declarationē sup crimine heresis ad hoc vt ista executio fieret. per di. c. cũ scd̄ȝ leges. sȝ ista vident̄ mihi cũ supportatiõe nimis crude ⁊ idigeste dicta ⁊ in tãta q̄stione: vbi de tãto ꝑ piculo agit̄. ⁊ ꝑsertim vbi inocētes pro nocētibꝰ puniunt̄ grauiꝰ ⁊ ꝓfundiꝰ scribēdũ ⁊ calamꝰ magꝭ tēperãdꝰ fuisset. quapropter ego dicerē q̄d etiaȝ si aliq̄ de ciuitate sint heretici, dũmodo ciuitas ipa heresiȝ nõ icurrerit, adeo q̄d delictũ istud vniuersitati ciuitatꝭ ascribi possit, nõ ꝓpterea ciuitas possit exuri/ aut alias destrui. nullo eni iure hoc reperit̄ cautũ. imo iura clamãt icõtrariũ. s. q̄d pctã suos dñt tenere auctores. C. de peni. sancimꝰ. de his. q̄ fi. ama. pte. c. q̄suit. ad iura q̄ in cõtrariuȝ inducunt̄ stat responsio ad. c. si audieris. per q̄d glo. ꝑfata se fundat. dici põt multipliciter. Primo q̄ illud erat ꝓceptũ legis veteris ⁊ iudiciale. vt patet clare: nã habet̄ originaliter. Deute. xiij. ⁊ talia in lege noua cessarũt: nisi de nouo fuisset instituta. nec legitur noua institutio. Nam Ciprianꝰ cui inscribit̄ ille tex. in decretis nõ habuit facultatē iura gn̄alia cõdendi. cuȝ nõ fuerit Ro. pon. eo maxime vbi de incēdio ⁊ morte inferēdis disponit̄. vt patet in illo tex. q̄ pene ab eccl'ia nõ imponunt̄ ne cleri. vel mo. sententiã sanguinis. ⁊ eo. ti. eos. li. vj. ⁊ de exce. prela. ex l'ris. vel aliter dicas q̄d ille tex. nõ loq̄tur de hereticis sed de ydolatris. ⁊ ista crimina sunt diuersa vt ex supiorībꝰ patet. Aliter etiã põt dici q̄d loq̄tur q̄ndo oēs de ciuitate inficerent̄ illo crimine. ⁊ si nõ oēs: illud tñ tpe illo licite fiebat: stãte precepto dei/ q̄ dñs est vite ⁊ mortis. pro quo bonus tex. in di. c. si nõ licet. ⁊ in. c. gaudemꝰ. de diuor. vbi de homicidio Sãpson fit mentio. Ad alia vero iura q̄ inducit Archi. videlicȝ c. legi. respõdet̄ q̄d auctoritate dei illa facta fuerũt q̄ interiꝰ auctoritatē occidēdi inspirabat. vt in. di. c. si nõ licet. ad. c. si vos. dicēdum est q̄d loquit̄ qñ auctoritate iudicis illa fiũt. vt patȝ in fi. eiusdē tex. vbi dicit diligētissimi rectores. ⁊c̄. ad. c. excõicamꝰ. §. catholici dicas q̄d intelligit̄ qñ in casu licito bellũ cõtra eos moueret̄. ⁊ accedēte auctoritate supioris q̄ hãc cõcedere posset: alias aũt seq̄ret̄ absurdũ. q̄d pro actu illicito ⁊ reprobato papa cõcedere indulgentias: q̄ tñ pro opere charitatꝭ sunt indulgende. iuxta not. per doct. c. q̄d aũt. de peni. ⁊ remis. pro quo est textus eodem ti. cuȝ ex eo. tenet sanctus Thomas. iiij. sen. di. xx. Stabit ergo in hoc conclusio quod si ciuitas labat̄ in heresim. tunc demum possit exuri ⁊ destrui. ⁊ non aliter. Hanc sententiam firmat Bar. in lege. aut facta. §. nonnunq̄. ff. de peni. in crimine heresis. et in crimine lese maiestatis. ⁊ alias vbicunq̄ filius punitur propter delictũ patris. ⁊ sic fuit factum de Carthagine. que propter rebellionem passa est aratrum. vt. ff. qui mo. vsufructu. amit. lege. si vsufructus. Dicit etiam se vidisse sententiam diffinitiuam Imperatoris Henrici/ quam dedit contra ciuitatem Brixie: que fuit sibi rebellis. in qua dicebat illam ciuitatem esse subijciendam aratro: quam penam postea ex misericordia relaxauit. q̄ sententia diffinitiua est lex. vt lege. ij. ff. de legi. ⁊ in lege finali. C. eodem. ⁊ de re iudi. capitulo. in causis. ⁊ ita fecit papa Bonifacius. q̄ propter delicta quorũdã tēplariorũ totũ ordinē eoꝝ destruxit: q̄ erãt heretici.

Hāc aūt sniam nullus inferioꝛ a ꝑncipe fer
re poterit: nec sine ꝑncipis auctoꝛitate hoc
fieri pōt: scd̄m qd̄ late ꝓsequit̄ Bar. in ex-
traua. qm̄. ⁊ idē sensit vno verbo Sali. in. l.
j. C. de sediti. in fi. Sed q̄ndo dicemꝰ ciui-
tatē cōmittere heresim. vt modo ꝑmisso pu-
niat̄. dicas/ qd̄ si oēs essent heretici vel ma-
ioꝛ pars. vt in. l. qd̄ maioꝛ. ff. ad muni. ⁊ hoc
tenet Bar. in dicta extrauagā. qm̄ in simili
materia. ⁊ requirit̄ qd̄ cōueniāt vt vniuersi
tas ad hoc faciēdū vtpote cōmunicato con
silio: alias dicerent̄ singuli facere. ⁊ nō vni
uersitas. iuxta not. per glo. l. ſꝫ si ex dolo. §.
j. ff. de dolo. ⁊. l. aliud. §. refert̄. ff. de reg. iur.
neqꝫ per hoc credas qd̄ pena coꝛpoꝛali pu-
niant̄ innocentes pro nocētibꝰ. qd̄ manife-
ste patet per ea q̄ Bar. no. in d. §. nōnunq̄.
⁊ Sali. in. di. l. j. C. de seditio. Sed iuxta
ꝑdicta q̄ro an punita vniuersitate de heresi
modo ꝑmisso cēseant̄ singulares puniti ad
hoc/ vt amplius puniri nequeāt. Ad hoc re
spōdeo qd̄ singulares nō eo minus puniri
poterūt si culpabiles in hoc delicto reperi-
antur. q2 qd̄ debet vniuersitas nō debēt sin-
guli/ ⁊ econtra. ff. qd̄ cuiusqꝫ vni. l. sicut. l. j.
ff. de reg. iu. aliud. §. refert̄. facit. ff. quod vi
aut clam. l. semꝑ. §. si in sepulchro. Ad hanc
decisionē faciunt not. per Jo. mo. ⁊ Jo. an.
in. c. felicis. de pen. li. vj. in fi. ⁊ per. Bar. in
di. l. aut facta. §. nōnunq̄.

Questio. xxv.

Vicesimoquinto/ super est nō-
nullis hereticoꝝ predictoꝛuꝫ
obiectionibꝰ ⁊ calumnijs re
spōdere. Dicūt enim neminē
ad xp̄i veritatē esse cogendū. verbo esse agē
dum. disputatione pugnandū. ratione vin
cēdum. ne fictos catholicos eccl̄ia habeat.
⁊ huiꝰ opinionis fatet̄ Augu. se fuisse cū ce
citate infidelitatis ꝑmitꝰ tenebat̄. postmo
duꝫ vero cū faciē suā ad veritatꝭ lucē cōuer-
tit: cognouit nedū verbis ⁊ auctoꝛitatibus
hāc cōfutari ⁊ cōfundi sentētiā: quinimo ⁊
exēplis. Nā ⁊ ciuitas sua cū ꝑmo tota esset
in partes donati: ad vnitatē tandē catholi
cam legū imperialium timoꝛe cōuersa est.
quā tēpoꝛe sua vidit ita perniciē ꝑfatā de
testari: vt in ea nunq̄ fuisse crederet̄. Item
⁊ alie multe ciuitates sibi nominatiꝫ cōme
moꝛabant̄. vt in ipsis rebus agnosceret. eti
am in hac causa recte intelligi posse qd̄ scri
ptū est. Da sapiēti occasionem ⁊ sapiētioꝛ
erit. Hec ille in ep̄la ad Vincētium donati
stā. ⁊ habēt̄ trāsumptiue. xxiij. q. vj. vides vt
opinoꝛ. q̄liter aūt ⁊ sacre scripture testimo
nio hoc idē ꝓbet̄: cōsidera patrēfamilias
seruis suis ꝑcepisse cū ad inuitādū ad nu-
ptias in vias ⁊ sepes oēs destinasset. quot-
cunqꝫ inueneritis inq̄t bonos ⁊ malos cō
pellite intrare. Legimꝰ quoqꝫ ꝑmo Sau-
lum/ postea paulū ad veritatē cognoscēdā
⁊ tenēdā magna violētia xp̄i cogentꝭ esse cō
pulsum: quin potiꝰ qd̄ mirū est ille q̄ pena
coꝛpoꝛis ad euāgeliū coactꝰ intrauit plus
illis oībus q̄ verbo tm̄ vocati sunt: in euan
gelio laboꝛauit ⁊ quē maioꝛ timoꝛ cōpulsit
ad charitatē: eiꝰ ꝑfecto charitas foꝛas mit-
tit timoꝛē. ſꝫ ⁊ circa idē aduersarij predicti
obijciūt deuꝫ dedisse libꝛū arbitriū. ⁊ ideo
nō debere hominē cogi ad bonum: qd̄ ⁊ do
natꝰ Augustino obijciebat. cui ⁊ ip̄e respō-
det. Attende ⁊ cōsidera: q̄ nō ideo volūtas
bona misericoꝛditer impedit̄ vt mala volū-
tas hoīs diligat̄. Nā quis nesciat nec dam
nari hominē nisi merito male volūtatꝭ. nec
liberari: nisi bonā habuerit volūtatē. nō tm̄
ideo q̄ diligūtur male sue volūtati impune
crudeliter permittēdi sunt. sed vbi potestas
dat̄ ⁊ a malo ꝓhibēdi: ⁊ ad bonū cogēdi
sunt. Nā si volūtas mala semꝑ sue ꝑmitten
da esset liberati. q̄re Jsraelite recusantes ⁊
murmurātes tā duris flagellis a malo pro
hibebant̄. ⁊ ad terrā promissionis cōpelle-
bant̄. vbi ⁊ subiūgit multa alia noui ⁊ vete
ris testamēti euidentia testimonia habent̄
trāsumptiue. xxiij. q. iij. displicet. hoc etiā
philosophoꝝ scola apertissime docet: qui
enim nec natura ad virtutē inclināt̄: nec in
genuos habēt animos/ vt verboꝝ doctri
na duci queāt. qd̄ ꝑcipue his contingit qui
assuetudine lōga malū habitū induerūt. ne
cesse est q̄si beluas q̄sdam sub iugo ponere
⁊ legū austeritate coercēdos foꝛe. vt Philo
sophus docet. x. ethi. per hūc modū coacti
recta operātes virtutū actibꝰ assuefaciēdo:
tandē in bonos viros euadunt. vt ip̄e dicit
scd̄o ethi. Ex eo enim q̄ multoties agit̄ se-
cūdū rationē: impꝛimit̄ foꝛma rationis in
vi appetitiua. q̄ q̄dem impressio nil aliud
est q̄ virtꝰ moꝛalis. vt Tho. ibideꝫ dicit. ad
ꝑdicta etiaꝫ facit tex. xxiij. q. vj. §. fi. Adhuc
instāt ap̄los in sui fauoꝛē inducētes: q̄s nō

legimꝰ violētia aliq̄s ad fidē cōpulisse. nec
a regibꝰ terre ad hec auxilia petijsse, sed q̄
talia dicūt: vt inq̄t Augu. ad Bonifaciū co
mitē. nō cōsiderāt aliud tūc fuisse ⁊ oīa suis
cōuenire tēporibꝰ. q̄s enim tūc in xp̄m cre-
diderat imperatoꝝ/ q̄ pro pietate cōtra im
pietatē leges ferēdo seruiret: tūc enim ad-
huc illud ꝓpheticum implebat. Quare fre
muerūt gētes: ⁊ ppl'i meditati sunt inania.
Astiterūt reges terre: ⁊ p̄ncipes cōuenerūt
in vnū aduersus dn̄m ⁊ aduersus xp̄m eiꝰ.
nōdum enim agebat q̄d paulo post in eodē
psalmo dicit. Et nūc reges intelligite: eru
dimini q̄ iudicātis terrā. Seruite dn̄o in ti
more: ⁊ exultate ei cū tremore. xxiij. q. iiij. si
eccl'ia. Posset etiā aliter eoꝝ obiectio cōfu
tari. aliter enim cū his q̄ nunq̄ꝫ fidei sacra-
mētuz susceperūt est agēdū. q̄ nō vi: sed pro
prij arbitrij volūtate suadendi sunt/ vt ad fi
de cōuertant. vt. c. qui sincera. ⁊. c. de iude-
is. xlv. di. ⁊ aliter cū eis q̄ semel sacramētuz
baptismi adepti sunt. q̄ etiā si metu ad xp̄i
anitatē coacti fuissent a principio. sicut fa-
ctuz est tēporibꝰ religiosissimi p̄ncipis. Si
sebuti. q̄ꝛ iā cōstat eos sacramētis diuinis
associatos: ⁊ baptismi sacramētū suscepisse
⁊ crismate vnctos esse. ⁊ corporis dn̄i exti-
tisse ꝑticipes: oportet vt fidē quā etiā vi vel
necessitate susceperūt: tenere cogant: ne no
mē dn̄i blasfement. ⁊ fides quā susceperūt
vilis ⁊ cōtēptibilis habeat. vt in dicto. c. de
iudeis. q̄d tn̄ diximꝰ de cōuersis per vim:
debet distingui iux. tex. in. c. maiores. §. itē
q̄ritur. de bapti. Post hec aūt obijciūt/ q̄ꝫ
p̄ncipes res eoꝝ cōcupiscūt. ⁊ vt auferāt in
eos seuiūt. Sꝫ isti pessimi iudaica sup̄stitio
ne obcecati. sup̄ quoꝝ oculos. vt ait ap̄lus:
vsq̄ꝫ hodie velamē illud moysi appositū ma
net: vt oculos h̄ntes nō videāt. nō attēdūt
q̄ꝫ sint cōtraria veritati q̄ loquunt. Si enī
p̄ncipes p̄fati eoꝝ valēt bona: nequaq̄ꝫ mi-
sericordiā pollicētes eos inuitarēt ad peni
tētiā. Sed q̄ꝛ eoꝝ salutē ex viscéribꝰ sitiūt:
etiā q̄d fisco suo cōpetebat: dū tn̄ ꝯuertant
liberalissime ip̄is relaxāt. nec erubescūt he-
retici sua dicere. q̄ in huiusmodi erroꝛez la-
psi nil in suo dn̄o retinēt. vt in. c. quo iure.
viij. di. ⁊. c. q̄d aūt. xxiij. q. vij. Clamāt insu
per dicētes seuā crudelitatē in eos exerceri.
Sed his respōdet per illud Hiero. sup̄ Esa
iam. Nō est crudelis q̄ crudeles iugulat: sꝫ

crudelis patiētibꝰ esse videt. Nam latro su
spēsus patibulo: crudelē iudicē putat. xxiij
q. v. Nō est crudelis. Deꝰ enī q̄ miserator ⁊
misericors est patiēs ⁊ multū misericors.
nō ideo crudelis ⁊ rigidus ⁊ cruentꝰ repu
tat: q̄ꝫ diluuio genꝰ humanū deleuit. ⁊ sup̄
Sodomā ⁊ gomorrā ignē ⁊ sulphur pluit
Egiptios submersit in fluctibꝰ. Israhelita
rū cadauera ꝓstrauit in heremo. Dicūt po
stremo/ q̄ꝫ reuersi ad penitētiā nō recipiunt
cū eccl'ia pia mater gremiū nō claudat rede
unti. Quibꝰ respōdet per id q̄d scripsimus
supra q̄stione. xx. vbi latissime pertractaui-
mꝰ q̄n̄o ⁊ q̄liter reuersi ab heresi admitten-
di sunt. Friuolis igit ip̄oꝝ pessimoꝝ hoīm
spretis q̄relis iuris cēsura in eos est exercē
da. Aliter enim rex seruit deo: q̄ꝛ rex est. ali
ter q̄ꝛ homo est. Q̄ꝛ homo est/ seruit viuēdo
fideliter. q̄ꝛ rex est/ seruit leges cōdendo: iu
sta p̄cipiētes: ⁊ cōtraria ꝓhibētes: ac vigo-
rem iuris in sceleratos exercēdo. Et cū his
breuiter finē facio. Ad laudē ⁊ gl'iaz Iesu
christi dn̄i nr̄i: qui cū patre ⁊ spiritusancto
viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

Ad illustrissimā Reginam Hyspanie tra-
ctatus contra hereticam prauitatem
per Gundisaluū de villadiego
sacri palacij apostolici au-
ditorem editus feli-
citer explicit.

Sequitur tractatus de irregularitate/
vtile ac necessarium pro clericis: per eun-
dem doctorem.

Uoniaz irregularita-
tū materia clericis alijsqz
ecclesiasticis viris sum-
me existit necessaria / mā
dato superioris vrgente /
quorundam etiā amico
rum precibus flagitanti
bus / dignum censui paucula quedam et vti
liora de eadem materia his scriptis com-
mendare.

Circa quē primo quero. Quid est irre-
gularitas? Dicēdum / q est nota siue
impedimētū canonicū ex facto seu defectu
proueniēs / qua quis prohibet ad sacros or
dines promoueri. et in eisdē ministrare. Un
de dicit irregularitas? Dicendū / q ab in
qd est sine et regula: qz ptra regulā iuris est:
irregularis est nat9 / vel aliter procedēte tē
pore taliter dispositus: vel q nō potest assu
mi ad ordines / vel in susceptis ministrare.
Ulterius quero vnde habuit ortū irregula
ritas? Dicēdum / q a iure canonico / q pro
batur ex diffinitione eiusdem in qua dicit:
q est impedimētum canonicū. Itē ad hoc
facit. c. is. q de sen. ex li. vj. idē tenet Inno.
in. c. ad audiētiā. de homi. et in. c. nisi cū pri
dez. de renūcia. §. persone. et ibi cōmuniter
doct. nec obstat illa auctoritas veteri testa-
mēti: Nō edificabis mihi tēplū: qz vir san-
guinis es. Qz debet intelligi de morte illici
te lata alicui. vt notat abb. in. c. ij. de vita et
ho. cleri. cōtra hoc in vltimo dictu de mor-
te illicita facit / q Paul9 homicida fuit: nā
in morte stephani prothomartyris interfu
it. tn̄ ad apostolatuz fuit assumpt9. Ad hoc
dicendū q ex reuelatione et permissione di
uina fuit excusatus et humilis effectus: ita
notat specula. ti. de legatis. §. dispensatio.
sentit ergo abb. ex pdictis / q homicida in
casu non licito iure diuino sit irregularis.
ita tenet ipse in. c. sicut dignū de homicidio.
Sed cōtrariuz mihi videt itaqz sit tenenda
illa opinio Inno. q cōmunis est. Et ad il
lam auctoritatē. nō edificabis. etc. Respon
deo / q illa fuit pfiguratio qdam eoruz q in
nouo testamēto fieri debebant arguendo a
maiori. vt cū de9 nō permitteret tūc homi-
cidam edificare domū tēpli: multominus
in nouo testamēto permitteretur cōstruere
corpus et sanguinē christi: vel alia sacra tra
ctare. ita tenet glo. c. j. de cōse. di. j. qd patz
nā i veteri testamēto. vt dicit ibi glo. multe
homicidi fuerunt sacerdotes. Circa qd est
cōsiderādum qd in veteri testamēto erant
irregularitates tēporales nō perpetue q cer
tis diebus excludebāt extra castra: et qndo
quis tāgebat morticiniū et alia huiusmodi.
vna tn̄ erat perpetua. s. qd summ9 sacerdos
debebat habere vnicam et nō repudiatā ita
notat Inno. c. nisi cū pridē. §. persone. de re
nūciatione. et ibi hosti. Sed cōtrariū credo
immo qd in veteri testamēto erāt multe ir-
regularitates ppetue: de qbus leui. xxj. vbi
dicit tex. Homo de semine tuo q habuerit
maculā nō offeret panes deo suo: nec acce-
det ad ministeriū eius. si cec9 fuerit: si clau-
dus: vel paruo vel grādi vl' torto naso: si fra
cto pede: si manu: si gibus: si lipus: si albugi
nē habēs in oculo: si iugez scabiē: si impeti-
ginē in corpore vel carnosus. oīs qui ha-
buerit maculaz de semine aarō nō accedet
offerre hostias dn̄o: nec panes deo suo. Ex
qua auctoritate manifeste liqt multas ad-
huc esse irregularitates in lege veteri: q in
nouo testamēto non sunt. supposito tn̄ qd
aliq de predictis litteraliter assumpte me-
taphorice impediāt ordinē siue pmotionē
in nouo testamēto: oēs tn̄ pdicte assumpte
methaphorice ipediūt. vt di. tex. nota in. c.
hinc et enim. xlix. di. vbi ponunt metapho
rice oēs predicte irre. Et si dicat q est ratio
quare in veteri testamēto stricti9 obserua-
bat qd sacerdotes nō essent corpore viciati
q in nouo obseruat. Dicendū / quottuplex
est ratio. Prima qd sacerdotes veteris te-
stamēti ponebant vt incitarēt populū illū
proteruū et cōtumacē ad dei cultū. si igit il
li viderēt sacerdotes cōtemnēdos facile cō
tēnerent dei cultuz. Alia ratio qz sacrificia
veteris legis nō habebāt virtutem expiādi
vl' proficiēdi propter circūcisionē. nā vt ait
apl'us hebre. x. Impossibile est sanguinē tau
rorū / aut hyrcorū auferre peccata. cum er-
go hec mysteria nō haberēt in se reuerētiaz
debebāt honorari ex qlitate ministroꝝ que
rationes cessant in sacrificijs noue legis q
ex seipsis sacratissima sunt purgatoriu cun
ctaꝝ contagionū. vt dicit tex. in. c. vestra de
cohabitatione clericorū et mulieri pdictas
duas rationes ponit epus abulēsis leuiti-
ci. xxj. Quero ex qbus causet irregularitas
Dicēdū / q aliquando prouenit ex delicto:

quandoqꝫ ex defectu. Ex delicto, vt in excōica
to/vel suspenso vel interdicto celebrante de
quo per totuz ti. de clerico excōi. ꝛ in. c. j. de
re iudicata. li. vj. ꝛ in. c. j. de sen. excōi. li. vj.
Itē de celebrāte tempore interdicti, preter-
missa iuris obseruantia: de qua in. c. alma
mater. de sen. excō. li. vj. de quo est tex. in. c.
is qui. §. fi. eo. ti. tradit per Inno. ꝛ docto-
res in. c. tanta. de excessib⁹ prelatorū. Itē
percussor: vt in toto ti. de homi. ꝛ de clerico
percussore. Idem de simoniaco in ordine
vt in. c. tāta de simonia. Idē in clerico per
saltū promoto, vt per totu. ti. de clerico per
saltuz. Idē in crimine notorio, vt in. c. fi.
de tēporib⁹ ordinādorū, nota per glo. ꝛ do-
cto. in. ca. ex tenore eo. ti. Ex defectu vero
causatur multipliciter. ꝑmo ex defectu na-
taliū: illegittimi enim sunt irregulares de
quo habet. lvj. di. per totum de filijs presby
terorū per totū. Itē propter defectū vel de
formitatē mēbrorū, vt in toto ti. de corpore
vicia. ꝛ in. c. ij. de clerico egrotāte. Itē pro
pter defectū sacrū: vt in bigamia in. c. debi-
tuz de bigamis. ꝛ per totam. distinct. xxvj.
Itē probibetur ordinari percussus lepra de
quo habet de clerico egrotāte per totum: ꝛ
vij. q. j. per totū. Itē est irregularis arepti
ci⁹ vl' morbo caduco grauat⁹. vt in. c. mari-
tū. ꝛ in. c. ꝯiunx. xxxiij. di. Itē est irreglarꝫ
infamis infamia iuris, de q̄ vide singularē
tex. in. c. qui in aliquo. li. di. ij. ꝛ. q. iij. §. hic
colligit. Itē infamia facti ꝛ redit q̄m irre
gularē. vt in. c. oīpotēs de accusatiōibus. ꝛ
de hac materia vide opti. tex. in dicto. c. qui
in aliquo. ꝛ. in. c. nō cōfidat. l. di. in quibus
plene de irregularitate disponit. Et gnā-
liter irregularitates dicunt oēs illi qui si-
ne dispēsatione prohibent ordinari. vt no.
Inno. in. c. nisi cū pridē de renūciatione. §.
persone. ꝛ ibi sequit hosti. Nūc vero de sin-
gulis ꝓdictorū in particulari exordiri licet.

i. ET primo de excōicato mini-
strāte: circa ꝙ est distinguen
dum: qꝛ aut est excōicatus ex
cōmunicatione minori / aut
maiori. Si minori licet cele-
brans peccet / nulli⁹ tn̄ notā irregularitatis
incurrit. vt in. c. si celebrat de clerico. excōi.
mi. Si vero maiori. aut scit se esse excōica
tū: vel scire debet / aut nescit. Primo casu ir
regularis est: si facit aliquē actū suo ordine

reseruatū. Notandū est enim iuxta hoc ꝙ
tūc demū excōicat⁹ interdict⁹ vel suspēsus
excōtractione diuinorū incurrit irregulari
tatē / si administrat aliqd̄ officiū pertinens
ad certū ordinē. vt est tex. in. c. j. de cleri. ex-
cōi. minis. ꝛ ibi tenēt docto. facit. n. tex. in
c. j. de re. iudi. li. vj. ꝛ in tale q̄ūo illud offici-
um pertinet ad aliquē ordinē de iure ꝛ con
suetudine: si enim ꝑtineret de iure ad cer-
tum ordinē: de cōsuetudine tn̄ expediretur
per nō ordinatos in illo ordine, vt est dice-
re ep̄lam sine aparato, vel dicere respōsum
in choro vl' ministrare in altari ꝓsbytero ce
lebrāti exercēs huiusmodi act⁹ excōi. suspē
sus vel interdict⁹ nō incurreret irregulari-
tatē, ita no. Inno. in. c. tanta de excessi. pre-
latorū. quē sequunt cōmuniter docto. ita te
net Io. an. in. c. j. de re iudi. li. vj. Ex q̄bus
infert ꝙ excōicat⁹ vel suspēsus bndicēs mē
sam nō est irregularis: qꝛ illud officiū non
est reseruatuz de iure certo ordini. Infert
etiā ꝙ nedū ordinati in sacris ordinib⁹ pos
sunt incurrere irregularitatē, sed etiā in mi
norib⁹ cōstituti ministrando in ordine suo
modo predicto pro quo est tex. in dicto. c. ij
de clerico excōica. ꝛ in. c. clerici. eo. ti. In-
fert etiā: ꝙ nullū habēs ordinem celebrās /
modo ꝓdicto incurrit irregularitatez: ꝛ sic
moniales q̄ntumcūqꝫ excōicate interdicte
vel suspēse exerceāt diuina officia. etiā ꝑnci
paliter officiātes in choro. vt illa q̄ dicit ca
pitulā vel orōnem incurrat irregularitatē.
Idē dico si hoc faciāt tēpore interdicti pro-
bat hoc per predicta qꝛ per irregularitatez
cōtrahēdaz requirit / ꝙ q̄s ministret in suo
ordine. iste vero (vt liq̄de patz) nullū ordi-
nem habebat. Idē dico in alijs laicis: isti
vero si in apparatu exerceant aliq̄ndo actū
reseruatū certo ordini non debēt ordinari.
vt in. c. j. de clerico nō ordinato. mi. non ex
alio capite: qꝛ excōicati celebrauerunt. sed
qꝛ hec gesserūt nō ordinati. ita not. calderi-
nus in tractatu de eccl'iastico interdicto. ꝛ
Franciscus in. c. si celebrat de cleri. ex. mi.
His ꝑmo premissis ꝑncipio redeo ad illud
ꝙ excōicat⁹ maiori excōicatione qui scit vl'
scire debet se esse excōicatum si celebrat vel
agit in officio sicut ꝓus / incurrit irregulari
tatē. vt in. c. ap̄lice. de cleri. ex. mi. Dixi vel
scire debet si enim nescit / ignorantia tn̄ est
crassa ꝛ supina nō excusat. vt in dicto. c. apo

quid de clerico excommunicato post citationem

stolice. Ex quo infert q si cleric⁹ scitatus per iudicē ecclesiasticū extiterit contumax: demū absens ⁊ ignorās fuit excōicat⁹ post hoc celebrauit/ignorātia nō excusabit eum ab irregularitate: debuit eni cogitare istud euenire: ita not. Lapus quem sequit pe. de ancha. in. c. q cunctis de cōces. pre. li. vj. qd not. Itē aduertendū qd dicit crassa ignorātia si iste per famā cognouit se esse excōicatū ⁊ nō credēs/ingessit se celebrationi diuinoruz. pro quo est tex. in. c. illud. de cleri. ex. mi. qd ego intelligerē qñdo illa fama esset aliqliter adminiculata. alias aūt nō dicit esse fama: sed vana vox populi. q audienda nō est. vt in. c. osius. de elec. ⁊ in. l. decurionū. C. de penis per ea. q no. Bar. in. l. de minore. §. tormēto. ff. de qstionib⁹. ⁊ ab. in c. veniēs. infra de testi. ⁊ qd dictuz est de fama pcedit etiā in asertione multo⁊: nam eis credēdū est quod not. abb. in di. c. illud pro quo est tex. not. in. c. vnico de cleri. per sal. pro mo. Idē credere de dicto vni⁹, si ille est amic⁹ excōicati: de quo nō sit verisimile qd euz fallat: pro hoc facit glo. no. in cle. causam. de elec. Idē dicerē. si est prob⁹ vir is qui denūciat, nō enim cuilibet. referēti est credendū, vt in. l. ij. ff. q cū falso tutore. no. glo. in. c. ij. de cōiu. le. pro. ⁊ glo. in. c. cupiētes in prin. in. v°. certā notitiā de electione. li. vj. Qd limita dūmodo iste denūcians dicat se vidisse, secus si dicat se ab alio audiuisse. ita determinat Bar. in. l. quidē decedens. §. fi. ff. de admi. tuto. Itē limita hic si iste denūciationis sue reddit causaz ⁊ reqsitus per denūciatū informat explicite euz de eadē. sec⁹ si talez rationē nō reddit vel si reddat reqsitus nō explicat pro quo faciūt notata per salicetū in. l. si fundū. C. de rei venditione. Si vero ignorauit ⁊ fuit ignorantia pbabilis tūc euitat irregularitatez vt dicit. c. aplice. Sed qro an excōicatus nō celebrās/sed audiēs diuina incurrat irregularitatē. in hoc distinguēdū est: q aut audit auctorizādo puta cū sit excōicat⁹ facit corā se celebrari: vt faciūt quidā. ⁊ tūc incurrit irregularitatem per tex. in di. c. illud ad finem. de cleri. ex. mi. ⁊ per glo. in. cle. archiepō. de preui. Aut alias simpliciter audit diuia: ⁊ tūc supposito q ille peccat mortaliter, q nō deb3 se ingerere aliorū cōioni ⁊ vsurpare cōmunionem sibi interdictaz,

quid si celebravit dum ciebat per famam quod erat excommunicatus

quid de assertione multorum

quid de assertione unius

quid de excommunicato audiente Rem divina

vt in. c. illud. iam allegato: non tñ incurrit irregularitatē: ita determinat Jo. an. quez sequit abb. in di. c. illud. Excōicati aūt qui perturbāt diuinū officiū. itaq reqsiti celebrātib⁹ nolūt exire: possunt inde violenter eijci, ⁊ inijciētes ponere man⁹ violētas in eos, etiā si tales sint clerici excōicati nō incurrūt excōionē. de qua in. c. si qs suadēte, xvij. q. iiij. p quo est tex. in. c. veniēs de sen. ex. Imo si tales excōicati in perfidiā existentes impediāt missa⁊ solēnia/ne celebrētur pro eo q de ecclia exire nolūt incurrūt sententiā excōicatiōis: a qua nō nisi per roma. ponti. absolui possunt. vt in cle. grauis de sen. Sed celebrātes corā talib⁹ si sunt exēpti incurrūt hāc penā. s. q eis est interdict⁹ ingressus eccle. vt in. c. epōrum de priui. li. vj. itaq si postea celebrāt incurrūt irregularitatē. vt in. c. is cui de sen. ex. li. vj. Si vero tales celebrātes nō sunt exēpti in hoc fuerunt opiniones. nā qdam tenuerūt qd etiā pdicta pena in eis locū habeat. ⁊ hoc tenuit glo. in di. c. Epōrū. ⁊ in dicto. c. is q de sen. ex. li. vj. Sz Jo. an. in nouella. ⁊ dñic⁹ in dicto. c. epōru tenēt opinionez cōtrariā: imo qd illud sit spāle in exēptis: q de illis loqtur ille titulus de preui. ⁊ tex. dicto. c. epō⁊. nō ergo pena illa debet extēdi ad nō exēptos per regulam in penis de re. iu. li. vj. Nec obstat verbū quātocūq positū in dicto. c. epōrum per qd vr innui qd etiā nō exēpti cōprehēdant in illa dispositione: nā ponit illud vt facit gradū respectu exēptorum vt supremo gradu/nō tñ respectu nō exēpto⁊ sunt enim exempti maiori exceptione: ⁊ minori scdm ea q tradit glo. in cle. attēdētes de sta. regu. Et ne mirādū qd cōtra exēptos acrius: hoc statuitur forti⁹ illi puniēdi sunt ex quo maiori pulegio insigniti delinqre nō erubuerūt. Itē illi q procliuiores sunt ad huiusmodi perpetrāda sperātes impugnitatē propter sua pulegia/equū fuit vt speciali pena eo⁊ audacia cōpesceret. ar. c. admonere. xxxiij. q. ij.

excomunicati vel qui perturbat divinum officium possunt eici violenter

celebrantes coram talibus

De suspensione.

Circa scdm videlicet de suspēso an ille celebrās sit irregularis: in hoc est distinguēdum q aut suspēsus est suspensione minori q scilicet tantū a perceptione sacramēto⁊ seperat vt est excōicat⁹ excōione

minori: ⁊ talis celebrās nō incurrit irregu-
laritatē. vt in dicto. c. si celebrat etiā si ab ho
mine illa minor suspensio fuisset inflicta vt
si iudex protulisset in aliquē sententiā excō
municationis minorē/ ꝙ ⁊ si nō sit in cōsue
tudine posset tñ fieri de iure. vt in. c. cū gel-
trudam. iij. q. iiij. Aut est suspēsus maiori
suspēsione ⁊ distinguēdum. q: aut ab hoīe
aut a iure si ab hoīe irregularis est: q: miti
us agitur cū lege quā cū ministro legis. vt
in. l. celsus. ff. de arbi. itaqꝫ ꝙ eo casu quo
quis est suspēsus a iure propter defectuꝫ si
suspēdatur ab homine: etiā si ex ꝓma iuris
suspēsione ingerēdo se administrationi di-
uinoꝝ. iste nō incurreret irregularitatē in-
currit eam si fuit ab hoīe suspensus/ ita no.
glo. in. c. ij. de tꝑo. or. li. vj. qđ intelligit̃ si il-
le intēdat nouā suspēsionis sentētiā profer
re pro ea q̄ infra dicā. Aut est suspēsus a iu
re maiori suspēsione ⁊ tūc aut propter deli-
ctū: aut propter defectū. aut ꝓpter infamiā
Si propter delictū incurrit irregularitatē
vt in. c. j. de re. iu. li. vj. ⁊ in. c. j. de sen. ex. eo.
li. Aut propter defectuꝫ / puta illegittimi
tatis vel huiusmodi. ⁊ tunc celebrās nō in
currit irregularitateꝫ. q: nullo iure reperit̃
hoc expressum. vt in. c. is qui de senex. li. vj.
Aut propter infamiaꝫ. vt sunt illi qui ꝓmo
propter crimina notoria prohibētur. vt in
di. c. si. de tꝑo. ordi. ⁊ tunc celebrātes nō in
currūt irregularitatē: q: hoc nullo iure ca-
uetur. predictā distinctiōeꝫ ponit Inno. in
di. c. si celebrat: vbi addit/ ꝙ suspēsi a cōfes-
siōibꝰ nō incurrūt irregularitatē. Ad vnū
tñ aduerte/ ꝙ si suspēsum a iure iudex suspē
dat in dubio nō ꝑsumit̃ suspensus ab hoīe.
presumit̃ enim ꝙ iudex noluit exequi penā
iuris nō aūt nouā suspēsionē infligere. ita
tenet Anto. ⁊ abb. i. c. ex tuaꝝ. de ꝑuilegijs
Et ex his infert̃ ad vnū / ꝙ si promotꝰ ante
etatē legittimā ministret in ordīe suscepto/
nō incurrit irregularitatē. q: est suspensus
propter defectū. s. etatis ita no. Jo. de scto
geor. quē sequit̃ Dñicꝰ in. c. eos de tꝑo. ordi.
li. vj. tenet etiā Frāciscus in dicto. c. si cele
brat. Ex quo posset inferri. ꝙ si promotus
ante etatem legittimam celebrauit nō indi
get dispensatione. se. apo. sed a suo curato
poterit absolui ex eo ꝙ cōtra iuris prohibi
tionē celebrauit ante etatē legittimaꝫ. ⁊ sic
peccat mortaliter. Ad hoc tamē posset ante
legittimā etatē sine peccato de cetero cele-
brare. requirit̃ dispensatio pape. scđm glo.
in cle. gñalem de eta. ⁊ quali. q̄ sic debet in-
telligi: adueniēte tñ legittima etate ad vlte-
rius celebrandum nō reqritur supioris di-
spēsatio cū suspēsio tantū intelligat̃ a iure
vsqꝫ ad legittimā etatē. vt est tex. in. c. vl' nō
est cōpos de tꝑe ordi. Et predicta maxime
procedūt tenēdo illam opinionē q̄ est cōis
doctoꝝ in di. c. vel nō est cōpos qđ promo-
tus ante etatē legittimā non est ipo iure su
spēsus sed veniet suspēdendus. ⁊ predicta
sunt valde notanda. Cōtrarium huiꝰ est
determinatum per quādā extrauagantem
Pij. ij. immo qđ incurrit irregularitatē cu
ius dispensatio pape reseruat̃. Idē est in
eo qui promouet̃ vt extra tēpora a iure sta-
tuta: vel absqꝫ litteris dimissorijs promo-
uetur ab epo non suo: oēs isti sunt ipo iure
suspēsi: ⁊ si huiusmodi suspensione durāte
ingesserint se diuinis incurrūt irregularita
tem. vt disponit̃ in di. extraua. q̄ incipit. cū
ex sanctoꝝ ordinū. Ex is etiā infero qđ si
quis incurrit irregularitatē quāuis de iure
ipa irregularitas inducat suspēsionē quan
dā: vt in. c. j. de re iudi. li. vj. si tamē celebret
soluto priori vinculo excōicationis vel su-
spēsionis propter qđ incurrit irregularita
tem. manēte tñ irregularitate/ nō ex hoc in-
currit irregularitatē. Ratio est: q: suspēsus
est propter irregularitatē q̄ est defectꝰ / qui
dam nō/ tñ delictū qđ probat tex. in dicto. c
si celebrat: ⁊ hoc est notādū. Et ex hoc eti-
am inferri posset/ qđ si cōtritꝰ de pcto deces-
sit irregularis supposito qđ nondum obti-
nuerit absolutionē a tali irregularitate nō
minꝰ ad supernā patriam euolabit: q: defe
ctus est vt predixi non delictū. Ex ꝑdictis
infert̃ ad q̄stionē quottidianā. an clericus
notoriꝰ fornicator celebrās incurrat irregu
laritatē. Inno. tenet. in. c. si celebrat ꝙ non
q: nō est a canone directe suspensus. Sed
tñ prohibet̃ alijs ne ab eo audiāt diuina. vt
in. c. vestra de cohi. cleri. ⁊ muli. ⁊ idē tenet
in. c. sicut eo. ti. ⁊ in. c. tanta de excess. prela.
Sꝫ host. contrariū in di. c. si celebrat. ⁊ Jo.
an. contrarium in. c. j. de re. iu. libro. vj. ⁊ in
c. j. prelato. abb. in dicto. c. si celebrat dicit
qđ tota difficultas istius q̄stiōis stat in vi-
dēdo an sint isti directe vel indirecte suspē-
si: sed ipse determinat qđ in dicto. c. vestra.

dicendo istum incurre irregularitatem ne dum enim est probibitũ/alijs ne ab ipso notorio fornicario audiãt diuina: sed etiã ipsis fornicatorib⁹ est directe probibitũ inflicta ne celebrẽt. vt patet per tex. in. c. preter hec. xxxij. di. Sed do. an. tenet opinionẽ contrariã in. di. c. si celebrat. dans rationẽ supposito enim qd̃ ista sit directa suspẽsio. nõ tñ est inflicta propter delictũ: sed ꝓpter infamiã qd̃ patet nã nõ põderaꝶ delictũ fornicatiõis/ sꝫ q̃litas puta notorietas. sicut ergo supra diximus in alijs criminib⁹ notorijs: qd̃ cũ propter infamiã cẽseaꝶ inflicta suspensio nõ infert irregularitatẽ celebrãti: ita erit dicendum in hac suspẽsione. Sed p̃dictis obuiare videꝶ. c. si qui sunt p̃sbyteri. lxxxj. di. vbi dicitur qd̃ istis est interdict⁹ ingressus eccl'ie ergo celebrãtes irregularitatẽ incurrũt. per c. is cui de sen. ex. li. vj. ⁊ ideo teneda est abbatꝫ opinio. ⁊ hãc etiã tenet Inno. in. c. tãta de exces. prela. ⁊ in. c. cuꝫ medicinalis. de sen. li. vj. Qd̃ intellige anteq̃ cõcubinas dimittat nã sic loquiꝶ tex. in dicto. c. si q̃ sunt p̃sbyteri. supposito qd̃ pniam agãt nõ poterũt celebrare sine dispẽsatione pape ꝓpter impedimẽtũ qd̃ manet quousq; dispẽsatio fuerit adhibita: pro hac est tex. i. c. fi. de tpo. ordi. ⁊ expressus tex. in. c. peruenit. l. di. ita no. hosti. in. c. fi. de coha. cleri. ⁊ muli. ⁊ speculator. ti. de lega. §. dispẽsatio. ꝟ. itẽ q̃ndo dicim⁹. Sed q̃ro iuxta p̃dicta an excõicatus ve suspẽsus dicẽs horas extra eccl'iam officiãdo ante pplm/puta in naui. vl' in exitu. vl' alibi sit irregularis: intelligo qd̃ si officiabat p̃ncipaliter. dicẽdũ est qd̃ sic: vt in. c. cõcedim⁹ de cõse. di. j. Secus si iste p̃ncipaliter officiãs dicit horas cuꝫ vno vel duob⁹ vl' plurib⁹ socijs officiãdo: tũc laudabiliter agit/si supprimit verba illa q̃ a solo sacerdote dici solẽt. s. Dñs vobiscũ. ita not. specul. in ti. de le. §. dispensatio. ꝟ. quid excõicatus

Ad vnã tñ aduerte q̧ solũ q̃s incurrit irregularitatẽ si excõicatus quis celebrat vl' suspensus: vel agat actũ reseruatũ certo ordini vt dictũ est. Secus ergo si exerceat iurisdictionalia: puta q̧ excõicat vel absoluit. ita no. Inno. in. c. tanta. de exces. prela. qd̃ intellige si absoluit sine eccl'ie solẽnitate. s. psalmo penitẽriali. oꝛone dñicali. vt in c. a nobis. de sen. ex. Cũ eni talis absolutio sit ordinis sacerdotalis: excõicat⁹ vel suspensus eã exercẽs vel quis alius tẽpore interdicti: efficiꝶ irregularis. ita tenet abbas in. c. tãta ꝑallegato. et hoc multũ nota q; multi clerici in hoc errãt: absoluẽtes cuꝫ p̃dicta solẽnitate excõicatos tp̄e interdicti.

Dixi etiã q̧ interdictus celebrãs est irregularis: hoc indistincte tenendum est. per. d. c. is cui. in prin. de sen. ex. li. vj. tenet abbas in. d. c. tãta. Exclusus est etiã ne dũ a celebratione. sed etiaꝫ ab auditione diuinoꝝ ⁊ a perceptione sacramentoꝝ. vt est tex. in. c. si sententia. de sen. ex. li. vj.

Dictũ est etiã q̧ celebrans tp̄e interdicti: p̄termissa iuris obseruatione icurrit irregularitatẽ. Iuxta hoc queriꝶ vtꝝ administratio sacramentoꝝ sit ꝓhibita tẽpore interdicti. Et est dicendũ q̧ olim cõcedebanꝶ baptisma paruuloꝝ: et penitentia morientiũ tantũ. de quibus in. c. nõ est vobis. de sponsa. Itẽ viaticũ et penitentia decedẽtibus. vt in. c. q̧ in te. de pe. et remi. hodie tñ penitẽtia est permissa tp̄e interdicti: etiã sanis. vt in. c. alma mater. de sen. ex. li. vj. in prin. c. Itẽ sacramentũ cõfirmationis. vt in. c. q̃m. de sen. ex. li. vj. vbi dicit tex. q̧ baptismus et cõfirmatio nedũ paruulis sed adultis cõferri possunt. Itẽ chrismatis cõfectio. vt ibi. De ordinib⁹ tamen dubitaꝶ an possint conferri illo tẽpore. Inno. in d. c. nõ est vobis. tenet q̧ clericis permissuꝫ est ordines recipere. laycis vero nõ: ratio. diuersitatis: q; clerici nõ cẽsenꝶ interdicti. layci vero sic: sed ista differẽtia nõ procedit cũ interdicto loco: nõ censeanꝶ persone interdicte: vt in. c. si sentẽtia. de sen. ex. in p̃n. ymo abbas illud indistincte tenet clericos et laycos de loco interdicto posse ordinari etiã in loco interdicto: nã cũ permittaꝶ tẽpore iterdicti celebratio diuinoꝝ certo modo: ⁊ administratio dictoꝝ sacramentorũ debet per ordinatos exerceri. per cõsequẽs videtur permissum q̧ illi possint ordinari vt illa administrent. ar. optimũ in. d. c. q̃m. de sen. ex. restat ergo q̧ oĩa sacramẽta tẽpore predicto poterunt administrari: excepta extrema vnctiõe. Itẽ excepta eucharistia: que ⁊ si infirmãtibus concedi valeat vt in dicto. c. qd̃ in te. ⁊ cũ cãpanella et alia consueta solẽnitate. vt no. Calderinus in tractatu de ecclesiastico interdicto non tamẽ sic erit sanis: eis eni cõferri nõ poterit.

Quero tñ circa celebrationē diuinoꝝ offi-
cioꝝ vtrū sint permissa tp̄e interdicti / ꝛ q̄li
ter. Juxta hoc dicēdū qd̄ oliȝ misse celebra-
tio nō erat permissa. sed ꝓpter eucharistiaȝ
ne ꝓpter infirmos deesset permissum exti-
tit ꝙ semel in hebdomada missa celebraret
vt in. c. ꝑmittim⁹. de sen. ex. ꝛ ex illo tex. col-
ligit ꝙ eucharistia d̄bet renouari q̄libet se-
ptimana. Jtē colligit qd̄ debet taliter pui-
dere sacerdos qd̄ non desit eucharistia pro
infirmis in sacrario. pro quo etia facit tex.
in. c. officiu de offi. archipsbyteri. vñ nō tm̄
vnā cōsecratā sed plures debet ponere in sa
crario: atēta tñ q̄ntitate parrochie: ꝛ multi
tudine infirmoꝝ. vt di. Jo. an. in di. c. per-
mittimus. Circa alias vero canonicas ho
ras erat ꝑmissum qd̄ bini simul vel tres cle
rici in conuentualib⁹ eccl'ijs voce submissa
possent suas horas dicere: ita vt legere vide
ant poti⁹ q̄ꝫ cantare. vt est tex. in. c. qd̄ in te.
de peni. ꝛ remi. Hodie tñ est inductuȝ iure
nouo: vt missa ꝛ alia diuina. i. officia q pus
celebrāt / celebrent tēpore interdicti. Cum
hac tñ obseruatiōe. s. ianuis clausis nō pul
satis cāpanis: interdictis ꝛ excōicatis ex-
clusis: voce tñ submissa. ita ꝙ exteri⁹ audi-
ri nō possit. de quo est tex. in di. c. alma ma-
ter. §. adijcim⁹ de sen. ex. li. vj. Aduerte tñ ꝙ
p̄dicta celebratio nō est permissa cū eccl'ia
seminis vel sanguis effusione est poluta. p
eo facit no. glo. in. c. tuaꝝ de preui. Ex quo
sequit / ꝙ durāte tali polutione etiā in illis
festiuitatibus exceptis nō debet celebrari.
Et in tm̄ p̄missa sunt vera vl' obseruāda: ꝙ
si aliqd̄ hoꝝ p̄termittat violari censet inter
dictū. ita no. Jo. an. in. di. c. alma. in nouel-
la. Ex quo infero valde reprehensibiles esse
quosdā in tēpore interdicti pulsari faciunt
cāpanā cū in missa celebrat hostia salutaris
nā illa est q̄dam pars misse: nō ergo ad illā
d̄bet pulsari cāpana vt p̄dictū est. sicut nec
ad missam: q2 ꝙ iuris est de toto / quo ad to
tū / est de parte quo ad partē. vt in. l. q̄ de to-
to. ff. de reiuēdi. ꝛ in. c. pastoralis. §. Jtē cū
totū negociū de offi. dele. Infert etiā viola-
toris esse interdicti illos qui perforat por-
tas ecclie vel modicū eas aperiūt cū corpus
christi in missa eleuat: vt ab extra a laicis vi-
deat tēpore interdicti. illi enim sunt viola-
tores interdicti per p̄dicta: q2 illa pars que
dā est misse pro quo optime facit cle. in p̄n.

de sen. ex. Ex quo etiā infert ꝙ tēpore inter
dicti pulsari possit campana ad Aue maria
cū illa nō sit de horis canonicis. Jtē etiā ad
sermonē poterit pulsari ratiōe p̄dicta. Jtē
etiā cū p̄dicatio populo sit interdicto ꝑmis-
sa / ꝙ est antecedēs ad ip̄m. s. pulsari cāpanā
vt in. l. ad legatū. ꝛ in. l. ad rē mobilē. ff. de
procura. ꝛ in. c. in causis de elec. Et hec duo
de aue maria. ꝛ de sermone tenet Calde. in
tractatu de eccl'iastico īterdicto. Predicta
tñ q̄ dicta sunt / tā circa admīstratiōeȝ sacra
mētoꝝ q̄ꝫ circa celebratiōeȝ diuinoꝝ offici-
orū tp̄e interdicti / hn̄t locū in cessatiōe a di-
uinis / si illa sit gn̄alis facit ad hoc. c. nō est
vobis de sp̄o. q̄ tex. de cessatiōe loq̄tur ꝓbat
tex. in cle. j. de sen. ex. Qd̄ dixi tamē de cele-
bratione diuinoꝝ: vt possit fieri cū p̄dicta
obseruatione tēpore interdicti habēt locū
si interdictū sit gn̄ale qd̄ est q̄ndo locus / vel
villa / vel ciuitas interdicit. vt est tex. in. c. cū
in partib⁹ de verbo. signi. Sec⁹ ergo si inter-
dictū sit speciale / vt cū ip̄a eccl'ia est interdi-
cta. Jdē si om̄es ecclie loci sint interdicte ꝛ
hoc vltimū est. no. ita tenet Cal. in tracta-
tu de eccl'iastico īterdicto. pro hoc facit tex.
in di. c. alma ma. q̄ de interdicto gn̄ali loq̄-
tur. Et qd̄ dico de interdicto speciali proce
dit in speciali cessatiōe a diuinis cū a iure
equiparent. ita not. hā c. s. separationē. Jo.
an. in. c. si canonici de offi. or. li. vj. in nouel
la. facit etiā tex. in dicta cle. j. de sen. ex. q̄ lo
quit de gn̄alib⁹ cessationib⁹. Sȝ circa pre-
missa dubitat de q̄stione cotidiana nunq̄d
tēpore interdicti: vel cessatiōis gn̄alis pos-
sint clerici extra eccl'iam in camera. s. recita
re horas suas cū socio: sepe occurit in scola
rib⁹ clericis. hoc in. c. qd̄ in te. de pe. ꝛ remi.
videt innuere ꝙ sic. dicit enim sup verbo in
cōuētualib⁹ positio. in illo tex. ꝙ ex illo ver
bo innuit nō licere in capella dicere horas
cum socio intra ecclesia. ergo a cōtrario sen
su in camera poterit eas dicere cū socio. ar.
c. nōne de pressum. ꝛ. c. qualis. xxv. di. Sed
salua correctione ego tenerem contrarium
nam vt predictū est: olim nō licebat binos
clericos dicere horas suas: qd̄ apparet naȝ
ad hoc fuit nouū priuilegiū concessum cle-
ricis: vt in ecclesijs cōuentualibus hoc pos
sent: vt in dicto. c. qd̄ in te. ꝛ ibi tenent doc-
ctores signanter Joan. an. ꝛ si tu velis di-
cere / ꝙ extra ecclesiam non erat prohibitū.

E

Handwritten marginal notes:

quare debeat renovari eucharistia

quare missa dicatur

campana nō debet pulsari dum hostia extollitur vel elevatur

tēpore interdicti quando possit campana pulsari

vi q. cotidianam circa clericos

sed tm̄ intra ecclesiaȝ: vt sentit hoc hosti. in
dicta argumētatione: a cōtrario sensu dicē
dum est qđ hic nō ꝓcedit tm̄ qꝛ nullo iure vi
detꝛ ꝑmissum vel reperitꝛ expssum: tm̄ etiā qꝛ
disponit a ratiōe qđ circa celebrationē esset
maioꝛ ꝑmissio extra eccl'iam ꝙ in eccl'ia: cū
eccl'ia sit dom⁹ ofonis ꝓmarie cū ad horas di
cendas ille loc⁹ sit deputat⁹ pro quo est bo
nus tex. in. c. fi. xcij. di. Itē qꝛ prohibita est
celebratio tēpore interdicti. qui ergo dicit
illud esse permissum debet illud probare. ⁊
ex hoc clare patet respōsio ad illud motiuū
hosti. ⁊ hoc forte cōsiderauerunt Io. an. ⁊
frā. qui recitauerūt illud dictū host. ꝗntuȝ
ad pmā partē dicētis ꝙ intra eccl'iam non
poterat in capella cleric⁹ dicere horas cum
socio. illaȝ tm̄ scđam partē de extra eccl'iam
obmiserūt tanꝙ de eo dubitātes: ⁊ forte eā
nō credētes. ex ꝗbus cōcluderē/ꝙ extra ec-
clesiā puta in camera nō poterūt duo simł'
dicere horas/sed vn⁹ tm̄. Nota tm̄ multū il-
lud qđ ꝓdictū est/ꝙ nec extra eccl'iaȝ/ in ali
qua capella min⁹. ergo in claustro ecclesie
hoc licebit: vł' in aliq claustri capella. vt nō
nunꝙ aliqui faciūt/⁊ male qđ probatꝛ. nam
ista pmissio est in eccl'ia. vt in di. c. qđ in te.
⁊ in di. c. alma. claustrū tm̄ ⁊ ei⁹ capelle nō
sunt in eccl'ia sed extra. vt est tex. in. c. si ciui
tas de sen. ex. li. vj. facit etiaȝ qđ not. Jo. de
imo. in cle. si dn̄m de reli. ⁊ vene. sancto. In
ꝗtuoꝛ tm̄ festiuitatib⁹ scilicet in natiuitate
dn̄i in festo resurrectionis. Pethecostes.
Assumptiōis virginis gl'iose: de ꝗb⁹ in. c. al
ma. §. in festiuitatib⁹ licitū est ianuis aptis
pulsatis cāpanis: voce alta excōicatis ⁊ in
terdictis exclusis celebrare diuina. vt in di.
§. in festiuitatib⁹. Idē dicēdū hodie in festi
uitate corpis christi cuȝ suis octauis. vt in
bulla Eugenij cōtinetꝛ. Circa tm̄ istas solē-
nitates occurrit dubitatio. an in eis possit
corp⁹ christi ministrari sanis. ad qđ respon
detꝛ qđ nō/nā tātū celebratio diuinoꝝ illis
dieb⁹ est permissa; nō tm̄ sanoꝝ cōmunica-
tio. ⁊ cū maneat dictis dieb⁹ interdictū nō
debet vlteri⁹ violari quā reperiatꝛ disposi-
tum. cū ergo hic nō reperiatꝛ permissum nō
erit admittēdū ita not. Jo. an. in di. §. in fe
stiuitatib⁹ in nouella. vt colligitꝛ in dicto. c.
qđ in te. Dubitatꝛ etiā: an in ꝓdictis festiui
tatib⁹ possit cōcedi eccl'iastica sepultura. et
glo. in cle. j. de sepultu. tenuit qđ nō. Cōtra
riū tenuit Calderin⁹ in tractatu de eccl'ia-
stico interdicto. Sed opinionē glo. tenent
Fran. ⁊ Jo. de imola in dicta cle. j. de sepul
turis. Itē in dicto. §. in festiuitatibus nec
alibi hoc reperitꝛ permissum. Et qđ magis
est supposito quod mortuus extra eccl'iam
sepeliatur nō poterit pro eo dici officiuȝ in-
tra ecclesiam: quia censetꝛ accessorium ad se
pulturā cū ergo sepultura sit prohibita vt
dictū est. ergo ⁊ officiū ꝙ est accessoriū. ita
determinat Joā. de imo. in dicta cle. j. Est
ergo magna dubitatio: an in predictis fe-
stiuitatib⁹ pōt dici cōpletorium in scđis ve
speris. ⁊ glo. in. c. alma. tenuit qđ nō: quia
in pmis vesperis inchoatur officiuȝ. ⁊ ter-
minatur in scđis. Sed quidā tenuerunt cō
trariū tucius tamē est ab illius celebratiōe
cessari. Unde tamē est qđ si nō cessetur pro-
pter cōcursum opinionum potest excusari/
qui huiusmodi cōpletoriū celebrauerit qđ
non debebit adire ad apo. l. pro dispēsatio-
ne: sed legatus poterit cuȝ eo dispēsare. ita
notat Joā. an. in dicto. c. alma in nouella.
Sed ibi Dominic⁹ tenet posse cōpletoriuȝ
celebrari. qꝛ in dieb⁹ festiuitatū ꝓdictaruȝ
ꝑmittuntꝛ hore: qꝛ illud est illi⁹ diei. His
primo ꝑncipio supposit⁹ a ꝑncipale ꝗtuȝ.
scȝ an celebrās in loco interdicto incurrit
irregularitatē. Dicēdū qđ si scienter h' facit
nō incurrit vt notatꝛ in. c. is qui. de sen. ex li.
vj. Idem dico si ignorāter ignorātia crassa
aut supina cū ꝗ ad irregularitatē cōtrahen
daȝ ista eqparentꝛ. vt in. c. ap'lice de cler. ex.
mi. istud no. glo. in dicto. c. is ꝗ. in. §. fi. Et
intellige crassaȝ ⁊ supinā ignorātiā esse mo
do ꝗ sup'dictū/quo ad irregularitatē cōtra-
hēdaȝ de excōicatiōe ageretꝛ: hoc tm̄ ita sane
est intelligēdū si iste durāte interdicto pro
pter obseruationē ꝓdictā administrat ali-
qđ officiū certo ordini reseruatū de iure vel
de consuetudine; ⁊ intelligo eo modo quo
dixi supra cū de excōicato celebrāte ageretꝛ.
Ultra hoc etiā dicēdū predictā penam irre-
gularitatis habere locum in epo vel in alio
clerico qui facit corā se celebrari tanꝙ auc-
toritatē prestās ita not. Inno. quē sequitꝛ
cōmunis opinio docto. in. c. tanta de exces.
prela. Dicit etiā abb. ibi vnū valde notabi-
le/ꝙ si eps vel alius potens interest cele-
brationi ille videtur auctoritatem prestare
ad qđ posset induci id qđ no. ipe ⁊ pbat tex.

in quator festi vitatibus

q. nō an in dictis diebus ministret sacramentum sanis

in p dictis festivitatibus pot dici cōpletorium in secundis vesperis

an celebrans in loco interdicto incurrit irregularitatem

in.c.litter; de exces.prela. et hoc nota qd va
let ad multa. Et poteris idē dicere pro ra=
tione in eo qui cū sit suspēsus vel excōicat⁹
maiore excōicatione facit corā se celebrari/
vel posito ꝙ nō faciat interest celebrationi
et si est epūs vel alius potēs. Alij aūt audiē
tes diuino officiū tēpore iterdicti nō incur
rūt irregularitatē peccāt: tn̄ qz faciūt qd a
iure eis vetituz est ita not.hosti.in dicto.c.
tanta. Ultra predicta aūt violans interdi=
ctum modo predicto efficit irregularis. vt
in.c.j.de postu.prela. Itē non pōt exercere
ea q̄ sunt iurisdictionis nec iudicare nec ex
cōmunicare vel interdicere/ vel collatiōes
beneficioꝝ facere.vt probat tex.in dicto.c.
tāta. Ratioñē dat ibi abbas ꝙ cū iste ex ir=
regularitate sit suspēsus ab officio iurisdi=
ctionali nō pōt exercere illud: ad qd indu=
co illud quod notat in.c.cū dilectus de cō=
suetu. vbi notat ꝙ suspēsus ab officio non
poterit exercere iurisdictionalia cū illa pē=
deāt ab ordine: naz nō ordinat⁹ nō poterit
illa exercere tanꝙ incapax.vt in.c.ij.de iu=
di. Suspēsus ergo ab ordine vel ab officio
censet suspēsus ab eo qd pendet ab officio.
Ex quibus infert idē esse equali ratione in
oīmi irregulari.et hoc no. Sed iuxta p̄missa
quero an quēadmodū celebrans in loco in
terdicto incurrit irregularitatē. ita cōmu=
nicās in crimine criminoso puta qz iuuat
illū qui celebrat in loco interdicto.idē dico
de cōmunicāte in celebratiōe excōicato vel
suspēso. Jo.cal.in tractatu de ecclīastico in
terdicto tenet ꝙ sic.ar.ei⁹ qd de excōicatio=
ne dicim⁹ de cōmunicāte in crimine crimi=
noso.vt eādē excōicatiōnē incurrat.vt in.c.
nuper.et i.c.si cōcubine de sen.ex.li.vj. Sed
dn̄ic⁹ in.c.is cui.de sen.ex.tenet contrariū:
nā primū actū cōmunicās in crimine crimi
noso/nō incurrit excōicationē eandē. vt no
tant docto.in.c.ꝯtingit de sen.ex.facit glo.
in cle.eos.de cōsan.et affini.et in cle.j.de re=
li.domi. Itē qz irregularitas nō contrahit
nisi in casib⁹ a iure expressis.vt est tex.in di.
c.is qui.iste tn̄ casus nō est in iure exp̄ssus.
Propterea cōmunio est probibita cū excō=
municato nō aūt cū suspēso vel cū celebran
te tēpore interdicti. Itē nec cū excōicato di
cit cōmunio ad incurrēdū maxime excōica
tiōne: nisi cōmunicet in eo crimine pro quo
erat iste excōicat⁹ vt in dictis iurib⁹ qd ces=
sat in ꝓposito cū iste cōcelebrās nō sit excō=
municat⁹ vel suspēsus: et sic nō cōmunicat
celebrāti in crimine. cū ille excōicat⁹ vel su
spēsus celebrat.nō ergo cōmunicās in cele
bratione est irregularis nec excōicat⁹. Ego
tn̄ crederē hoc in eo q̄ nō est excōicat⁹ vel su
spēsus cū celebraret sec⁹ in excōicato vel su
suspēso cōcelebrāte vel incōcelebrāte tēpo=
re interdicti.nā videt ꝙ iste liget: nā cū iste
cooperet p̄ncipaliter celebranti in illo deli
cto puta in illa illicita celebratiōe videt ꝙ
liget eadē pena per ea q̄ not.in.c.j.de offi.
dele.et sic eandē incurrit irregularitatē: co=
gitādi tn̄ in hoc. Sed ulteri⁹ q̄ro an quēad
modū violās interdictū modo predicto in=
currit irregularitatē: idē sit inuiolāte cessa
tionem et loquitur in cessatione generali.
Innocentius in capitulo irrefragabili. de
offi.ordi.tenet qd sic. idē tenet Jo.an.in.c.
si canonici de offi.ordi.li.vj.sec⁹ dicit in ces
satione speciali diuersitatis. ratio est scd̄m
eū: qz specialis cessatio nō equiparat inter=
dicto.sec⁹ in gn̄ali per tex.in.c.nō est nobis
de spō.et in cle.j.de sen.exc. Archi. tenet ibi
cōtrariū.et abb.in.c.dilect; de appe. pro q̄
facit. nā irregularitas nūꝙ cōtrahit nisi in
casib⁹ exp̄ssis a iure.vt in di.c.is qui.iste tn̄
casus nō est exp̄ssus in iure nisi tm̄ interdi=
cto: nō tn̄ in cessatiōe. Itē hic cōfirmat naz
nō per oīa equiparat cessatio gn̄alis inter=
dicto: nā cessatio est ꝙ facti per eā tn̄ suspē=
dunt organa diuine laudis. hinc est ꝙ ap=
pellatio supueniēs eā nō suspēdit cū sit fa=
cta.cui⁹ ꝯtrariū cōtingit interdicto. vt pro
bat tex.in dicto.c.is qui.§.fi. Sed predict;
nō obstātib⁹ p̄ma opīo videt verior: nā cuz
a iure ista eq̄parent: vt ꝓbatuz ē.dispositū i
alio hēbit locū i alio.et si dicas ꝙ icessatiōe
nō reperit hoc expressum.imo ꝯtrariū dicē
dum est nā cū a iure ista equiparent: dispo
sitū de vno censet dispositūz in alio. Ad qd
optime facit nā si in penis dicam⁹ ꝙ illi nō
debeant exercere casum non expressum ex
tenduntur tamē ad ea que de iure sint equi
parata.ita tenet glo.et sequitur Bar. et do
cto.in.l.si quis seruo.C.de furtis.et Bal.in
autentica quas actiones.C.de sacrosan.
presertim: quia vbi eadem ratio subsistit ex
pressum in vnuz censetur expressūz in alio.
vt not.tex.insti.delegatis in pricipio. Nec
obstat quod per omnia non equiparentur.

nam q̄ntū ad celebrationē ⁊ modū ⁊ obseruātiā ei⁹ equiparat̄. vt est tex. in di. cle. j. de sen. ex. q̄ multū facit in hac materia qd̄ sufficit: etiā si quo ad alia q̄ propositū nostrum nō tāgunt sint dissimilia. ar. eorū q̄ no. per abb. in. c. transacto de consti.

Ulterius dixi q̄ percussor incurrit irregularitatē. iuxta hoc tn̄ dicēdū: q̄ aut pcussio fuit facta citra mortē vel mēbri detractionē. ⁊ nō incurrit percussor irregularitatē. Aut fuit factū cū mutilatiōe mēbri/ vel occisione. ⁊ tūc incurrit irregularitatē vt est tex. in cle. si furiosus de homici. Et q2 fit mētio de mēbro: aduertēdū q̄ mēbrū est qd̄ per se hēt officiū distinctū vt man⁹ ⁊ pes ⁊ auris/ ⁊ huiusmodi. Digitū aūt nō est mēbrū: q2 nō habet per se officiū distinctū: sed est pars membri. ita not. Bar. in. l. ij. de publi. iu. §. ⁊ per hoc. ⁊ dicit ibi angelus q̄ cū virilia sint mēbra amputans alicui virilia dicit̄ mēbri mutilator. ⁊ per hoc posset dici: q̄ incurrat irregularitatē. Sed iuxta hoc quero: qd̄ si aliq̄s nō amputat alicui membrū/ sed debilitat ⁊ inabile reddit: an incurrat irregularitatē. Et videt̄ pmo qd̄ sic. q2 nihil ⁊ inutile equipollēt. vt in. c. inter corporalia de trāsa. epi. vel electi. Cōtrariū tn̄ determinat Frāci. quē sequit̄ abb. in. c. j. q̄ clerici vel vouētes: q2 nullo iure cauet̄ hoc. Itē q2 nō per oīa quo ad paria iudicant̄ mēbrū debile ⁊ mutilatum saltē propter deformitatē. His p̄missis q̄ro an homicida indistincte incurrit irregularitatē. Et qd̄ dicā de homicida intelligo per oīa in eo qui mutilat mēbrum cū ista a iure equiparent̄ q̄ntū ad irregularitatē cōtrahēdam vt p̄dictū est. Circa hoc cōsiderādum qd̄ homicidiū cōmittit̄ tā facto q̄ p̄cepto siue cōsilio. Aut defensiōe. vt dicto tex. in. c. henric⁹. in fi. de cleri. pug. in duello. ⁊ in. c. si quis viduam. l. di. Aut facto aliquo modo volūtate ⁊ in aliquo casu. Si voluntate aut percussio quis animatum aut inanimatum. Si animatum incurrit irregularitatem. Et si iuste ⁊ meritorie occidat/ vt p̄tingit in iudice iuste occidente. vt in di. cle. si furiosus. Item in occidente sarracenum / vel alium inimicum fidei. vt in. capitulo. petitum de homici. quod procedit nedum si per se occidat voluntate. sed si causam dedit homicidio. vt in. c. de cetero de hōicidio. qd̄ intelligi dꝫ si causa sit propin qua secus si sit remota. vt in. l. qui domū. ff. locati. ita no. glo. in di. c. de cetero. Sed huic ob. c. presbyterū de homi. vbi videt̄ qd̄ supposito qd̄ percussio illa nō intulerit īmediate mortē si tamē ocasione illius. ⁊ ex illa aliā infirmitatē incurrit imputari debet percutiēti tale homicidiū adeo qd̄ incurrit irregularitatē. ⁊ sic causa remota incurrit irregularitatē. Dicēdum q̄ illa causa nō est remota sed coherens immo causans ipam causam īmediatā. ⁊ que religiosis adherēt religiosa sunt. vt in. l. q̄ religiosus. ff. de rei ven. ita tenet Jo. an. in di. c. de cetero. ⁊ hic nota. pro intellectu istius materie. ⁊ dicit̄ causa remota que nō est ordinata ad illud qd̄ inde secutū extitit. Et aduertēdum qd̄ ista nō imputat̄ nedum id ante operam rei licite: sed etiam rei illicite. quia remota est ita notat haberi in dicto capitulo de cetero. Ex predictis infertur ad questionem. pone q̄ ego percussi aliquem/ illa tamen percussio erat letalis: sed propter incuriā suam vel propter impericiam medicorū ille vulnere decessit an de eo irregularis. Guill. de mōte lau. mouit questionem in di. cle. si furiosus. ⁊ concludit q̄ sic ad qd̄ allego tex. expressū in. c. exhibita de homi. vbi apparet ex tex. q̄ mors nō fuit secuta excusator tamē percussor ab irregularitate. Primū q2 ibi debēt doctores signāter abbas ille qui egecit lapidē dabat operam rei licite ergo al. imputaret̄ ei homicidium illud quod contingerat non ex vulneris q̄ntitate sed propter imperitiam medicantis ⁊ incuriam patris pueri. vt dicit ibi tex. Quid tamē si vulnus erat letale: nō tamē ex eo fuit secuta mors forte: quia alius occidit nunquid ille prius qui letalitur percussit sit irregularis. Respōdetur quod ille incurrit irregularitatē pro quo ex tex. no. in. c. significasti. d̄ homi. ⁊ ita notat ibi glo. q̄ sequunt̄ ibi docto. sufficit enim qd̄ ibi interfuit anim⁹. Et si dicas quo ad irregularitatē req̄rit̄ act⁹ cōsumat⁹. nec sufficit volūtas etiā cū atētactu. no. glo. in. c. exhibita de homi. ⁊ in. c. sic dignū de homi. Dicēdū q̄ ibi act⁹ fuit secut⁹ etiā si per aliū qd̄ sufficit. vt in dicto. ca. significasti. ⁊ hoc est not. Ubi tamē de se vulnus esse letale si tn̄ mors non esset secuta: nec ex vulnere illo nec ex alio nō incurrit irregularitatē ille p̄cursor

q2 factū ꝯsiderat ad irregularitatē cōtrahē
dam nec sufficit anim⁹ vt ꝑdictuz est. Et
ex his infert ad q̄stionez pone qḋ ego habe
bam in domo vrsuz vl' leonē ille occidit ali
quē ego incurro irregularitatē. Jnn. dicit
ꝙ nō in. c. audientiā. de homi. q2 illa causa
est remota q̄ nō dz attēdi vt ꝑdictū est. Tn̄ di
cit ꝯtrariū si est aliq̄d qḋ ei imputet. et hoc
vltimū vid' esse veri⁹ si nō teneba illa aialia
ligata. vt d. gl. in. l. ij. ff. si q̄dru. pau. fe. di.
ita tenet Fran. in d. c. ad audientiā. Ex his
infert ꝙ accusator criminalis cause secuta
morte vel mebri mutilatione erit irregula-
ris: q2 dat cām homicidio. Itē iudex. itē ad
uocatus. itē testis. ita not. Jnno. in d. c. ad
audiētiā. q2 omes isti ꝑstabunt cām morti.
Sed de aduocato q̄ro an indistincte exer-
cēs aduocatiōis officiū in cā criminali: in-
currat irregularitatez. Et in hoc est distin-
guēdū: q2 aut est aduocat⁹ acusatoris: ⁊ tūc
subdistinguet: q2 aut est clericus in sacris
cōstitutus. Et tūc incurrit irregularitatē:
q2 imittet se officio ⁊ interdicto. vt in. c. j. ḋ
post. vbi ei ꝓhibet: ergo qḋ inde sequit etiā
sine culpa sua imputat ei. ꝑ hoc est optim⁹
tex. in ar. in. c. tua. in prin. de homi. Aut est
in minorib⁹ cōstitut⁹. aut merus laycus. ⁊
tūc defensio illa est ei permissa. vt traditur
in. d. c. j. et sic secuta morte nō incurret irre
gularitatē. ita no. abb. in. c. sniam. ne cle. vl'
mo. Et si dicas ꝯtrariū: q2 ex hoc sequit mors
accusatoris: qui dz puniri pena talionis. di
cendū ꝙ ad hoc nō dz haberi respectus. ab
sit eni vt ea q̄ ꝓpter bonū facim⁹ nobis pu-
tet. Et hoc limita si iste in nulla culpa fuit
in morte: forte q2 defēdit licite cām: adeo ꝙ
nō est ei qḋ iputet. alias aūt si ꝓpter imperi
ciā vel incuriā obmisit licitā offensionē: ir-
regularitatē incurrit. vt not. abb. in. d. c. j.
de postu. Et ideo vtile cōsiliū est ꝙ quisq3
clericus a talib⁹ abstineat vel volens fieri.
S3 iuxta hoc q̄ro. pone ꝙ aliq̄s quo opera
tus fuit in hōicidio ipis obsessorib⁹. an iste
incurret irregularitatē. Ad hoc dicēdū qḋ
si iste venerit vt occisorib⁹ opem ferret si ab
alijs impedirent irregularitatē incurrit. vt
in. c. sic dignū de homi. §. illi eciā. Idē si cū
posset a morte liberare illū in vasuz hoc nō
faceret. vt in di. §. Itē ꝓstātes auxiliū in sar
cinis custodiēdis. vt dicit tex. in. §. hi quoq3
eo. ti. Illi etiā q̄ fuert armati supposito qḋ
illi nō occiderint secuto homicidio sunt ir-
regulares vt in di. c. sic dignū. §. fi. Sed hoc
limita si bellū est iniustū. si tn̄ est iustū puta
pro defensione fidei vel patrie iter expectē-
tes vel etiā percutiētes dūmodo ipi nō in-
terfecerit nō incurrūt irregularitatē si sint
clerici. vt probat tex. in. c. perficio de homi.
Idē si intersint vt defendant alios ꝑuatos
quoscūq3 q̄ inuadunt dūmodo illi in maxi
ma necessitate essent positi. Si tn̄ tāta neces
sitas nō esset cleric⁹ peccaret extrahēdo ar
ma vt aliū defenderet. secuto tn̄ homicidio
dūmodo ipe nō occidisset nō incurrit irre-
gularitatē pro quo ⁊ ibi tenet abb. in. c. pe-
nul. de cleri. percu. tex. in. c. si. eo. ti. Quero
pone ꝙ aliq̄s nō occidit. sed accelerat mor-
te. vt si q̄s fuit sagitta percussus ⁊ ali⁹ pue-
niēs mortē extrahit sagittā ꝓpter qḋ ille ci
tius morit: an ille erit irregularis. specula-
tor mouet hāc q̄stionē ti. dele. §. dispēsatio
ṽ. si tn̄ aliq̄s. ⁊ cōcludit ꝑdictā extrahētem
esse irregularē. idē sequit abb. in. c. sententia
nec cleri. vel mo. Idē dicēdū de trāsmutan-
te i lecto ipm̄ infirmū ad aliud vt citi⁹ mori
atur ille enim cū ꝑueniat mortē irregular3
est. ita not. specu. ti. delegat3. §. iuxta prepo
sitiones. ṽ. quid si alius infirmum. Predi
cta procedunt quando constat: quia de vul
nere quis mortuus est. Sed pone ꝙ post
longum tempus percussus obijt ita ꝙ po
test de hoc probabiliter dubitari. dicenduz
ꝙ si nunq̄ conualuit presumitur ex primo
mo vulnere decessisse. Si vero conualuit ⁊
postmoduz recidiuauit: ⁊ tunc si post octo
menses non presumitur ex vulnere decessi-
sse. vt in. c. ij. de cleri. percusso. Secus ta-
men: si ante predictum tempus. hoc tamen
relinquendum est arbitrio iudicis. hoc de-
terminat abbas in dicto. c. ij. ⁊ hoc tucius
credo/ꝙ id quod not. Salicetus in. l. vnica
C. de emen. seruo. vbi tenuit indistincte ꝙ
si percussus obijt post octo menses nō pre-
sumit in dubio ex priore vulnere decessisse
siue ꝯualuerit siue nō. ꝑ di. c. ij. ḋ cleri. ꝑcu.
videt ⁊ hoc veri⁹ de iure. Sz cōtrariū est ci
cius percussit inanimatum: vt quia dedit
alicui herbam ne conciperet: vel masculo
ne generaret: ille nō est irregularis. vt in. c.
si aliquis de homi. Idem si fuit causa vt mu
lier pregnās faceret abortum dūmodo par
tus nō esset viuificat⁹. vt i. c. sicut de homi.

Si vero q̄s ɔmisit casu homicidiū/ tūc aut
dabat operā rei licite/aut illicite. Si licite/
aut adhibuit diligētiaȝ modo p̄dicto. ⁊ tūc
nō incurrit irregularitatē. vt in. c. significa
sti. ⁊. c. dilect⁹. ⁊. c. Joānes de homi. Uerū
tñ est ꝙ si scādalū est hoc casu deberet absti
nere a celebratiōe: q2 nihil est agēdū cū scā/
dalo. vt in. c. ex litterꝭ. j. de homi. vbi est tex.
no. de hoc. idē dicit ille tex. si infamia sub
esset. Uerū tñ est ꝙ in p̄dictiꝭ duob⁹ casib⁹
est īdicēda certa purgatio/ q̄ si faciat cessare
scandalū poterit iste celebrare alias nō: ita
no. Jo. an. quē seq̄t abb. i di. c. ex lr̄is. Aut
nō adhibuit diligētiā q̄ debuit: ⁊ tūc incur
rit irregularitatē. primo casu est tex. in. c. ex
lr̄is. ij. ⁊ in. c. significasti. j. de homi. si enim
aliq̄d proijciebat. ⁊ erat loc⁹ quo vulgo iter
fieri solebat/debuit p̄clamare. Sed iuxta
hoc dicit: ꝙ aut ipe dicit tarde. aut q2 iā ali
q̄s erat p̄cussus vel fugere nō poterat vł di=
xit voce submissa: ita ꝙ ille audire nō pos
set. ⁊ tūc nō sufficit dicere/caue. Aut ipe p̄
clamat ita/vt ille audiat. ⁊ nō tarde: ⁊ tūc si
bi nō imputat̄: nisi forte ille audire vł intel=
ligere nō posset vt surd⁹ infans vel furiosus:
debuit enī diligētior esse vt illū p̄moneret
taliter vt intelligeret. ita tenet Dñic⁹ in sy
nodo. l. di. al'. si aliq̄s occidat̄ irregularis est
vt in. §. Jtē si putator iuste. ad. l. acq̄le. ꝙ li=
mito nisi aliq̄d signū patēs esset appositū
q̄d denotaret op⁹ fieri vt restis illa q̄ ad te=
gulas cōfabricat̄ tectū solet apponi: illa enī
videt̄ trāseuntes p̄monere. ita tenet Jo. fa/
ber ibi. Si vero dabat operā rei illicite: tūc
q̄cquid inde seq̄tur debet sibi imputari. ⁊ si
p̄ter intētū suū. vt in. c. dilect⁹ de homi. ⁊ in
c. cōtinebat̄. eo. ti. etiā cōtra suā p̄hibitio=
nem: q2 debuit cogitare id euenire posse. vt
in. c. fi. de homi. li. vj. Dicit̄ aūt operā dare
rei illicite q̄ imiscet se officio q̄d ad eū nō ex
pectat: imo est ei p̄hibitū. vt si cleric⁹ alicui
medicinale impēdat officiū vel cirugia ho
micidiū q̄d eger incurrit etiā sine culpa ei
imputabit̄. vt est tex. i. c. tua in pri. de homi
⁊ ibi tenet Jnno. in alio tñ medico cui non
est est p̄hibitū illud officiū. tūc homicidiū
secutū ei nō imputabit̄ dūmodo sit peritus
in arte. Jtē nō curet infirmo suo capite:
sed scd̄m traditiones artis. Jtē adhibeat
diligētiā quā debet vt est tex. in. c. ad aures
de eta. ⁊ q̄li. Jdē dicit in cirrugico. vt pro/
bat tex. in dicto. c. j. de homi. Jtē de seruiē
tibus infirmis debēt cauere vt nō indulge
ant eoꝝ apetitui: ſȝ seq̄ntur mādatū medi=
ci. ita not. abb. ⁊ doctores in di. c. tua. alias
si sequat̄ mors ex hoc sunt irregulares. Jtē
dico si officiū nō fuisset sibi interdictū. nō
tñ expectaret ad eū ſȝ ad aliū. vt sacrista ex i
stēte in ecc̄lia alius pulsaret cāpana: tūc ho
micidiū casu cōtingēs sine culpa sua sibi im
putabit̄: q2 imiscuit se officio ad se nō perti
nēte. vt not. abb. in dicto. c. Joānes de ho=
mi. Jdē dico si q̄s agat rem vtilē nec neces=
sariā. ille enim dicit̄ dare operā rei illicite/
ad eo q̄d homicidiū q̄liter cūq3 secutū ei im
putabit̄. ita determinat̄ in. c. ex litteris. ij.
de homi. Jtē si faciat rē sibi p̄hibitā vt si lo/
cat̄ cleric⁹ cū laico. vt est glo. ⁊ tenet abbas
in. c. cōtinebat̄ de ho. Aduerte tñ circa id
q̄d dictū est sup̄: ꝙ dās operā rei licite/si nō
adhibuit diligētiam q̄ debet/incurrit irre
gularitatē. debet enim hoc intelligi: q̄ndo
ille homicida fuit ī lata culpa vł leui. Se=
cus aūt/si fuit in leuissima/illa enim nō suf
ficit ad irregularitatē cōtrahēdā. vt est sin=
gularis tex. in. c. q̄situ. de peni. ⁊ remi. ⁊ ibi
tenet abb. Sȝ ego limito dupliciter. Pri=
mo/vt p̄cedat q̄ndo stam⁹ in meris finib⁹
negligētie/si actu vel habitu perpetrat̄ tale
homicidiū. ita tenet Jnno. quem sequit̄ Jo
an. i di. c. q̄situ. Scd̄o limitarē/nisi ille ne=
gligēs daret operā rei illicite: nā tūc culpa
leuissima indistincte imputaret̄ ei ad irre/
gularitatē. pro quo facit tex. no. in. c. sepe.
l. di. ibi hen. dicit opere necessario. ⁊ ce. q̄d
etiā cōfirmat̄. nā dāti operā rei/illicite im=
putat̄ q̄cquid inde seq̄tur: etiā p̄ter suū in=
tentū/vt p̄dictū est. Ex predictꝭ infert̄ ad q̄
stiōnē. cleric⁹ illicite exercebat rixā cū alio
amicis vel cōsanguineis interuenietibus/
alius fuit occisus: nunq̄d iste sit irregularꝭ
⁊ in hoc dicēdū est ꝙ sic. ad hoc facit tex. i. c.
Petr⁹. de hom. nā excusatur ibi cleric⁹ ille
cui⁹ cōsanguinei suū inimicū occiderūt: q2
ille nō dedit causam/nec occasionē illi ini=
inimicitie. A ɔtrario ergo sensu/sec⁹ esset
dicēdū/nisi ille dedisset causam vel occasio=
nē. ⁊ etiā ex eo casu q̄ clericus nō dedit cau
sam rixe/vel inimicicie ad hoc/vt homicidi=
um factū per cōsanguineos/⁊ amicos sibi
nō imputaret̄. oportet ꝙ si ille sciebat illud
homicidiū tractari cōtra suū aduersarium

ſp̄e illud ꝓhibeat. vt in di. c. petr⁹. Et p̄dicta distinctio ꝓcedit vbi amici vl̄ cōsanguinei clerici interfecissent inimicū illi⁹/ sec⁹ si superuenissent amici illi⁹ cū quo cleric⁹ discetabat: q2 tūc homicidiū per aliū cōmissum non imputaret̄ clerico. ita not. abb. in di. c. petr⁹. ⁊ docto. in. c. significasti. ij. de homi. Sed salua debita correctiōe mihi videt̄ cōtrariū. Nā cū ille dederit causam huic rixe cēset̄ dedisse causam cuicūq3 homicidio qd̄ fuerit inde secutū/ siue cōmissuz. cū ergo dedit causaz imputādū est sibi irregularitatē ad qd̄ ego allego opt. tex. in. l. multa facinora. C. ad legē iu. de vi. pu. vl̄ priua. Alteri⁹ q̄ro. pone q̄ cleric⁹ patit̄ furtū vel rapinaz vel iniuriā accusat malefactorē illū corā iudice seculari: ille iusticia exigēte mandato iudicis occidit̄ vel mutilat̄: an iste erit irregularis. Dicēdū q̄ nō/ dūmodo iste protestet̄ q̄ in sua accusatiōe vel q̄rela nō intēdit ad vindictā sanguinis. tex. est in. c. ij. de homi. li. vj. Illa tn̄ ptestatione sicut exprimit hore: ita debet gerere corde alias secuto homicidio irregularis esset. ita not. Jo. an. in nouella que sequit̄ domi. q̄ ꝓcedit etiā si det inter signa latronis. vt in. c. tua. §. fi. de homi. Rn̄sio. est q2 ex ip̄is nō cominat̄ fur ad h̄ vt debeat ꝯdēnari. Quid tn̄ si ille cui⁹ bona sunt derobata clamat. latrones/ latroēs capite: vel aliud hm̄ōi/ an secuto postea homicidio in ꝑsona latronis illud debeat sibi imputari vt irregularis efficiat̄. dicēdū est q̄ sic. nā ex negligētia cōmittit̄ homicidiū. vt in. c. q̄situ. de pe. ⁊ remi. qd̄ itellige si iste credebat quomodo inde sequi posset homicidiū. ita no. hosti. ⁊ Frā. in di. c. significasti ij. ⁊ ibi abb. nisi timeret iste q̄ latrones eū occidere volebāt. ita not. specu. ti. de le. §. dispēsatio. Sed pone q̄ttuor erāt in domo/ alius proiecit lapidē ⁊ occidit/ nescit̄ q̄s an oēs reputabunt̄ irregulares/ vel q̄s eoruz. Bar. brixi. in q̄stione vermilli tenuit tuci⁹ esse oēs abstinere per di. c. significasti. ij. Sed host. ⁊ Jo. an. tenēt/ q̄ nemo est repellēdus/ ex quo nescit̄ nec cōstat q̄ aliq̄s deliq̄rat/ licet dubitet̄ an occiderit. ita tenēt ip̄i in di. c. significasti. quē sequit̄ ibi Anto. qd̄ ꝓcedit etiā quo ad penā criminalē infligēdā. ita tenet Florian⁹ i. l. itē mella. §. si plures. ff. ad. l. acqui. q̄ ad penā tn̄ pecuniariā que pro delicto imponit̄ si necessariuz erat

vnū ex his deliquisse: vt si statuto ponit̄ certa pena deferēti gladiū. ⁊ q̄tuor sedētib⁹ in vaco ad pedes eoꝝ reperit̄ gladi⁹: tūc eniz quilibet eoꝝ insolidū cōuenit̄. s3 vno soluēte ceteri liberātur. scd̄m eū in di. l. Sed iuxta q̄stionē p̄ncipalē de lapide proiecto de domo mihi videt̄ qd̄ de iure regni nr̄i/ si nō cōstaret q̄s occidit dn̄s dom⁹ q̄ntū ad penā tenet̄ de homicidio: ⁊ est q̄dā. l. fori. li. iiij. ti. Delos homizillos. q̄ incipit. Todo ome. q̄ disponit/ q̄ si i domo alicui⁹ reperit̄ homo mortu⁹/ ⁊ nescit̄ q̄s occiderit: q̄ dn̄s dom⁹ tenebit̄ de homicidio. Ita dicim⁹ si de domo alicui⁹ fuit aliq̄s occisus/ ⁊ nescit̄ a quo nā effect⁹ ꝓduct⁹ ex aliq̄ causa ei attribuit̄ vt est optim⁹ tex. in. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. acqui. ⁊ in. l. dāni. §. sabini. ff. de dam. infec ⁊ hoc est mēti valde tenendū. Alteri⁹ pone/ q̄ plures ꝑcusserūt aliquē vniuscuiusq3 vuln⁹ nō sufficit per se ad mortē: s3 oīa vulnera simul inflicta sufficiūt. an oēs erūt homicide. Inno. in di. c. significasti. tenet q̄ q̄libet tenet̄ de occiso facit. xxiij. q. vlti. c. fi. idē tenet Bar. in. l. fi. ff. ad. l. corne. de sica ⁊ abbas in di. c. significasti. Sed q̄ro an clerici⁹ p̄sentiā suā adhibens cū aliq̄s occidit vel mutilat̄ peccet vel incurrat irregularitatē. Dicēduz/ q̄ ille grauiter peccat: q2 cōtra iuris ꝓhibitionē illud facere q̄ attentat vt in. c. sententiā ne cleri. vel mo. ille tn̄ qui tēporalē iurisdictiōez habēt in loco si assistat cū ex p̄cepto iusticie suspēdiu vl̄ aliā mortē huiusmodi patit̄ quis irregularitatē incurrit. pro quo est tex. in. c. ex lr̄is de exces. pla. ⁊ ibi tenet abb. ratio est: q2 adhibēdo p̄sentiā videt̄ auctoritatē p̄stare exco. nō pōt inferri casus in quo sola p̄sentia adhibita nō inducat auctoritatez facit ad hoc id qd̄ abbas in. c. tāta. de exces. pla. in fi. vbi tenet q̄ si ep̄us tēpore interdicti audiat diuina: videt̄ auctoritatē p̄stare/ ita: q̄ tanq̄ auctorizās incurrit irregularitatē. Ex quib⁹ pōt haberi op. limitatio ad ea q̄ no. abb. in. c. dilect⁹ de arbi. in illa q̄stione an p̄sentiā suaz adhibēs in actu videat̄ auctoritatē p̄stare. Cōseq̄nter q̄ro. aliq̄s scribebat cuidā militi vt aliquez interficeret dedit ille litteras suo capellano vt legeret illis perlectis secutū est homicidiū. an iste cleric⁹ incurrit irregelaritatē. dicēdum est q̄ sic. q2 dedit mysteriuz morti isti⁹. vn̄ supposito qd̄ nesciret

quid in carta cõtinebaꝛ cũ accessit ad locuꝫ
illũ debuit super sedere ⁊ dicere militi: hoc
nõ spectat ad officiũ meũ.ita tenet Jo.an.⁊
hosti.in dicto.c.sentẽtiã. Quero an si cleri-
cus ministrat alicui arma in bello/ ipis pu-
gnãtib⁹ incurrit irregularitate. In hoc est
distinguẽdũ: ꝙ aut querim⁹ de bello iusto
an de iniusto. Si in iniusto nõ est dubium
quin incurrat irregularitatẽ qꝛ prebet my-
steriũ morti. Si vero bellũ est iustũ: hic eti
am erit dicẽdũ/ ꝙ prestatio armoꝝ est ime-
diatũ mysterium ad mortẽ. ita determinat
Inno.in di.c.sentẽtiã.qd̕ ꝓcedit etiã si mi-
nistrãs arma hoc nõ intẽdat.ratio est.debu
it cogitare hoc euenire posse, vt not.abbas
in dicto.c.sentẽtiã. Si tñ in bello iusto cle-
ric⁹ nõ daret ita opera propinquam morti
nõ est irregularis: vt si cleric⁹ proposit⁹ iu-
sto bello facit emi balistas cũ qb⁹ pugnet.
nõ tñ impedat eas pugnatib⁹ vt dictum est
ar.de.c.occidẽtes.xxij.q.v.ita not.specu.ti.
de le.§.dispẽsatio.ṽ. qd̕ si cleric⁹ in bello iu-
sto. Qd̕ si cleric⁹ supra scribit ꝙ capiaꝛ ali-
quis: nõ tñ scribit de morte/secuta est mors
inde. Certe erit irregularis.ita no. host.in
di.c.sentẽtiã. qd̕ ꝓcedit etiã si iste nõ cogi-
tabat vere similiter hoc posse euenire.qꝛ for-
te scripsit qd̕ sup causam mere ciuile capere
tur qd̕ veꝝ intellige: si iste fuit in culpa hoc
scribẽdo: forte qꝛ nõ expectabat ad officiuꝫ
suũ.ita not.abb.in di.c.sentẽtiã.qd̕ not.fa-
cit enim ad multa. Signãter ad illã q̃stio-
nẽ de illo q̇ indicauit aliquẽ qui querebaꝛ
vt capereꝛ qui postmodũ fuit capt⁹ ⁊ occi-
sus vl̕ mutilat⁹. an his q̇ eũ idicauit incur-
rit irregulari.specu.mouet hãc q̃stionẽ. ti.
de le.§.dispẽsatio.ṽ. q̇d si iudex/ q̇ cõcludit
qd̕ si ego sciens qd̕ ad mortẽ quereꝛ indica
ui illũ irregularitatẽ incurro secuto homi-
cidio.sec⁹ si nesciui nec suspicat⁹ sum qd̕ ad
mortẽ vel ad penã sanguinis q̃reꝛ. Qd̕ ego
limitarẽ vt in ꝓxima q̃stione/puta nisi hoc
nõ spectaret ad officiũ suum.vt si forte erat
cleric⁹ q̇ interrogat⁹ fuit a iudice seculari:
nõ obligaꝛ ad r̕ñdere cuꝫ nõ sit iudex su⁹
ad hoc faciũt no.per abb.i.c.j.de testi.cogẽ
A pdictis oĩbus excipiunꝛ q̃ttuor qui etiã
si occidãt vel mutilẽt nõ incurrũt irregula-
ritatẽ.s.furiosus/infans/dormiẽs vel in se
defendẽdo cũ aliter mortẽ vitare nõ valẽs
suũ occidit inuasorẽ.pro hoc est tex.in cle.si

furiosus.de homi. Circa furiosum tñ q̃ro:
an idẽ sit in ebrio.vt nõ incurrat irregulari
tatẽ propter homicidiũ ⁊ videbaꝛ qd̕ sic: qꝛ
ebri⁹ equiparat⁹ est ei/ ⁊ est exẽplũ si posit⁹
est extra rationẽ: queadmodum ⁊ ille furio
sus. Sed cõtrariũ est verũ: qꝛ a ṗncipio in
culpa fuit se inebriãdo, pro quo facit tex.in
c.inebriauerũt.xv.q.j.ita tenet Aluar⁹ in
dicta cle.si furiosus.⁊ Jo.de imo.ibi ad qd̕
facit id qd̕ Phũs dicit.iij.ethi.vbi dicit qd̕
ebrius delinquẽs duplicꝫ penas mereꝛ.scꝫ
qꝛ se inebriauit.⁊ qꝛ delinqd ex quo eni cau
sa.s.ebrietas fuit in ei⁹ potestate a ṗncipio
q̃cquid exinde sequiꝛ sibi imputaꝛ. An aũt
delictũ imputeꝛ sibi in foro iudiciali remit
to ad ea q̄ not.abb.in.c.sicut de testi.vbi te-
net qd̕ sic.nõ tñ punieꝛ ordinaria pena: sed
minori: de quo vide ibi per eũ. Circa infan-
tem etiã q̃ro: an indistincte ille excuseꝛ ab
irregularitate. Dicẽdũ qd̕ nõ imo debet in-
telligi dũmodo nõ sit infans doli capax ꝓ-
baꝛ hoc per dicta cle.q̄ illas personas excu-
sat ab irregularitate propter eis, qꝛ in eis
cessabat oĩno volũtas occidẽdi. ⁊ anim⁹ q̄
ratio cessat in istis infantib⁹ doli capacib⁹.
ergo cessabit illa dispositio.vt in.l.cũ pater
§.dulcissim⁹.ff.de le.ij.istã cõclusionẽ tenet
abb.in.c.j.de delictis pueroꝝ. ⁊ ex hoc po-
teris limitare.l.j.C.de falsa mo.cum dicit
qd̕ etas illa ignorat q̇d videat. Ulteri⁹ etiã
iuxta hoc q̃ro: an maior infante ipubes nõ
doli capax occidẽs vel mutilãs incurrat ir
regularitatẽ hosti.in.c.j.de delic.puero qd̕
sit: qꝛ in.l.ꝑmotiones nõ volũtas sed factũ
attẽdiꝛ.cõtrariuꝫ determinat glo.in dicta
cle.si furiosus ad qd̕ allegat illũ tex.q̃si ve-
lit ꝙ eadẽ ratiõe qua excusaꝛ infans excuse
tur: etiã impubes qui non est doli capax.⁊
istã ꝯclusionẽ seq̇tur ibi Henric⁹ ⁊ Paul⁹
⁊ Bonifaci⁹ ⁊ Petrus de ancharano ⁊ Jo.
de imo. ⁊ cõmuniter docto. sꝫ q̇daꝫ doctor
cũ repeteret: dictã cle.tenuit opinionẽ hos.
dicẽs: ꝙ ad incurrẽdã irregularitatẽ nõ se-
quiꝛ animus dolosus: vt patet iniuste occi
dẽte qui incurrit irregularitatẽ. ⁊ ad dictã
cle.respõdet: qd̕ intelligẽda sit stricte in cri
minib⁹ vel in casibus in quib⁹ loq̇tur. Sed
ego tenerẽ opi.glo.q̄ est cõmunis oĩum do
cto.pro quo facit tex.in dicta cle.q̄ nõ vt pri
uilegiaret ibi cõtentos/sed illa ratione: qꝛ
illi carebũt voluntate oĩno eximit illos ab

irregularitate nõ enim dicit illos delinq̃re Ex quo in eis ex toto cessat animus delinquẽdi. cũ ergo hec ratio militet in impubere nõ doli capace: militabit etiã eadẽ iuris dispositio. Preterea impubes qui non est doli capax est inter duo extrema. s. infantia ꝛ pubertatẽ. debet ergo percipere naturã illi⁹ cui magis adheret. Cũ ergo iste magis adheret infantie ei⁹ naturã cõmunicabit. per. l. q̃ritur. ff. de sta. homi. Itẽ cõfirmatur q꞉ legali pena iste q̃ proxim⁹ est infantie nõ punit̃ pro eo ꝙ nõ est doli capax. Ita probat tex. in. l. impuberẽ. ff. de furt. ꝛ est tex. in. c. j. de delic. puero. Ad fundamẽta cõstat facilis respõsio ad id qđ dicit̃ ꝙ ad irregularitatẽ cõtrahẽdam nõ requirit̃ anim⁹. Dicẽdum ꝙ illud extat. imo requirit̃ vt colligit̃ in di. cle. necob. ꝙ homicidã q̃dã casualia imputant̃/ supposito ꝙ in eis cesset animus ex quo culpa illa casus fortuit⁹ cõtingit ad quẽ culpa. Voluntas ꝛ anim⁹ accessit ꝙ sufficit ad hoc/ vt qđ inde fuerit secutum imputet̃. ita determinet Phũs. ij. ethi. vbi de volũtario ꝛ inuolũtario agit. ꝛ inde habuerũt ortũ multa iura. ti. vt. c. significasti. j. ꝛ in. c. Joãnes. ꝛ ex litteris. j. ꝛ. ij. ꝛ. c. cõtinebatur. Ad hoc ꝙ dicebat̃ de iudice. dic ꝙ vbi adest anim⁹ occidendi. supposito ꝙ ille animus sit iustus efficit̃ irregularis. Circa dormientẽ querit̃. an si dormiẽs occidit aliquẽ: que videns occidere cogitabat. an ille incurrat irregularitatẽ. Guill. in di. cle. si furiosus. ꝛ cõmuniter docto. tenent ꝙ nõ: ratio est q꞉ ille tũc nõ sentit q̃d faciat. Circa se defendentẽ quero an sit verũ indistincte/ ꝙ ille incurret irregularitatẽ. dicere ad hoc ꝙ sic dũmodo qđ cõcurrat aliqua. Primũ/ ꝙ fiat incõtinẽti. ꝛ nõ ex interuallo: q꞉ alias poti⁹ esset vltio ꝙ̃ defensio. Item qđ faciat se defendẽs animo se defendẽdi non vlciscẽdi. Tertiũ requirit̃ qđ fiat cũ moderamine inculpate tutele. Dicit̃ etiã moderatũ inculpate seruari: si illõ rãtũ facit quo obmisso violẽtia repelli non posset. vt dicit glo. in di. c. significasti. ij. vnde nõ est necesse ad hoc vt dictum moderamẽ obseruet̃ qđ per oĩa sint arma eq̃lia inuadẽtis ꝛ inuasi. Sed debz in hoc attẽdi q̃litas personarũ ꝛ circũstãtie quas bon⁹ iudex cõsiderabit pro quo est glo. not. in. l. j. C. vnde. vj. ꝛ ibi tenẽt cõmuniter docto. Et ad hoc vt ista đfensio licita reddat̃ nõ est necesse primũ ictũ inuadentis expectare. vt est glo. in. §. sed ex sacris insti. de inter. ꝛ in. di. l. vnde. vj. C. Itẽ etiã poterit q̃s per foramẽ suũ occidere inuasorem. ita not. abb. in di. c. significasti. ij. Itez ꝛ bñ nota. vñ si min⁹ potẽs timet magis potentẽ poterit illũ insidiose vel veneno occidere. vt not. Jo. faber. insti. §. ius aũt de iu. na. Sed intelligo hoc q̃ntuz ad irregularitatẽ vitãdam dũ tñ nequeãt aliter mortem euadere. vt infra dicã. Et in tantũ iusta defensio excusat quod si cleric⁹ stãs ad altare missam celebrans inuadit̃ poterit obmissa celebratiõe defensioni insistere: ꝛ si occidat poterit redire ad altare ꝛ inchoatã missam cõsumere. ita not. abb. in. c. clerici. arma por. de vi. ꝛ ho. cleri. Sed predicta intellige dũmodo inuasus ille aliter mortẽ vitare nõ posset. si ergo posset vitare forte fugiẽdo dũmodo posset facerẽ talẽ fugã sine periculo: ꝛ tũc occidẽdo incurrit irregularitatẽ pro quo facit tex. in di. cle. si furiosus. ꝛ ibi glo. q̃ sequit̃. Jo. de imo. ꝛ docto. Quantum ad penã tñ legalẽ excusaret̃ occidẽs se defendẽdo ꝛ eo casu quo posset euadere fugiẽdo. nõ enim tenet̃ q̃s fugere cũ illud sit iniuriosũ vt in. l. itẽ. §. apud labionẽ. ff. de iniu. ita determinat Bar. in. l. j. C. vnde ui. ꝛ abb. in. c. significasti. ꝛ in. c. olim. j. de resti. spoli. Põdera tñ tex. in di. cle. q̃ dicit mortem vitare nõ valẽs. Sec⁹ ergo si detrimẽtuz rerũ velit euitare. nã tũc si propter hoc occidat incurrit irregularitatẽ poti⁹ enĩz debuisset post tunicã relinq̃re paliũ ꝙ̃ pro rebus vilib⁹ ꝛ transitorijs a deo acriter in fratres exardescere. vt in. c. suscepim⁹ de homi. Itẽ qđ tex. in di. cle. dicit mortẽ. Quid si aliter nõ põt vitare detrũcationẽ mẽbri vel aliã penã corporalẽ. In hoc dicẽdũ qđ q̃ntum ad penã q̃ iudicialiter venit imponẽda pro hõicidio iste est imunis ex quo qđ dãnum corporalẽ est irrecuperabile. ita not. Florian⁹ in. l. scientia. ff. ad. l. acqui. Sed q̃ntum ad irregularitatez cõtrahẽdam sec⁹ crederẽ q꞉ tex. in di. cle. dicit mortẽ. Itẽ ad hoc facit id quod not. epus Abulẽsis. Mathei. v. c. q. cir. vbi dicit aliud forti⁹. s. qđ si mors infert̃ alicui violẽter. ꝛ ille stat deliberat⁹ taliter ꝙ post mortẽ patienter. ꝛ in statu grẽ sustinere debet ne ꝑdat animã inuadentis. Qđ etiã confirmari posset per id quod Nicolaus dicit

Jo. xv. sup illo/ maiorē charitatē nemo. ₰c. Dicit ex pcepto charitatis obligat ponere qs corpus suū per saluāda anima primi. Ad qd etiā facit qd scribit. Jo. iij. nos debemus pro fratrib aias ponere: exponit ibi. j. corpora nā vt Augu. inqt in. j. de doctrina christiana: qtuor sunt pncipaliter intelligēda. Prima/ deus qui sup oia est. Scda aia nra. Tertia aia proximi. Quarta et vltima corp nrm. Ecce q in dilectione preponit aia primi corpori nro. Pōdera etiā tex. in di. cle. q dicit mortē propriā. Si ergo quis propter saluādam aiam primi occidat. et si qntū ad legē ciuilē a pena sit immunis. vt not. Bar. in. l. si qs in seruitutē. ff. de furtis et ibi est tex. efficit tn irregularis. qd procedit etiā si occidat inuadentē prem vel mrez vl aliū cōiunctū. ita not. glo. in di. cle. si furi. Circa scdm modū pncipalē in quo supra dixi comitti homicidiū. s. pcepto. Aduertēdum/ q nedū mādās directi comitti homicidiū: sed etiā mādās aliquē verberari vel aliquid in aliū pmitēdū/ modo debuit iste veri similiter cogitare inde sequi posse homicidiū incurrit irregularitatē. etiā si expsse vetuerit homicidiū comiti vt est tex. in. c. fi. de homi. li. vj. tenet iste mādās siue incōtinēti siue post maximū interuallū seqtur illud homicidiū. ita tenet Inno. in di. c. ad audiētiā. Notādū etiā iuxta hoc qd si quis mādauit homicidiū cōmitti ad hoc vt secuto homicidio excuset oportet qd mādatu illud reuocet: q reuocatio pōt fieri dupl'r. scz expsse et tacite expsse vitādo: expresse ne exequat mādatuz ipi tacite: si pax ineat inter mādatū et suū inimicuz vel amicicia sciēte eo q mādatū recipit. ita not. Inno. in dicto c. ad audiētiā. Circa. iij. modum pncipalē quo predixi homicidiū pmitti. s. quo aduertendū qd aut cōsulēs dabat operā rei licite aut rei illicite. Primo casu aut directe cōsulit in mortē aut indirecte. si directe puta qr dixit occidite vel exponite vos morti vt pro patria vel aliquo huiusmodi consulēs irregularis est secuto homicidio. Pro fide tn et l. pōt quis mortem cōsulere siue metu irregularitatz. si vero nō cōsulit directe in mortē: vt si cōsulit pro defensione patrie capiendū esse: et tūc nō incurrit cōsulēs irregularitatē. Ad hoc aūt vt quis de cōsilio nō teneatur requirit qd reuocet illud et ptrariū suadeat ei qd pmo cōsulit. Inno. debet suadere illi in cuius pnicie cōsulit qd sibi caueat pdicta oia ponit Inno. in. di. c. ad audiētiā. Juxta pmissa quero cleric interrogat qliter debeat aliqs malefic puniri. Rndit q ad mortē vl ad mutilationē. An secuta morte vel mutilatione ille incurrat irregularitatē. Ad hoc dicēdū qd aut casus iminebat de psenti aut nō. Primo casu cōsulēs incurrit irregularitatez pro quo est tex. cū glo. in c. ex litteris de exces. pla. Aut nō iminebat de psenti: et tūc supposito qd respōdeat homicida est taliter puniēdus nō incurrit irregularitatē. vt not. glo. in di. c. ex lris et ibi not. docto. qd limita verū si iste recte psuluit: si tn nō recte: et tūc si pbabiliter fuit dubitatio puta qd cōflictatio magna erat inter docto. ar. eo⁊ quē not. Jo. an. in. c. j. de cōsti. et eo⁊ q docto. in. c. fine. de do. et cōtu. circa materiā expēsa⁊. Si vero nō erat probabilis error. si iste erat iurisperit vel putabit esse: et iudex secut ei cōsiliuz occidit incurrit irregularitatē. ita not. specula. in ti. de le. §. dispēsa. ₰. qd si iudex. Caueāt ergo pdicatores ne cū aliqs in carcere proxime pro crimine detinet in suis pdicationib dicant aliqd/ ex quo iudex moueat ad occidendū alioquin incurrūt irregularitatē. sec si ex eo⁊ cōsilio vel sugestione iudex nō mouet. sed alias erat disposit illud facere per ea q not. abb. in di. c. ex lris de exces. pla. Qd ego limitarē qndo huiusmodi pdicato⁊ directe psuleret vel suggeret mortē. Sec si gnaliter et indirecte suaderet in pdicatione dicēs maleficos deberi puniri. et prouinciā deberi per presidē purgari malis hominibus vel iusticiā deberi per presidem ministrari. ad hoc induco qd not. Inno. in di. c. ad audiētiā qd est notabile. Circa quartū modū quo cōmittit hōicidiū. scz defensione. de defensione dicēduz q debet intelligi de defensione ppria: nō tn necessaria vel aliena: vt si forte alium defenderet et si occidit qbus casib iudicat hōicida. et irregularis/ de quo satis dictū est in pcedentib. Potest ali casus addi qndo cōmittit hōicidiū. scz rati habitiōe q casus includitur sub. ij. mēbro pncipali. s. pcepta. nā rati habitio retro trahit. et mādato cōparat vt i regula rati habitionez de regulis iuris. li. vj. ad qd est tex. expssus in. c. cū qs de sen. ex

ille ratum habens.

li.vj.facit etiã tex.in li.j.§.itẽ sed ⁊ si qs.ff. de vi ⁊ vi ar. Ad hoc tñ vt ista ratihabitio incurrat irregularitatẽ reqrunt duo. Primo qd noĩe raptuz habẽtis fuerit illud homicidiũ perpetratũ. Scdo qd ille raptũ habẽs raptũ habeat tanq̃ gestũ noĩe suo/forte qz nescit noĩe suo factũ/vel posito qd sciat. Sec⁹ aũt si habeat raptũ: sed non tanq̃ gestũ noĩe suo, vt qz dicit qd penitet eũ suo noĩe gestũ/alias aũt plurimũ sibi nõ imputabit ei delictũ, pro hoc est glo.valde notãda in di.§.sed ⁊ cũ qs.q̃ ibi sequit Bar. Et ista ratihabitio q̃ntũ ad ecclĩã militantẽ q nõ iudicat de occultĩ/debet exteri⁹ patere q̃ntũ ad deũ: tñ sufficit illa q corde retinet de⁹.ii.cor.interrogat ⁊ nõ manũ.hic expsse tenet in glo.in.c.cum quis.

simoniacus.

Dixi etiã q ex simonia in ordine cõmissa cõmittit irregularitas. circa qd est sciẽdũ q simoniac⁹ in ordine q̃ntũcũqz occultus est suspẽsus quo ad se/⁊ quo ad alios, vt in.c.verũ.xxxij.q.vj.si celebrat incurrit irregularitatẽ per ea q not. Inno. in.c. si celebrat de clerico ex.mi. Si vero simonia fuit cõmissa in bñficio: ⁊ tũc si est occultus nõ est suspensus quo ad alios: sed quo ad se tantũ: ⁊ si renũciat beneficio põt in ordine suo ministrare post paratã penitẽtiaz. Si vero est manifestus/tũc est suspẽsus q ad se ⁊ quo ad alios: licz renũciet beneficio eget dispẽsatiõe sicut qlibet notori⁹ criminosus, vt in.c.fi.de tpo ordi.ita not.abb.in c.accusatũ de simonia. Itaqz scdm ea q pdixi cũ iste cẽseat suspẽsus propter infamiaz crederẽ illũ effici irregularem si celebraret. ita probat ex his q no.Iño.i di.c.si celebrat.

clericus per saltum promotus.

Dixi vlteri⁹ q cleric⁹ per saltũ promotus est irregularis/itaqz non poterit in susceptis ordinib⁹ ministrare sine dispẽsatione. ⁊ decebit anteq̃ ministret etiã cum dispẽsatione in ordine quez habet recipere illũ quẽ nõ habet, vt est tex.in.c.vno, de cleri.per sal.promo. Idẽ dicẽduz si tot⁹ ordo nõ fuit obmissus sed aliqd de solitĩ obseruari in collatione ordinis. debet enĩz illud qd negligẽter fuit obmissuz tacite suppleri. vt in.c.j.de sacra.nõ iterũ. qz vsqz ad hãc supletionez nõ debet taliter ordinat⁹ in suscepto ordine ministrae. vt est tex. in. c. solicitudo.l.ij.di.no.glo.in dicto.c.j. debet supletio fieri cũ ea solẽnitate cuz qua a pnci-pio de sacra vnctione. Ex quo elicit ibi Anto, regulã gñalẽ q supletio q debet fieri in aliquo actu/debet fieri cuz ea solẽnitate q fit act⁹ pncipalis. Ex quo dicẽdum q sicut collatio sacroꝝ ordinũ debet fieri in qtuor tẽporib⁹ ⁊ in sabbato dñice passionis ⁊ in sabbato sancto. vt in. c. de eo. de tpo. ordi. ita erit dicẽdũ in pdicta supletiõe. pro quo est tex.in.c.fi.de sacra nõ iteran. Aduertendũ tñ in hoc: q licz oẽs act⁹ diuini nõ sint iterãdi, sed tñ ille qui obmissus est sec⁹ tñ in vno actu, nã qualiscũqz ei⁹ pars fuit obmissa a capite debet in choꝛ, ita no. Inno. in.c.fi.de sacra.nõ iteran. Ex quo infert ipe q si cleric⁹ missaz celebrãs deficiat infirmitate vel alias cũ accederet ad verba cõsecrationis, scz Hoc est corp⁹ meũ. ⁊c. ali⁹ sacerdos suplẽs pro eodẽ incipit, scz. Qui pdie q̃ pateret. ⁊c. Si tñ cõsecratio corpore xpi hoc contingit tunc incipit a consecratione calicis/⁊ hoc nota.

collacio sacrorum quando debet fieri

quando clericus deficit in aliqua parte misse

Dixi vlteri⁹ qd crim inosus crimine notorio est irregularis, pro quo facit tex. in.c.fi.de tpo.ordi.⁊.c. ex tenore eodem ti. Circa hoc tñ glo.satĩ extẽse tractauit materiam di.c.ex tenore.meli⁹ tñ expedit materia per quattuor regulas. Quartũ pma est propter nullũ crimẽ occultũ põt qs iudicialiter prohiberi ne ministret in ordinib⁹ susceptis vel ascẽdat ad supiores pro quo est tex.in di.c.ex tenore. Scda regula est in foro penitẽtiali talis debet moneri ⁊ phiberi ante penitẽtiã/sed post nõ. Fallit in homicidio ⁊ simonia in ordine. ⁊ qz ista ponũtur loco exẽpli. Idẽ dicẽdũ in aliĩ criminibus enormib⁹. Tertia regula est: q licz nouum crimẽ/vel de quo iudicialiter constat tale q inducit depositionẽ: vt sunt illa de qbus exẽplũ tex.in di.c.fi.in pnci.scz adulteriũ/piuriũ. ⁊ alia similia impediũt ordinis executionẽ ⁊ neqz ascẽdat ad supiores, vt in di.c.fi.facit etiã ad hoc tex. in di.c. ex tenore. Quarta regula est si crimẽ est leue tale: scz q si de ipo iudicialiter cõstaret qs nõ deponeret. ⁊ etiã qz per ipz nõ perdit bonũ cõsciẽtie. vt est veniale nõ impedit/etiã nõ parata penitẽtia. vt in di.c.ex tenore a contrario. Istas q̃tuor regulas ponit Franci. in di.c.fi. Aduertẽdũ tñ est/q etiã si in pdicto casu criminis notorĩ qs sit irregularis ne ministret in susceptis: nec ascendat ad

superiores vt dictū est. si tñ celebret nō incurrit irregularitatē. ita determinat Inno. in di. c. si celebrat. de quo iam predixi.

Dixi vlterius: q illegittimi sunt irregulares: est intelligēdū/ siue sint nati ex adulterio/ siue alias qualitercūqz dūmodo nō sint nati ex matrimonio. pro quo est tex. in. c. fi. de fi. presby. cū dicit ibi. et ceteri ex fornicatiōe nati. Et procedit hoc etiā si illa irregularitas sit occulta vt si sub colore matrimonij quis fuit genitus nō ab illo qui putatur pater sed a clerico vel ab alio. tūc enim iste occulte debet accedere ad sedē apostolicā a qua faciliter cū eo dispēsatur: ita determinat Anto. in. c. j. de filijs presby. Aduertēdū tñ est iuxta hoc: q nedum is de quo certū est esse illegittimuz ab ordinatione prohibetur vt dictū est. Sed etiā ille q de hoc est infamatus quousqz se canonice purget. pro quo est tex. in. c. accedēs. de pur. cano. Sed pone q dubitatur/ an quis sit legittimus vel nō. nec reperitur pater eius vel mater/ an sit presumenduz de eo q sit legittimus vel nō. Et primo videtur q presumatur legittimus. nā quilibet presumitur bonus. vt in. c. fi. de presumptiōibus. et in. c. vnico de scrutinio. in or. fa. et in dubio fauore prolis fertur sentētia pro legittimatiōe. vt in. c. ex tenore. qui filij sunt legi. In cōtrariuz arguitur: quia nō presumitur pro matrimonio nisi probetur. vt in. c. aliter. xxxv. q. v. Solutio per veritate: quia aut iste fuit infamatus de illegittimitate. et tūc sibi est indicenda purgatio. vt in. c. accedēs. de pur. ca. Aut nō est infamatus et semper vixit vt legittimus. et tūc sue cōsciētie relinquitur. de iu. iu. mulieri. et qd ibi no. ita determinat ho. in. capi. veniens. de presby. non bap. mi.

Dixi etiā q patiēs votaz vel defectū in mēbris: est irregularis. vt si partē digiti amisit sine qua nō pōt sine scādalo celebrare. vt in. c. de corpo. vici. Itē si maculaz in oculo habet. vt in. c. ij. eo. ti. Sed hoc intelligeqndo predicta macula sine subtili suspitione se offeret oculis intuētiū alias aūt nō induceret irregularitatē. ita not. Fran. in di. c. ij. Secus si vnū oculū alio maiorē habet ita tenet ibi glo. Sed quero an impeditus ligua sit irregularis. Hin. in. c. ij. de clerico egro. mouet qōnē et distinguit an perfecte loquitur vt nō impediatur a promotione: alias aūt nō. pro quo facit tex. i. l. si qs linguā ff. de edili. edito. Quero iuxta hoc/ quid de claudo. Iuxta hoc dicēdū: q aut sine baculo pōt accedere ad altare. et tūc poterit promoueri. Aut neqd accedere sine baculo: et tūc promoueri nō pōt. pro hoc facit glo. in. c. si qs infirmitate. lv. di. et glo. in. c. nullus de cōse. di. j. In hac tñ materia glo. in. c. fi. de corpo. vici. posuit quādā distinctionem qd aut qs est viciatus corpore in paruis mēbris/ aut in magnis: si in paruis vt forte in digito vel parte illius/ et tūc aut spōte fuit casu vel sine volūtate sua. Si spōte aut iusta causa interueniēte/ puta propter timorē in infirmitatis/ vel aliqd huiusmodi et nō est irregularis pro quo est tex. in. c. ex parte. ij. de corpo. vici. Intellige tñ hoc nisi defectus illius mēbri induceret difformitatē. Idē dico si induceret impedimentū ad ecclīasticū officiū peragēdū/ per ea q infertius dicā. Si vero fecit hoc vel fieri passus est/ nulla causa interueniēte: et tūc est irregularis: quia nec in susceptis pōt ministrare: nec ad maiores ordines ascēdere. vt in. c. q partē. lv. di. Sed iuxta hoc distingue melius q glo. qd aut defectus ille inducit difformitatē/ et tūc aut est est notoriū quod fecit hoc ex indignatiōe: et repellitur. ita intelligitur tex. in di. c. qui partē. Si vero nō est notoriū sed occultū nō repellitur. ita tenet hosti. in di. c. fi. quem sequuntur Frā. et Anto. ibi. Ego tñ dubito de hoc: nā pōderata ratione tex. in di. c. qui partē q cōcludit istud propter seuiciā/ quātū in se exercuit esse irregularē videretur posse sustineri. glo. tñ durū esse a cōmuni opiōne discedere. Si vero mēbrū est magnū indistincte repellitur. vt crus/ pes/ vel manus. Predicta limita nisi mēbrū/ q quis abscidit esset superfluū corpori. vñ si clericus habēs sex digitos facit sibi amputari vnū. s. superfluū non ex hoc reputabitur irregularis. ita no. glo. in di. c. capitu. qui partez et tenet Dominicus in. c. ab exordio. xxxv. di. per illū tex. Sed quero nunqd habēs mēbrū superfluū possit ordinari. Dicēdum q si impedit officiū exerceri predicta superfluitas tūc inducit irregularitatē: alias nō inducit ar. c. ij. de cleri. egro. ita not. Domi. in. c. in aliquo. lv. di. Sed iuxta predicta quero nunqd carēs vtroqz testiculo possit ordinari: vel si careat vno. Dicēdū q si propter insidias hominū factus est eunuchus: vel ita natus est/ vel in persecutione fuerunt ei amputata virilia.

poterit etiā in epz pmoueri.vt est tex.in.c. ex parte.i.de corpo.vicia. Sed hoc ꝙ dictū est de ꝑsecutiōe intelligit/dūmodo talis ꝑsecutio nō sit nata culpa isti⁹; nā tūc efficeret irregularis.vt si marit⁹ inuentū cū vxore castrasset scđm Jo.an.ꝛ hosti.in di.c.ex parte. Si vero ipe sibi virilia amputauit vł amputari fecit sine causa/efficit irregularis ex hoc.vt pbat tex.in.c.significa.de corpo. vici. Unū tn̄ tenere/ꝙ amputatis testiculis nō est necesse carnē illā vel puluerē secū deferre.vt dicūt vulgares.p quo est glo.in.c. eunuchus.lv.di.not.Jo.an.in.di.c.ex parte. Finaliter tn̄ in hac materia scias qđ vicium corpis inducat irregularitatē.tene hāc regulā/ꝙ oīs corpalis defect⁹ q̄ reddit hominē inabilē ad exercēdū diuinū officiū/vł ecclīasticū vel reddit eū difformē/taliter ꝙ sine scādalo hoc nō posset/inducit irregularitatē.pro hac singulari regula est tex.in.c. ij.de cleri.egro.ꝛ ibi tenet abb. Ad iudicandū aūt illū defectū esse talē ad arbitriū epi recurrat.ita tenet Fran.post Jnno.in.c.j. de cor.vici. Ex his dterminat q̄stio.an q̄bosus repellat a pmotiōe. Dicēdū est ꝙ p pdicta repellit si tāta est difformitas ꝙ sine scādalo nō pōt ministrare.ita not.frā.i di.c.ij. de corpo.vici. Cōsiderādū tn̄/ꝙ viciū vł defect⁹ corpis nō reddit quē ex toto irregularē.sed solū ad illud officiū ad quē est inabilis ppter impotētiā vel debilitatē.vn̄ si pſbyter cū sit manū excepto officiū altaris:vł alio q̄ mai⁹ misteriū reqreret: bene posset administrare in ordie itaqz posset absoluere i foro pniali.ita est tex.i.c.ij.de cler.egro. ꝛ ibi tenet abb. Jstud tn̄ limitarē/nisi voluntarie icurrisset dictū corp⁹ defectū:qꝛ tūc ex toto repelleret p q̄ facit tex.i di.c.significa. Idē dicerē si culpa sua illū defectū incurrisset.vt si ppria culpa fuerūt alicui amputata virilia.p ea q̄ dixi supp post Jnō.ꝛ Jo.an.

Dixi etiā ꝙ defect⁹ etatis reddit quē irregularē. Circa qđ obmisi iterstrictionē ipoꝝ qui olī in recipiēdis ordinib⁹ seruabat; hodie iure nouo in sacris ordinib⁹ rerecipiēdis est etas taxata/vt subdiaconatū nō possint recipe nisi ꝯstituti in.xix.anno diaconatus.in.xx.pſbyteratum in.xxv.vt est tex.in cle.gnālē de eta.ꝛ q̄li. Et pōdera qꝛ satis est attigere pmā diē cuiuslibet etatis istaꝝ:nec est necesse etatē illā cōsumare.ita not.glo.i di.cle. Sz q̄ro qđ sit etas idonea ad minores ordines recipiēdas. Dicēdū ꝙ ad pmā tōsurā clericalē est etas.vij.annoꝝ vt in.c.fi.de tpo.ordi.li.vj. Ad alios vero minores ordines vsqz ad acolitū ordinē inclusiue vsqz ad.xij.añor: ab inde poterit in acolitū ordinari.ita determinat glo.xxij.di.in sūma. Sz q̄ro an ordinat⁹ ante etatē legittimā recipiat ordinē. Ad hoc dicendū ꝙ sic p quo facit tex.in.c.vł nō est cōpos.de tpo. ordinari.ꝛ tex.in.c.subdiaconat⁹.lxxij.di. q̄ iura mādāt interdici executionē ordi.ergo supponit ordinē realiter fuisse receptū. Jn tm̄ hoc pcedit qđ scđm Hugui.in di.c. subdiaconat⁹ etiā puer in cunis poterit ordinari.ita etiā tenet archi.ꝛ ibi Frā.in di. cle.gnālē. Quero ex quo pmot⁹ ante etatē legittimā recipiat ordinē/an gaudeat puilegio ordinis suscepti. Juxta hoc est distin. ꝙ aut puilegiū cōcernit ordinis executionē aut respicit caracterē. Primo casu pmotus ante etatē legittimā nō cōseqret illud puilegiū ita debet intelligi glo.in cle.vt hij q̄ de eta.ꝛ q̄li.q̄ dicit ꝙ pmot⁹ ad subdiaconatū ante etatē legittimā nō debet habere vocē in.c.habet eniz locū hoc pptera qđ illa cle.exigit illud puilegiū cōcedi ordinatis in subdiachanos/vt sint q̄ vacēt diuinis officijs.sic etiā dz intelligi glo.in.c.ticiū de pben.li.vj. Si vero puilegiū caracterē concernit iste gaudebit tali puilegio exēplū in in puilegio canonis si q̄s suadēt ꝛ in puilegio fori.q̄ cōcedunt clericis p eo qđ in sortez dn̄i sunt vocati ꝛ sunt res sacrate. Et hoc dici colligit ex vbis Jo.an.in di.cle.hi q̄.ad qđ facit q̄stio ꝙ mouet Frā.i.c.ꝙ trāslatio de tpo.ordi.vbi mouet q̄stionē an promot⁹ ab alio epo sine licētia sui epi gaudeat puilegio fori:ꝛ tenet ꝙ sic.sufficit eni ꝙ caracterē recepit.ita ergo erit dicēdū i pposito.

Dixi etiā ꝙ bigam⁹ est irregularis. Est notādū ꝙ dicit q̄s bigam⁹ multis modis.de q̄b⁹ glo.in.c.ij.de biga.ꝛ q̄ten⁹ glo. ibi dicit de viro q̄ vxorē suā adulterā cognouit sciēter:vt ille bigam⁹ efficiat. Debet intelligi idē si ignorāter: qꝛ nō agit hic de vicio ordinādi.sz de dfectu sacramēti.ita no. Jo.an.ꝛ Frā.ꝛ cōiter docto.in di.c.ij.ꝛ ex hoc patz ꝙ valde piculosuz est eos q̄ matrimoniū cōtraxerūt mortuis vxorib⁹ assūmi ad ordies. Et aduertēdū ꝙ ad ꝯtrahēdā bi

gamiā nō reqrit iurȝ effect⁹. vt si binas nu-
ptias qs iuridice cōtrahat: ſȝ sufficit affect⁹
vt si de facto ꝯtraxit: vt est in clerico q̄ ante
sacros ordies duxit vnā ꝛ post sacrū ordinē
de facto duxit aliā idē dicit Frā. in dicto. c.
ij. in eo q̄ simul cū duab⁹ eis simul viuētib⁹
ꝛ idē Jnno. ſȝ q̄d si qs cōtraxit matrimoniū
cū corrupta a se ipo an icurrit bigamiā glo.
in. c. debitū de biga. finaliter tenet qd nō et
eādē cōclusionē seqtur glo. in. c. ij. de cleri.
cōiu. ſȝ host. in. c. tāta q̄ fi. sūt legi. tenet ean
dē cōclusiōeȝ: hāc etiā seqtur Fran. in di. c.
debitū: sequit etiā anto. ꝛ abb. in di. c. ij. ꝛ
est cōis opinio doct. q2 illa nō diuisit carnē
suā i plures. Sȝ qro nūqd bigam⁹ ordina
tus recipiat caracterē cōiter tenet qd cara-
cterē recipit ꝓ hoc tex. in. c. si qs viduā. l. di.
Et in hac materia aduertēdū est/ q nūq̄ si-
ne copula carnali iducit bigamia: itaq3 eti
am si cū mille mulierib⁹ qs cōtrahat matri
moniū nūq̄ erit/ bigam⁹ eni saltē duas co-
gnoscat vel vnā corruptā. vt ꝓbat tex. in. c.
valētino. xxxiiij. di. ita tenet hug. ibi. ꝛ dñi-
cus. Sȝ dubitat nūqd gaudeat ꝓuilegio cle
ricali. tex. determinat qd nō. in. c. vno de bi
ga. li. vj. imo sub anathemate: vetat eis ne
deferāt habitum clericalē ꝛ glo. ibi dicit qd
hoc verū siue sit bigam⁹ vere siue iterꝑtatī-
ue q2 ꝯtraxit cū vidua intellige corrupta. vt
in. c. debitū in fi. de biga. ſȝ Frā. tenet ꝯtra-
riū in. c. fi. de biga. dicēs hāc penā nō debe-
re extēdi ad casuȝ fictū vel interꝑtatiuū: de
qua tn̄ materia vide dñicū in di. c. vnico.

Dixi etiā q leprosus est irregularis ille
eni nō dȝ in officio administrare pro-
pter scandalū alioꝝ. debet tn̄ ei coadiutor
dari. ita ꝓbat tex. in. c. de rectorib⁹. et in. ex
parte. de cle. egro. ꝛ in. c. cū ꝑcussio. vij. q. j.

Dixi etiā q est irregularis arepticus a
demone occupatus vl' morbo caduco
grauat⁹. vt in. c. maritū. ꝛ in. c. cōiter. xxxiij
di. Juxta hoc tn̄ aduertendū q aut qrimus
in nō dū ꝓmoto aut in ꝓmoto: an possit mi
nistrare. Primo casu dic q nullus talis ꝓ
moueri pōt. vt in d. c. maritū. sufficit enim
q ꝑdictū morbū aliqn̄ habuerit: etiam si se
mel euȝ occupauerit. Scdo vero casu q si
freqūter cadunt nō debent administrare.
vt. vij. q. j. c. j. Si aūt raro: et emittūt voces
suas cōfusas: ministrare poterūt: ſȝ debēt
habere coadiutoreȝ. vij. q. j. illud. et in hoc
omnes cōcordāt. Jn demoniacis vero est
differētia inter Hugui. ꝛ alios. Hugui. di
cit q etiā si tales nō debeāt ꝓmoueri. vt in
dicto. c. maritū. ꝓmoti tn̄ lapso anno post
q sunt curati a morbo: ministrare poterūt
Alij tn̄ dicūt q isti nunq̄ poterūt ministra
re ex quo semel a demone extiterūt occupa
ti. hec oia ponit glo. in. d. c. cōiter. et hoc vi
det veri⁹. Jtē seru⁹ irregularis est: ne pro-
moueat. pro hoc est tot⁹ titul⁹ de seruis nō
ordi. Jtē obligat⁹ ad raciocinia. pro hoc est
tex. in. c. vnico. de obli. ad ratio. Jtē est irre
gularis: q̄ cū esset in sacris ordinib⁹ cōtra-
xit matrimoniū. vt in. c. j. ꝛ. ij. eo. ti. lib. vj.
Jtē q̄ extra statuta tēpora fuit ordinat⁹. de
quib⁹ in. c. de eo. de tē. ordi. ꝛ. c. lras. eo. ti.
Jtē nō ordinat⁹ ministrās: irregularis effi
cit. vt in. c. j. ꝛ. ij. de cle. nō ordi. vt si nō ordi
natus dicat eplam. qd intellige in appara-
tu. ita no. abbas in. d. c. j. et intellige apara
tū: si habeat manipulū vltra dalmaticā. nā
illud insigne ꝑncipalit tribuit in ordinati
one subdiachoni. hoc etiā videm⁹ in fratri
bus mēdicātib⁹ q̄ cum manipulo et alba ꝛ
dalmatica: etiā nō ordinati: dicūt epistolā
Jtē q̄ nō habēt scientiā cōpetentē: pro quo
est tex. in. c. cum in cunctis. de elec. et in. c. j.
et. c. q̄ ipsis. et per totū ti. xxxviij. d. Sed in
tellige hoc nō q de oibus istis in ꝓmptu
respōdeat: sed sufficit q facta reuolutione
libroꝝ ꝛ habita cū alijs collatione hoc face
re possit. ita tenet Jnn̄. in. c. firmit. de sum
ma tri. Superi⁹ vero epi quanto in maiori
dignitate positi sint: tāto eminēti⁹ ꝑdicta
debēt hr̄e. Presbyteri debēt scire canones
penitētiales. Cōpotū: ꝛ lectionariū: ꝛ bap
tisteriū. ita q sciāt recitare horas. in. c. que
ipis. xxxviij. di. Jtē debēt scire articulos fi
dei explicite. ꝛ huic sciētie dȝ principalius
vacare. vt no. Jnno. in. d. c. firmit: nisi pro-
pter paupertatē hoc dimisisset. vt tenet ipe.
Jpsi vero religiosi magis debēt vacare con
templationi: vn̄ minor instructio sciētie in
eis tollerat. vt dicit tex. in. c. legi. xvij. q. j.
Archidiacon⁹ si hȝ iurisdictionē tenet sci-
re iura. Finalit tn̄ tenēda ē regula gn̄alis:
que oia cōplectit q illa est sufficiēs scientia
que sufficit ad expediendū officiū ipsi ordi-
nato iniūctū. ita Jnno. in. d. c. cum in cun
ctis. de elec. tenet etiā sanct⁹ Tho. iiij. sen
tentiaꝝ. di. xxiiij. Ex quo infert q religiosi

⁊ alij p̄sbyteri q̄ nō sunt curati satꝫ est qđ sci
ant officiū suū: p̄dictꝫ vero casib⁹ supposito
qđ incurrat q̇s irregularitatē: si tn̄ admini
strat in ordine: an nouā irregularitateꝫ in-
currat vel nō: recurrēdū est ad illā distincti
onē ꝙ sup̄ feci post Inno. in. c. si celebrat de
cleri. ex. mi. Ad vnū tn̄ est diligēter attēden
dū qđ vltra irregularitates p̄dictas oīs cō
stitut⁹ in mortali pcc̄o q̄ntū ad se est suspen
sus itaqꝫ nullū sacramētū debꝫ administra
re: alioquin mortaliter peccat. Iteꝫ nec dꝫ
dicere missaꝫ/eplam/vel euāgeliū/nec p̄nci-
paliter in eccl̄ia officiare dicendo caplam ⁊
orōnē in choro: ita tenet dn̄ic⁹ in. c. j. de re.
iudi. li. vj. Et gn̄aliter nō pōt admitti ad ali
qđ officiū reƀuatū certo ordini: imo peccat
mortaliter. Sec⁹ si saltē de cōsuetudine nō
esset reseruatū certo ordini. vt dicere eplam
siue aparatu vel ministrare alteri. ita deter
minat scc̄s Tho. vbi supra. Quero an in du
bio debem⁹ iudicare quē irregularē vel nō
Iuxta hoc est dicēdū/ qđ aut q̄rim⁹ in foro
iudiciali/aut pn̄iali. p̄mo casu cū irreglari
tas sit de iure positiuo ī dubio nō debem⁹
iudicare quē irregularē. ita not. Inn̄o. in. c.
ad audiētiā de homi. Aut q̄rim⁹ in foro pe
nitētiali. ⁊ dico forū pn̄iale: etiā si q̇s nō cō
fiteat̄: sꝫ alias req̄rit remediū aīe sue/siue cō
siliū salutare: ⁊ tūc in dubio est iudicād⁹ ir-
regularis: qꝛ hec pars est tutior aīe. vt ꝓbat̄
hoc per textū in. c. significasti. ij. de homi.

Uiso ex q̇b⁹ causet̄ irregularitas/vidē-
dū est q̇liter tollat̄. Iuxta qđ p̄mo q̄ro
Nūq̇d irregularitas tollat̄ per baptismū. ⁊
in hoc est distinguēdū: qꝛ aut talis irregula
ritas ꝓuenit ex pcc̄o/ aut nō. Si ꝓuenit ex
pcc̄o: qꝛ q̇s cōmisit hōicidiū: vel mutilatio-
nē anteꝙ ad fidē catholicā ꝯuerteret̄: ⁊ tūc
per baptismū tollit̄: qꝛ sic̄ tollit̄ pctum ita ⁊
oīs seq̄la pcc̄i. ꝓ quo est tex. ī. c. si q̇s viduā
l. di. op. tex. in. c. deinde. xxvj. di. ita not. In
no. ī. c. gaudem⁹ de diuor. Aut irregulari-
tas est cōtracta sine pcc̄o / vt in iudice iuste
occidēte. talis nō tollit̄ / cū nō accedat ali-
cui pcc̄o: vt ex ei⁹ accessione tollat̄. ita not.
glo. in di. c. deinde ⁊ glo. in di. c. si q̇s viduā
hoc idē seq̇tur Ho. ⁊ Archi. in. c. deide. ⁊ te-
net Io. an. ī di. c. gaudem⁹. sꝫ Io. an. Cal. ⁊
abb̄. ibi tenēt hoc casu talē irregularitateꝫ
nō durare post baptismū: qꝛ in ỽitate a p̄n
cipio nō fuit cōtracta. nā irregularitas est

inducta a iure canonico. vt not. Inn̄o. in. c.
nisi cū p̄dē de renūciatiōe. ⁊ ī. c. ad audiētiā
de homi. ⁊ est tex. in di. c. is q̄ de sen. ex. li. vj
Ius tn̄ canonicū nō ligat infidelis. vt in. c.
gaudem⁹ de diuor. ī p̄n. ergo p̄dicti īfideles
nō īcurrūt irregularitatē iuꝑ uacuū. est er-
go q̄rere/an per baptismū tollat̄ irregulari
tas talis/cū nō fuerit cōtracta vt p̄dictū est
Sꝫ ego ꝯsidero qđ hac ratione bigam⁹ an
te baptismū posset ordinari post baptismū
qđ tn̄ falsuꝫ est. vt in. c. acuti⁹. xxvj. di. ⁊ in
c. deinde. ea. di. Dicēdū ergo videt̄ qđ etiā si
bigam⁹ vel is q̇ homi. cōmisit nō cēset̄ irre-
gularis ante baptismū per sup̄dictā ratio-
nē: qꝛ tn̄ qđ iuste factū est per baptismū nō
tollit̄. vt dicit tex. not. in. c. deinde. puta ma
trimonia q̄ fuerūt cōtracta vl̄ hōicidiū qđ
fuit iuste cōmissuꝫ. vt in iudice iuste iudicā
te adueniēte fide nouiter ex illis causat̄ ir-
regularitas. nā tūc q̇litates ille inducētes
irregularitatē habēt locū. Qđ videt̄ ꝓbari
⁊ ad. c. deide. si diligēter inspiciat̄. ad qđ fa-
cit id qđ not. Bar. in. l. ex facto. ff. de vul. ⁊
pupi. in illa materia quo tp̄e existētia q̇lita-
tis cōsideret̄. Et ideo salua correptiōe tene
rē cōtrariū: imo p̄mā opinionē. ⁊ ex hac ra-
tiōe dices qđ nulla irregularitas ꝓueniēs
ex defectu absqꝫ delicto tollit̄ per baptismū
per p̄dicta no. enī illa q̄ cōtrahit̄ per pcc̄m:
vel cū pcc̄o: qꝛ cū ante baptismū fuerint cō-
tracta ꝑ ea q̄ dicta sunt. ⁊ postea nō potue-
rit cōtrahi / cū per baptismū fuerit sublata
illa q̇litas ex q̄ poterit ꝯtrahi. s. pcc̄m per cō
seq̄ns illa nullo tp̄e cōtrahi pōt. Illa vero
q̄ sine pcc̄o ꝯtrahit̄ nō pōt per baptismū cū
ante nō fuerat cōtracta: sꝫ est post facto cō-
trahit̄ per subsistētiā illi⁹ q̇litatis q̄ per ba-
ptismū nō fuit sublata: vt p̄dixi qđ est valde
notādū. Ulteri⁹ q̄ro an per ingressum reli-
gionis tollat̄ irregularitas. Iuxta hoc. glo.
in. c. ij. de apostatis distinxit. an sit ꝯtracta
ex ꝓprio delicto: ⁊ tūc nō tollat̄. aut ex alie-
no. vt patet ī filio clerici q̇ alieno vitā labo-
rat: ⁊ tūc per ingressuꝫ religiōis tollit̄: pro
quo facit tex. in. c. de filijs p̄sby. abb̄ tn̄ in di.
c. ij. tenet cōtrariū: nā nullus iure p̄dicta re
gula ꝓbat̄: imo dicēdū est/ꝙ per ingressum
religiōis tn̄ tollat̄ irregularitas in casib⁹
exp̄ssis in iure. Quero an per pn̄iam tollat̄
irregularitas. dicēdū est ad hoc/ꝙ nō. licet
enī pn̄ia remittat pcc̄m ī p̄stinū statū de pe.

di. vj. in. c. quo vult. ⁊. xv. q. vj. c. p̄sbẏ. ita te-
net Hug. ⁊ Ho. in. c. miror. l. di. An irregu
laritas tollaꝛ per dispēsatiōez. In hoc dicē
dū ꝙ sic. nā cū sit de iure positiuo oīs irre-
gularitas poterit tolli per dispēsationē. vt
tenet Iñō. in. c. nisi cū p̄dē de renun. Sꝫ est
dubitatio q̄s poterit dispēsare cū irregula
ri. Ad hoc dicēdū ꝙ si est irregularis ꝓ eo ꝙ
excōicatꝰ interdictꝰ vel suspēsus celebrauit
vel tp̄e interdicti p̄ter missa iuris obserua-
tiōe ad solū papā expectet dispēsatio ꝑ tex.
in. c. j. de re. iudi. li. vj. Itē ad hoc facit illa
regula gn̄alis in materia dispēsatiōis ꝙ in
maiorībꝰ criminibꝰ adulterio nō pōt infe-
rior a papa dispensare. nisi vbi reperiꝛ exp̄s-
suꝫ. vt est tex. in. c. acsi clerici de iudi. in. §.
de adulte. in p̄dictꝭ tn̄ casibꝰ nullibi reperiꝛ
exp̄ssuꝫ ꝙ inferior dispēset. Vnū tn̄ est/ ꝙ cū
p̄dictis celebrātibꝰ legatꝰ dispēsat si nō in
ꝯtēptu celebrauerint per supinā ignorātiā
ita no. host. ⁊ Jo. an. i. c. clerici. de cleri. ex.
mi. ⁊ ita hēt stilus curie. dicit tn̄ abb. ꝙ hoc
dictū potiꝰ obseruaꝛ de facto ꝙ̄ de iure ali-
quo ꝓbeꝛ. Queriꝛ q̄s possit dispēsare circa
irregularitatē ꝙ̄ cōtraxit per saltū ꝓmotꝰ
dicēdū est ꝙ ep̄s hoc pōt. ꝓ hoc est tex. in. c.
vnico. de cleri. ꝑ sal. ꝓmo. ⁊ ibi tenēt cōiter
docto. Vlterius quero quis possit dispen-
sare contra irregularitatez ꝙ̄ contraxit ho-
micida. Iuxta hoc est dicendum/ ꝙ aut est
hōicida volūtariꝰ: aut casualis. si volūtariꝰ
glo. in. c. sicut dignū de homi. dicit ꝙ cū eo
nō possit dispēsari etiā per papā. Sꝫ host. ⁊
cōiter docto. ibi tenēt ꝯtrariū dicētes ꝙ iu
ra dicētia ꝙ cū hōicida volūtario nō dispē-
saꝛ intelligāꝛ ꝑ inferiorē a papa: tn̄ papa di-
spēsare pōt si vult. Aut est hōicida casualis
⁊ tūc aūt ꝗrimꝰ in sacris ordinibꝰ: ⁊ solꝰ pa
pa dispēsat. vt est tex. in. c. cōtinebaꝛ de hōi.
aut in minoribꝰ ordinibꝰ. ⁊ possit ep̄s dispē
sare. per tex. in. c. ad audiētiā. eo ti. ⁊ ibi ho
sti. quē seq̄tur abb. Quātū ad bn̄ficia vero
dic ꝙ ep̄s cū eo pōt dispēsare. vt in. c. henri
cus de clericꝭ pug. in due. qd̄ limita verū in
beneficio simplici. Secꝰ in curato. ita no.
hosti. ibi ꝓ quo facit. nā in materia stringi
bili vel exorbitāte a iure appellatiōe benefi
cij tn̄ cōprehēdiꝛ simplex. vt est tex. in. c. fi.
p̄ben. ita tenet abb. i di. c. henricꝰ. Circa ir-
regularitatē vero cōmissaꝫ per simoniā/ di-
stinguēdū: ꝙ aut simonia fuit ꝯmissa in or

dine ipso ordinante dante pecuniam vel eo
sciente tacite vel expresse. ⁊ tunc communis
opinio doctorum. est ꝙ solus papa dispen-
sat. ar. c. erga. j. quest. j. ⁊ in. c. penultimo. de
simonia. Aut fuit cōmissa eo ignorāte: nec
ratū habet. et tūc hosti. et calde. distinguūt
inter manifestū ⁊ nō manifestū delictū. in
primo dispēsat solus papa. in scd̄o vero epi
scopꝰ. Sꝫ abb. in. c. de simonia. e. ti. vbi tra
ctaꝛ ista materia dicit indistincte dispēsari
cū talibus ratio est: qꝛ misericorditꝛ est agē
dū cū illis q̄ alieno vicio laborāt. ꝓ quo faꝛ
tex. in dicto. c. de simo. vbi indistincte ꝓmit
tiꝛ dispēsatio. ergo ep̄s poterit hoc facere.
Itē facit tex. in. c. p̄sentiū j. q. v. ⁊. c. de regu
laribꝰ. de simo. Nec ob. di. c. ex tue. qꝛ ibi il-
le q̄ fuit ordinatꝰ dedit pecuniā. ⁊ sic per se
ip̄m cōmisit simoniā. Quātū ad bn̄ficiū cu
ratū aut dignitatē q̄ equiparanꝛ. vt in. c. de
multa de prebendis. aut est sciens aut igno
rans. si sciens ⁊ sponte renunciat beneficio
potest secuꝫ dispensare per episcopum quo
ad bn̄ficiū simplex. ⁊ minores ordines quo
ad illā eccl'iam. Quo ad aliā vero eccl'ia di-
spēsari pōt cū eo in executiōe oium ordinū
Si vero nō renūciauit sponte si expectauit
sentētiā: tūc ad hoc qd̄ habeat bn̄ficiū: siue
in eadē eccl'ia siue in alia solus papa dispē-
sat pro quo facit tex. in. c. nobis. eo ti. Si ve
ro eo ignorāter simonia fuit cōmissa ⁊ tūc
aut a suis emulis: ⁊ tūc sibi nō nocet. vt in. c.
sicut tuis. eo. ti. Aut ab amicis: ⁊ tūc si spō
renūciat pōt secū dispēsari ex magna mise-
sericordia scd̄m Inno. ⁊ Hosti. in di. c. de si
moniace. Sed intellige hoc nō de eadē va-
catione. sed alia vero beneficia pōt habere
sine dispēsatione: ex quo simoniā nō cōmi-
sit scd̄m Inno. ibi. Si vero beneficium est
simplex ⁊ eo ignorāte fuit cōmissa simonia
⁊ spōte renūciauit: pōt ep̄us etiā in illo be-
neficio dispēsare per tex. i. c. penul. de elec.
Si vero nō renūciauit spōte vel eo ignorā-
te fuit simonia cōmissa: pōt secum ep̄us di
spēsare per dictū. c. pe. de elec. Et omnibus
alijs casibus quibꝰ dictū est ep̄um dispēsa
re posse debet intelligi dūmodo nō fuerit si
monia cōmissa/ forte qꝛ pecunia fuit ei da-
ta pro quo facit glo. in. c. p̄sentiū. j. q. v. p̄di-
cta ponit abb. in di. c. de simoniace in om-
nibus tamē p̄dictis casibus de papa nō po
test dubitari quin possit cum simoniaco di

spēsare cū sit sup̄ iura positiua q̄ i illis caue
rūt oēs simoniacos ad ordines ꝛ bn̄ficiū vt
in.c.ꝓposuit de ꝑce.ꝑbē. ad qđ facit qđ no.
Jn̄o.c.nisi cū ꝑdē de renūcia.§.ꝑlone.ibi te
net ꝙ cū oīs irregularitas sit de iure positi
uo in omni irregularitate poterit papa di=
spēsare. Sꝫ q̄ro circa irregularitatē ꝓpter
crimē notoriū q̄s possit cū clerico irregula
ri dispēsare. Jn̄o.i.c.j.đ corpo.vici.colligit
ar. ex illo tex. qđ etiā in crimine valde gra=
ue ꝛ notorio dispensat ep̄us. Sed Fran.in
c.fi.de tēpo.ordi.dicit ꝙ in mediocrib⁹ di=
spensant epi nisi reperiatur prohibitum.vt
in.ca.at si clerici.§.de adulterijs de iudi.ꝛ
sic per hoc sentit hāc materiā reducēdā ad
dictū.§.ꝛ eius materiā. Ego credo hoc re=
ducēdā ad illas regulas q̄ in materiā dispē
satiōis tradunt in dicto.§.de adulteris per
abbatē. Quarū vna est qđ i adulterio ꝛ mi
norib⁹ criminib⁹ dispēsant epi nisi hoc re=
piat ꝓhibitū. Alia ē qđ i maiorib⁹ crimib⁹
adulterio nō dispēsant epi/nisi permissum
reperiat: ꝛ dicit permissum si in genere per
mittat. supposito qđ nō expsse caueat đ epo
vt not. Inno.in.c.cū dilect⁹.de tpo.ordi.ꝛ
in.c.preterea.eo.ti.ꝛ glo.in.c. quibusdam
de penis.ꝛ in.c.postulastis.de cleri.ex.mi.
inferioꝛ tamē neq̄d dispēsare nisi de eo ca=
ueat.vt not. Inno.in.c.veniens de eo qui
fur.ordi.rece. qđ itellige nisi ille habeat iu=
risdictionē episcopalem in loco.per glo.in
cle.j.tenet abb.in di.§.de adul.permissa tn̄
dispēsatione etiā inferioꝛ epo habēs iuris=
dictionē ordinariaꝫ poterit eam facere per
glo.in.c.lcꝫ canon de elec.li.vj. Circa irre=
gularitatē vero q̄ cōtrahitur ex defectu na=
taliū. Dicēdū quātū ad hoc.vt ad ordines
possit illegittim⁹ promoueri.nō tn̄ assumi
pōt ad pla.vt in.c.j.de fi.pres by. Papa ve=
ro pōt dispēsare cū eo quo ad oia.ep̄us vero
tantū quo ad minores ꝛ simplex bn̄ficium
vt in.c.j.de fi.presby.li.vj. Ex quo infertur
qđ etiā ad canonicatū i ecclia cathedrali po
terit cū eo dispēsare.q: tex in di.c.generali
ter loquit de beneficio simplici.ita tenet ar
chi.quē seq̄tur Dominic⁹ in di.c.j. Aduer=
tendū tamē ꝙ cū iste dispēsatiōes sint odio
se: ꝛ per cōseques restringēde.vt in di.c.j.ꝛ
ij.eo.ti.nō ampli⁹ censetur in eis cōcessuꝫ
quā est expressum: vnde si dispēsat cum ille
gittimo ad ordines minores nō pōt ad sa=
cros ꝛ cetera. Et si ad episcapatū nō ad ar=
chiepiscopatū.per ea q̄ not.glo.in.c.j.de fi.
prei by.li.vj. Io.docto.in.c.litteras eo.ti.
hinc est qđ si dispensatur cum layco.vt fiat
cleric⁹.tantuꝫ ad minores ordines poterit
promoueri ex hac dispēsatione.vt dicit glo
sa no. q̄ approbatur cōmuniter per docto=
res in di.c.litteras. Predicta procedunt/
quādo fit habilitatio per viā dispēsationis
si tn̄ fiat per modū legittimationis restitu
endo ꝑmo natalib⁹ facta simpliciter ꝯplex
omnia ista not.abb.i.c.cōuituntes̄.de elec.
ad qđ optie facit qđ no.Bar.in.l.ij.ff.de vl.
ꝛ pu.ꝛ sali.in auten.Itē si q̄s.C.de natu.li.
ꝛ abb.in di.c.ꝯuitinies̄.de elec.vbi dicit ꝙ
legittimato ex toto restituit ꝑmis natalib⁹
ꝛ dat legittimato oia iura legitimi. Ista tn̄
restitutio nō pōt fieri: nisi q̄s illegittim⁹: q:
nat⁹ ex matrimonio diuia lege ꝓhibit ꝑm
Jo.an.ꝛ docto.i di.c.per venerabilē q̄ filij
sunt legi. Itē aduertēdū ꝙ ꝑ ꝯseq̄ns matri
moniū legittimat antea legittim⁹.vt in.c.
tāta q̄ fi.sunt legi.quo ad oia.s.honores.et
ordines ꝙ ꝓcedit dūmodo cū illa ex qua fu
it habit⁹ fili⁹ potuerit esse m̄rimoniū cōtra
ctū per illū ꝑtē illegittimū tp̄e cōceptionis
vt est tex.i di.c.tāta.tenet abb.in di.c.inno
tuit.de elec.qđ ꝓcedit etiā si instrumēta do
talia in tali cōtractu matrimonij nō inter=
uenēt.vt in.c.j.q̄ fi.sūt legi.nec etiā req̄rit
qđ ex ꝯcubīa retēta i domo fuerit genit⁹.vt
est tex.iūcta glo.i di.c.inotuit de elec.ꝛ ibi
tenet abb. Circa illū vero q̄ patit defectū in
mēbris si esset corpe viciat⁹.q̄ro q̄s possit di
spēsare. Dicēdū ꝙ sol⁹ papa.ita determiat
Jn̄o.i.c.j.de corpo.vi.ad qđ facit ille tex.te
net frācisc⁹ in.c.significauit.eo.ti. Circa il
lū q̄ patit defectū in etate q̄s possit dispēsa
re. Dicēdū ꝙ q̄ntū ad bn̄ficiū sol⁹ papa.vt
no.glo.in.c.cū dile.de ele.q̄ntū ad oēs: etiā
idē ē dicēdū.vt tenet glo.i cle.gn̄alē de eta.
ꝛ q̄li. Circa bigamū vero glo.tāgit q̄sti.i.c.
ij.de biga.ꝛ finalr videt ꝯcludi ꝙ papa pos=
sit dispēsare in minorib⁹ ordib⁹ ꝛ nō i sacris
ꝫ Jn̄o.ibi sētit ꝙ papa indistincte possit: nā
biga.ꝓhibet ꝑmoueri ex sn̄ia pau.apl'i Pa
pa vero i admistratiōe maioꝛ est paulo cū sit
successoꝛ aploꝝ.ita lati⁹ tenet ibi frā. Eps
vero cū biga.etiā i miorib⁹ ordib⁹ neq̄t dispē
sare.p q̄ ē tex.ꝛ ibi tenet do.i.c.nō ꝑfidat.l.
di. Circa irreḡlaritatē vero ꝓpt lepā dicēdū

ꝙ soli pape est permissa dispēsatio cū alijs
hoc nō reperiat̃ ꝑmissuꝫ. Arreptic⁹ vero vł
morbo caduco grauat⁹ per solū papā pote-
rit dispēsatione disponi ad ordines. Nō tñ
per inferiores cū nō reperit̃ hoc eis ꝑmissuꝫ
Sꝫ q̄ro circa irregularitatē q̄ ꝓuenit ex in-
famia iuris. Dicendū ꝙ ep̄us nō pōt in ea
dispensare/nisi eo casu quo pōt infamia. eo
eniꝫ casu poterit: nā sublata infamia tollit̃
irregularitas tāꝙ ei⁹ seq̄la. Unde cōsiderā
dū qḋ ep̄us directe nō pōt tollere infamiaꝫ
q̄ꝛ est reseruatū principi indirecte: tñ pōt in
criminib⁹ in q̇b⁹ pōt dispēsare ita no. glo.
in. §. hinc colligit̃. ij. q. iij. ⁊ abb. in. c. cuꝫ te.
de re iudicata. Intelligo tñ qḋ sic accessorie
tollat regularitatē cū infamia incipiēdo di
spēsationē a delicto. non tñ posset directe ⁊
ꝑ̇ncipalē tollere irregularitatē ad qḋ oprie
facit qḋ not. Do. in. c. nō ꝯfidat. l. di. vt infa
mis. tñ infamia facti ꝓmoueat̃ nō credo qḋ
ep̄us possit dispēsari cū sibi nō reperiat̃ per
missuꝫ ad qḋ facit vt no. dñic⁹ i di. c. nō ꝯfi
dat. Circa illū vero q̇ cū esset in sacris cōtra
xit matrimōiū q̇s possit dispēsare. Dicēdū
qḋ si ille cōtrit⁹ est/vel ingressus religionē
ep̄us cū eo pōt dispēsare: alias aūt non. ita
ꝓbat̃ in. c. j. ⁊. ij. q̇ cleri. vł vouē. ⁊ tenet glo.
⁊ abb. in di. c. ij. Ordinari⁹ vero sine licētia
ep̄i sui ex dispēsatiōe eiusdē poterit in susce
ptis ordinib⁹ ministrare pro quo est tex. in
c. lugdunēsis. ix. q. ij. ⁊ glo. in. c. significasti
de offi. archi. Circa illū vero q̇ cū nō esset or
dinari⁹/q̄ro q̇s possit dispēsare. Dicēdū ꝙ
circa bñficiū ep̄s dispēsare poterit. ⁊ vt mi-
nistret in suscepto. vt tñ ascēdā ad maiores
ordīes sol⁹ papa dispēsat. ita ꝓbat tex. ⁊ ibi
tenet abb. in. c. ij. de cler. nō or. mi. Circa il-
lū vero q̇ nō habet sciētiā cōpetētē. dicēdū
ꝙ aut indignitas est tāta/ ꝙ nō est tollera-
bilis: ⁊ tūc etiā papa nō pōt dispēsare: vt q̄ꝛ
esset maximū pc̄tm. Ex q̇ etiā seq̄tur: ꝙ etiā
sue dispēsationi vel mādato iudex hoc non
esset parēdū per ea q̇ not. Jo. an. ⁊ abb. in. c
cū a deo. ⁊. c. si q̇ndo de rescriptis. Aut indi
gnitas nō est tāta: ⁊ tūc papa indisticte po
terit cū sup̄ ius positiuū oīa possit. vt in. c.
ꝓposuit de cōces. p̄ben. Ep̄s tñ nō pōt: imo
talē ordinās est puniēd⁹. vt in. c. q̇ndo ep̄s
xxiiij. di. Nisi esset spes ꝙ iste adisceret. ita
not. host. j. c. cū in cūctis de elec. ⁊ vincē. in
c. illiteratos. xxxvj. di. Itē si esset alias nimi
um ꝓfic⁹ ecclie ordinari posset. ar. c. q̄ri. de
eta. ⁊ q̄li. ita tenet host. in di. c. cū in cūctis.
Predicta ꝓcedūt respectu ordinādoꝝ. dicē
dū est ꝙ dispēsat ep̄s cū ideota iā ordinato
vt nō deponat̃ sꝫ doceat̃. vt i. c. placuit. x. q.
j. ⁊ in. c. null⁹. xxviij. di. ita d̄terminat spec.
in. ti. de le. Nūc de epoꝝ. ẜ. cū. cū ordinatio
ne vero extra tēpora deuita: sol⁹ papa dispē
sat. vt est tex. in. c. lr̄as de tēpo. ordi. vnū tñ
in dispēsatiōib⁹ huiusmōi est attēdendū/ꝙ
cū religioso fauore religiōis facili⁹ dispēsat̃
vt in. c. ij. q̇ clerici. vel vo. ⁊ i. c. ij. de aposta.
ad qḋ facit op. tex. in. c. legi. xvj. q. j. circa. fi.
Itē est aliud notādū qḋ illis casib⁹ q̇b⁹ per
mittit̃ ep̄o dispēsare cū irregulari: nō pote-
rit hoc facere his q̇ eū ordinauit vel bñficiū
ei cōtulit cū in hoc deliq̄rit. ⁊ ex hoc debeat
puniri. ita tenet abb. in. c. fi. de pur. cano.
Ad qḋ posset allegari glo. in. c. p̄sentiū. j. q.
v. qḋ valet ad multa. Itē est aliud cōsiderā-
dū ꝙ per ptātem data de absoluēdo nō po-
terit cū huiusmōi irregularib⁹ dispensari.
ita not. Dñic⁹ in. c. miror. l. di. ad qḋ facit ꝙ
no. archi. ⁊ hug. Itē facit. c. cū illoꝝ de sen.
ex. vbi tex. dicit qḋ plus se habet dispēsatio
ꝙ̄ absolutio. Ex quo infert̃ qḋ cū ꝑ has in-
dulgētias q̇ a sede ap̄lica q̄tidie cōferunt̃:
tñ det̃ ptās absoluēdi nō poterit vigore il-
laꝝ dispēsari cū huiusmōi irregularib⁹ vel
alijs. Et hec no. per q̇ sit finis hui⁹ tractat⁹
Christus laudet̃: iterū dico laudet̃ per infi-
nita seculoꝝ secula. Amen.

Tractatus de irregularitate vtile ac
necessariuꝫ pro clericis per Gū
disaluū de Villadiego sa-
cri pallacij auditorē
editus feliciter
explicit.

BIBLIO
Dep.
Núm

VILLA
DIEGO
ADVERS
HERESES

TOLEDO
[BIBLI]OTECA PUBLI[CA]
INC
368